

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ

Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ (ΠΠ 2014-2020)

Αγορά Εργασίας

Το σύνολο των διεργασιών που διευκολύνουν τη συνάντηση της προσφοράς και της ζήτησης ευκαιριών εργασίας.

αγρότης

Στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, ο γεωργός είναι ένα άτομο (ή ομάδα ατόμων π.χ. συνεργασίες, οι εταιρείες και τα άλλα νομικά δομές μέσω των οποίων διεξάγεται μια επιχείρηση), των οποίων η εκμετάλλευση βρίσκεται στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο ασκεί γεωργική δραστηριότητα.

αγροτικά προϊόντα

Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την εξαίρεση των αλιευτικών προϊόντων, αλλά συμπεριλαμβανομένου του βαμβακιού.

Αειφορική Χρήση

Η χρήση συστατικών της βιολογικής ποικιλότητας, κατά τρόπο και κατά αναλογία τέτοια που δεν προκαλείται μακροπρόθεσμα συρρίκνωση της βιολογικής ποικιλότητας, διατηρώντας κατ' αυτόν τον τρόπο το δυναμικό της να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις επιδιώξεις των σημερινών και των μελλοντικών γενεών.

Αειφόρος ανάπτυξη Sustainable development

Η αειφόρος ανάπτυξη ορίστηκε στην έκθεση Brundtland της Διεθνούς Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη του 1987 «Το κοινό μέλλον μας» ως «μια ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες». Η αειφόρος ανάπτυξη θέλει να συγκεράσει την οικονομική ανάπτυξη και την προστασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών. Το 2001 η ΕΕ ενέκρινε μια στρατηγική υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης. Αυτή η στρατηγική αναθεωρήθηκε το 2006 και προέβλεψε «ένα μακροπρόθεσμο όραμα για την αειφορία στο οποίο η οικονομική μεγέθυνση, η κοινωνική συνοχή και η προστασία του περιβάλλοντος συνδυάζονται μεταξύ τους και αλληλοϋποστηρίζονται». Η επανεξέταση της στρατηγικής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009 υπογράμμισε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες μη αειφόρες τάσεις καθώς και ότι πρέπει να γίνουν περισσότερες προσπάθειες σε αυτό το πεδίο. Ωστόσο, σημείωσε επίσης την πρόοδο της ΕΕ όσον αφορά τη συνεκτίμηση της αειφόρου ανάπτυξης σε πολλές από τις πολιτικές της (μεταξύ άλλων πολιτική για το εμπόριο και την ανάπτυξη) και επισήμανε την τροπή που πήρε σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και την προώθηση μιας οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η αειφόρος ανάπτυξη κατέστη επισήμως ένας από τους μακροπρόθεσμους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πηγή: Eur-Lex

Αίτηση πληρωμής

Αίτηση πληρωμής ή δήλωση δαπανών που υποβάλλει το κράτος - μέλος στην Επιτροπή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των δαπανών για την αγορά των τελικών αγαθών και υπηρεσιών, το οποίο καταναλώνεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος που προκύπτει ως το άθροισμα των εισοδημάτων, το οποίο παράγεται σε μια οικονομία κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών διαφόρων κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους, μέσα στην επικράτεια της χώρας, ανεξάρτητα από τη μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών των συντελεστών παραγωγής.

Άμεσες δαπάνες

Άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο δικαιούχος οι οποίες συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου έργου και αυτή η σύνδεση μπορεί τεκμηριωμένα να αποδειχθεί.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Άμεσες δαπάνες προσωπικού

Είναι οι δαπάνες για αμοιβές των φυσικών προσώπων τα οποία απασχολούνται με την προετοιμασία, τη διοίκηση / διαχείριση και την υλοποίηση της πράξης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Άμεσες πληρωμές

Direct payments

Άμεσες ενισχύσεις καθορίστηκαν με τη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής το 1992. Πριν από τη μεταρρύθμιση αυτή, η Κοινή Γεωργική Πολιτική υποστήριζε τιμές: δηλαδή τις τιμές στις οποίες οι αγρότες που πωλούνται τα προϊόντα τους στην αγορά (η στήριξη αυτή δεν καταβαλλόταν απευθείας στους γεωργούς). Η μεταρρύθμιση του 1992 μείωσε το επίπεδο της στήριξης των τιμών. Για να αποφευχθεί μια αντίστοιχη μείωση των εισοδημάτων των αγροτών, εισήχθησαν οι άμεσες πληρωμές.

Σήμερα, οι άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται στους γεωργούς για τη στήριξη των εισοδημάτων τους και να τους αποζημιώσει για την παραγωγή τους των δημόσιων αγαθών.

αναγέννηση αποβλήτων ελαίων

Οποιαδήποτε εργασία ανακύκλωσης με την οποία μπορούν να παραχθούν βασικά έλαια με τη διύλιση αποβλήτων ορυκτελαίων, και συγκεκριμένα με την αφαίρεση των προσμίξεων, των προϊόντων οξειδωσης και των προσθέτων που περιέχονται στα έλαια αυτά.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Αναδάσωση

Η φύτευση των δέντρων με σκοπό τη δημιουργία δασικών εκτάσεων ή το δάσος. Στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, ο όρος αναφέρεται σε μέτρα, που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων δασικών εκτάσεων για να φέρει οφέλη για το περιβάλλον.

Ανάδοχος / εργολήπτης / μελετητής / προμηθευτής / πάροχος υπηρεσιών

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «ανάδοχος» ή «εργολήπτης» ή «μελετητής» ή «προμηθευτής» ή «πάροχος υπηρεσιών» νοείται ο οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί με δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, η κατασκευή έργου ή η μελέτη έργου ή η προμήθεια αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών αντίστοιχα.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αναθέτοντες φορείς

Ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224 του Ν.4412/2016. Αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι:

- α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234·
- β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αναθέτουσες αρχές

ως αναθέτουσες αρχές νοούνται το κράτος, οι αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ανάκληση Απόφασης Ένταξης Έργου

Απόφαση με την οποία απεντάσσεται μία πράξη από το ΕΠ. Εκδίδεται μετά την ένταξη της πράξης όταν διαπιστωθεί μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις υποχρεώσεις του, ή αδυναμία συνέχισης της χρηματοδότησης της πράξης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διότι δημιουργούνται σοβαροί κίνδυνοι ως προς τη δημοσιονομική εξέλιξη του Προγράμματος ή ως προς την επιβάρυνση των εθνικών πόρων.

Με απόφαση του αρμόδιου Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ ή του Γενικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται η Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της περιφέρειας, ανακαλείται η απόφαση ένταξης και κοινοποιείται εγγράφως στο δικαιούχο.

Επιπλέον η ανάκληση της απόφασης ένταξης αποστέλλεται στον φορέα που πραγματοποιεί τις πληρωμές της πράξης, τον φορέα χρηματοδότησης, τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΟΙΟ και την Αρχή Πιστοποίησης.

Ανάκτηση

Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Ανάκτηση κονδυλίων

Σε τρεις περιπτώσεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να ζητήσει από ένα Κράτος Μέλος την επιστροφή (ανάκτηση) της διαρθρωτικής και επενδυτικής χρηματοδότησης.

Πρώτον, επιστροφή πραγματοποιείται όταν δεν ήταν αναγκαίες όλες οι οικονομικές συνεισφορές στο σχετικό Κράτος Μέλος. Οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ προβλέπουν ανάκτηση των σχετικών ποσών.

Δεύτερον, οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ επιβάλλουν την ανάκτηση όταν τα κονδύλια εισπράχθηκαν για διαρθρωτικά προγράμματα τα οποία είχαν ήδη ολοκληρωθεί.

Τρίτον, σε περίπτωση που τα κονδύλια των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων χρησιμοποιηθούν εσφαλμένα λόγω απάτης ή αμέλειας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το σχετικό Κράτος Μέλος να τα επιστρέψει.

Οι διαδικασίες ανάκτησης που ρυθμίζονται από το δίκαιο της ΕΕ μπορούν να ενεργοποιηθούν προκειμένου να αποδοθούν τα χρήματα. Όσον αφορά τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής, μια αρχή πιστοποίησης καταρτίζει και διαβιβάζει στην Επιτροπή απογραφή των δαπανών και ζητεί

την πληρωμή τους για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Η αρχή οφείλει επίσης να πιστοποιεί τις ακριβείς δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν και να αξιολογεί αν οι δαπάνες αυτές συμμορφώνονται με τις σχετικές ρυθμίσεις και τους κανονισμούς της ΕΕ.

Αν υπάρχει πρόβλημα - που διαπιστώνεται μέσω ανακολουθιών στους λογαριασμούς ή μέσω ελέγχων της Επιτροπής ή άλλων φορέων - η αρχή πιστοποίησης εποπτεύει την ανάκτηση των κονδυλίων. Αν χρειαστεί, παρεμβαίνει το τοπικό δικαστικό σύστημα για να βοηθήσει στην εφαρμογή της διαδικασίας ανάκτησης.

Πηγή: InfoRegio

ανάκτηση (από απόβλητα)

Οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα ΙΙ του Ν. 4042/2012 παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

ανακύκλωση

Οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Αναθεώρηση των συνθηκών

Πριν τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβόνας το 2009, προβλεπόταν μόνο μία διαδικασία αναθεώρησης των Συνθηκών επάνω στις οποίες βασίζεται η ΕΕ: η σύγκληση διακυβερνητικής διάσκεψης. Από το 2009 το άρθρο 48 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) καθιερώνει δύο διαδικασίες για την αναθεώρηση των Συνθηκών.

1. *Συνήθης αναθεώρηση*: αυτή αφορά τις καίριες αλλαγές των αρμοδιοτήτων της ΕΕ και απαιτεί τη σύγκληση μιας διακυβερνητικής διάσκεψης ώστε να εγκριθούν προτάσεις τροποποιήσεων με συναίνεση. Όλες οι χώρες της ΕΕ πρέπει να επικυρώσουν τις τροποποιήσεις της Συνθήκης προκειμένου αυτές να τεθούν σε ισχύ.
2. *Απλοποιημένη αναθεώρηση*: όταν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν πολιτικές της ΕΕ και εσωτερικές δράσεις της, το Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα απόφαση για τις τροποποιήσεις, αφού πρώτα έχει διαβουλευθεί με την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (εφόσον η τροποποίηση αφορά νομισματικά ζητήματα). Οι νέες διατάξεις της Συνθήκης τίθενται σε ισχύ μόνο μετά την επικύρωσή τους από όλες τις χώρες της ΕΕ, σύμφωνα με τις εκάστοτε συνταγματικές διαδικασίες τους.

Πηγή: Eur-Lex

Αναλογική Παρέμβαση

Αρχή σύμφωνα με την οποία, οι οικονομικοί και διοικητικοί πόροι που χρησιμοποιούν η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη για την εφαρμογή των Ταμείων σε σχέση με:

1. την επιλογή των δεικτών (που προβλέπονται στο άρθρο 37, παράγραφος 1 στοιχείο (γ) του Καν. (ΕΚ) 1983/2006)
2. την αξιολόγηση (στο πλαίσιο των άρθρων 47 και 48 του Καν. (ΕΚ) 1983/2006)
3. τις γενικές αρχές για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου (του άρθρου 58, στοιχεία (ε) και (στ) του Καν. (ΕΚ) 1983/2006)

την υποβολή εκθέσεων (του άρθρου 67 του Καν. (ΕΚ) 1983/2006), είναι ανάλογοι με το συνολικό ποσό των δαπανών που χορηγούνται σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Ανάλυση Ευαισθησίας

(Sensitivity Analysis)

Η συστηματική μέθοδος ή τεχνική που διερευνά το βαθμό αντίδρασης (ευαισθησίας) ενός αποτελέσματος (π.χ. αποδοτικότητα) σε εναλλακτικές μεταβολές ορισμένων μεγεθών (τιμής, κόστους, κλπ.) που επηρεάζουν το αποτέλεσμα μιας (δημόσιας ή ιδιωτικής) επένδυσης (κέρδος, ζημιά, Καθαρή Παρούσα Αξία, Εσωτερικό Συντελεστή Απόδοσης κλπ.) και έχουν αποφασιστική σημασία στην αξιολόγηση ή επιλογή της.

Ανάλυση Κόστους-Ωφελειών (Social Cost - Benefit Analysis)

Η μέθοδος ή τεχνική υπολογισμού και διερεύνησης του κόστους και των ωφελειών μιας συγκεκριμένης σειράς ενεργειών, συνήθως μιας πρότασης για επένδυση. Αναφέρεται επίσης στην αξιολόγηση ενός Σχεδίου Επένδυσης με βάση την «Ανάλυση Κόστους - Ωφελειών» και συγκεκριμένα το ποσοτικό κριτήριο που δίνει η σχέση ή ο λόγος των ωφελειών προς το κόστος.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Οι μη ορυκτές πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Αφορά όλες τις ενέργειες, προγράμματα, δράσεις, μέτρα, πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στον τομέα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και στοχεύουν στο ανθρώπινο δυναμικό. Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση είναι το επιχειρηματικό πνεύμα, η ικανότητα για απασχόληση, η δυνατότητα προσαρμογής και η ισότητα των ευκαιριών.

Αναπτυξιακή Ατζέντα της Ντόχα (DDA) Doha Development Agenda (DDA)

Ο τελευταίος γύρος των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων που ξεκίνησε στη Ντόχα του Κατάρ τον Νοέμβριο του 2001 μεταξύ των μελών του ΠΟΕ με στόχο τη βελτίωση των προοπτικών των συναλλαγών των χωρών μελών του, ιδίως οι προοπτικές των αναπτυσσόμενων χωρών.

Αναπτυξιακή συνεργασία

Η γέννηση της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ συμπίπτει με την υπογραφή της συνθήκης της Ρώμης το 1957 και οι πρώτοι δικαιούχοι ήταν οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη των κρατών μελών. Με την πάροδο του χρόνου, το πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ διευρύνθηκε σταδιακά. Η ΕΕ είναι πλέον ο μεγαλύτερος δωρητής στον κόσμο και συνεργάζεται με περίπου 160 χώρες. Η αναπτυξιακή συνεργασία πρέπει να υλοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και τους στόχους της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Πρωταρχικός στόχος της είναι η μείωση και, σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, η εξάλειψη της φτώχειας στον κόσμο μέσω της προώθησης της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών. Οι κατευθυντήριες αρχές της εξωτερικής δράσης και της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ περιλαμβάνονται στο άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 208 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα. Τα τελευταία χρόνια, οι μηχανισμοί της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης εξορθολογίστηκαν. Για την περίοδο 2014-2020, η βασική χρηματοδότηση που διατίθεται για την ανάπτυξη προέρχεται από τον Μηχανισμό Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΜΑΣ) και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας (ΕΜΓ), καθώς και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (που χρηματοδοτείται από τις χώρες της ΕΕ και όχι από τον ενωσιακό προϋπολογισμό).

Πηγή: Eur-Lex

Αναπτυξιακός Νόμος Ν.4399/2016

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο στην εθνική προσπάθεια ανασύστασης του υγιούς επιχειρηματικού ιστού της χώρας και προσέλκυσης περισσότερων Ελλήνων και ξένων ιδιωτών επενδυτών. Ο νόμος αποτελεί εξαιρετικά σημαντική τομή σε σχέση με τους αντίστοιχους νόμους του παρελθόντος, τόσο ως προς τη λογική που τον διέπει όσο και ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αναστροφής της ισχυρής τάσης αποεπένδυσης. Με το νόμο επιδιώκεται η καθιέρωση ενός βιώσιμου και κοινωνικά δίκαιου μοντέλου ανάπτυξης με τη δημιουργία καινοτομικών,

εξωστρεφών, δυναμικών-βιώσιμων επιχειρήσεων, με την ενίσχυση της απασχόλησης, με έμφαση στο εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό και στη συγκράτηση της φυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό, με την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, με την ενίσχυση των συνεργασιών και την αύξηση του μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων, καθώς και με την επανεκβιομηχάνιση της χώρας.

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος (Α.Ν.) δεν ενισχύει πλέον «τις υπάρχουσες τάσεις», αλλά στοχεύοντας στην αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας για έξοδο από την κρίση δίνει έμφαση σε τομείς που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης με απώτερη βασική επιδίωξη την κατάκτηση σημαντικά καλύτερης θέσης στον Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας. Βασικό ζητούμενο αποτελεί η διαμόρφωση νέας ταυτότητας (branding) της χώρας διεθνώς, αλλά και προς το εσωτερικό. Αυτό θα καταστεί εφικτό με έμφαση σε επιλεγμένους τεχνολογικούς τομείς, που συμβάλλουν στην τεχνολογική αναβάθμιση της χώρας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης. Με αυτή την έννοια δυο κλάδοι ενισχύονται ιδιαίτερα: Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών («Software Engineering made in Greece» - Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού: γενικά, Μηχανικής, ηλεκτρονικής υγείας, ρομποτικής, αεροδιαστημικής, αναψυχής (π.χ. video games), ασφάλειας κλπ) και Αγροδιατροφή (από το χωράφι έως τον τουρισμό).

Ανάπτυξη της υπαίθρου

Η πολιτική για την ανάπτυξη της υπαίθρου αποτελεί τον δεύτερο πυλώνα της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) της ΕΕ. Επιδιώκει να βοηθήσει την υπαίθρο της ΕΕ να επιλύσει τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει. Θέτει τρεις μακροπρόθεσμους στόχους:

- την ενίσχυση της ανταγωνιστικής γεωργίας·
- τη διαχείριση των φυσικών πόρων με βιώσιμο τρόπο και την εφαρμογή μέτρων σχετικά με τη δράση για το κλίμα·
- την επίτευξη ισορροπημένης εδαφικής ανάπτυξης της υπαίθρου, μεταξύ άλλων τη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων εργασίας.

Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης της ΕΕ για την ανάπτυξη της υπαίθρου διατίθεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο αφορά την περίοδο 2014-2020 και διαθέτει προϋπολογισμό 95 δις ευρώ.

Η πολιτική εφαρμόζεται δυνάμει επταετών προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου (ΠΑΥ) που εκπονούνται σε συνεργασία με την ΕΕ. Διαρθρώνονται γύρω από έξι προτεραιότητες:

1. τη μεταφορά γνώσεων και καινοτομίας·
2. την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων της γεωργίας, και την αειφόρο διαχείριση των δασών·
3. την προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων·
4. την αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων·
5. την προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων, και τη μετάβαση προς οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών·
6. την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές.

Οι αρχές, οι κανόνες και τα πρότυπα για την εφαρμογή του ΕΓΤΑΑ, όπως και άλλων Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ)

αριθ. 1303/2013.

Πηγή: Eur-Lex

Ανασύνταξη των νομοθετικών κειμένων

Ανασύνταξη νομοθετικών κειμένων νοείται η έκδοση, κατά τη διάρκεια νέας τροποποίησης που γίνεται σε βασική πράξη, νέας νομικής πράξης, η οποία ενσωματώνοντας τη νέα αυτή τροποποίηση στη βασική πράξη, καταργεί την πράξη αυτή. Σε αντίθεση με την κωδικοποίηση συνεπάγεται ουσιαστικές τροποποιήσεις. Επιτρέπει ακόμη το σχηματισμό συνολικής άποψης για έναν νομοθετικό τομέα. Η νέα νομική πράξη δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα (σειρά L).

Πηγή: Eur-Lex

Ανεργία

Κατάσταση όσων προσφέρονται για εργασία και δε βρίσκουν απασχόληση έναντι αμοιβής, ανάλογη με την ειδίκευση και τις επαγγελματικές δεξιότητες που διαθέτουν.

Ανθρωπιστική βοήθεια

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι 28 χώρες της ΕΕ συγκαταλέγονται στους μεγαλύτερους χορηγούς ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως. Η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποσκοπεί στη διάσωση και τη διαφύλαξη της ζωής, την πρόληψη και την ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου και τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και της αξιοπρέπειας των πληθυσμών σε τρίτες χώρες που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές και ανθρωπογενείς κρίσεις. Επίσης είναι αρμόδια για θέματα μετριασμού των κινδύνων και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών. Οι επιχειρήσεις της ECHO οργανώνονται στη βάση των αναγκών και διεξάγονται σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς ανθρωπιστικές αρχές (ανθρωπισμός, αμεροληψία, ουδετερότητα και ανεξαρτησία) που διατυπώνονται στην ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανθρωπιστική βοήθεια. Οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ παρεμβάσεις ανθρωπιστικής βοήθειας διεξάγονται σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς (όπως οι ειδικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών ή το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου), ανθρωπιστικές μη κυβερνητικές οργανώσεις ή εξειδικευμένους οργανισμούς των χωρών της ΕΕ. Η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας καλύπτει τομείς όπως τα τρόφιμα και τη διατροφή, στέγη, υγεία, ύδρευση και αποχέτευση. Το άρθρο 214 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έθεσε τις βάσεις για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας, το οποίο παρέχει σε εθελοντές την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε δράσεις ανθρωπιστικής βοήθειας.

Πηγή: Eur-Lex

Ανοικτή μέθοδος συντονισμού

Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μπορεί να περιγραφεί ως μια μορφή μη δεσμευτικού δικαίου. Είναι μια μορφή διαμόρφωσης διακυβερνητικής πολιτικής η οποία δεν απορρέει από δεσμευτικά νομοθετικά μέτρα της ΕΕ και δεν απαιτεί από τις χώρες της ΕΕ να προβλέψουν ή να τροποποιήσουν νομοθεσία τους.

Η ΑΜΣ, η οποία δημιουργήθηκε αρχικά τη δεκαετία του '90 στο πλαίσιο της πολιτικής απασχόλησης και της διαδικασίας του Λουξεμβούργου, θεσπίστηκε ως εργαλείο της στρατηγικής της Λισαβόνας (2000). Εκείνη την εποχή η οικονομική ολοκλήρωση της ΕΕ προχωρούσε γρήγορα, όμως οι χώρες της ΕΕ ήταν επιφυλακτικές στο να απονεύμουν περισσότερες εξουσίες στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Η ΑΜΣ παρείχε νέο πλαίσιο συνεργασίας ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ, οι εθνικές πολιτικές των οποίων μπορούσαν, έτσι, να κατευθυνθούν προς ορισμένους κοινούς στόχους. Δυνάμει αυτής της διακυβερνητικής μεθόδου, οι χώρες της ΕΕ αξιολογούνται μεταξύ τους (άσκηση πίεσης από ομοτίμους), ενώ ο ρόλος της Επιτροπής περιορίζεται στην εποπτεία. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο δεν εμπλέκονται σχεδόν καθόλου στη διαδικασία της ΑΜΣ.

Η ΑΜΣ εφαρμόζεται σε τομείς που ανήκουν στην αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ, όπως η απασχόληση, η κοινωνική προστασία, η εκπαίδευση, η νεολαία και η επαγγελματική

κατάρτιση.

Βασίζεται κατά κύριο λόγο:

- στον από κοινού προσδιορισμό των προς επίτευξη στόχων (αποφασίζονται από το Συμβούλιο)
- σε μέσα μέτρησης που έχουν οριστεί από κοινού (στατιστικές, δείκτες, κατευθυντήριες γραμμές)
- στη συγκριτική αξιολόγηση, στη σύγκριση δηλαδή των επιδόσεων των χωρών της ΕΕ και στην ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών (εποπτεία που διενεργείται από την Επιτροπή).

Πηγή: Eur-Lex

Ανταγωνισμός

Μια αγορά με ελεύθερο ανταγωνισμό είναι μια αγορά στην οποία οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητες η μία από την άλλη, ασκούν την ίδια δραστηριότητα και ανταγωνίζονται μεταξύ τους για να προσελκύσουν τους καταναλωτές. Με άλλα λόγια, είναι μια αγορά στην οποία κάθε επιχείρηση υπόκειται στις ανταγωνιστικές πιέσεις των άλλων. Ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός παρέχει έτσι ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον στις επιχειρήσεις αλλά και μια σειρά πλεονεκτημάτων στους καταναλωτές (μειωμένες τιμές, καλύτερη ποιότητα, ευρύτερο φάσμα επιλογών κ.λπ.).

Σκοπός της ευρωπαϊκής πολιτικής ανταγωνισμού είναι η εξασφάλιση ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ [άρθρα 101 έως 109 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)] βασίζονται σε 5 κύριους άξονες:

- την απαγόρευση των εμπορικών συμφωνιών και πρακτικών που αντίκεινται στους κανόνες του ανταγωνισμού καθώς και της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης που δύνανται να περιορίσουν τον ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς (αντιμονοπωλιακοί κανόνες)
- τον προληπτικό έλεγχο των σχεδίων συγκεντρώσεων που παρουσιάζουν ευρωπαϊκή διάσταση (ήτοι, για να διασφαλιστεί ότι το μεγάλο μέγεθος της προτεινόμενης συγκέντρωσης στην αγορά της ΕΕ δεν αναμένεται να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού)
- τον έλεγχο των ενισχύσεων που χορηγούν οι χώρες της ΕΕ, οι οποίες απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής
- το άνοιγμα του ανταγωνισμού σε ορισμένους τομείς που στο παρελθόν βρίσκονταν υπό τον έλεγχο κρατικών μονοπωλίων, όπως οι αγορές των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών ή της ενέργειας
- τη συνεργασία με τις αρχές ανταγωνισμού εκτός της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μεριμνούν για το σεβασμό των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ. Η συνεργασία τους μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου ανταγωνισμού (ΕΔΑ) εξασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεπή εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.

Πηγή: Eur-Lex

Ανταγωνιστικός Διάλογος

Είναι η διαδικασία, στην οποία κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει και στην οποία η αναθέτουσα αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν γίνει δεκτοί στη διαδικασία αυτή, προκειμένου να βρεθούν μία ή περισσότερες λύσεις που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της, και βάσει της οποίας ή των οποίων οι υποψήφιοι που επελέγησαν καλούνται να υποβάλλουν προσφορά. Για το σκοπό της προσφυγής στη διαδικασία αυτή, μια δημόσια σύμβαση θεωρείται «ιδιαίτερα πολύπλοκη», εφόσον οι αναθέτουσες αρχές δεν είναι αντικειμενικά σε θέση είτε να καθορίσουν, τα τεχνικά μέσα, τα οποία θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες και τους στόχους τους, είτε/και να προσδιορίσουν τη νομική ή/και τη χρηματοοικονομική οργάνωση ενός σχεδίου.

Ανταγωνιστικότητα

Μια ανταγωνιστική οικονομία είναι μια οικονομία με σταθερά ταχύ ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας· επίσης είναι μία από της καίριες πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ. Η

ανταγωνιστικότητα αποτελεί προϋπόθεση για να επιτύχει η ΕΕ τους στόχους μιας «έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας με υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής», όπως αναφέρεται στη στρατηγική της ΕΕ «Ευρώπη 2020».

Η ΕΕ, για να είναι ανταγωνιστική, πρέπει να υπερτερεί σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στην έρευνα και την καινοτομία, τις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, την επιχειρηματικότητα, τον ανταγωνισμό, την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Οι 7 εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν τις παρακάτω προκλήσεις:

1. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
2. Ένωση καινοτομίας
3. Νεολαία σε κίνηση
4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους
5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
7. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Αξιολόγηση

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχουν οριστεί τρεις τύποι αξιολόγησης: πριν την περίοδο προγραμματισμού (εκ των προτέρων), κατά και μετά (εκ των υστέρων). Η πολιτική συνοχής αξιολογείται βάσει εταιρικής σχέσης. Τα Κράτη Μέλη επωμίζονται την εκ των προτέρων αξιολόγηση ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποιεί την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Οι αξιολογήσεις κατά την περίοδο προγραμματισμού πραγματοποιούνται κυρίως από τα Κράτη Μέλη, αλλά και η Επιτροπή μπορεί να διενεργήσει τέτοιες αξιολογήσεις με δική της πρωτοβουλία, σε συνεργασία με τα Κράτη Μέλη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μεταξύ άλλων, προτείνει κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης και διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ Κρατών Μελών.

Πηγή: *InfoRegio*

Αξιολόγηση Προγράμματος

Οι αξιολογήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της συνδρομής των Ταμείων, καθώς και της στρατηγικής και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσον αφορά τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ενδιαφερόμενα κράτη - μέλη και οι ενδιαφερόμενες περιφέρειες, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και τη σχετική κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι:

- στρατηγικής φύσης προκειμένου να εξετάζεται η εξέλιξη ενός προγράμματος ή μιας ομάδας προγραμμάτων σε σχέση με τις κοινοτικές και εθνικές προτεραιότητες
- επιχειρησιακής φύσης προκειμένου να υποστηρίζεται η παρακολούθηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος

Αξιολογήσεις πραγματοποιούνται πριν (ex-ante), κατά (on going) και μετά (ex-post) την περίοδο προγραμματισμού. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται με ευθύνη των κρατών - μελών ή της Επιτροπής, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή φορείς, λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την πρόσβαση στα έγγραφα. Οι αξιολογήσεις χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της τεχνικής βοήθειας. Η Επιτροπή παρέχει ενδεικτικές κατευθύνσεις όσον αφορά τις μεθόδους αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ποιότητας.

Άξονας Προτεραιότητας

Κάθε προτεραιότητα της στρατηγικής στο πλαίσιο του Ε Π που έχει συγκεκριμένους

μετρήσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Απαλλαγές κατά κατηγορία (κρατικές ενισχύσεις) **Block exemptions (state aid)**

Στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθορίσει ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων (βλέπε κανονισμό (ΕΚ) αριθ 702/2014). Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις που εμπίπτουν σε αυτές τις κατηγορίες, χωρίς να χρειάζεται να υποβάλουν κοινοποίηση στην Επιτροπή. Εάν οι εν λόγω ενισχύσεις σέβεται τους λεπτομερείς όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη πρέπει μόνο να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την πρόθεσή τους και στη συνέχεια η Επιτροπή θα δημοσιεύσει το μέτρο, έτσι ώστε οι δικαιούχοι ενημερώνονται και να έχουν νομική βεβαιότητα ως προς τη νομιμότητα της ενίσχυσης.

Απασχόληση

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ, η Ένωση και οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να συνεργάζονται με στόχο την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση και την προώθηση εξειδικευμένου, καταρτισμένου και προσαρμόσιμου εργατικού δυναμικού που μπορεί να ανταποκριθεί στις αλλαγές των αγορών εργασίας.

Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης (ΕΣΑ), που ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των χωρών, τον συντονισμό των εθνικών πολιτικών και τη συμμετοχή των τοπικών αρχών, συνδικάτων και εργοδοτικών οργανώσεων.

Η χρηματοδοτική υποστήριξη προς την πολιτική απασχόλησης παρέχεται μέσω διαφόρων μέσων, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου που εντάσσονται στους στόχους της ΕΣΑ.

Το νέο πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) (2014-2020) συνενώνει 3 προγράμματα της ΕΕ που αποτελούσαν αντικείμενο χωριστής διαχείρισης από το 2007 έως το 2013: PROGRESS, EURES και μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress (Progress Microfinance). Στόχος του προγράμματος EaSI είναι η ενθάρρυνση της επαγγελματικής κινητικότητας και η παροχή στοχευμένων μικροχρηματοδοτήσεων στα πλέον ευάλωτα άτομα.

Πηγή: Eur-Lex

Απασχολησιμότητα

Η ικανότητα ενός ατόμου να βρει ή να διατηρήσει μία θέση εργασίας σε ένα δεδομένο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Η απασχολησιμότητα αφορά την καταλληλότητα των προσόντων σε σχέση με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, έτσι ώστε το άτομο να μπορεί να βρει ή να διατηρήσει μία θέση εργασίας υπό κανονικές συνθήκες και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Απάτη

Στο πλαίσιο της γενικότερης μάχης κατά του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς συνίσταται στην αντιμετώπιση των παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στηρίζεται σε δύο νομικές βάσεις:

- τα άρθρα 67, 82 και 87 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία για ποινικά θέματα
- τα άρθρα 310, 324 και 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τις δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας

Τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ προστατεύονται από μια σειρά κανονισμών κατά της απάτης, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), έναν

ανεξάρτητο φορέα που ιδρύθηκε το 1999. Η OLAF διενεργεί διοικητικές έρευνες για υποθέσεις απάτης, σε στενή συνεργασία με τις νομικές και διοικητικές αρχές των Κρατών Μελών, τις ανακριτικές υπηρεσίες και την αστυνομία.

Πηγή: *InfoRegio*

Απευθείας ανάθεση

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «απευθείας ανάθεση» νοείται η διαδικασία ανάθεσης χωρίς εκ των προτέρων δημοσιότητα, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αναθέτουν στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους, κατόπιν έρευνας αγοράς και διαβούλευσης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 118 και 328 του Ν.4412/2016.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Απλή Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Απλή Μελέτη» νοείται η μελέτη που περιλαμβάνει μία κύρια αυτοτελή μελέτη και ενδεχομένως τις απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Απλούστευση της νομοθεσίας

Η νομοθεσία της ΕΕ αντικαθιστά 28 διαφορετικά συστήματα εθνικών κανονιστικών διατάξεων ή τα ευθυγραμμίζει με ένα σύστημα, προσφέροντας έτσι ασφαλέστερο νομικό περιβάλλον που επικεντρώνεται καλύτερα στους κοινούς στόχους, συνοδευμένο από ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις στην ενιαία αγορά. Η υφιστάμενη νομοθεσία υπήρξε πολύ σημαντική, για παράδειγμα, για τη θέσπιση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ, την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ και τον καθορισμό των επιπέδων προστασίας των εργαζομένων και των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι κανονιστικές ρυθμίσεις πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες και ευνόητες ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση. Η ΕΕ έχει ως στόχο να διατηρήσει την κανονιστική επιβάρυνση στο ελάχιστο ώστε να προάγονται η καινοτομία, η παραγωγικότητα και η ανάπτυξη.

Απλούστευση της νομοθεσίας σημαίνει αυστηρή εφαρμογή των αρχών της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας. Το εγχείρημα περιλαμβάνει την απλούστευση, την κωδικοποίηση, την αναδιατύπωση και την ενοποίηση των νομοθετικών κειμένων, καθώς επίσης την κατάργηση παρωχημένων διατάξεων. Το 1996 η ΕΕ εγκαινίασε πιλοτικό πρόγραμμα (Απλούστερη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά - SLIM), μετά το οποίο ακολούθησαν πολυετή προγράμματα απλούστευσης και επικαιροποίησης της νομοθεσίας της ΕΕ, όπως το κυλιόμενο πρόγραμμα της Επιτροπής για την απλούστευση, που εγκαινιάστηκε το 2005, χάρη στο οποίο, έως το 2012, διαμορφώθηκαν περισσότερες από 640 πρωτοβουλίες απλούστευσης, κωδικοποίησης ή αναδιατύπωσης. Μετά, ακολούθησε το πρόγραμμα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου (ABR) καθώς και η συνέχεια αυτού στις χώρες της ΕΕ («ABRplus») που, έως το 2012, μείωσαν κατά 25% για τις επιχειρήσεις τις διοικητικές επιβαρύνσεις που προέρχονται από τη νομοθεσία της ΕΕ.

Το πιο πρόσφατο πρόγραμμα, γνωστό και ως REFIT (πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου), ξεκίνησε το 2012. Το εν λόγω πρόγραμμα εντοπίζει ευκαιρίες μείωσης της γραφειοκρατίας, απάλειψης της κανονιστικής επιβάρυνσης, απλούστευσης και βελτίωσης του σχεδιασμού και της ποιότητας της νομοθεσίας, προκειμένου οι στόχοι της πολιτικής να επιτυγχάνονται με τον πλέον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, με το χαμηλότερο κόστος και την ελάχιστη διοικητική επιβάρυνση, με πλήρη σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας οι οποίες καθιερώνονται στις Συνθήκες της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Απόβλητα

Κάθε ποσότητα ρύπων (ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας) σε οποιαδήποτε φυσική κατάσταση ή αντικειμένων από τα οποία ο κάτοχός τους θέλει ή πρέπει ή υποχρεούται να απαλλαγεί, εφ' όσον είναι δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση.

Σύμφωνα με τον Ν.4042/2012 ως απόβλητ θεωρείται κάθε ουσία ή αντικείμενο, το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει.

απόβλητα έλαια

Τα απόβλητα που εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24 τ.Α' – 13.2.2012).

Πηγή: Ν. 4042/2012

Αποδέσμευση

Σύμφωνα με την αρχή της αυτόματης αποδέσμευσης, αν ένα ποσό που έχει δεσμευτεί για ένα πρόγραμμα δεν έχει ζητηθεί μέχρι τη λήξη του δεύτερου έτους από την έγκριση του προγράμματος, όλα τα μη δαπανηθέντα ποσά παύουν να είναι διαθέσιμα για το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ο μηχανισμός αυτός καθιερώθηκε με σκοπό να βελτιωθεί τόσο ο ρυθμός υλοποίησης των προγραμμάτων, όσο και η παρακολούθηση της χρηματοδότησής τους.

Πηγή: InfoRegio

Απορρόφηση

Όρος που υπολογίζεται, σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, ως ποσοστό (%) δαπανών προς δέσμευση, με τρεις διαφορετικές προσεγγίσεις:

- δαπάνες έτους προς δεσμεύσεις έτους (Απορρόφηση Έτους ή Τρέχουσα Απορρόφηση)
- αθροιστικές δαπάνες μέχρι στιγμής προς αθροιστικές δεσμεύσεις μέχρι και το τρέχον έτος (Σωρευτική Απορρόφηση)
- αθροιστική δαπάνη μέχρι στιγμής προς τη συνολική δέσμευση όλων των ετών (Συνολική Απορρόφηση, που ισοδυναμεί με τον όρο «βαθμός ολοκλήρωσης»).

Η χρήση του όρου συναντάται εκτός από το επίπεδο του Προγράμματος και στο επίπεδο του Άξονα Προτεραιότητας.

Αποστολές του Petersberg

Οι αποστολές αυτές θεσπίστηκαν με τη δήλωση του Petersberg η οποία εγκρίθηκε στο συμβούλιο υπουργών της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) τον Ιούνιο του 1992. Σύμφωνα με την εν λόγω δήλωση, οι χώρες μέλη της ΔΕΕ αποφασίζουν να θέτουν στη διάθεση της ΔΕΕ αλλά και του ΝΑΤΟ και της ΕΕ στρατιωτικές μονάδες από όλο το φάσμα των συμβατικών τους δυνάμεων.

Οι αποστολές έκτοτε αφορούσαν:

- ανθρωπιστικές αποστολές ή αποστολές για την απομάκρυνση υπηκόων των κρατών μελών·
- αποστολές πρόληψης συγκρούσεων και ειρηνευτικές αποστολές·
- αποστολές μάχιμων μονάδων για τη διαχείριση κρίσεων, όπως επιχειρήσεις για την αποκατάσταση της ειρήνης·
- κοινές δράσεις αφοπλισμού·
- αποστολές για την παροχή συμβουλών και συνδρομής σε στρατιωτικά θέματα·
- επιχειρήσεις σταθεροποίησης στο τέλος μίας σύγκρουσης.

Πηγή: Eur-Lex

Αποσύνδεση (αγροτική πολιτική)

Decoupling

Θεσπίστηκε με τη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής το 2003, αποσύνδεση είναι η κατάργηση της σύνδεσης μεταξύ της παραλαβής της άμεσης πληρωμής και την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος. Πριν από αυτή τη μεταρρύθμιση, οι αγρότες έλαβαν άμεσες πληρωμές μόνο εφόσον παράγεται το συγκεκριμένο προϊόν με την οποία συνδέθηκε η άμεση πληρωμή. Αυτό σήμαινε ότι η κερδοφορία της παραγωγής ενός προϊόντος (σιτηρά, βόειο κρέας κλπ.) δεν εξαρτάται μόνο από την τιμή στην οποία ο γεωργός θα μπορούσε να πωλήσει το προϊόν στην αγορά, αλλά και για το ποσό της άμεσης πληρωμής που σχετίζεται με το ότι συγκεκριμένο προϊόν.

Η μεταρρύθμιση του 2003 αποσυνδεδεμένες πολλές άμεσες ενισχύσεις από την παραγωγή και

αυτή η διαδικασία συνεχίστηκε με το «τσεκ απ» του 2009. Το συνολικό αποτέλεσμα της αποσύνδεσης ήταν να μετακινήσετε το γεωργικό τομέα περισσότερο προς την ελεύθερη αγορά και να δώσει αγρότες μεγαλύτερη ελευθερία να παράγουν ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς.

Ο έλεγχος της υγείας επιτρέπεται στα κράτη μέλη να συνεχίσουν να ζευγάρι ένα μικρό αριθμό των άμεσων ενισχύσεων με την παραγωγή (για παράδειγμα, την πρωτοδότηση για θηλάζουσες αγελάδες και τα πρόβατα και τις αίγες). Η δυνατότητα του να διατηρηθεί η σύνδεση μεταξύ παραγωγής και άμεσων πληρωμών διατηρήθηκε στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 2013. Ο λόγος είναι να στηρίξει τη συνέχιση της παραγωγής των συγκεκριμένων προϊόντων, έτσι ώστε να αποφύγετε την ξηρά πέσει έξω της γεωργίας σε ευαίσθητες περιοχές.

Απόφαση Ένταξης

Η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η ένταξη μιας πράξης σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Η Απόφαση Ένταξης εκδίδεται από το Γενικό ή τον Ειδικό Γραμματέα (για τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα) ή τον Περιφερειάρχη (για Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα). Η Απόφαση Ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και αναρτάται στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Η ΔΑ/ΕΦΔ μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης (άμεση ή συγκριτική) οριστικοποιεί στο ΟΠΣ τα εγκεκριμένα στοιχεία της Πράξης (εισήγηση, απόφαση ένταξης, οριστικοποιημένο Τεχνικό Δελτίο Πράξης) και ενημερώνει τον Δικαιούχο

Για πράξεις προϋπολογισμού άνω των 5 εκ. Ευρώ και για πράξεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ προϋπολογισμού άνω των 2 εκ. Ευρώ, προηγείται της απόφασης ένταξης συνεργασία-συντονισμός με την Εθνική Αρχή Συντονισμού και την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ αντίστοιχα.

Για τα μεγάλα έργα προϋπολογισμού άνω των 25 εκ. Ευρώ στον τομέα του περιβάλλοντος και άνω των 50 εκ. Ευρώ σε άλλους τομείς, η απόφαση ένταξης εκδίδεται μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι αποφάσεις ένταξης των πράξεων δημοσιεύονται στην οικεία ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ στο οποίο εντάσσονται.

Πηγή: Ν.4314/2014

Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα / Αυτεπιστασία

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΣΔΕ των ΕΠ 2014-2020 ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μαζί με την αίτηση χρηματοδότησης και το σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με ίδια μέσα (εγκεκριμένο από το αρμόδιο όργανο διοίκησης) για κάθε υποέργο που θα υλοποιηθεί με ίδια μέσα στο πλαίσιο μιας πράξης ή για την Πράξη στο βαθμό που η τελευταία ταυτίζεται με ένα υποέργο. Σύμφωνα με το σχέδιο απόφασης ο δικαιούχος οφείλει να αναλύσει, συμπληρώσει τα παρακάτω πεδία:

- Φυσικό αντικείμενο υποέργου
- Προγραμματισμός υλοποίησης
- Δείκτες
- Προϋπολογισμός
- απλοποιημένα κόστη
- Σχήμα διοίκησης, Παρακολούθησης και Παραλαβής υποέργου
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Αποχή, εποικοδομητική (θετική αποχή)

Κατά κανόνα, όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας εγκρίνονται ομόφωνα. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μια χώρα

της ΕΕ μπορεί να επιλέξει να απέχει από την ψηφοφορία για συγκεκριμένη δράση χωρίς να την παρεμποδίζει. Αυτό θα μπορούσε να προκύψει, για παράδειγμα, όταν η ΕΕ προτείνει να καταδικάσει τις δράσεις μιας τρίτης χώρας.

Δυνάμει του άρθρου 31 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η χώρα που απείχε εποικοδομητικά μπορεί να χαρακτηρίσει την αποχή της μέσω επίσημης δήλωσης. Σε αυτήν την περίπτωση, δεν υποχρεούται να εφαρμόσει αυτήν την απόφαση, αλλά αποδέχεται ότι η απόφαση δεσμεύει την ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Αρμόδιες Αρχές για τα ΕΠ 2014-2020

Αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση και έλεγχο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 είναι :

- α) Η Διαχειριστική Αρχή η οποία ορίζεται για κάθε ΕΠ.
- β) Η Αρχή Πιστοποίησης η οποία ορίζεται για το σύνολο των ΕΠ.
- γ) Η Αρχή Ελέγχου η οποία ορίζεται για το σύνολο των ΕΠ.
- δ) Οι Ενδιάμεσοι Φορείς, εφεξής ΕΦ, στους οποίους ανατίθενται η διαχείριση μέρους ενός ΕΠ ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής.

Αρμόδιες αρχές και δομές για το συντονισμό και την εφαρμογή των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 αποτελούν :

- α) Η Εθνική Αρχή Συντονισμού, εφεξής ΕΑΣ, η οποία ορίζεται ως αρχή που ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή εκπροσωπώντας συνολικά για το ΕΣΠΑ τη χώρα, συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθεισών αρχών και δομών και προωθεί την εφαρμογή του ενωσιακού και του εναρμονισμένου εθνικού δικαίου.
- β) Οι Επιτελικές Δομές Υπουργείων.

Πηγή: Ν.4314/2014

Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης

Ως «αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης» νοούνται όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που εμπίπτουν στο επίπεδο NUTS 3, καθώς και μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αρχή της αποδοτικότητας

Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά στην καλύτερη σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων μέσων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Αρχή της οικονομίας

Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το δικαιούχο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της πράξης καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Αρχή της αποτελεσματικότητας

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν ορισθεί και στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Αρχή της αναλογικότητας

Η αρχή της αναλογικότητας ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί τις εξουσίες της. Λειτουργεί σε μεγάλο βαθμό όπως η αρχή της επικουρικότητας. Η αρχή της αναλογικότητας σημαίνει ότι, για την επίτευξη των στόχων της, η ΕΕ θα πρέπει να λαμβάνει μόνο τα αναγκαία μέτρα και τίποτε άλλο. Η αρχή αυτή κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 5, το οποίο αναφέρει: «το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών».

Η προσέγγιση αυτή, όσον αφορά την ευθύνη και τη λήψη αποφάσεων, εφαρμόζεται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Για παράδειγμα, οι κανόνες επιλεξιμότητας θεσπίζονται κυρίως σε εθνικό και όχι σε επίπεδο ΕΕ.

Πηγή: InfoRegio

Αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης

Στόχος της νομοθεσίας για τη μη διακριτική μεταχείριση είναι να παρέχει σε όλα τα άτομα ίση και δίκαιη προοπτική πρόσβασης στις ευκαιρίες που διατίθενται στην εκάστοτε κοινωνία. Η εν λόγω αρχή σημαίνει ουσιαστικά ότι άτομα που βρίσκονται σε παρόμοιες καταστάσεις θα πρέπει να εισπράττουν παρόμοια μεταχείριση και να μην τους φέρονται λιγότερο ευνοϊκά απλώς και μόνο λόγω ιδιαίτερου «προστατευμένου» χαρακτηριστικού τους.

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει τη διακριτική μεταχείριση για λόγους εθνικότητας. Επίσης, δίνει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να λάβει την ενδεδειγμένη δράση για την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει φύλου, φυλής, ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Οι διακρίσεις λόγω εθνικότητας απαγορεύονταν πάντα από τις Συνθήκες της ΕΕ (καθώς επίσης και οι διακρίσεις λόγω φύλου στο πλαίσιο της απασχόλησης). Οι άλλοι λόγοι διάκρισης αναφέρθηκαν για πρώτη φορά στη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

Το 2000 εγκρίθηκαν δύο οδηγίες: η οδηγία για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκευτικών πεποιθήσεων, ηλικίας και αναπηρίας στον χώρο της απασχόλησης· και η οδηγία για τη φυλετική ισότητα που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλής ή εθνότητας, και πάλι στο πλαίσιο της απασχόλησης, αλλά επίσης όσον αφορά την πρόσβαση στο σύστημα πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλειας, και σε αγαθά και υπηρεσίες.

Το 2009, η Συνθήκη της Λισαβόνας προέβλεψε οριζόντια ρήτρα που στοχεύει στην ενσωμάτωση της καταπολέμησης των διακρίσεων στο σύνολο των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ (άρθρο 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ). Σε αυτόν τον τομέα, της καταπολέμησης των διακρίσεων, πρέπει να χρησιμοποιείται ειδική νομοθετική διαδικασία: το Συμβούλιο οφείλει να ενεργεί ομόφωνα και αφού λάβει τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι ευρωπαίοι πολίτες μπορούν να ασκούν το δικαίωμά τους για δικαστική προσφυγή σε περίπτωση άμεσης ή έμμεσης διακριτικής μεταχείρισης, ιδίως σε περιπτώσεις διαφορετικής μεταχείρισης σε συγκρίσιμες καταστάσεις ή λόγω μειονεκτήματος, το οποίο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από νόμιμο και αναλογικό σκοπό.

Πηγή: Eur-Lex

Αρχή της προφύλαξης

Η ιδέα της αρχής της προφύλαξης γεννήθηκε αρχικά από μια ανακοίνωση της Επιτροπής που εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2000, όπου ορίζεται η έννοια αυτή και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο προβλέπεται να εφαρμοστεί.

Η αρχή της προφύλαξης περιγράφεται διεξοδικά στο άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Αφορά προσέγγιση για τη διαχείριση κινδύνων, σύμφωνα με την οποία, εάν υπάρχει πιθανότητα δεδομένη πολιτική ή δράση να προκαλέσει ζημιά στον άνθρωπο ή το περιβάλλον και εάν δεν υπάρχει ακόμα επιστημονική συναίνεση για το ζήτημα, δεν θα πρέπει να επιδιωχθεί η εν λόγω πολιτική ή δράση. Από τη στιγμή που διατίθενται περισσότερες επιστημονικές πληροφορίες, η κατάσταση θα πρέπει να

επανεξεταστεί.

Η αρχή της προφύλαξης μπορεί μόνο να εφαρμοστεί ενόψει ενός δυνητικού κινδύνου και δεν μπορεί ποτέ να δικαιολογεί αυθαίρετες αποφάσεις.

Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 - γνωστός ως REACH] βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης, καθώς και ο γενικός κανονισμός για τη νομοθεσία περί τροφίμων [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002].

Πηγή: Eur-Lex

Αρχή Εγγραφής Ψηφιακών Πιστοποιητικών

Ως «Αρχή Εγγραφής» του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης ορίζεται ο Τομέας Υλοποίησης και Παραγωγικής Λειτουργίας Έργων και Συστημάτων της «Κοινωνίας της Πληροφορίας ΑΕ», το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος και ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών. Αποστολή των εν λόγω Αρχών Εγγραφής είναι η υποστήριξη των σχετικών υπηρεσιών πιστοποίησης, όπως αυτές ειδικότερα προβλέπονται με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης με την υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.60/38/232/09.06.2010 «Κύρωση του Κανονισμού Πιστοποίησης της Αρχής Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ)» (ΦΕΚ 799/Β' /09.06.2010) και ιδίως η ηλεκτρονική εγγραφή για την έκδοση, ανάκληση, ανάκτηση ή ανανέωση των ψηφιακών πιστοποιητικών ή η έγκριση ή η απόρριψη των εγγραφών κατά την υποβολή αιτήσεων από τους κατά περίπτωση ενδιαφερόμενους. Οι Αρχές Εγγραφής (ΑΕ) προκειμένου για τη χορήγηση των ψηφιακών Πιστοποιητικών, είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των αιτημάτων και των εγγραφών των Τελικών Χρηστών, και για την επιβεβαίωση των στοιχείων της ταυτότητας των Τελικών Χρηστών.

Αρχή Ελέγχου ή Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)

Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος - μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)», στο Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η Αρχή Ελέγχου είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.

Αρχή Πιστοποίησης (τ. Αρχή Πληρωμής)

Η αρχή πιστοποίησης εγγυάται την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δηλώσεων δαπανών και των αιτήσεων πληρωμής πριν από την αποστολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα Κράτη Μέλη, οι περιφέρειες και άλλοι ενδιαμέσοι φορείς συμμετέχουν στη διαχείριση του ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του ταμείου συνοχής. Μία αρχή πιστοποίησης ορίζεται από μία ή περισσότερες από τις προαναφερθείσες ομάδες για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα που συγχρηματοδοτούν αυτά τα ταμεία.

Τα ειδικά καθήκοντα των αρχών πιστοποίησης περιλαμβάνουν τα εξής:

- Πιστοποίηση της συμμόρφωσης των δαπανών με τους κανόνες και τα κριτήρια των Κρατών Μελών και της ΕΕ
- Διασφάλιση επαρκούς ενημέρωσης των διαχειριστικών αρχών προς υποστήριξη των αιτημάτων τους
- Συνεκτίμηση των εκθέσεων ελέγχου
- Συλλογή δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή
- Καταγραφή των μη χρησιμοποιηθέντων/ ανακτηθέντων κονδυλίων που πρέπει να επιστραφούν στην Επιτροπή

Ως Αρχή Πιστοποίησης έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η ΑΠ είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.

Αρχή Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ)

Η Αρχή Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ), παρέχει την δυνατότητα στον πολίτη και στον δημόσιο υπάλληλο να εκδώσει δωρεάν προσωπικά ψηφιακά πιστοποιητικά

αυθεντικοποίησης / υπογραφής και κρυπτογράφησης.

Αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης

Ως «αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης» νοούνται όλες οι αρχές των διοικητικών μονάδων που απαριθμούνται ενδεικτικώς στα επίπεδα NUTS 1, και 2 και οι μικρότερες διοικητικές μονάδες, όπως αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Αρχική Κατάρτιση

Ο πρώτος πλήρης κύκλος κατάρτισης για ένα συγκεκριμένο επάγγελμα. Συχνά διαιρείται σε δύο μέρη:

1. βασική κατάρτιση, που ακολουθείται από
2. Ειδίκευση.

Ασύγχρονη εκπαίδευση

Μελέτη μαθημάτων που διατίθενται διαδικτυακά μέσα από το σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης της εκπαίδευσης (Learning Management System) και σε χώρο και χρόνο που επιλέγει ο εκπαιδευόμενος.

Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

Ο στόχος της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, στο πλαίσιο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ), είναι να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) μέσα από την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Σε αυτό αναφέρεται ο τίτλος V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κεφάλαια I, IV και V).

Στην ΕΕ η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις λαμβάνει τρεις μορφές:

- τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αστυνομικών υπηρεσιών·
- τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών διοικήσεων (ιδίως των τελωνειακών υπηρεσιών)·
- τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών αρχών.

Η συνεργασία εφαρμόζεται με τη συνδρομή οργανισμών της ΕΕ όπως η Eurojust, η Ευρωπαϊκή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο.

Η συνεργασία των δικαστικών αρχών συντελείται κυρίως μέσω ενός μηχανισμού που ονομάζεται αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών (π.χ. στον τομέα της κράτησης και της μεταφοράς κρατουμένων, το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, η δήμηση και δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, και οι οικονομικές κυρώσεις).

Πηγή: Eur-Lex

Ασύμβατη κρατική ενίσχυση

Κρατική ενίσχυση, την οποία η Επιτροπή δεν μπορεί να εγκρίνει, διότι στρεβλώνει τον ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς (βλ. παράνομη κρατική ενίσχυση, ασύμβατη κρατική ενίσχυση, παράνομη κρατική ενίσχυση).

Ασφάλεια των τροφίμων

Η ευρωπαϊκή πολιτική για την ασφάλεια των τροφίμων μεταρρυθμίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 2000 ως αντίδραση σε διάφορες κρίσεις στον τομέα των ανθρώπινων τροφίμων και των ζωοτροφών, όπως τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΣΕΒ).

Η ΕΕ επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι:

- τα τρόφιμα και οι ζωοτροφές είναι ασφαλή και θρεπτικά·
 - εφαρμόζονται υψηλά πρότυπα για την υγεία και την ορθή μεταχείριση των ζώων, καθώς επίσης για την προστασία των φυτών (π.χ. ασφαλής χρήση φυτοφαρμάκων)·
 - οι πληροφορίες για το περιεχόμενο είναι σαφείς (π.χ. πρόσθετα ή συντηρητικά), την
-

προέλευση (ιχνηλασιμότητα) και τη χρήση των τροφίμων (π.χ. ειδικές δίαιτες).

Η πολιτική για την ασφάλεια των τροφίμων της ΕΕ διέπεται κυρίως από τα άρθρα 168 (δημόσια υγεία) και 169 (προστασία των καταναλωτών) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η νομοθεσία της ΕΕ καλύπτει το σύνολο της τροφικής αλυσίδας - «από το αγρόκτημα στο τραπέζι» - σύμφωνα με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Αυτό πραγματεύεται θέματα που κυμαίνονται από την επισήμανση μέσω της συσκευασίας έως την υγιεινή.

Οι αποφάσεις στον τομέα βασίζονται σε ανεξάρτητες, έγκυρες επιστημονικές συμβουλές που διατυπώνονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ). Το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων διεξάγει επιτόπιους ελέγχους εντός και εκτός ΕΕ.

Η ΕΕ διαθέτει ένα σύστημα ταχείας έγκαιρης προειδοποίησης - το RASFF - για την προστασία από μη συμμορφούμενα τρόφιμα.

Πηγή: *Eur-Lex*

food safety

Ο όρος αυτός αναφέρεται στο βαθμό στον οποίο τα τρόφιμα είναι ασφαλή για κατανάλωση. Ο όρος μερικές φορές συγχέεται με την ασφάλεια των τροφίμων, που αναφέρεται στο βαθμό στον οποίο τα τρόφιμα είναι διαθέσιμα - δηλαδή αν είναι φυσικά διαθέσιμα και μπορούν να αγοραστούν σε τιμή που οι άνθρωποι μπορούν να αντέξουν οικονομικά.

food security

Η κατάσταση στην οποία άτομα ή πληθυσμοί ανά πάσα στιγμή έχουν φυσική και οικονομική πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή και θρεπτική τροφή για να καλύψουν τις διατροφικές τους ανάγκες και τις προτιμήσεις για μια υγιή ζωή. Το θέμα έχει μετακινηθεί στο επίκεντρο των γεωργικών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγράμματος της Ντόχα κατά τα τελευταία χρόνια και ήταν ένας από τους στρατηγικούς στόχους της μεταρρύθμισης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής το 2013 (βλ. ασφάλεια των τροφίμων).

Άτομα με Αναπηρία

Κατηγορία στην οποία ανήκουν άτομα που έχουν μειωμένη σωματική ή ψυχική ή νοητική υγεία.

Άυλες Ενέργειες ή «Soft» Ενέργειες

Θεωρούνται οι ενέργειες των οποίων οι παρεμβάσεις αφορούν:

- στην εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
 - εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών
 - επιστημονική έρευνα
 - επαγγελματικό προσανατολισμό
 - διασύνδεση και επικοινωνία επιχειρήσεων
 - έρευνα αγοράς κλπ. και
 - γενικότερα παρεμβάσεις πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κλπ.).
-

βιώσιμη ανάπτυξη

Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης αναφέρεται σε μορφή αναπτυξιακής πολιτικής η οποία επιδιώκει να ικανοποιήσει τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες της κοινωνίας κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και, κυρίως, τη μακροπρόθεσμη ευημερία. Βασίζεται στην παραδοχή ότι η ανάπτυξη πρέπει να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ευημερία των επόμενων γενεών. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι δημιουργούνται οι συνθήκες για μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι πρωταρχικός στόχος της ΕΕ, η οποία έχει δημοσιεύσει τη δική της στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, η βιώσιμη ανάπτυξη είναι βασική αρχή που καθορίζεται στον κανονισμό κοινών διατάξεων, ο οποίος παρέχει το πλαίσιο πολιτικής για όλα τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά

διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

Πηγή: InfoRegio

Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ)

Οι ΓΤΟ είναι οργανισμοί των οποίων το γενετικό υλικό (DNA) δεν έχει τροποποιηθεί με πολλαπλασιασμό ή/και φυσικό ανασυνδυασμό, αλλά με την εισαγωγή τροποποιημένου γονιδίου ή γονιδίου που προέρχεται από άλλη ποικιλία ή είδος.

Η κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τους ΓΤΟ επιδιώκει:

- την προστασία της ανθρώπινης ζωής, της υγείας και της ευημερίας·
- την προστασία του περιβάλλοντος·
- την προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών·
- τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς της ΕΕ.

Αφορά τη χρήση, την ελευθέρωση στο περιβάλλον, τη διάθεση στην αγορά, την επισήμανση και την ιχνηλασιμότητα των ΓΤΟ, τόσο για τα τρόφιμα, όσο και για τις ζωοτροφές. Έχουν υιοθετηθεί κοινές διαδικασίες για την αξιολόγηση του κινδύνου και την έγκριση που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων.

Η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τους ΓΤΟ παρέχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής στις χώρες της ΕΕ, προκειμένου να αποφασίσουν αν πρόκειται να επιτραπεί η καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Το 2009, 13 χώρες της ΕΕ ζήτησαν μεγαλύτερη ευελιξία στο θέμα αυτό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε προτάσεις και τον Ιούνιο του 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τη δυνατότητα των χωρών της ΕΕ να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους.

Πηγή: Eur-Lex

Γενική Διεύθυνση (Directorate General)

Ο διοικητικός μηχανισμός που επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εκπλήρωση του έργου της. Οι Γενικές Διευθύνσεις αποτελούν τους ειδικούς τομείς στην εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και στη γενική διοικητική διαχείριση. Σε κάθε Γενική Διεύθυνση προΐσταται ένας Γενικός Διευθυντής, ο οποίος είναι υπόλογος στον Επίτροπο που έχει την πολιτική και επιχειρησιακή ευθύνη του έργου που επιτελεί η Γενική Διεύθυνση.

Γενική Κυβέρνηση

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα (υποτομείς) της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης), προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου General agreement on tariffs and trade (GATT)

Ιδρύθηκε το 1944, και ήταν ένας διεθνής οργανισμός και μια συμφωνία μεταξύ των χωρών για το εμπόριο. Ως οργανισμός που δεν υπάρχει πια, έχει αντικατασταθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ). Ως μια συμφωνία η τελευταία έκδοση ολοκληρώθηκε το 1994. Σήμερα αποτελεί τη συμφωνία του ΠΟΕ που διέπει το εμπόριο αγαθών.

Γενικό Δικαστήριο

Το Γενικό Δικαστήριο μαζί με το Δικαστήριο είναι ένα από τα δικαστικά όργανα της ΕΕ που αποτελούν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος τους είναι η διασφάλιση της

ενιαίας ερμηνείας και εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ. Οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου μπορούν να αναιρεθούν από το Δικαστήριο, αλλά μόνο για νομικό ζήτημα. Πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας την 1^η Δεκεμβρίου 2009, ήταν γνωστό ως Πρωτοδικείο.

Το Δικαστήριο είναι υπεύθυνο για την εκδίκαση:

- υποθέσεων που υποβάλλουν φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις ή οργανισμοί κατά πράξεων των θεσμικών οργάνων και των φορέων της ΕΕ·
- υποθέσεων που υποβάλλουν χώρες της ΕΕ κατά αποφάσεων της Επιτροπής ή του Συμβουλίου·
- υποθέσεων σχετικά με το εμπορικό σήμα της ΕΕ·
- υποθέσεων σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των δημοσίων υπαλλήλων που εργάζονται σε αυτά.

Το Γενικό Δικαστήριο αποτελείται σήμερα από 47 δικαστές. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος της ΕΕ, ο εν λόγω αριθμός θα αυξηθεί στους 56 (2 ανά χώρα της ΕΕ) το 2019. Οι δικαστές διορίζονται για 6ετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης κατόπιν κοινής συμφωνίας των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και έχει τις εξής γενικές αρμοδιότητες:

1. Καταρτίζει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους.
2. Επιμελείται της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και ασκεί έλεγχο στις δημόσιες δαπάνες.
3. Συμπράττει υποχρεωτικά στην έκδοση κανονιστικών πράξεων που προκαλούν δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Ασκεί έλεγχο στην οικονομική διαχείριση των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, των ΟΤΑ πρώτου και δευτέρου βαθμού και των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό, την ΕΕ ή διεθνείς οργανισμούς.
5. Ασκεί έλεγχο στη διαχείριση των Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ ή διεθνείς οργανισμούς.
6. Παρακολουθεί και ελέγχει την κίνηση των εκτός προϋπολογισμού λογαριασμών της δημόσιας διαχείρισης και συντονίζει τις χρηματικές εκροές από τον κεντρικό λογαριασμό του Δημοσίου.

Λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση του ελέγχου στην οικονομική διαχείριση του κράτους.

Γενικός Κανονισμός 2014-2020

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Για να βελτιωθεί ο συντονισμός και να εναρμονιστεί η εφαρμογή των ταμείων που παρέχουν στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής, με τα ταμεία για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τον τομέα των θαλάσσιων υποθέσεων και της αλιείας, δηλαδή των μέτρων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), θα πρέπει να θεσπιστούν κοινές διατάξεις για όλα αυτά τα ταμεία («Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ»). Επιπλέον, ο παρών κανονισμός περιέχει γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ

και το ΕΤΘΑ, καθώς και γενικές διατάξεις οι οποίες είναι κοινές για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ. Επειδή κάθε ΕΔΕΤ έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, θα πρέπει να καθοριστούν σε χωριστούς κανονισμούς ειδικοί κανόνες εφαρμοστέοι σε κάθε ΕΔΕΤ καθώς και στο ΕΤΠΑ για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασία.

Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών

Σύστημα λογισμικού για τη διαχείριση και ανάλυση χαρτογραφικής πληροφορίας. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί χάρτες σε ψηφιακή μορφή και βρίσκει εφαρμογή σε τομείς όπως: το κτηματολόγιο, ο αστικός και περιφερειακός σχεδιασμός, τα δίκτυα των οργανισμών κοινής ωφέλειας και άλλες αστικές εξυπηρετήσεις.

Γωνιά Ανακύκλωσης

Οργανωμένος δημόσιος ή ιδιωτικός πολύ μικρής έκτασης, όπου οι πολίτες εναποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Δαπάνες βάσει Απλοποιημένου Κόστους

Δαπάνες βάσει Απλοποιημένου Κόστους: είναι οι δαπάνες που δηλώνονται μετά από εφαρμογή συγκεκριμένης μεθόδου απλοποιημένου κόστους που έχει προσδιοριστεί με σαφήνεια στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Δαπάνες βάσει τυποποιημένης κλίμακας κόστους ανά μονάδα

Οι δαπάνες (ως κατ' αποκοπή ποσό) που υπολογίζονται βάσει προσδιορισμένου από τη ΔΑ μοναδιαίου κόστους ανά μονάδα μέτρησης φυσικού αντικειμένου.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δαπάνες ως κατ' αποκοπή

Δαπάνες ως κατ' αποκοπή ποσό για την υλοποίηση προκαθορισμένου φυσικού αντικειμένου, τις οποίες οι δικαιούχοι δηλώνουν ως επιλέξιμη δαπάνη της πράξης ή του υποέργου ή επί μέρους δράσεων. Η επιλογή κατ' αποκοπή ποσού χρησιμοποιείται για πράξεις, υποέργα με συνολική δημόσια δαπάνη <100.000 ευρώ.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

δάσος

Μια έκταση γης μεγαλύτερη από 5000 στρέμματα με δένδρα ύψους άνω των πέντε μέτρων και με κάλυψη πυκνότερη από δέκα τοις εκατό, ή με δένδρα με δυνατότητα να φθάσουν τα όρια αυτά επί τόπου. Δεν περιλαμβάνει εκτάσεις που κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούνται για γεωργική ή αστική χρήση. Ένα κράτος-μέλος ή μια περιφέρεια μπορεί να επιλέξει να εφαρμόσει ένα άλλο ορισμό του δάσους με βάση την ισχύουσα εθνική νομοθεσία ή ένα σύστημα απογραφής. Τα κράτη-μέλη ή οι περιοχές πρέπει να περιλαμβάνουν τον ορισμό στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξής τους.

Δείκτης

Όρος με τον οποίο εννοείται συνήθως η ποσοστιαία σύγκριση ενός μεγέθους με κάποιο άλλο αντίστοιχο μέγεθος. Η χρησιμοποίηση δεικτών ως μέσων συγκριτικής παρουσίασης στοιχείων, σε συνδυασμό με τη γραφική παρουσίαση της διαχρονικής εξέλιξής τους, διευκολύνει τη συγκριτική αξιολόγηση μεγάλου όγκου στοιχείων.

Δελτίο Δήλωσης Δαπανών Υποέργου (ΔΔΔ)

Το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών αφορά πράξεις ΕΤΠΑ και ΕΚΤ εξαιρουμένων των κρατικών ενισχύσεων. Υποβάλλεται για κάθε Υποέργο της συγχρηματοδοτούμενης Πράξης και περιλαμβάνει τα στοιχεία τεκμηρίωσης των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί και οι οποίες αντιστοιχούν στο εκτελεσθέν φυσικό αντικείμενο. Το ΔΔΔ υποβάλλεται πριν την παρέλευση του πρώτου δεκαημέρου (α' 10ημέρου) από τη λήξη του ημερολογιακού μήνα εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε η δαπάνη. Η ΔΑ επαληθεύει διοικητικά το ΔΔΔ και εξετάζει: οι δαπάνες που δηλώνονται στο ΔΔΔ συμφωνούν με τα αντίγραφα των παραστατικών.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020, Ν.4314/2014

Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης (ΔΔΕΔΠ)

Το Δελτίο Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης (ΔΔΕΔΠ) υποβάλλεται από το Δικαιούχο για κάθε πράξη τουλάχιστον μία φορά για κάθε έτος υλοποίησης. Η υποβολή του ΔΔΕΔΠ μπορεί να γίνει περισσότερες φορές εντός του έτους, σε χρονικά διαστήματα που προσδιορίζει η αρμόδια ΔΑ ανάλογα με τη φύση της πράξης και τη συχνότητα μέτρησης των δεικτών του ΕΠ, ιδίως για τις πράξεις του ΕΚΤ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata) μέσω των απογραφικών δελτίων συμμετεχόντων, σύμφωνα με την Απόφαση Ένταξης και τις εκάστοτε ειδικές υποχρεώσεις του Δικαιούχου. Το ΔΔΕΔΠ συμπληρώνεται για όλους τους δείκτες που έχουν ενσωματωθεί στο ΤΔΠ της πράξης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων

Ο δικαιούχος υποβάλλει Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων Πράξης κάθε φορά που μία ενέργεια:

- Αλλάζει στάδιο
- Δεν επιτυγχάνεται εντός της προβλεπόμενης χρονικής προθεσμίας και δηλώνεται η νέα εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσής της
- Παρουσιάζεται πρόβλημα ή εμπλοκή στην υλοποίησή της

αντικαθιστά το Δελτίου Παρακολούθησης Προόδου Πράξης (του ΕΣΠΑ 2007-2013).

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Δέσμευση ή νομική δέσμευση

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος, εκφρασμένος σε ΕΥΡΩ, όπως αποτυπώνεται στους Χρηματοδοτικούς Πίνακες, κατανεμημένος στα έτη και διαρθρωμένος σε Άξονες. Η δέσμευση προκύπτει κατόπιν διμερούς συμφωνίας (Ελληνικής Κυβέρνησης και Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Δήλωση δαπανών

Πρόκειται για τις δαπάνες που δηλώνονται από τη Διαχειριστική Αρχή στην Αρχή Πιστοποίησης και περιλαμβάνουν, για κάθε άξονα προτεραιότητας, το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών, στις οποίες υποβλήθηκαν οι Δικαιούχοι για την υλοποίηση των Πράξεων καθώς και την αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά που έχει καταβληθεί ή οφείλεται στους Δικαιούχους σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη δημόσια συνεισφορά.

Δημοκρατικό έλλειμμα

Το δημοκρατικό έλλειμμα είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται από τα άτομα που ισχυρίζονται ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων τους στερούνται δημοκρατικής νομιμότητας και ότι φαίνονται απρόσιτα στον απλό πολίτη, εξαιτίας της περιπλοκότητάς τους. Το πραγματικό δημοκρατικό έλλειμμα της ΕΕ φαίνεται να αφορά την απουσία ευρωπαϊκής πολιτικής ζωής. Οι ψηφοφόροι της ΕΕ δεν θεωρούν ότι διαθέτουν

αποτελεσματικό τρόπο να απορρίψουν μια «κυβέρνηση» που δεν τους ικανοποιεί και να αλλάξουν με κάποιον τρόπο την πορεία της πολιτικής ζωής και των πολιτικών.

Στο πλαίσιο του τρόπου ευρωπαϊκής διακυβέρνησης που εφαρμόζεται δεν υπάρχει «κυβέρνηση».

Το κοινό εξακολουθεί εν γένει να έχει φιλοευρωπαϊκή στάση, αλλά δεν κατανοεί το πολιτικό σύστημα που μερικές φορές φαίνεται να απειλεί τον τρόπο ζωής του.

Η δυσαρέσκεια με την Ευρώπη εκφράστηκε με το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές, που έφτασε σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο το 2009, όταν ο μέσος όρος της ΕΕ ανήλθε μόλις στο 43 %.

Η δημοκρατική νομιμότητα αποτελούσε λεπτό ζήτημα σε κάθε στάδιο της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Αντιμετωπίστηκε στις διακυβερνητικές διασκέψεις που οδήγησαν στην υπογραφή των Συνθηκών του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ και της Νίκαιας, ενισχύοντας τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) και διευρύνοντας τους τομείς στους οποίους διέθετε εξουσίες λήψης αποφάσεων από κοινού με το Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξελίχθηκε από συμβουλευτική συνέλευση σε συννομοθέτη.

Η συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε τις δημοσιονομικές, νομοθετικές και εποπτικές εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το ΕΚ απέκτησε σημαντική επιρροή στον διορισμό της Επιτροπής και του προέδρου της.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε η πρωτοβουλία των Ευρωπαίων πολιτών και αναγνωρίστηκε η σημασία του διαλόγου μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Τέλος, ορισμένες συνεδριάσεις του Συμβουλίου πρέπει να δημοσιεύονται για τη βελτίωση της ενημέρωσης των πολιτών.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δημόσια δαπάνη

Κάθε δημόσια συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που αφορά τα ΕΔΕΤ, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου στην οποία, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται οποιοδήποτε χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.

Πηγή: *N.4314/2014*

Δημόσια επιχείρηση

Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

- α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή
- β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή
- γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Δημόσια υγεία

Δυνάμει του άρθρου 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δημόσια υγεία αποτελεί επιμερισμένη αρμοδιότητα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και των χωρών της ΕΕ. Ενώ οι χώρες της ΕΕ καθορίζουν και παρέχουν εθνικές υγειονομικές υπηρεσίες και ιατρική περίθαλψη, η ΕΕ επιδιώκει να συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές μέσω της

στρατηγικής της για την υγεία με σκοπό:

- την πρόληψη των ασθενειών/νόσων μέσα από την προαγωγή υγιέστερων τρόπων ζωής·
- τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη·
- τη συμβολή σε καινοτόμα, αποτελεσματικά και βιώσιμα συστήματα υγείας·
- την αντιμετώπιση διασυνοριακών απειλών·
- τη διατήρηση της υγείας των ανθρώπων για όλη τη διάρκεια της ζωής τους·
- την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και πρακτικών·

Το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2013 «Επενδύσεις στην υγεία» επιδιώκει να βοηθήσει την ΕΕ να αντεπεξέλθει σε αυτές τις προκλήσεις, πολλές από τις οποίες επιτείνονται από την οικονομική κρίση, ήτοι τη γήρανση του πληθυσμού, την αύξηση των χρόνιων ασθενειών, τη μεγαλύτερη ζήτηση για υγειονομική περίθαλψη και το υψηλό κόστος της τεχνολογικής προόδου.

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία (2014-2020) έχει προϋπολογισμό περίπου 450 εκατομμύρια ευρώ. Αποσκοπεί στη στήριξη έργων για τη βελτίωση της υγείας των Ευρωπαίων και τη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δημόσια υπηρεσία

Η έκφραση αυτή έχει δύο έννοιες : ενίοτε σημαίνει τον οργανισμό παραγωγής της υπηρεσίας, ενώ άλλοτε αναφέρεται στην αποστολή κοινής ωφέλειας που έχει ανατεθεί στον οργανισμό αυτό. Με στόχο να προαχθεί ή να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση της αποστολής κοινής ωφέλειας, οι δημόσιες αρχές μπορούν να επιβάλλουν ειδικές υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον οργανισμό παραγωγής της υπηρεσίας, για παράδειγμα στον τομέα των επίγειων, εναερίων ή σιδηροδρομικών μεταφορών ή στον τομέα της ενέργειας. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν να επιβάλλονται σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα. Πρέπει να σημειωθεί ότι συχνά συγχέουμε εσφαλμένα τη δημόσια υπηρεσία με το δημόσιο τομέα (συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας διοίκησης), δηλαδή συγχέουμε αποστολή και νομικό καθεστώς, αποδέκτη και κύριο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δημόσιες συμβάσεις

Οι δημόσιες συμβάσεις αφορούν παραγγελίες προμηθειών, υπηρεσιών και έργων από τον δημόσιο τομέα. Οι δημόσιες συμβάσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο υπόκεινται σε κανόνες και διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Οι εν λόγω κανόνες επιδιώκουν να εγγυώνται την ισότιμη μεταχείριση των οικονομικών φορέων και τη διαφάνεια κατά την αξιολόγηση των προσφορών. Πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της αυξημένης ανταγωνιστικότητας και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών στην ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά.

Ορισμένες συμβάσεις, όπως στον αμυντικό τομέα, παραμένουν αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ, επειδή αφορούν σημαντικά κρατικά συμφέροντα.

Το 2014 η ΕΕ ενέκρινε νέους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών καθώς και για τις συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ το 2016. Οι νέοι κανόνες επιδιώκουν να μειώσουν τη γραφειοκρατία, να απαλείψουν τους φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και να διασφαλίσουν ότι οι αναθέτουσες αρχές προλαμβάνουν, εντοπίζουν και επιλύουν συγκρούσεις συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

Ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Πηγή: Eur-Lex

Δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων / συμβάσεις άνω των ορίων

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων» και ως «συμβάσεις άνω των ορίων» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις και οι συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών (περίπτωση 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016) που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 17 και 237 έως 252 του ίδιου Ν.4412/2016, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα όρια της διάταξης των άρθρων 5 και 235 του Ν.4412/2016, αντίστοιχα, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων / συμβάσεις κάτω των ορίων

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων» και ως «συμβάσεις κάτω των ορίων» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις και οι συμβάσεις κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016 που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 7 έως 17 και 237 έως 252 του ίδιου Ν.4412/2016, αντίστοιχα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι κατώτερη από τα όρια της διάταξης των άρθρων 5 και 235 του Ν.4412/2016, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δημοσιονομική διόρθωση

Ως δημοσιονομική διόρθωση νοείται η ανάκτηση κονδυλίων που διατέθηκαν εσφαλμένα για έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, λόγω παρατυπιών όπως οι περιπτώσεις απάτης.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει να ανακτήσει τα ποσά που έχουν εισπραχθεί ή χρησιμοποιηθεί παράτυπα, και εξαντλεί τις δυνατότητες που της παρέχει η νομοθεσία για τον εντοπισμό τέτοιων πληρωμών. Στο πλαίσιο των δημοσιονομικών διορθώσεων μπορεί ακόμη και να ακυρωθεί ένα τμήμα ή το σύνολο της χρηματοδότησης της ΕΕ για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η Επιτροπή διαθέτει διάφορους ελεγκτικούς μηχανισμούς ώστε να διασφαλίζει την ορθή χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ. Διαδικασίες τακτικής παρακολούθησης, πιστοποιήσεις δαπανών και αυστηρά μέτρα εσωτερικού ελέγχου, χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση της απάτης.

Πηγή: InfoRegio

Δημόσιος Τομέας

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3429/2005 (Α' 314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Δια-βίου εκπαίδευση

Ως «δια-βίου εκπαίδευση» ορίζεται κάθε μαθησιακή διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της εμπειρικής μάθησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, με σκοπό την απόκτηση ή τη βελτίωση γενικών και επιστημονικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, τόσο για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, όσο και για την πρόσβαση στην απασχόληση.

Δια-βίου κατάρτιση

Ως «δια-βίου κατάρτιση» ορίζεται το σύστημα που αποσκοπεί στην κατάρτιση/ή και επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού η οποία:

- στο πλαίσιο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, παρέχει βασικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες σε ειδικότητες ή και σε εξειδικεύσεις, για την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα στην αγορά εργασίας και την εν γένει ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού,
- στο πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή/και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία, με στόχο την ένταξη ή/και επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη.

Διαγωνισμοί μελετών

Ως «διαγωνισμοί μελετών» νοούνται διαδικασίες που παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα να αποκτά, κυρίως στους τομείς της χωροταξίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και των έργων μηχανικού ή της επεξεργασίας δεδομένων, μια μελέτη ή ένα σχέδιο που επιλέγεται από κριτική επιτροπή έπειτα από διαγωνισμό, με ή χωρίς την απονομή βραβείων.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Διαδικασία διαβούλευσης

Βάσει του άρθρου 289 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η διαβούλευση είναι ειδική νομοθετική διαδικασία, κατά παρέκκλιση από τη συνήθη νομοθετική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 294. Σύμφωνα με αυτήν την διαδικασία, το Συμβούλιο οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γνώμη του Κοινοβουλίου και, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις συνθήκες, τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ωστόσο, το Συμβούλιο δεν δεσμεύεται πραγματικά από τις θέσεις του Κοινοβουλίου, απλώς υποχρεούται να ζητά τη γνώμη του. Ελλείψει διαβούλευσης, η πράξη καθίσταται παράνομη και μπορεί να ακυρωθεί από το Δικαστήριο. Επιπλέον, στην περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση, υποχρεούται να ζητήσει εκ νέου τη γνώμη του Κοινοβουλίου.

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε περιορισμένο αριθμό τομέων πολιτικής, όπως οι εξαιρέσεις της εσωτερικής αγοράς και το δικαίο του ανταγωνισμού, καθώς επίσης και τα οικονομικά και διοικητικά ζητήματα και τα ζητήματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, χρησιμοποιείται για την έκδοση πράξεων, όπως οι συστάσεις και οι γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Πηγή: Eur-Lex

Διαδικασία έγκρισης

Η διαδικασία απαιτεί την έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μιας προτεινόμενης πράξης η εν λόγω έγκριση προβλέπεται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν από τη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Βασίζεται σε μία και μοναδική ψηφοφορία έγκρισης με πλειοψηφία των ψηφισάντων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να αποδεχτεί ή να απορρίψει την προτεινόμενη πράξη και δεν μπορεί να την τροποποιήσει. Σε περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν εγκρίνει την πράξη, αυτή δεν δύναται να εκδοθεί.

Ως μη νομοθετική διαδικασία, συνήθως εφαρμόζεται στην επικύρωση ορισμένων συμφωνιών τις οποίες διαπραγματεύεται η ΕΕ, ή ισχύει ειδικότερα σε περιπτώσεις παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων δυνάμει του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) ή στην προσχώρηση νέων μελών στην ΕΕ ή σε ρυθμίσεις σχετικά με την αποχώρηση από την ΕΕ.

Η διαδικασία έγκρισης, ως νομοθετική διαδικασία, πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όταν εγκρίνεται νέα νομοθεσία καταπολέμησης των διακρίσεων, ενώ προβλέπει δικαίωμα αρνησικυρίας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όταν εφαρμόζεται η επικουρική γενική νομική

βάση σύμφωνα με το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ).

Πηγή: *Eur-Lex*

Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)

Στόχος της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ) είναι να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει τις τάσεις που επηρεάζουν δυσμενώς τη λειτουργία της οικονομίας μιας χώρας της ΕΕ, της ζώνης του ευρώ ή της ΕΕ στο σύνολό της. Αποτελεί σημαντικό στοιχείο του αναθεωρημένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ το οποίο θεσπίστηκε μετά την οικονομική κρίση του 2008.

Η διαδικασία έχει σχεδιαστεί ώστε:

- να αναγνωρίζει δυνητικούς κινδύνους σε αρχικό στάδιο (μηχανισμός επαγρύπνησης),
- να προλαμβάνει την ανάδυση ζημιογόνων μακροοικονομικών ανισορροπιών και
- να διορθώνει τις ήδη υφιστάμενες ανισορροπίες.

Ο μηχανισμός επαγρύπνησης χρησιμοποιεί 14 δείκτες (π.χ. τάσεις στα μερίδια αγοράς των εξαγωγών, καθαρή διεθνής επενδυτική θέση, κόστος εργασίας και χρέος ιδιωτικού και δημόσιου τομέα) για τον εντοπισμό πιθανών κινδύνων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να προτείνει στο Συμβούλιο να εκδίδει συστάσεις προς τις χώρες που προσδιορίζονται ως έχουσες ανισορροπίες. Οι χώρες με υπερβολικές ανισορροπίες δύνανται να υπόκεινται σε μια ενισχυμένη διαδικασία ειδικής παρακολούθησης ή δύνανται να υπαχθούν σε διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ). Η ΔΥΑ δύναται τελικά να οδηγήσει σε επιβολή κυρώσεων στις χώρες της ζώνης του ευρώ σε περιπτώσεις επαναλαμβανόμενης μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διαδικασία απλής γνώμης

Η διαδικασία απλής γνώμης (άρθρο 192 της συνθήκης της ΕΕ) επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να γνωμοδοτεί σχετικά με προτάσεις της Επιτροπής. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπονται από τη συνθήκη, το Συμβούλιο, πριν λάβει την απόφασή του σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, ζητά τη γνώμη του Κοινοβουλίου και καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να λάβει υπόψη τις θέσεις του τελευταίου. Ωστόσο, το Συμβούλιο δεν δεσμεύεται από τις θέσεις του Κοινοβουλίου, απλώς υποχρεούται να ζητά τη γνώμη του. Η γνώμη του Κοινοβουλίου πρέπει να ζητείται εκ νέου, εάν το Συμβούλιο αποκλίνει σε μεγάλο βαθμό από την αρχική πρόταση. Η εξουσία του Κοινοβουλίου στη συγκεκριμένη διαδικασία είναι σχετικά περιορισμένη, δεδομένου ότι μπορεί μόνο να ελπίζει ότι η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις τροπολογίες του σε τροποποιημένη πρότασή της. Πέραν των περιπτώσεων που προβλέπονται από τη συνθήκη, το Συμβούλιο έχει δεσμευθεί να ζητά τη γνώμη του Κοινοβουλίου στα περισσότερα σημαντικά ζητήματα. Πρόκειται για προαιρετικές διαβουλεύσεις. Επιπλέον, η διαδικασία απλής γνώμης χρησιμοποιείται για την έκδοση μη δεσμευτικών πράξεων, όπως οι συστάσεις και οι γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων λαμβάνει τη μορφή της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης (ΔΣΣ) που δρομολογήθηκε το 2000. Η ΔΣΣ στοχεύει στη σταθερότητα στην περιοχή και στην καθιέρωση μιας ζώνης ελευθέρων συναλλαγών για τις χώρες που ενδιαφέρονται να γίνουν μέλη της ΕΕ στο μέλλον.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην περιφερειακή συνεργασία, π.χ. στην ανάπτυξη υποδομών και δικτύων και στην καθιέρωση ζώνης ελευθέρων συναλλαγών. Μολονότι η ΔΣΣ θέτει κοινούς πολιτικούς και οικονομικούς στόχους, η πρόοδος κάθε χώρας κρίνεται ξεχωριστά.

Παρέχεται χρηματοδότηση, μέσα από τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (2014-2020), για την ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, την ανάπτυξη των οικονομιών της αγοράς, αλλά και για την ευθυγράμμιση των νομοθεσιών των χωρών της ΔΣΣ με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων που αποκτούν το καθεστώς της υποψήφιας χώρας

εξακολουθούν να επωφελούνται από τη ΔΣΣ, ενώ παράλληλα συμμετέχουν στη διαδικασία προσχώρησης.

Οι χώρες της ΔΣΣ: Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο*, Κροατία, Μαυροβούνιο, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και Σερβία.

*Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπέδιου.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διαδικασία σύμφωνης γνώμης

Η διαδικασία σύμφωνης γνώμης (άρθρο 192 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας) καθιερώθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986). Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, το Συμβούλιο πρέπει να έχει τη συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να λάβει ορισμένες αποφάσεις μείζονος σημασίας. Η αρχή της σύμφωνης γνώμης στηρίζεται σε μία και μόνη ανάγνωση. Το Κοινοβούλιο μπορεί να αποδεχθεί ή να απορρίψει μια πρόταση, δεν μπορεί όμως να την τροποποιήσει. Η απουσία σύμφωνης γνώμης αποκλείει την έκδοση της πράξης. Οι τομείς στους οποίους είναι αναγκαία η σύμφωνη γνώμη είναι κυρίως: η προσχώρηση νέων κρατών μελών (άρθρο 49 της συνθήκης για την ΕΕ), οι συμφωνίες σύνδεσης καθώς και άλλες θεμελιώδεις συμφωνίες με τρίτες χώρες.

Επιπλέον, η σύμφωνη γνώμη απαιτείται για: τα θέματα ευρωπαϊκής ιθαγένειας, τα ειδικά καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, καθώς και για για κάθε ενισχυμένη συνεργασία σε τομείς που εμπίπτουν στη διαδικασία συναπόφασης. Η σύμφωνη γνώμη του Κοινοβουλίου διατυπώνεται βάσει της πλειοψηφίας των ψηφισάντων βουλευτών. Ωστόσο, σε δύο περιπτώσεις απαιτείται η πλειοψηφία των μελών του Κοινοβουλίου: αφενός στην προσχώρηση νέου κράτους - μέλους και αφετέρου στην εκλογική διαδικασία.

Διαδικασία συναπόφασης

Η διαδικασία συναπόφασης (άρθρο 251 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας) θεσπίστηκε με τη συνθήκη του Μάαστριχτ. Παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την εξουσία να εκδίδει πράξεις από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διαδικασία συναπόφασης περιλαμβάνει μία, δύο ή τρεις αναγνώσεις, με αποτέλεσμα να πολλαπλασιάζει τις επαφές μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου - τα δύο από κοινού νομοθετούντα όργανα -, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Διαδικασία συνεργασίας

Η διαδικασία συνεργασίας (άρθρο 252 της συνθήκης ΕΚ) θεσπίστηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986). Ενίσχυσε τη δυνατότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να επηρεάζει τη νομοθετική διαδικασία με "διπλή ανάγνωση" των προτάσεων. Το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διαδικασίας πρώτα διευρύνθηκε σημαντικά με τη συνθήκη του Μάαστριχτ. Μετά η συνθήκη του Άμστερνταμ το περιόρισε προς όφελος της διαδικασίας συναπόφασης (άρθρο 251 της συνθήκης ΕΚ). Κατόπιν αυτού, η διαδικασία συνεργασίας εφαρμόζεται πλέον αποκλειστικά στον τομέα της οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Στην πράξη, η διαδικασία αυτή ενισχύει τη νομοθετική εξουσία του Κοινοβουλίου στους ακόλουθους τομείς:

- ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων,
 - δικαίωμα εγκατάστασης,
 - παροχή υπηρεσιών,
 - εσωτερική αγορά,
 - εκπαίδευση (δράσεις ενθάρρυνσης),
 - υγεία (δράσεις ενθάρρυνσης),
 - καταναλωτές,
 - διευρωπαϊκά δίκτυα (προσανατολισμοί),
 - περιβάλλον (πρόγραμμα δράσης γενικού χαρακτήρα),
-

-
- πολιτισμός (δράσεις ενθάρρυνσης) και
 - έρευνα (πρόγραμμα πλαίσιο).

Η διαδικασία συναπόφασης απλουστεύθηκε με τη συνθήκη του Άμστερνταμ για να αυξηθούν η αποτελεσματικότητα, η ταχύτητα και η διαφάνειά της και να ενισχυθεί ο ρόλος του Κοινοβουλίου.

Επιπλέον, επεκτάθηκε σε νέους τομείς και, συγκεκριμένα, στον κοινωνικό αποκλεισμό, τη δημόσια υγεία και την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Για να ενισχυθεί η δημοκρατικότητα της κοινοτικής δράσης, το Κοινοβούλιο πρέπει να μετέχει στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας. Για το λόγο αυτό, όλες οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται με ειδική πλειοψηφία μπορούν να εμπίπτουν στη διαδικασία συναπόφασης. Στις περισσότερες περιπτώσεις, επομένως, η συναπόφαση στο Κοινοβούλιο συνδυάζεται με την ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο. Παρόλα αυτά, για τη λήψη αποφάσεων βάσει ορισμένων διατάξεων της Συνθήκης, η συναπόφαση εξακολουθεί να συνυπάρχει με την ομοφωνία.

Η συνθήκη της Νίκαιας θέτει ως ένα βαθμό τέλος στην κατάσταση αυτή. Πράγματι, η Διακυβερνητική Διάσκεψη (ΔΔ) της οποίας οι εργασίες άρχισαν τον Φεβρουάριο του 2000, τάχθηκε υπέρ της διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της συναπόφασης παράλληλα και συμπληρωματικά προς την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας στο Συμβούλιο. Κατόπιν αυτού, επτά διατάξεις της Συνθήκης που η ΔΔ αποφάσισε να υπαχθούν στην ειδική πλειοψηφία, υπόκεινται επίσης στη συναπόφαση.

Οι διατάξεις αυτές αφορούν: τα μέτρα ενθάρρυνσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις, τα ειδικά μέτρα στήριξης στο βιομηχανικό τομέα, τις δραστηριότητες που συνδέονται με την οικονομική και κοινωνική συνοχή (εκτός από τα Διαρθρωτικά Ταμεία), το καθεστώς των ευρωπαϊκών κομμάτων και, τέλος, τα θέματα θεωρήσεων διαβατηρίου, ασύλου και μετανάστευσης.

Διαδικασία της Βαρκελώνης

Η διαδικασία της Βαρκελώνης ή ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση αποτελεί την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις χώρες της Μεσογείου. Έχει σκοπό να ενισχύσει τους δεσμούς μεταξύ της Ένωσης και των χωρών εταίρων προωθώντας παράλληλα τη σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των ίδιων των μεσογειακών χωρών.

Η εταιρική σχέση, που δρομολογήθηκε το 1995 ύστερα από τη διακήρυξη της Βαρκελώνης, έχει σκοπό την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή με την ανάπτυξη πολιτικού διαλόγου και το σεβασμό των κοινών αξιών μεταξύ των εταίρων, όπως η δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Έχει επίσης ως στόχο να συμβάλει στην πρόληψη και την επίλυση των διαφορών καθώς και στην εξασφάλιση ευημερίας, με τη δημιουργία ειδικότερα μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών και την ανάπτυξη της συνεργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση συγκεντρώνει τα κράτη μέλη της Ένωσης και τις μεσογειακές χώρες στο πλαίσιο ενός προγράμματος εταιρικής σχέσης με ευρύ χαρακτήρα που βασίζεται σε τρεις άξονες:

- έναν άξονα πολιτικής και ασφάλειας,
- έναν οικονομικό και χρηματοοικονομικό άξονα και
- έναν κοινωνικό και πολιτισμικό άξονα.

Η ενίσχυση της συνεργασίας για δικαστικές υποθέσεις, για θέματα μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης αποτελεί επίσης ένα σημαντικό στοιχείο της διαδικασίας.

Η υλοποίηση της εταιρικής σχέσης βασίζεται σε δύο διαστάσεις: τη διμερή και την περιφερειακή διάσταση. Στο πλαίσιο της διμερούς διάστασης οι σχέσεις προσαρμόζονται στις ιδιαιτερότητες κάθε χώρας-εταίρου, σημαντική πτυχή των οποίων αποτελούν οι ευρωμεσογειακές συμφωνίες σύνδεσης. Τη διαδικασία αυτή υποστηρίζουν επίσης ένα χρηματοδοτικό μέσο κοινοτικής βοήθειας, το πρόγραμμα MEDA, και ο Ευρωμεσογειακός Μηχανισμός Επενδύσεων και Εταιρικής σχέσης (FEMIP) της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος

Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) της ΕΕ είναι ένα σύνολο κανόνων που διέπουν τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών των χωρών της ΕΕ. Έχει ως στόχο τη διασφάλιση υγιών δημοσιονομικών και αποτελείται από δύο σκέλη. Το προληπτικό σκέλος εξασφαλίζει ότι η δημοσιονομική πολιτική των χωρών της ΕΕ ασκείται με βιώσιμο τρόπο. Το διορθωτικό σκέλος καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι χώρες θα πρέπει να αναλάβουν δράση σε περίπτωση που το δημόσιο χρέος τους ή το δημοσιονομικό έλλειμμα θεωρηθεί υπερβολικό.

Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) προβλέπεται από το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενισχύει το διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ.

Οι χώρες της ΕΕ πρέπει να επιδείξουν ότι έχουν υγιή δημοσιονομικά και ότι πληρούν δύο κριτήρια:

- το δημοσιονομικό τους έλλειμμα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ)·
- το δημόσιο χρέος (δημόσιο χρέος και χρέος δημόσιων υπηρεσιών) δεν πρέπει να υπερβαίνει το 60% του ΑΕΠ.

Κάθε Απρίλιο, οι χώρες της ευρωζώνης υποβάλλουν προγράμματα σταθερότητας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο, ενώ οι χώρες εκτός ευρωζώνης υποβάλλουν προγράμματα σύγκλισης στα ίδια όργανα.

Ένα πρόγραμμα σταθερότητας ή σύγκλισης θα πρέπει να περιλαμβάνει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της χώρας (ΜΔΣ), καθώς και πληροφορίες σχετικά με το πώς θα επιτευχθεί. Περιλαμβάνει επίσης ανάλυση των επιπτώσεων αλλαγών στις βασικές οικονομικές παραδοχές σχετικά με τη δημοσιονομική θέση της χώρας.

Τα προγράμματα εξετάζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αν τα κριτήρια δεν πληρούνται, το Συμβούλιο εκκινεί ΔΥΕ με βάση τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο της ΔΥΕ, η χώρα πρέπει να παράσχει ένα σχέδιο διορθωτικών ενεργειών και πολιτικών που θα ακολουθήσει, καθώς και τις προθεσμίες για την επίτευξή τους. Στις χώρες της ευρωζώνης που δεν ακολουθούν τις συστάσεις μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο.

Πηγή: Eur-Lex

Διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών

Η διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών αποτελεί το διορθωτικό σκέλος της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ) της ΕΕ. Η ΔΜΑ αποτελεί σημαντικό στοιχείο του αναθεωρημένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ το οποίο θεσπίστηκε μετά την οικονομική κρίση του 2008.

Η διαδικασία έχει σχεδιαστεί ώστε:

- να αναγνωρίζει δυνητικούς κινδύνους σε αρχικό στάδιο (μηχανισμός επαγρύπνησης),
- να προλαμβάνει την ανάπτυξη ζημιογόνων μακροοικονομικών ανισορροπιών, και
- να διορθώνει τις ήδη υφιστάμενες ανισορροπίες.

Εάν ο μηχανισμός επαγρύπνησης διαπιστώσει ανησυχίες σχετικά με τις μακροοικονομικές ανισορροπίες μιας χώρας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν να υιοθετήσουν προληπτικές, ειδικές ανά χώρα, συστάσεις.

Σε πιο σοβαρές περιπτώσεις, μπορεί να ενεργοποιηθεί η διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών. Η χώρα η οποία υφίσταται υπερβολικές ανισορροπίες πρέπει να υποβάλλει σχέδιο δράσης με σαφή ορόσημα και προθεσμίες για την εφαρμογή των διορθωτικών δράσεων σύμφωνα με τις συστάσεις. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά την πρόοδό της.

Το Συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις ύψους έως 0,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας, σε περίπτωση που μια χώρα της ευρωζώνης αποτύχει να λάβει τα συμφωνημένα μέτρα ή το σχέδιο διορθωτικής δράσης της είναι ανεπαρκές.

Πηγή: Eur-Lex

διάθεση (αποβλήτων)

Οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα Ι του Ν. 4042/2012 παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Διακρατική συνεργασία

Η διακρατική συνεργασία ενθαρρύνει τις σε υψηλό βαθμό ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις για την επίτευξη αποτελεσμάτων πέραν των εθνικών συνόρων σε μια περιοχή διακρατικής συνεργασίας. Τέτοιες εταιρικές σχέσεις καλύπτουν και εκπροσωπούν διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης και διοίκησης που περιλαμβάνουν φορείς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και διάφορους τομείς πολιτικής.

Σε όλη την ΕΕ υπάρχουν 15 περιοχές διακρατικής συνεργασίας. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εδάφη σε γειτονικές τρίτες χώρες μπορούν επίσης να αποτελέσουν μέρος των περιοχών διακρατικής συνεργασίας και να επωφεληθούν από τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής.

Μέσω των εταιρικών σχέσεων αυτών, τα σχέδια διακρατικής συνεργασίας μπορούν να διαμορφώσουν, να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν κοινές λύσεις σε κοινά προβλήματα και προκλήσεις που χαρακτηρίζουν ένα μεγάλο τμήμα της περιοχής διακρατικής συνεργασίας. Δίδεται μεγάλη έμφαση στις διακρατικές ρυθμίσεις εφαρμογής των σχεδίων και στη διακρατική διάσταση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

Τα σχέδια πρέπει τυπικά να συμβάλλουν στην υλοποίηση μακροπρόθεσμων οραμάτων, να παρέχουν σημαντικές ιδέες για στρατηγική δράση σε τομείς όπως η αντιπλημμυρική προστασία, η θαλάσσια πολιτική, οι άξονες διατροφικών μεταφορών, τα αστικά και αγροτικά δίκτυα και τα διασυνδεδεμένα διακρατικά συστήματα καινοτομίας.

Τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του στόχου «Εδαφική συνεργασία» της πολιτικής συνοχής. Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, πάνω από 2,1 δισεκατομμύρια EUR είναι διαθέσιμα για την διακρατική συνεργασία ως χρηματοδότηση για το Interreg V-B.

Πηγή: InfoRegio

Διανοητική ιδιοκτησία (πνευματική ιδιοκτησία)

Η διανοητική (πνευματική) ιδιοκτησία αποτελείται από άυλα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από δημιουργίες του νου. Εμπίπτει σε δύο κατηγορίες:

- τη βιομηχανική ιδιοκτησία, όπως ευρεσιτεχνίες για νέες εφευρέσεις, εμπορικά σήματα, σχέδια και μοντέλα, καθώς και εμπορικές ονομασίες και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης·
- τα συγγραφικά και συγγενικά δικαιώματα, όπως για τη μουσική, τη λογοτεχνία, τα έργα ζωγραφικής και τα γλυπτά.

Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) επιτρέπουν στους κατόχους -δημιουργούς, όπως εφευρέτες ή καλλιτέχνες, ή οποιουσδήποτε δικαιούχους- να αποφασίζουν με ποιον τρόπο, πότε και πού θα χρησιμοποιούνται και/ή θα αξιοποιούνται οι δημιουργίες τους.

Η ΕΕ νομοθετεί για τη διανοητική ιδιοκτησία.

Πηγή: Eur-Lex

Διαπεριφερειακή συνεργασία

Η διαπεριφερειακή συνεργασία έχει στόχο την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης της ΕΕ μέσω της μεταφοράς τεχνογνωσίας και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ περιφερειών. Το πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας INTERREG EUROPE εντάσσεται στο στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της πολιτικής συνοχής για το 2014-20. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης.

ώστε να συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της οικονομίας και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη. Παρέχει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών και τοπικών φορέων στην ΕΕ των 28, καθώς και στη Νορβηγία και την Ελβετία. Τα προγράμματα συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στα πλαίσια της δέσμης διασυνοριακής συνεργασίας του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας:

- INTERACT - στήριξη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ φορέων υλοποίησης των προγραμμάτων συνεργασίας
- ESPON - ευρωπαϊκό δίκτυο παρακολούθησης για την εδαφική ανάπτυξη και τη συνοχή
- URBACT - δημιουργία και στήριξη για δίκτυα πόλεων και αστική ανάπτυξη

Πηγή: InfoRegio

Διαπραγματεύσεις προσχώρησης

Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης με υποψήφια χώρα μέλος ξεκινούν μόνο εφόσον οι κυβερνήσεις της ΕΕ, οι οποίες συνέρχονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, έχουν συμφωνήσει ομόφωνα για την προσχώρηση.

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται σε διακυβερνητικές διασκέψεις μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ και της κυβέρνησης της υποψήφιας χώρας. Βοηθούν τις υποψήφιες χώρες να προετοιμαστούν για την ένταξη στην ΕΕ αλλά, επίσης, επιτρέπουν στην ΕΕ να προετοιμαστεί για τη διεύρυνση ως προς την ικανότητα απορρόφησης.

Στην πράξη τώρα, το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ (το «κεκτημένο») χωρίζεται σε 35 κεφάλαια (ανά πολιτική). Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα εάν θα ανοίξει ή όχι κάθε κεφάλαιο.

Αφού ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σε όλα τα κεφάλαια, οι όροι και οι προϋποθέσεις - συμπεριλαμβανομένων πιθανών ρητρών διασφάλισης και μεταβατικών ρυθμίσεων- ενσωματώνονται σε μια συνθήκη προσχώρησης. Για την εν λόγω συνθήκη απαιτείται η συγκατάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και η ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου. Τότε, την επικυρώνουν όλα τα συμβαλλόμενα κράτη σύμφωνα με τους συνταγματικούς κανόνες τους.

Πηγή: Eur-Lex

Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) είναι ταμεία που συνεργάζονται για να στηρίξουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και για να διαμορφώνουν τους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ «Ευρώπη 2020» για τη δημιουργία έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Τα εν λόγω ταμεία είναι 5:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)·
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)·
- το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)·
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)·
- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Τρία ταμεία εμπίπτουν στην πολιτική συνοχής της ΕΕ: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ. Όλες οι περιφέρειες της ΕΕ είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, αλλά μόνο οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΤΣ. Η χρηματοδότηση που διατίθεται για την πολιτική σύγκλισης της ΕΕ, για την περίοδο 2014-2020, ανέρχεται σε 351,8 δισ. ευρώ.

Δύο ακόμα ταμεία, το ΕΓΤΑΑ (στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής) (85 δισ. ευρώ) και το ΕΤΘΑ (στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής) (6,5 δισ. ευρώ) στοχεύουν συγκεκριμένα στις ανάγκες των αγροτικών και θαλάσσιων περιοχών, αντίστοιχα.

Η διάθεση αυτών των κονδυλίων θα συμπληρωθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, που αναγγέλθηκε τον Νοέμβριο του 2014.

Όλα τα παραπάνω κονδύλια υπηρετούν τον στόχο της ΕΕ για οικονομική, κοινωνική και εδαφική σύγκλιση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διασφάλιση ποιότητας

Όλες οι προγραμματισμένες και συστηματικές δράσεις που είναι απαραίτητες για να υπάρχει επαρκής εμπιστοσύνη ότι ένα προϊόν ή υπηρεσία θα ικανοποιήσει δεδομένες απαιτήσεις για την ποιότητα.

ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Σύμφωνα με το Ν. 3861/2010 εισαγωγή της υποχρέωσης ανάρτησης των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων, και των πράξεων που εκδίδουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 πρόσωπα και όργανα στο Διαδίκτυο και η δημιουργία των προϋποθέσεων και διαδικασιών για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητας αυτών. Οι ρυθμίσεις του νόμου ν.3861/2010 εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες και ρυθμιστικές διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παράγραφο αυτή όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα.

Πηγή: *ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020*

ΔΙΑΥΛΟΣ

Επιχειρησιακή πλατφόρμα για τις δομές των συγχρηματοδοτούμενων έργων . Αποτελεί τον αποκλειστικό χώρο ανάρτησης, δημοσιοποίησης και διαβούλευσης εγγράφων μεταξύ των Υπηρεσιών/Δομών των συγχρηματοδοτούμενων έργων με στόχο την παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής πληροφόρησης προς τους φορείς που εμπλέκονται στην διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Διαφάνεια (πρόσβαση στα έγγραφα)

Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) φέρουν την ευθύνη να εργάζονται με τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια.

Το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνει στους πολίτες της ΕΕ, καθώς και σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαμένει ή έχει την καταστατική του έδρα σε χώρα της ΕΕ, το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής εφαρμόζει αυτό το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα.

Ωστόσο, προβλέπει επίσης δύο είδη εξαιρέσεων:

1. απόλυτες εξαιρέσεις οι οποίες καλύπτουν περιπτώσεις όπου η πρόσβαση απορρίπτεται αυτόματα (για λόγους δημόσιας ασφάλειας, άμυνας, διεθνών σχέσεων, οικονομικής, νομισματικής ή χρηματοπιστωτικής πολιτικής ή ιδιωτικής ζωής), και
 2. σχετικές εξαιρέσεις οι οποίες καλύπτουν περιπτώσεις όπου η πρόσβαση απορρίπτεται (για
-

παράδειγμα, με σκοπό την προστασία των εμπορικών συμφερόντων μιας εταιρείας ή ενός ιδιώτη, την παροχή νομικών συμβουλών, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων ή συνεχιζόμενες έρευνες), εκτός από τις περιπτώσεις όπου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον υπέρ της δημοσιοποίησης.

Η πρόσβαση σε έγγραφα διευκολύνεται μέσω ηλεκτρονικού δημόσιου μητρώου εγγράφων.

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στη διοργανική συμφωνία τους του 2003 για τη βελτίωση της νομοθεσίας, συμφώνησαν να βελτιώσουν τη διαφάνεια και την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διαφάνεια των εργασιών του Συμβουλίου

Το άρθρο 16 παράγραφος 8 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 15 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτούν από το Συμβούλιο να συνέρχεται δημοσίως όταν εξετάζει και ψηφίζει σχέδιο νομοθετικής πράξης. Το άρθρο 15 παράγραφος 3 απαιτεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διασφαλίζουν στους εσωτερικούς κανονισμούς τους ότι οι εργασίες τους είναι διαφανείς.

Οι πολίτες μπορούν να παρακολουθούν τις δημόσιες συνεδριάσεις του Συμβουλίου διαδικτυακά. Επίσης, διατίθενται για το κοινό τα πρακτικά και οι λεπτομέρειες και αιτιολογήσεις των ψήφων των χωρών της ΕΕ στις εν λόγω συνεδριάσεις.

Η πρόσβαση στα έγγραφα του Συμβουλίου διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Το Συμβούλιο, όπως και τα λοιπά θεσμικά όργανα, οφείλει να δημοσιοποιεί ένα μητρώο εγγράφων.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διαχείριση αποβλήτων

Η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της επίβλεψης των χώρων διάθεσης (disposal sites) και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες.

Πηγή: *N. 4042/2012*

Διαχείριση Έργου

Ο σχεδιασμός, έλεγχος και εκτέλεση των δραστηριοτήτων και των πόρων που είναι αναγκαίες για να φέρουν σε πέρας το έργο με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές, τις ποιοτικές απαιτήσεις, τα προσωρινά εμπόδια και τις οικονομικές παραμέτρους που έχουν τεθεί στο ίδιο έργο. Αντικειμενικός σκοπός της διαχείρισης έργου είναι η επίτευξη ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος με την τήρηση μιας προθεσμίας και ενός προκαθορισμένου προϋπολογισμού.

Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών

Το σύνολο των ενεργειών και μέτρων που είναι απαραίτητα για την προστασία, οργάνωση και λειτουργία των προστατευόμενων περιοχών και στοχεύουν στην ανάδειξη όλων των αξιών και λειτουργιών τους (οικολογικών, αισθητικών, ιστορικών, πολιτιστικών, οικονομικών, κλπ.), χωρίς να παραγνωρίζεται ο κύριος στόχος της προστασίας.

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ή Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ)

Η διαχειριστική αρχή, σύμφωνα με την πολιτική συνοχής της ΕΕ για το διάστημα 2014-20, έχει την ευθύνη για την αποτελεσματική διαχείριση και υλοποίηση ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να είναι εθνικό υπουργείο, περιφερειακή αρχή, τοπικό συμβούλιο ή άλλος δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει οριστεί και εγκριθεί από Κράτος Μέλος. Οι διαχειριστικές αρχές οφείλουν να διεξάγουν το έργο τους σύμφωνα με τις αρχές της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή

ετήσια έκθεση υλοποίησης μέχρι τις 31 Μαΐου κάθε έτους. Άλλα βασικά καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής είναι:

- να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση πληρούν τα κριτήρια του επιχειρησιακού προγράμματος
- να ελέγχει αν τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες παρέχονται επαρκώς σύμφωνα με τους ευρωπαϊκούς και τους εθνικούς κανόνες
- να καταγράφει και να αποθηκεύει λογαριασμούς και να διασφαλίζει ότι τηρείται αυστηρά η διαδρομή ελέγχου
- να διασφαλίζει τη σωστή αξιολόγηση των επιδόσεων κάθε επιχειρησιακού προγράμματος

Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ), υπεύθυνες για τη διαχείριση των ΕΠ. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ έχουν οριστεί δεκαοκτώ (18) ΔΑ, μία για κάθε ΕΠ. Οι ΔΑ όλων των Τομεακών ΕΠ (συνολικά 5) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι ΔΑ των ΕΠ των Περιφερειών (συνολικά 13, μία για τη διαχείριση κάθε ΕΠ Περιφέρειας) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη. Για περισσότερα στοιχεία σε σχέση με τον ορισμό των Διαχειριστικών Αρχών δείτε τον Πίνακα Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ.

Διαχειριστικές Αρχές Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειών που μετονομάστηκαν με βάση το άρθρο 6 του Ν. 3614/2007 σε «Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές», αναλαμβάνουν αρμοδιότητες διαχείρισης των οικείων Περιφερειακών ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/ 2007 και στις αποφάσεις εκχώρησης αρμοδιοτήτων για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013. Οι ανωτέρω Ειδικές Υπηρεσίες μετονομάζονται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ..., στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Περιφέρειας και υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη. Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι νέες Ειδικές Υπηρεσίες που μετονομάζονται ή συνιστώνται με τις ανωτέρω παραγράφους 1 έως 5 υπάγονται διοικητικά στον οικείο Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 6.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών ΕΠ

Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου δ της παρ. 3 του άρθρου 14 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΕΠΑΛΘ

Για το ΕΠΑΛΘ ως Διαχειριστική Αρχή ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας που συστήθηκε με την αριθμ. 263857/ 21.12.2000 κοινή υπουργική απόφαση, μετονομάστηκε με το Ν. 3614/2007 και αναδιαρθρώθηκε με την αριθμ. 341509/26.11.2008 κοινή υπουργική απόφαση, η οποία μετονομάζεται σε Ειδική

Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες οι οποίες προβλέπονται, σύμφωνα και με τον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και με το άρθρο 125 του Κανονισμού (Ε.Ε) 1303/2013 και το άρθρο 97 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 508/2014. Ειδικά για το ΕΠΑΛΘ 2014-2020, ως Αρχή Πιστοποίησης δυνάμει του άρθρου 126 του Κανονισμού 1303/2013 ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠΕ.), σύμφωνα με το άρθρο 3 του υπ' αριθμ. 3508/2006 νόμου (Α' 249/16.11.2006). Υπεύθυνος Φορέας για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους, για το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και ο οποίος, για το σκοπό αυτόν θα προβεί στην αναγκαία προσαρμογή των δομών και διαδικασιών του είναι ο Ο.Π.Ε.Κ.ΕΠΕ.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) ΠΑΑ

Για το ΠΑΑ ως Διαχειριστική Αρχή ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, η οποία μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες, οι οποίες προβλέπονται, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΠΑΑ, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η διαχειριστική αρχή του ΠΑΑ είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος, με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια

Η διασφάλιση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων, κατά την περίοδο 2014-2020 αποτελεί κανονιστική υποχρέωση σύμφωνα με το άρθρο 125, παρ. 3δ του Καν. (ΕΕ) αρ. 1303/2013 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων). Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ), η αρμόδια αρχή διαχείρισης «εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης». Σύμφωνα, επίσης, με το άρθρο 50 του ν. 4314/2014 :«1. Η αρχική εκτίμηση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητας του δικαιούχου διενεργείται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της εκάστοτε πράξης και πριν την επιλογή της για χρηματοδότηση από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 - 2020. Η εκτίμηση αυτή επαναβεβαιώνεται, μέσω των διαδικασιών παρακολούθησης και επαληθεύσεων, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της συγκεκριμένης πράξης έως και την ολοκλήρωσή της. 2. Για το σκοπό αυτό ο δικαιούχος οφείλει, τόσο κατά τη διαδικασία επιλογής όσο και κατά τη διάρκεια υλοποίησης και έως την ολοκλήρωση των πράξεων για τις οποίες κρίθηκε αρχικά επαρκής, να αποδεικνύει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή επάρκειά του και να προσκομίζει όλα τα απαραίτητα στοιχεία όπως αυτά αποτυπώνονται στις διαδικασίες και τα τυποποιημένα έντυπα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. 3. Μέρος ή και το σύνολο των κριτηρίων εκτίμησης της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητας του δικαιούχου μπορεί να καλυφθεί και μέσω σχετικής πιστοποίησης από τρίτους φορείς.»

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Α. Διοικητική Ικανότητα

Η διοικητική ικανότητα δύναται να αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- 1.Επάρκεια της οργανωτικής δομής ή / και των εμπλεκόμενων υπηρεσιών που θα συμμετέχουν στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης
 - 2.Εφαρμογή διαδικασιών διαχείρισης και υλοποίησης έργων.
-

Η κάλυψη του κριτηρίου της διοικητικής ικανότητας δύναται να τεκμηριώνεται και με την ύπαρξη σε ισχύ πιστοποίησης με βάση εγκεκριμένα πρότυπα.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Β. Επιχειρησιακή ικανότητα

Η επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου συνδέεται με την συγκεκριμένη προτεινόμενη πράξη. Η επιχειρησιακή ικανότητα δύναται να αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- Επάρκεια της ομάδας έργου που θα υλοποιήσει την πράξη
- Εμπειρία του δικαιούχου στην υλοποίηση συναφών έργων.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διαχειριστική Επάρκεια - Γ. Χρηματοοικονομική ικανότητα

Η χρηματοοικονομική ικανότητα της πλειοψηφίας των φορέων που υλοποιούν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις κρίνεται ότι εξασφαλίζεται μέσω της «προ-χρηματοδότησης», που ισχύει για την υλοποίηση των πράξεων δημόσιου χαρακτήρα από το ΠΔΕ. Η αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής ικανότητας εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις πράξεων, η υλοποίηση των οποίων απαιτεί την καταβολή ίδιων πόρων από τον δικαιούχο. Απαιτείται επομένως αξιολόγηση του εν λόγω κριτηρίου σε πολύ ειδικές περιπτώσεις, όταν προβλέπεται για την προτεινόμενη πράξη ίδια συμμετοχή στο χρηματοδοτικό σχήμα

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Διεθνοποίηση της οικονομικής δραστηριότητας

Η παγκοσμιοποίηση αναφέρεται στο φαινόμενο του ανοίγματος των οικονομιών και των συνόρων. Είναι αποτέλεσμα της αύξησης του εμπορίου και των μετακινήσεων των κεφαλαίων, της κυκλοφορίας των ατόμων και των ιδεών, της διάδοσης των πληροφοριών, της γνώσης και της τεχνολογίας, καθώς και της διαδικασίας απορρύθμισης. Η διαδικασία αυτή, τόσο γεωγραφική όσο και τομεακή, δεν είναι πρόσφατη αλλά έχει επιταχυνθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες.

Αν και η παγκοσμιοποίηση είναι πηγή πολλών ευκαιριών, αποτελεί επίσης μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η ΕΕ. Οι εν λόγω προκλήσεις είναι μεταξύ των πολλών προκλήσεων με τις οποίες ασχολείται η στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η δεκαετής αυτή αναπτυξιακή στρατηγική αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι η ΕΕ θα καταστεί μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία έως το 2020.

Το 2006, η ΕΕ δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση. Το εν λόγω ταμείο συνδράμει εργαζόμενους που χάνουν τη θέση εργασίας τους λόγω της μετεγκατάστασης της παραγωγής εκτός της ΕΕ ή ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Καλύπτει πτυχές όπως η κατάρτιση, οι συμβουλές σταδιοδρομίας και η παροχή βοήθειας για την εύρεση εργασίας.

Πηγή: Eur-Lex

Διευθύνουσα υπηρεσία / Επιβλέπουσα Υπηρεσία

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Διευθύνουσα υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου ή της συναφθείσας σύμβασης, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής..

Πηγή: Ν. 4412/2016

Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ)

Τα έργα στο πλαίσιο των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ) έχουν ως αποστολή να συμπληρώνουν τους ελλείποντες κρίκους στη σπονδυλική στήλη της ΕΕ στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και της ψηφιακής τεχνολογίας. Ο τίτλος XVI της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ αποτελεί τη νομική βάση των διευρωπαϊκών δικτύων. Τα έργα ΔΕΔ χρηματοδοτούνται εν μέρει από την ΕΕ και εν μέρει από τις εμπλεκόμενες χώρες της ΕΕ.

Από το 2014, τα έργα ΔΕΔ θα χρηματοδοτούνται από τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» -έναν νέο μηχανισμό της ΕΕ για την περίοδο έως το 2020- η οποία συνενώνει σε ένα ταμείο τη χρηματοδότηση της ΕΕ για τις τρεις κατηγορίες υποδομών ΔΕΔ.

Σε συμφωνία με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η διευκόλυνση έχει ως στόχο να προωθηθεί καθαρότερα, πιο βιώσιμα μεταφορικά μέσα, ταχύτερες ευρυζωνικές συνδέσεις καθώς και να διευκολύνει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να μειώνει την εξάρτηση της ΕΕ από την εισαγόμενη ενέργεια.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της ΔΣΕ για την περίοδο 2014-2020 υπερβαίνει τα 33 δισεκατ. ευρώ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διεύρυνση

Σήμερα η ΕΕ αποτελείται από 28 χώρες. Μετά από τις 6 αρχικές χώρες, δηλαδή το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, προσχώρησαν 22 ακόμα χώρες στην ΕΕ:

1973: Δανία, Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο·

1981: Ελλάδα·

1986: Ισπανία και Πορτογαλία·

1995: Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία·

2004: Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβακία και Σλοβενία·

2007: Βουλγαρία και Ρουμανία·

2013: Κροατία·

Η Αλβανία, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, το Μαυροβούνιο, η Σερβία και η Τουρκία έχουν το καθεστώς της υποψήφιας για προσχώρηση χώρας.

Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Ισλανδία άρχισαν τον Ιούλιο του 2010 και έπειτα τέθηκαν σε αναμονή από την κυβέρνηση της Ισλανδίας τον Μάιο του 2013. Τον Μάρτιο του 2015, η Ισλανδία απέσυρε την αίτησή της για ένταξη στην ΕΕ.

Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κοσσυφοπέδιο (όπως ορίζεται στο ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ) έχουν καθεστώς δυνάμει υποψήφιων χωρών.

Πηγή: *Eur-Lex*

Διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ) πρέπει να παράσχουν τη δυνατότητα σύνδεσης των ευρωπαϊκών περιφερειών με τα εθνικά δίκτυα μέσω μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής υποδομής. Είναι απαραίτητα για την καλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς της Ευρώπης και για την απασχόληση, δεδομένου ότι εξασφαλίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων και των υπηρεσιών.

Τα άρθρα 170-172 και 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) παρέχουν τη νομική βάση για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, τα οποία αφορούν τρεις τομείς δραστηριότητας:

- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (TEN-T) καλύπτουν τις οδικές και τις συνδυασμένες μεταφορές, τις μεταφορές μέσω πλωτών οδών και τους θαλάσσιους λιμένες, καθώς και το ευρωπαϊκό δίκτυο σιδηρόδρομων μεγάλης ταχύτητας.
- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας (TEN-E) καλύπτουν τους κλάδους της ηλεκτρικής

ενέργειας και του φυσικού αερίου. Βοηθούν στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς ενέργειας και συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού.

- Τα διευρωπαϊκά δίκτυα τηλεπικοινωνιών (eTen) έχουν ως στόχο την ανάπτυξη διευρωπαϊκών ηλεκτρονικών υπηρεσιών για το δημόσιο συμφέρον: ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική διακυβέρνηση κ.λπ.

Τον Ιανουάριο του 2014 εγκαινιάστηκε ο χρηματοδοτικός μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», ένα ταμείο για την περίοδο 2014-2020. Ο εν λόγω μηχανισμός, με προϋπολογισμό 33 δις ευρώ, αποσκοπεί στην αύξηση των επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα και σε μόχλευση της χρηματοδότησης από τον δημόσιο και από τον ιδιωτικό τομέα.

Πηγή: Eur-Lex

Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών

Είναι το μέρος των Διευρωπαϊκών Δικτύων που αφορά στις χερσαίες (οδικές, σιδηροδρομικές), εναέριες και πλωτές (θαλάσσιες, ποτάμιες) μεταφορές προσώπων και αγαθών και συνίσταται από ένα σύνολο σχετικών υποδομών, ενδεικτικός κατάλογος των οποίων εκτίθεται στο Μέρος Β (κεφάλαιο 3) του Λευκού Βιβλίου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.

Δικαιοσύνη

Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) είναι η δημιουργία χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ). Ο ΧΕΑΔ βασίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στο άρθρο 67 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι πολίτες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα σε αυτόν τον χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα. Ο ΧΕΑΔ περιλαμβάνει επίσης μέτρα σχετικά με ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση, καθώς και αναφορικά με την πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος.

Στον νομικά δεσμευτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων έχουν συγκεντρωθεί όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα που ισχύουν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Χάρτης, εκτός της προστασίας των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, καλύπτει τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων, την προστασία δεδομένων, τη βιοηθική και το δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση.

Πρωταρχικός στόχος της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης είναι η δημιουργία ενός χώρου δικαιοσύνης σε όλη την ΕΕ που να βασίζεται στην αμοιβαία συνεργασία στους τομείς τόσο του αστικού όσο και του ποινικού δικαίου. Τούτο συνεπάγεται την οικοδόμηση αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστηρίων και των εθνικών διοικήσεων των χωρών της ΕΕ και την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων από μέρους τους.

Στον τομέα του αστικού δικαίου, η ΕΕ έχει θεσπίσει ευρύ φάσμα μέτρων. Τα εν λόγω μέτρα επιδιώκουν να παρέχουν στους πολίτες μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου καθώς και απλή και αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη όταν εμπλέκονται σε ζητήματα διασυνοριακής φύσεως, όπως διαφορές, διαζύγια κ.λπ.

Η εγκαθίδρυση ενός ευρωπαϊκού χώρου δικαιοσύνης στην ΕΕ, όπου τα άτομα και τα αγαθά κυκλοφορούν ελεύθερα, είναι σημαντική. Η ΕΕ, για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που θέτει η εγκληματικότητα, θέσπισε νόμους οι οποίοι επιδιώκουν να διασφαλίσουν την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων, των υπόπτων και των κρατουμένων σε διασυνοριακές υποθέσεις (όπως όσον αφορά την αμοιβαία νομική συνδρομή, την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων σε ποινικές αποφάσεις και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης).

Στους τομείς του ποινικού και του αστικού δικαίου εγκρίθηκαν μέτρα με σκοπό:

- την απλούστευση των διαδικασιών, δίνοντας τη δυνατότητα στα εθνικά δικαστήρια να συνεργαστούν με τα αντίστοιχα δικαιοδοτικά όργανα σε άλλες χώρες της ΕΕ,
 - την κατάρτιση επαγγελματιών που εμπλέκονται σε διασυνοριακές υποθέσεις, και
 - την ανάπτυξη τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (όπως των εικονοδιασκέψεων) στο σύστημα δικαιοσύνης της ΕΕ (ηλεκτρονική δικαιοσύνη).
-

Τον Μάρτιο του 2014 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση με τίτλο «Το θεματολόγιο της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020 - Ενίσχυση της εμπιστοσύνης, της κινητικότητας και της ανάπτυξης εντός της Ένωσης». Η ανακοίνωση περιγράφει το όραμα της Επιτροπής για το μέλλον της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης.

Για την περίοδο 2014-2020 διατέθηκε το ποσό των 377,6 εκατομμυρίων ευρώ στο πρόγραμμα της ΕΕ για τη δικαιοσύνη το οποίο στοχεύει να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της αστικής και ποινικής νομοθεσίας της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δίκαιο της ΕΕ

Με τη στενή έννοια του όρου, το δίκαιο της ΕΕ αποτελείται από τις ιδρυτικές Συνθήκες (πρωτογενές δίκαιο) καθώς και από τους κανόνες που περιλαμβάνονται στις πράξεις τις οποίες θέσπισαν τα όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ κατ' εφαρμογή των Συνθηκών αυτών, δηλ. κανονισμοί, οδηγίες κ.λπ. (παράγωγο δίκαιο).

Με την ευρεία έννοια, το δίκαιο της ΕΕ συμπεριλαμβάνει το σύνολο των κανόνων του δικαίου της ΕΕ που είναι εφαρμοστέοι στην κοινοτική έννομη τάξη. Επομένως περιλαμβάνει επίσης τα θεμελιώδη δικαιώματα, τις γενικές αρχές δικαίου, τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ, το δίκαιο που έχει προκύψει από τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ ή ακόμη το συμπληρωματικό δίκαιο που έχει προκύψει από τις συμβατικές πράξεις οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ των χωρών της ΕΕ για την εφαρμογή των Συνθηκών.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαιούχος

Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας και, για τους σκοπούς του κανονισμού για το ΕΓΤΑΑ και του κανονισμού ΕΤΘΑ μόνο, φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων· στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, όπως ορίζονται στο σημείο 13 του παρόντος άρθρου, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το δεύτερο μέρος τίτλος IV του παρόντος κανονισμού, δηλώνει τον φορέα που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση.

Πηγή: *ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020*

Δικαίωμα αναφοράς

Το δικαίωμα αναφοράς είναι το δικαίωμα που έχει κάθε πολίτης της ΕΕ, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε μια χώρα της ΕΕ, να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αίτημα ή καταγγελία σχετικά με θέμα που υπάγεται στους τομείς δραστηριότητας της ΕΕ και το οποίο τον ή την αφορά άμεσα (άρθρο 227 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ).

Οι αναφορές ορίζονται ως εξής:

- «αναφορές για ενημέρωση» (οι οποίες καταδεικνύουν από πού μπορεί να αντληθούν περισσότερες πληροφορίες)·
- «αναφορές για περαιτέρω δράση» (λαμβάνονται υπόψη σε νομοθετικές προτάσεις ή πολιτική δράση)·
- «αναφορές γνωμοδότησης» (οι οποίες απαιτούν γραπτή απάντηση από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή).

Η κοινοβουλευτική επιτροπή αναφορών, η οποία ενεργεί για λογαριασμό των πολιτών και κατοίκων της ΕΕ, εξετάζει το παραδεκτό των αιτήσεων. Μπορεί, εάν το κρίνει σκόπιμο, να υποβάλει ερώτηση στο Διαμεσολαβητή. Όταν ένα αίτημα κρίνεται παραδεκτό, μπορεί να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να της υποβάλει έγγραφο ή να της κοινοποιήσει πληροφορίες. Δύναται επίσης να διαβιβάσει την αναφορά σε άλλες κοινοβουλευτικές επιτροπές για ενημέρωση ώστε αυτές να αναλάβουν δράση. Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, η επιτροπή αναφορών δύναται να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο με σκοπό

την έγκρισή της σε ολομέλεια ή την εκτέλεση μιας ερευνητικής αποστολής.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαίωμα πρωτοβουλίας

Στην Επιτροπή, προκειμένου αυτή να διαδραματίσει τον ρόλο της ως θεματοφύλακας των Συνθηκών και υπέρμαχος του κοινού συμφέροντος, απονέμεται δικαίωμα πρωτοβουλίας ώστε να υποβάλλει προτάσεις για θέματα που περιέχονται στις Συνθήκες, είτε επειδή οι Συνθήκες το προβλέπουν ρητώς είτε επειδή η Επιτροπή το θεωρεί αναγκαίο.

Επίσης, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να διατυπώσει προτάσεις πρωτοβουλιών, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο.

Από τον Απρίλιο του 2012 με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών, οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να καλούν την Επιτροπή να υποβάλλει προτάσεις. Για να κινηθεί η διαδικασία της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών, απαιτείται τουλάχιστον 1 εκατομμύριο υπογραφές από τουλάχιστον 7 από τις 28 χώρες της ΕΕ.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, παραμένουν δυνατές πρωτοβουλίες εκ μέρους των χωρών της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαιώματα του ανθρώπου

Ο όρος «θεμελιώδη δικαιώματα» χρησιμοποιείται σε συνταγματικό πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για να εκφράσει την έννοια των «ανθρωπίνων δικαιωμάτων» που είναι και ο όρος που χρησιμοποιείται στο διεθνές δίκαιο.

Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αποτελεί μια από τις βασικές αξίες της ΕΕ. Μαζί με τις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου καθοδηγεί τη δράση της ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός των συνόρων της.

Οι δράσεις σε αυτόν τον τομέα επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, και
- προστασία των ευάλωτων ομάδων, όπως των παιδιών, των γυναικών και των μειονοτήτων.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων συγκεντρώνει σε ένα μόνο έγγραφο τα θεμελιώδη δικαιώματα που προστατεύονται στην ΕΕ. Εφαρμόζεται στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και υπάγεται στην αρχή της επικουρικότητας, ενώ δεν μπορεί να επεκτείνει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που απονέμουν οι Συνθήκες στα εν λόγω όργανα. Επίσης, ισχύει για τις χώρες της ΕΕ, όταν αυτές εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ.

Ο Χάρτης, ο οποίος βασίζεται στη Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και η διακήρυξη του οποίου έγινε αρχικά το 2000, κατέστη νομικά δεσμευτικός στην ΕΕ με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας, τον Δεκέμβριο του 2009.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαστήριο

Το Δικαστήριο μαζί με το Γενικό Δικαστήριο συνθέτει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στόχος του οποίου είναι να εξασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία της νομοθεσίας της ΕΕ και τον σεβασμό του δικαίου εκ μέρους των χωρών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Το Δικαστήριο είναι υπεύθυνο για την εκδίκαση:

- αιτήσεων για την έκδοση προδικαστικής απόφασης από τα εθνικά δικαστήρια για την ερμηνεία του δικαίου της ΕΕ·
- προσφυγών από μια χώρα της ΕΕ ή την Επιτροπή κατά χώρας της ΕΕ για παράβαση του δικαίου της ΕΕ·
- ορισμένων προσφυγών από χώρα της ΕΕ για την ακύρωση μέτρου που έχει εγκριθεί από θεσμικό όργανο της ΕΕ·
- προσφυγών κατά θεσμικού οργάνου της ΕΕ για παράλειψη·
- αναίρέσεων για νομικά ζητήματα κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου.

Το Δικαστήριο απαρτίζεται από 28 δικαστές (έναν από κάθε χώρα της ΕΕ) και 11 γενικούς εισαγγελείς, οι οποίοι διατυπώνουν νομική γνώμη για τις υποθέσεις που υποβάλλονται

ενώπιον του Δικαστηρίου. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις χώρες της ΕΕ για 6 έτη.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ασχολείται με διαφορές που εγείρονται στη δημόσια διοίκηση της ΕΕ. Στο παρελθόν, την αρμοδιότητα αυτή ασκούσε το Δικαστήριο και στη συνέχεια το Πρωτοδικείο μετά την ίδρυσή του το 1989 (νυν Γενικό Δικαστήριο). Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης μαζί με το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο συνθέτουν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δυνάμει του άρθρου 270 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Δικαστήριο Δημοσίας Διοίκησης διευθετεί διαφορές ανάμεσα στην ΕΕ και τους υπαλλήλους της. Αυτές οι διαφορές μπορεί να αφορούν αμοιβές, πρόσληψη, προαγωγή καθώς και δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης σχετικά με ασθένεια, γήρας και οικογενειακά επιδόματα.

Κατά των αποφάσεων που εκδίδει το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης μπορεί να ασκηθεί, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, αναίρεση περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα. Επίσης, κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί της αναιρέσεως μπορεί να ζητηθεί επανεξέταση από το Δικαστήριο, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης αποτελείται από 7 δικαστές που διορίζονται από το Συμβούλιο για εξαετή θητεία.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) ιδρύθηκε το 1952. Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε το πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Το ΔΕΕ απαρτίζεται από τους ακόλουθους δύο τομείς:

1. Το **Δικαστήριο**: εξακολουθεί να εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις, να εκδικάζει αγωγές των χωρών της ΕΕ κατά των θεσμικών οργάνων της και να εξετάζει προσφυγές από το Γενικό Δικαστήριο. Επίσης, πλέον εκδίδει αποφάσεις στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, και αποφαινεται για ζητήματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και για θέματα που αφορούν τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. Το **Γενικό Δικαστήριο**: το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να εκδικάζει αγωγές πολιτών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, χωρών της ΕΕ κατά των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Επίσης, αποφασίζει για θέματα εργασιακών σχέσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των υπαλλήλων τους.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (European Court of Justice)

Ένα από τα θεσμικά όργανα του συστήματος διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με έδρα το Λουξεμβούργο. Αποτελείται από Δικαστήριο και Πρωτοδικείο. Απαρτίζεται από 47 δικαστές και 11 γενικούς εισαγγελείς, που διορίζονται με κοινή συμφωνία από τα κράτη - μέλη με ανανεώσιμη εξαετή θητεία. Έχει καθαρά δικαστικές αρμοδιότητες και εξουσίες.

Το Δικαστήριο εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των ιδρυτικών Συνθηκών. Αποτελείται από τόσους δικαστές όσα και τα κράτη - μέλη (άρθρο 221) και αριθμεί, τη στιγμή αυτή, 47 δικαστές. Η ανανέωση των δικαστών γίνεται μερικώς κάθε τρία χρόνια. Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τον πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Οι δικαστές επικουρούνται από 11 γενικούς εισαγγελείς που διορίζονται για έξι χρόνια με κοινή συμφωνία των κρατών - μελών.

Συνέρχεται σε τμήματα (τρεις έως πέντε δικαστές), σε τμήμα μείζονος σύνθεσης (δεκατρείς δικαστές) ή σε ολομέλεια. Το ΔΕΚ ιδρύθηκε το 1952 με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα.

Εκπληρώνει δύο βασικές λειτουργίες:

-
- ελέγχει τη συμβατότητα των πράξεων των ευρωπαϊκών οργάνων και των κυβερνήσεων με τις Συνθήκες (προσφυγή λόγω παραβάσεως, προσφυγή κατά παραλείψεως και προσφυγή ακυρώσεως).
 - αποφαινεται, ύστερα από αίτημα εθνικού δικαστηρίου, για την ερμηνεία ή την ισχύ των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου (προδικαστική παραπομπή).
-

Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις

Σε έναν πραγματικό ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, ιδιώτες και επιχειρήσεις πρέπει να είναι ελεύθεροι να ασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους. Ο πρωταρχικός στόχος της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις είναι η καθιέρωση στενότερης συνεργασίας μεταξύ των αρχών των χωρών της ΕΕ ώστε να εξαλειφθεί κάθε εμπόδιο που δημιουργείται λόγω ασυμφωνιών μεταξύ των διάφορων δικαιοδοτικών και διοικητικών συστημάτων (αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων, πρόσβαση στη δικαιοσύνη και εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών).

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ (ΣΕΕ) ενέταξε τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις στον τίτλο VI το 1993. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ μετέφερε τον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις στον τίτλο IV της Συνθήκης ΕΚ (νέο άρθρο 65). Δηλαδή «κοινοτικοποίησε» τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις και τη συμπεριέλαβε στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε (Οκτώβριος 1999) ανήγαγε την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε πραγματικό ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις στο πλαίσιο της ΕΕ.

Με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας τον Δεκέμβριο του 2009, η δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις μετακινήθηκε στον τίτλο V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζί με όλες τις άλλες πτυχές του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Έκτοτε, οι αποφάσεις σε αυτό το πεδίο λαμβάνονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, εκτός από τα θέματα που αφορούν το οικογενειακό δίκαιο.

Το 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση σχετικά με τη θέσπιση πολιτικών προτεραιοτήτων, η επίτευξη των οποίων έπρεπε να επιδιωχθεί ώστε να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος στην προσπάθεια για εμπιστοσύνη, κινητικότητα και ανάπτυξη έως το 2020.

Πηγή: Eur-Lex

Δίκτυο αστικής ανάπτυξης

Το δίκτυο αστικής ανάπτυξης εγκαθιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, για να προάγει τη δημιουργία ικανοτήτων, τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών σε επίπεδο Ένωσης μεταξύ των αστικών αρχών που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 4 και 5 του Καν. (ΕΕ) 1301/2013 και αρχών που είναι αρμόδιες για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού. Οι δραστηριότητες του δικτύου αστικής ανάπτυξης είναι συμπληρωματικές προς εκείνες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διαπεριφερειακής συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Δίκτυο Γεωργικής Λογιστικής Πληροφόρησης (ΔΙΓΕΛΠ) Farm Accountancy Data Network (FADN)

Το δίκτυο λογιστικής γεωργικής πληροφόρησης παρέχει στοιχεία σχετικά με τις δημοσιονομικές και οικονομικές πτυχές των διάφορων τύπων γεωργίας στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε χρόνο, ένα δείγμα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων επιλέγεται η οποία είναι αντιπροσωπευτική των εμπορικών εκμεταλλεύσεων. Αυτά τα αγροκτήματα παρέχουν στοιχεία σχετικά με το κόστος παραγωγής τους, τα έσοδά τους από τις πωλήσεις και άλλες πτυχές των δραστηριοτήτων εκτροφής τους. Τα στοιχεία επιτρέπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να παρακολουθεί την κατάσταση του εισοδήματος των γεωργών και να εξετάσει τις

Δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία 2002/21/ΕΚ), τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών καλύπτουν τα περισσότερα δίκτυα μετάδοσης, ανεξάρτητα από το εάν τα σήματα μεταφέρονται με χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου.

Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- δορυφορικά δίκτυα,
- σταθερά και κινητά επίγεια δίκτυα,
- συστήματα ηλεκτρονικών καλωδίων εφόσον χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, και
- δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από το είδος των μεταφερόμενων πληροφοριών.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δοτή αρμοδιότητα

Σύμφωνα με αυτή τη θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ΕΕ ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που οι χώρες της ΕΕ της έχουν απονείμει με τις Συνθήκες. Οι αρμοδιότητες αυτές ορίζονται στα άρθρα 2-6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ. Όσες αρμοδιότητες δεν απονέμονται στην ΕΕ με τις Συνθήκες εξακολουθούν, ως εκ τούτου, να ανήκουν στις χώρες της ΕΕ.

Ενώ η αρχή της δοτής αρμοδιότητας διέπει την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ, η χρήση των εν λόγω αρμοδιοτήτων διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Δράση για το κλίμα

Από τη δεκαετία του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) βρίσκεται στο προσκήνιο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις σε θέματα δράσης για το κλίμα και έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της Σύμβασης πλαισίου των ΗΕ για την αλλαγή του κλίματος και του πρωτοκόλλου του Κιότο.

Η διεθνής κοινότητα, με σκοπό να προλάβει πριν φτάσει η κλιματική αλλαγή σε επικίνδυνα επίπεδα, συμφώνησε ότι η υπερθέρμανση του πλανήτη πρέπει να διατηρηθεί κάτω από τους 2°C σε σύγκριση με την προβιομηχανική θερμοκρασία. Η ΕΕ εργάζεται σκληρά, ως εκ τούτου, ώστε να περικόψει τις εκπομπές των χωρών μελών της και να προάγει σθεναρές ενέργειες έναντι τρίτων που προκαλούν σημαντική ρύπανση. Αντιμετωπίζει επίσης τις αναπόφευκτες συνέπειες του μεταβαλλόμενου κλίματος.

Η θέση στόχων δημιουργεί ευκαιρίες για ανάπτυξη

Η ανάληψη δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής τώρα μπορεί να συνεπάγεται εξοικονόμηση ανθρώπινου και οικονομικού κόστους μακροπρόθεσμα. Επίσης, η αυξανόμενη ζήτηση για καθαρές τεχνολογίες αποτελεί ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της Ευρώπης και την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης καθώς και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Για το 2020, η ΕΕ έθεσε στον εαυτό της δεσμευτικούς στόχους για την ενέργεια και το κλίμα με στόχο:

- τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 20 % κάτω από τα επίπεδα του 1990,
 - την αύξηση κατά 20 % του μεριδίου της ενεργειακής κατανάλωσης της ΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές,
 - τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ώστε να μειωθεί κατά 20 % η ποσότητα πρωτογενούς ενέργειας που χρησιμοποιείται σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα επίπεδα.
-

Η ΕΕ προσφέρθηκε να κλιμακώσει τις περικοπές των εκπομπών της από 20 % έως 30 % έως το 2020, εφόσον δεσμεύονται και άλλες μεγάλες οικονομίες να αναλάβουν το μερίδιο που τους αναλογεί στην προσπάθεια για μια παγκόσμια μείωση.

Οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν τον Οκτώβριο του 2014 νέους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030. Περιλαμβάνουν:

- μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990,
- αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας κατά τουλάχιστον 27 %,
- βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 27 %.

Πιο μακροπρόθεσμα, θα χρειαστούν πιο μεγάλες περικοπές στις παγκόσμιες εκπομπές ώστε να προληφθεί επικίνδυνη κλιματική αλλαγή. Η ΕΕ δεσμεύεται να μειώσει τις εκπομπές της κατά 80-95 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2050, ως μέρος μιας συλλογικής προσπάθειας των ανεπτυγμένων χωρών να πράξουν το ίδιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιγράφει τον τρόπο με τον οποίον θα επιτευχθούν μειώσεις τέτοιου μεγέθους με οικονομικά αποδοτικό τρόπο στον «Χάρτη πορείας για μια οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050».

Δράση της ΕΕ (ΚΕΠΠΑ)

Νομικό μέσο του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας - ΚΕΠΠΑ), η επιχειρησιακή δράση της ΕΕ δηλώνει μια δράση που απαιτεί η διεθνής κατάσταση από τις χώρες της ΕΕ μέσω της οποίας αξιοποιούνται εθνικοί και ενωσιακοί πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, τεχνογνωσία, χρηματοδότηση, υλικός εξοπλισμός κ.τ.λ.) για την επίτευξη στόχων τους οποίους έχει θέσει το Συμβούλιο.

Πηγή: Eur-Lex

Δυναμικό σύστημα αγορών

Είναι μια καθ' ολοκληρίαν ηλεκτρονική διαδικασία για αγορές τρέχουσας χρήσης, της οποίας τα γενικά διαθέσιμα στην αγορά χαρακτηριστικά ικανοποιούν τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και είναι περιορισμένη χρονικά και ανοικτή καθ' όλη τη διάρκειά της σε κάθε οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής και έχει υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων.

Εμπορία εκπομπών: μείωση εκπομπών με το μικρότερο δυνατό κόστος

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ) αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της στρατηγικής της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή και, σταδιακά, μειώνει τις εκπομπές στη βιομηχανία με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Σύμφωνα με το σύστημα, που εγκαινιάστηκε το 2005, το ανώτατο όριο εκπομπών μειώνεται κάθε έτος στις βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας, όπως στον κλάδο παραγωγής ενέργειας, τη χαλυβουργία και την τσιμεντοβιομηχανία. Οι εταιρείες οφείλουν να παραδίδουν δικαιώματα για κάθε τόνο CO₂ που εκπέμπουν, παρέχοντάς τους έτσι μόνιμο κίνητρο για ελαχιστοποίηση των εκπομπών. Ορισμένοι τομείς λαμβάνουν καθορισμένο αριθμό δικαιωμάτων δωρεάν, όμως, οι εταιρείες, ολοένα και περισσότερο, οφείλουν να τις αγοράζουν σε δημοπρασία ή στην αγορά ανθρακούχων εκπομπών.

Προετοιμασία για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής

Ακόμη και αν σταματούσαν όλες οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου σήμερα, τα αέρια που βρίσκονται ήδη στην ατμόσφαιρα θα εξακολουθούσαν να αλλάζουν το κλίμα για πολλές δεκαετίες. Επομένως, δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να προσαρμοστούμε στην κλιματική αλλαγή. Τα είδη δράσης που απαιτούνται κυμαίνονται από την τροποποίηση των οικοδομικών κανονισμών ώστε να ληφθούν υπόψη οι μελλοντικές κλιματικές συνθήκες έως την οικοδόμηση αντιπλημμυρικών έργων και τη δημιουργία ανθεκτικών στην ξηρασία φυτών. Η Επιτροπή θέσπισε στρατηγική για την προαγωγή και τη διευκόλυνση της προσαρμογής σε όλη την ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Έγγραφο

Έγχαρτο ή ηλεκτρονικό μέσο που περιέχει σχετικές πληροφορίες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης / έγγραφο της σύμβασης

Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης των άρθρων 63 και 293 του Ν.4412/2016, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 του Ν.4412/2016, της περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης του άρθρου 291, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη ή η πρόσκληση σε διαπραγμάτευση στις οποίες αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297 του Ν.4412/2016, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Εγκατάσταση Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης

Εγκατάσταση επεξεργασίας και αξιοποίησης αστικών στερεών αποβλήτων όπου μέσω μηχανικού διαχωρισμού (μηχανική ανακύκλωση) και αερόβιας βιολογικής επεξεργασίας (κομποστοποίηση) λαμβάνει χώρα η ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών (ξεχωριστά ρεύματα υλικών ή μορφή RDF) καθώς και η περαιτέρω επεξεργασία των βιοαποδομησίμων κλασμάτων με τη μορφή εδαφοβελτιωτικού (compost). Τα κλάσματα αποβλήτων που ανακτώνται είναι κυρίως: βιοαποδομήσιμα, χαρτί, πλαστικό, μίγμα χαρτιού και πλαστικού, σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο, τα δε συνηθέστερα τελικά προϊόντα που προκύπτουν είναι compost (εδαφοβελτιωτικό), μίγμα χαρτιού - πλαστικού (RDF), σιδηρούχα μέταλλα, αλουμίνιο.

Εγκριτική απόφαση

Η απόφαση του αρμόδιου Οργάνου (Γενικού Γραμματέα, Διοικητή κλπ.) με την οποία εγκρίνεται η υλοποίηση ενός έργου, αναφέροντας το κόστος του έργου και τα τεχνικά του χαρακτηριστικά (π.χ. αν πρόκειται για πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης : τα άτομα, τις ώρες κατάρτισης, το αντικείμενο κατάρτισης, το ποσό προϋπολογισμού, κλπ.).

Εδαφική Στατιστική Μονάδα

Εδαφικές Στατιστικές Μονάδες που χρησιμοποιεί η ΕΕ για την ιεραρχική διαίρεση των περιφερειών ανάλογα με το μέγεθος και την έκταση των ανισοτήτων.

Εδαφική συνοχή

Η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ περιφερειών της ΕΕ αποτελεί σαφή στόχο της ΕΕ. Η Συνθήκη της Λισαβόνας, που υπογράφηκε το 2007 και βρίσκεται στη διαδικασία της κύρωσης, εισάγει μια τρίτη διάσταση: την εδαφική συνοχή.

Η ΕΕ χαρακτηρίζεται από έντονη εδαφική πολυμορφία. Στόχος της εδαφικής συνοχής είναι να διασφαλίζει ότι οι πολίτες θα μπορούν να αξιοποιούν στο έπακρο τις εγγενείς δυνατότητες των περιοχών στις οποίες κατοικούν. Κανένας Ευρωπαίος δεν πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες, στέγαση, ή ευκαιρίες απασχόλησης,

απλώς και μόνο επειδή κατοικεί σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια. Σκοπός της εδαφικής συνοχής είναι μια πιο ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο. Αυτό συνεπάγεται καλύτερο συντονισμό των τομεακών πολιτικών σε κάθε επίπεδο, από τοπικό μέχρι ευρωπαϊκό. Περιλαμβάνει επίσης τη στενότερη συνεργασία και βελτίωση των συνδέσεων. Πολλά ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή και η μετανάστευση, δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα σύνορα και θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα μέσω μιας πιο εξειδικευμένης αντιμετώπισης από περισσότερες περιφέρειες ή χώρες.

Πηγή: InfoRegio

Εθνικά κοινοβούλια

Δυνάμει της Συνθήκης της Λισαβόνας, απονεμήθηκε μια σειρά νέων δικαιωμάτων και εξουσιών στα εθνικά κοινοβούλια.

Το άρθρο 12 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και το πρωτόκολλο αριθ. 1 τους προσδίδουν το δικαίωμα να ενημερώνονται απευθείας από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ για νομοθετικά προγράμματα, συμβουλευτικά έγγραφα, πρακτικά του Συμβουλίου κ.λπ., εκτός της ενημέρωσης για τις νομοθετικές πράξεις της ΕΕ.

Το άρθρο 5 της ΣΕΕ και το πρωτόκολλο αριθ. 2 προσδίδουν στα εθνικά κοινοβούλια το δικαίωμα αντίταξης σε πράξεις της ΕΕ στη βάση της επικουρικότητας, μέσω ενός συστήματος κίτρινων (πρωτόκολλο αριθ. 2 άρθρο 7 παράγραφος 2) και κόκκινων (πρωτόκολλο αριθ. 2 άρθρο 7 παράγραφος 3) καρτών. Δυνάμει του πρωτοκόλλου αριθ. 2 άρθρο 8, οι χώρες της ΕΕ μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επανεξετάσει τη νομιμότητα των πράξεων της ΕΕ.

Όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, δυνάμει του άρθρου 70 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα κοινοβούλια πρέπει να παραμένουν ενήμερα για το σύστημα αξιολόγησης της εφαρμογής, από τις χώρες της ΕΕ, των πολιτικών που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Τα άρθρα 85 και 88 της ΣΛΕΕ επιτρέπουν τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της Eurojust και της Ευρωπόλ.

Το άρθρο 48 της ΣΕΕ και το άρθρο 81 της ΣΛΕΕ επιτρέπουν τη χρήση γενικών και ειδικών ρητρών «γέφυρας». Οι εν λόγω ρήτρες επιτρέπουν να τροποποιείται υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες η νομοθετική διαδικασία που χρησιμοποιείται συνήθως.

Πηγή: Eur-Lex

Εθνικές κεντρικές αρχές αγορών (ΕΚΑΑ)

Ως «εθνικές κεντρικές αρχές αγορών» (ΕΚΑΑ) νοούνται οι ΚΑΑ οι οποίες, πέραν των ανωτέρω, είναι επιπλέον αρμόδιες για τον εθνικό σχεδιασμό, προγραμματισμό, καθώς και συντονισμό κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών όλων των λοιπών ΚΑΑ.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Εθνική Αρχή Συντονισμού

Η ΕΑΣ αποτελεί επιτελική υπηρεσία, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου, η οποία δεν εντάσσεται στον οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και υπάγεται στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ. Αποστολή της είναι να ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και να παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, να συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθέντων φορέων και να προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Είναι η αρχή που συντονίζει τον προγραμματισμό και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και καθοδηγεί τις Διαχειριστικές Αρχές με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της νομιμότητας της διαχείρισης και της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Εθνική Δαπάνη ή Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το άθροισμα των δαπανών για την αγορά των τελικών αγαθών και υπηρεσιών), το οποίο καταναλώνεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της

χώρας, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020

Η Στρατηγική για την Έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο της Έξυπνης Εξειδίκευσης συνδέει την έρευνα και καινοτομία με την οικονομική ανάπτυξη με νέους τρόπους όπως είναι η επιχειρηματική ανακάλυψη, κλπ. Στοχεύει στην αναδιοργάνωση παραδοσιακών τομέων μέσω της στροφής σε υψηλής προστιθέμενης αξίας δραστηριότητες, στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων μέσω της υιοθέτησης και της διάχυσης των νέων τεχνολογιών, στη διαφοροποίηση με όχημα την τεχνολογία και την ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων μέσω καινοτομιών καθώς και τη διερεύνηση νέων μορφών καινοτομίας όπως η ανοιχτή και φιλική προς το χρήστη καινοτομία και η κοινωνική καινοτομία και η καινοτομία υπηρεσιών. Η καινοτομία νοείται υπό την ευρεία έννοια περιλαμβάνει επομένως όχι μόνο την τεχνολογική αλλά και άλλες μορφές της, όπως την καινοτομία που βασίζεται στην πρακτική καθώς και την κοινωνική καινοτομία, ακριβώς για να δώσει τη δυνατότητα σε κάθε χώρα ή περιφέρεια να διαμορφώσει τις επιλογές της με βάση τα μοναδικά κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά της.

Οι προτεραιότητες της εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι:

- Αγρο-διατροφή
- Βιοεπιστήμες, υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά-κατασκευές
- Πολιτισμός – Τουρισμός – Δημιουργικές Βιομηχανίες

Οι Τομείς ανάπτυξης / εφαρμογής της Κοινωνικής Καινοτομίας είναι:

- Κοινωνική Ένταξη
- Μετανάστευση και ενσωμάτωση προσφύγων
- Αναγέννηση των πόλεων
- Κοινωνική Οικονομία
- Χρηματοδοτικά εργαλεία Μικροχρηματοδοτήσεων
- Υγεία και Ενεργή Γήρανση
- Θερμοκοιτίδες Επιχειρηματικότητας
- Καινοτομίες στους χώρους εργασίας
- Περιφερειακές στρατηγικές
- Περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή

Στόχος της Κοινωνικής Καινοτομίας και των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι να διερευνηθεί η προοπτική υποστήριξης και ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας στην Ελλάδα, και μέσω της εφαρμογής των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, ώστε να εκτιμηθεί εάν και με ποιο τρόπο θα υπήρχε η δυνατότητα να ενσωματωθεί στην εθνική ή στις περιφερειακές στρατηγικές μέσω:

- συμπερίληψης ειδικού κεφαλαίου για την Κοινωνική Καινοτομία στην Εθνική ή/και στις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης
- οριζόντιας ενσωμάτωσης δυναμικά σε όλους τους τομείς προτεραιότητας των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης

ειδικά στοχευμένων πιλοτικών παρεμβάσεων, στο πλαίσιο των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης σε ειδικά επιλεγμένους τομείς.

Εθνικό Εισόδημα ή Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το άθροισμα των εισοδημάτων), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) είναι ο εθνικός στρατηγικός φορέας ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ιδρύθηκε το 1983, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και υπάγεται στην Υπουργό Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Αποτελεί έναν από τους κύριους φορείς - δικαιούχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση», στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), με τις εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις να ανέρχονται σε 39,7 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2015.

Εθνικό Προϊόν ή Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν

Η αποτίμηση σε νομισματικές μονάδες του προϊόντος (που προκύπτει ως το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών διαφόρων κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας), το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια ενός έτους από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους της χώρας, ανεξάρτητα από το που βρίσκονται οι συντελεστές παραγωγής.

Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» νοείται το Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016, με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ειδικευμένα δικαστήρια

Τα ειδικευμένα δικαστήρια είναι αρμόδια να εξετάζουν σε πρώτο βαθμό τις προσφυγές οι οποίες ασκούνται για ορισμένα, συγκεκριμένα θέματα. Αποτελούν τμήμα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι συνδεδεμένα με το Δικαστήριο.

Η σύσταση ειδικευμένων δικαστηρίων μπορεί να αποφασιστεί από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης με το Κοινοβούλιο, κατόπιν αιτήσεως είτε της Επιτροπής είτε του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα μέλη των ειδικευμένων δικαστηρίων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Το μόνο ειδικευμένο δικαστήριο που έχει συσταθεί έως και σήμερα είναι το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης. Από το 2005 έως και το 2006 το εν λόγω δικαστήριο ήταν αρμόδιο για υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονταν θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα άτομα που εργάζονταν σε αυτά. Το 2006 το εν λόγω δικαστήριο διαλύθηκε και οι αρμοδιότητές του μεταβιβάστηκαν στο Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα

Για τους σκοπούς του άρθρου 224 του Ν.4412/2016, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιαδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα. Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού,

σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες αναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338).

β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β', οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ειδική πλειοψηφία

Η ειδική πλειοψηφία αντιστοιχεί στον αριθμό των ψήφων που πρέπει να συγκεντρωθούν στο Συμβούλιο προκειμένου να εγκριθεί μια απόφαση, όταν οι διαβουλεύσεις διεξάγονται βάσει του άρθρου 16 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του άρθρου 238 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δυνάμει της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία στο πλαίσιο συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Την 1η Νοεμβρίου 2014 υιοθετήθηκε μια νέα διαδικασία ψηφοφορίας στο πλαίσιο της ειδικής πλειοψηφίας, η «διπλή πλειοψηφία». Εν προκειμένω, όταν το Συμβούλιο ψηφίζει βάσει πρότασης της Επιτροπής ή της ύπατης εκπροσώπου της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία εφόσον πληρούνται 2 προϋποθέσεις:

- 55 % των χωρών της ΕΕ ψηφίζουν υπέρ, δηλ. 16 από τις 28
- η πρόταση στηρίζεται από χώρες που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65 % του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ.

Όταν το Συμβούλιο ψηφίζει βάσει πρότασης που δεν έχει υποβληθεί από την Επιτροπή ή την ύπατη εκπρόσωπο, απόφαση μπορεί να εγκριθεί εφόσον:

- 2 % των ψήφων των χωρών της ΕΕ είναι υπέρ και
- οι εν λόγω ψήφοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65% των ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Έως τις 31 Μαρτίου 2017 οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ μπορεί να ζητήσει να λαμβάνεται μια απόφαση σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν πριν από την 1η Νοεμβρίου 2014 (δηλ. σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονταν στη Συνθήκη της Νίκαιας).

Πηγή: Eur-Lex

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης σε Ευρωπαϊκά και Διεθνή θέματα

Ειδική Υπηρεσία που συστήθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με σκοπό ιδίως τη στρατηγική παρακολούθηση της πορείας και των προοπτικών των πολιτικών του ΕΣΠΑ, την παρακολούθηση των θεμάτων της ΕΕ που συνδέονται με τα Διαρθρωτικά Ταμεία, καθώς και την προετοιμασία και υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης σε θέματα διεθνών σχέσεων και ευρωπαϊκών θεμάτων γενικότερα.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. με αριθμ. Δ13/Φ5.27/18038 (Β' 1502), όπως ισχύει, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. με αριθμ. 118267/14.12.2000 (Β' 1595), όπως ισχύει, και η

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. με αριθμ. 3345/14.12.2000 (Β' 1533), όπως ισχύει, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού. Στη νέα Ειδική Υπηρεσία περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007, των θέσεων και του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που συγχωνεύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ 2007 - 2013», η οποία συστάθηκε με το άρθρο 5, παρ. 5, εδάφιο α' του Ν. 3614/2007, μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ» και αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού επιπροσθέτως των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. με αριθμ. 34576/11/5.1.2001 (Β' 35), όπως ισχύει, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΙΡΟΣΓΙΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. ΕΥΔ/ΕΠ-ΟΑΛΛΑΑ/οικ765/11.2.2008 (Β' 641), όπως ισχύει, και η Ειδική Υπηρεσία Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Μεταφορών που μετονομάστηκε με βάση το άρθρο 5, παρ. 2 εδάφιο α' του Ν. 3614/2007, συγχωνεύονται και συνιστούν νέα Ειδική Υπηρεσία με την επωνυμία «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης του οικείου ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού. Στη νέα Ειδική Υπηρεσία περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Ν. 3614/2007, των θέσεων και του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών που συγχωνεύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»

Η διαχείριση των ΕΠ που εντάσσονται στο στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» ασκείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», η οποία συστάθηκε με την κ.υ.α. αριθμ. 175294/ΔΙΟΕ 196/13.6.2002 (Β' 730), όπως ισχύει.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων

Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, συστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 15 του Ν.4314/2014 και υπάγεται ως υπηρεσιακή μονάδα στην Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ). Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (Ε.Υ.Κ.Ε.) αναλαμβάνει την άσκηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 4314/2014, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β4 του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 που αφορούν στις Αποκεντρωμένες Μονάδες Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ). Επιπρόσθετα, συνδράμει την Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) στην παρακολούθηση και συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής των δράσεων κρατικών ενισχύσεων, των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας για τα Επιχειρησιακά

Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 καθώς και στην άσκηση των λοιπών εκ του νόμου αρμοδιοτήτων της στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων στα συγχρηματοδοτούμενα από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) έργα καθώς και σε έργα που χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκούς πόρους αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Υ.Κ.Ε. δύναται να αναλαμβάνει, κατόπιν εκχωρήσεως από τη αρμόδια Διαχειριστική Αρχή την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που αφορούν στη διαχείριση πράξεων κρατικών ενισχύσεων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν στην ΕΥΚΕ από τη Μονάδα Δ' της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για δράσεις κρατικών ενισχύσεων των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η ΕΥΚΕ συνδράμει και υποστηρίζει με την παροχή αναγκαίων στοιχείων την ΕΥΣΕ στο κλείσιμο των δράσεων αυτών. Τα στελέχη της ΕΥΚΕ δύνανται να συμμετέχουν σε Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής, που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, συμβάσεων που αφορούν σε Κρατικές Ενισχύσεις συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνάπτονται με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων.

Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ)

Η ειδική υπηρεσία με τίτλο «Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ)» συστάθηκε σύμφωνα με την ΚΥΑ 10195/ΔΙΟΕ 144/23-3-2001 και ανασυγκροτήθηκε σύμφωνα με την ΚΥΑ 69132/ΕΥΘΥ 625/22-6-2015 ασκεί αρμοδιότητες για τον σχεδιασμό, ανάπτυξη και υποστήριξη εφαρμογών πληροφορικής για το ΟΠΣ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης

Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Ε.Υ.Σ.Σ.Α. ή Ε.Υ.Σ.Σ.Α.Α.Π. παλαιότερα), μεριμνά για τις ανάγκες στρατηγικής, σχεδιασμού και αξιολόγησης της Περιφερειακής Πολιτικής και των και των Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων Προγραμμάτων και ιδίως για τις ανάγκες παρακολούθησης πολιτικών, σχεδιασμού, αξιολόγησης, πληροφόρησης και δημοσιότητας και Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ,των ΕΠ του Στόχου «Εδαφική Συνεργασία» και λοιπών προγραμμάτων.

Η ΕΥΣΣΑ (η ΕΥΣΣΑΠ παλιότερα) λειτουργεί με βάση την ΚΥΑ 4168ΕΥΣΣΑΑΠ166 (29/01/2008) ως «Ειδική Υπηρεσία» με τίτλο «Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης », σύμφωνα με το Ν.3614/2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν. 3840/2010.

Η διαχείριση του ΕΠ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ 2014 -2020, ασκείται από Μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, η οποία αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κανονισμού.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης των Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) συστάθηκε το 2001, προκειμένου να συντονίσει την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) παρεμβάσεων στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΣΕΚΤ άσκησε το συντονιστικό της ρόλο κατά τη διάρκεια του Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ 2007-2013, υποστηρίζοντας παράλληλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα στο έργο τους με την εκπόνηση μελετών, τη διοργάνωση εκδηλώσεων μεταφοράς τεχνογνωσίας, την παραγωγή εργαλείων και πληροφοριακών συστημάτων.

Σήμερα, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, η ΕΥΣΕΚΤ διατηρεί και ενισχύει το ρόλο της, υπαγόμενη στην Εθνική Αρχή Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων -

ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο

Οι διατάξεις που ορίζονται στο τρίτο μέρος ή στο τέταρτο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ, ή θεσπίζονται βάσει αυτού ή σε έναν ειδικό ή γενικό κανονισμό που διέπει ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ τα οποία αναφέρονται ή απαριθμούνται στο άρθρο 1 τέταρτο εδάφιο του καν. ΕΕ 1303/2013

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ειδικός στόχος

Ο σκοπός στον οποίο συμβάλλει επενδυτική προτεραιότητα ή προτεραιότητα της Ένωσης σε ειδικό εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο, μέσω δράσεων ή μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο προτεραιότητας.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητα

Ex-ante conditionality

Αυτοί είναι ορισμένοι εκ των προτέρων όροι που πρέπει να πληρούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Ταιριάζουν βασικά στοιχεία για να είναι σε θέση, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και τα μέτρα τους. Για παράδειγμα, ο ορισμός της βασικής γραμμής προϋποθέσεων για την εφαρμογή των μέτρων γεωργο-περιβαλλοντικών και κλιματικών είναι μια εκ των προτέρων όροι ενός τέτοιου μέτρου.

Έκθεση για τη συνοχή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταρτίζει μια έκθεση για τη συνοχή κάθε τρία χρόνια σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής συνοχής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σεβόμενη το Άρθρο 175 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενοποιημένη έκδοση 2012), η έκθεση πρέπει να υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο Υπουργών, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Η έκθεση αξιολογεί την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και την προοπτική σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ βάσει οικονομικών, κοινωνικών και περιφερειακών δεικτών. Αναλύει επίσης τον αντίκτυπο και τη συμβολή των πολιτικών και δραστηριοτήτων των Κρατών Μελών, καθώς και αυτών της ΕΕ και άλλων θεσμών, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Η έκθεση μπορεί να περιέχει προτάσεις για την πολιτική, εάν είναι επιθυμητό.

Πηγή: InfoRegio

Εκπαίδευση

Κάθε χώρα της ΕΕ φέρει την ευθύνη της οργάνωσης των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και του περιεχομένου των σχετικών προγραμμάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 165 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΕ συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» επισημαίνει τον μείζονα ρόλο που διαδραματίζει η εκπαίδευση και η κατάρτιση για την επίτευξη των στόχων της. Συνεπώς, η ΕΕ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως προς την υποστήριξη και τη συμπλήρωση των προσπαθειών βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης των χωρών της. Οι στόχοι, οι μηχανισμοί και οι ρυθμίσεις για κοινές εργασίες σε επίπεδο ΕΕ περιγράφονται στο στρατηγικό πλαίσιο που είναι γνωστό με τον τίτλο «Εκπαίδευση και

κατάρτιση (2020)».

Αυτή η συνιστώσα πολιτικής συμπληρώνεται από το πρόγραμμα ERASMUS+ (2014-2020), που δίνει τη δυνατότητα σε φοιτητές, εκπαιδευόμενους και εργαζόμενους να ζήσουν στο εξωτερικό για να βελτιώσουν τις δεξιότητες και την απασχολησιμότητά τους. Επιπλέον, καθιστά δυνατή τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με στόχο την καινοτομία και τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης.

Πηγή: Eur-Lex

Ελεγκτική αρχή

Η ελεγκτική αρχή είναι μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέας που ορίζεται για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και είναι αρμόδια για τον έλεγχο της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Παρακολουθεί, επίσης, τη συμμόρφωση του προγράμματος με τους εθνικούς και Ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Το Κράτος Μέλος θα ορίζει μία ελεγκτική αρχή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα (καθώς και μια διαχειριστική αρχή και μια αρχή πιστοποίησης).

Η ελεγκτική αρχή είναι μεταξύ άλλων αρμόδια να ελέγχει αν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά (έλεγχοι συστημάτων). Οφείλει επίσης να διενεργεί ελέγχους με επίκεντρο ιδίως τις δηλωθείσες δαπάνες (επιχειρησιακοί έλεγχοι). Σημαντικό μέρος των ελέγχων αυτών αφορά τη διασφάλιση του διαχωρισμού των καθηκόντων των κύριων αρχών (αρχών διαχείρισης/πιστοποίησης, ενδιάμεσων φορέων).

Πηγή: InfoRegio

Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της Ελλάδας (μαζί με τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας). Αποστολή του είναι: Αποστολή του είναι: ο έλεγχος των δαπανών του κράτους, τόσο του Δημοσίου, όσο και των ΟΤΑ, ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή πρόσωπο που εξομοιώνεται με αυτό, ο έλεγχος των λογαριασμών των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις, η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς τη Βουλή για τον απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους, η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων και τον έλεγχο των λογαριασμών και τέλος η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 3614/2007, για συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των 5 εκ. Ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) διενεργείται υποχρεωτικά πριν από την σύναψή τους έλεγχος νομιμότητας από κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ)

Η ΕΕΤΑΑ ιδρύθηκε το 1985, λειτουργεί με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, και διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2190/20 και του ιδρυτικού της νόμου. Ανήκει στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας, διοικείται από ενδεκαμελές αιρετό Διοικητικό Συμβούλιο και έχει μετόχους φορείς της Αυτοδιοίκησης, το Ελληνικό Δημόσιο και φορείς του Κοινωνικού τομέα.

Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων, Οργανισμός ENTERPRISE GREECE A.E.

Ο Οργανισμός Enterprise Greece αποτελεί μετεξέλιξη της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» (Invest in Greece) - στην οποία ενσωματώνονται, μεταξύ άλλων, και οι αρμοδιότητες του «Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» (ΟΠΕ Α.Ε.) - σε έναν νέο και καινοτόμο φορέα εξωστρέφειας. Ο Οργανισμός Enterprise Greece είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα και την προώθηση εξαγωγών, με στόχο να προβάλλει τη χώρα ως σημαντικό στρατηγικό εταίρο παγκοσμίως.

<http://www.enterprisegreece.gov.gr/>

Έλεγχος της εφαρμογής του δικαιίου της ΕΕ

Το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) δηλώνει ότι η Ευρωπαϊκή

Επιτροπή είναι ο θεματοφύλακας των Συνθηκών της ΕΕ. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθήκον να παρακολουθεί την εφαρμογή του πρωτογενούς και του παράγωγου δικαίου της ΕΕ καθώς και να διασφαλίζει την ομοιόμορφη εφαρμογή τους σε όλη την ΕΕ. Συλλέγει πληροφορίες ώστε να ελέγχει τη συμμόρφωση των χωρών της ΕΕ.

Όταν μια χώρα δεν συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να αποστείλει «προειδοποιητική επιστολή», η οποία δίνει τη δυνατότητα στη χώρα να υποβάλλει τις παρατηρήσεις της. Εάν η Επιτροπή συνεχίζει να πιστεύει ότι η παραβίαση των κανόνων της ΕΕ εξακολουθεί να υφίσταται, αποστέλλει αιτιολογημένη γνώμη στη χώρα. Εάν η γνώμη δεν φέρει αποτέλεσμα, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο της ΕΕ (δυνάμει του άρθρου 258 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Εάν η χώρα της ΕΕ δεν σεβαστεί τη δικαστική απόφαση, το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις στην εν λόγω χώρα, μετά από δεύτερη δικαστική διαδικασία (άρθρο 260 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ). Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει οικονομικές κυρώσεις ήδη με την έκδοση της πρώτης απόφασής του, δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ (άρθρο 260 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ).

Οποιοδήποτε πρόσωπο ή οντότητα μπορεί επίσης να υποβάλλει καταγγελία στην Επιτροπή, εάν ένα μέτρο ή μια διοικητική πρακτική σε μια χώρα της ΕΕ φαίνεται να παραβιάζει κανόνες της ΕΕ. Εντούτοις, μόνο η Επιτροπή μπορεί να κινήσει τη διαδικασία δυνάμει των άρθρων 258 και 260 ΣΛΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Έλεγχος των μονοπωλίων

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ) απαγορεύει μονοπωλιακές (αντιανταγωνιστικές) συμπεριφορές που έχουν τη μορφή:

- συμφωνιών και επιχειρηματικών πρακτικών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό (άρθρο 101),
- κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης (άρθρο 102).

Το άρθρο 101 απαγορεύει τις συμφωνίες (δηλ. τα καρτέλ) με τις οποίες 2 ή περισσότερες επιχειρήσεις προσπαθούν να περιορίσουν τον ανταγωνισμό. Οι συμφωνίες μπορούν να είναι οριζόντιες (μεταξύ ανταγωνιστών στο ίδιο επίπεδο της αλυσίδας εφοδιασμού, οι οποίοι καθορίζουν τις τιμές ή περιορίζουν την παραγωγή) ή κάθετες (όπως συμφωνία μεταξύ ενός κατασκευαστή και ενός διανομέα). Δυνάμει του άρθρου 101 παράγραφος 3, οι περιοριστικές συμφωνίες επιτρέπονται, ωστόσο, εάν δημιουργούν περισσότερα θετικά παρά αρνητικά αποτελέσματα (εάν βελτιώνουν την παραγωγή ή τη διανομή προϊόντων, για παράδειγμα).

Το άρθρο 102 απαγορεύει σε επιχείρηση να εκμεταλλεύεται καταχρηστικά τη δεσπόζουσα θέση της (δηλ. ένα σημαντικό μερίδιο της αγοράς) χρεώνοντας υπερβολικά χαμηλές τιμές ώστε να αποτρέψει άλλους από το να εισέλθουν στην αγορά ή εισάγοντας διακρίσεις μεταξύ εμπορικών εταιριών.

Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει μεγάλα πρόστιμα σε επιχειρήσεις με τέτοιες παράνομες επιχειρηματικές πρακτικές. Από το 2004 οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μπορούν να εφαρμόζουν τους αντιμονοπωλιακούς κανόνες σε συμφωνίες και την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης κατά τον ίδιο τρόπο όπως και η Επιτροπή.

Πηγή: Eur-Lex

Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, άσυλο και μετανάστευση

Ο τίτλος V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 67-89, ΣΛΕΕ) είναι αφιερωμένος στο χώρο της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) στην ΕΕ. Πρόκειται για ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα όπου διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο, τη μετανάστευση, καθώς επίσης την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας. Ως εκ τούτου, περιλαμβάνει:

- πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση·
 - δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις·
-

-
- δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και
 - αστυνομική συνεργασία.

Οι περισσότερες νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα έχουν εγκριθεί πλέον ακολουθώντας τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Το άρθρο 12 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια των χωρών της ΕΕ περίοδο οκτώ εβδομάδων προκειμένου να εξετάσουν μια συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση, υπό το πρίσμα της αρχής της επικουρικότητας. Μέχρι να παρέλθει αυτό το διάστημα, δεν είναι δυνατή η λήψη καμίας απόφασης σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την εν λόγω πρόταση. Όσον αφορά τον ΧΕΑΔ, αν ζητηθεί από το ένα τέταρτο των εθνικών κοινοβουλίων, θα πρέπει να πραγματοποιείται αναθεώρηση της πρότασης [άρθρο 7 (2) του Πρωτοκόλλου 2].

Πηγή: Eur-Lex

Ελευθερία και ασφάλεια

Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) είναι η δημιουργία χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ). Ο ΧΕΑΔ βασίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στο άρθρο 67 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι πολίτες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα σε αυτόν τον χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα. Ο ΧΕΑΔ προβλέπει επίσης μέτρα σχετικά με τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση, καθώς και αναφορικά με την πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος.

Στον νομικά δεσμευτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων έχουν συγκεντρωθεί όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα που ισχύουν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Χάρτης, εκτός της προστασίας των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, καλύπτει τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων, την προστασία δεδομένων, τη βιοηθική και το δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση.

Η πολιτική και η νομοθεσία σύμφωνα με την πολιτική της ΕΕ για την ελευθερία και την ασφάλεια εμπερικλείουν ένα ευρύ φάσμα σημαντικών θεμάτων που συμπεριλαμβάνουν:

- την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών σε όλη την ΕΕ χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα - συμφωνία Σένγκεν·
- μια κοινή πολιτική για το άσυλο και τη μετανάστευση·
- μεθοριακούς ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα σε βάση αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών της ΕΕ καθώς και δικαιοσύνης απέναντι στους πολίτες τρίτων χωρών.

Η ΕΕ στοχεύει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας για τους πολίτες της. Επιδιώκει την επίτευξη του εν λόγω στόχου μέσα από μέτρα πρόληψης του εγκλήματος, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, καθώς και από μέτρα πρόωξης του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ της αστυνομίας (Ευρωπόλ) και των δικαστικών αρχών (Eurojust).

Η αστυνομική συνεργασία της ΕΕ αναπτύσσεται. Στη συνεργασία αυτή συμμετέχουν οι αρμόδιες αρχές των χωρών της ΕΕ, όπως οι αστυνομικές δυνάμεις, τα τελωνεία και άλλες υπηρεσίες ειδικευμένες σε τομείς όπως η πρόληψη, η εξακρίβωση ή η διερεύνηση του εγκλήματος.

Τον Μάρτιο του 2014 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση με τίτλο «Το θεματολόγιο της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020 - Ενίσχυση της εμπιστοσύνης, της κινητικότητας και της ανάπτυξης εντός της Ένωσης». Η ανακοίνωση περιγράφει το όραμα της Επιτροπής για το μέλλον της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης.

Πηγή: Eur-Lex

Εμβάθυνση και διεύρυνση

Η εμβάθυνση και η διεύρυνση είναι 2 ρεύματα σκέψης σχετικά με το πώς πρέπει να αναπτυχθεί η ΕΕ.

Με την πάροδο του χρόνου, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξελίχθηκε σταδιακά σε ένωση των λαών της Ευρώπης η οποία επιδιώκει να καταστεί «διαρκώς στενότερη» [άρθρο 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)].

Η έννοια της εμβάθυνσης αναφέρεται στην εν λόγω διαρκώς στενότερη ένωση και εκδηλώνεται με την αύξηση της ολοκλήρωσης της ΕΕ. Η προφανέστερη εκδήλωση της εμβάθυνσης υπήρξε η μετάβαση της ΕΕ προς την οικονομική και νομισματική ένωση (ΟΝΕ), καθώς και η θέσπιση του ενιαίου νομίσματος, του ευρώ.

Οι υπέρμαχοι της διεύρυνσης θεωρούν ότι η ΕΕ πρέπει να διευρυνθεί με την ένταξη νέων χωρών, αλλά η ένταξη αυτή θα πρέπει να είναι ελαστικότερη σε σχέση με αυτό που επιθυμεί το ρεύμα της εμβάθυνσης. Η ΕΕ έχει επίσης καταφέρει να διευρυνθεί, από τις 15 χώρες το 2004 στις 28 το 2013.

Πηγή: Eur-Lex

Έμμεσες δαπάνες

Έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου, αλλά μπορούν να προσδιοριστούν και τεκμηριωθούν από το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου ως δαπάνες πραγματοποιούμενες σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο. Οι έμμεσες δαπάνες, εφόσον η πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων προβλέπει την επιλεξιμότητά τους, είναι επιλέξιμες μόνο στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους. Οι έμμεσες δαπάνες των πράξεων μπορούν να αποτελούν αντικείμενο κατ' αποκοπή υπολογισμού επί των άμεσων δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 25 της Υ.Α.81986/2015 (ΥΠΑΣΥΔ).

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Έμμεση πληρωμή

Η εκταμίευση από το λογαριασμό επενδύσεων του ΠΔΕ που τηρείται στην ΤΤΕ για τη χρηματοδότηση νομικού προσώπου προκειμένου να εκτελεστεί το συγκεκριμένο έργο.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εμπορική πολιτική ΕΕ

Η κοινή εμπορική πολιτική της ΕΕ αποτελεί μία από τις βάσεις των σχέσεων της με τον υπόλοιπο κόσμο (άρθρο 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης -ΣΛΕΕ) και, επίσης, είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ (άρθρο 3 της ΣΛΕΕ). Η Συνθήκη της Λισαβόνας διεύρυνε αυτήν την αρμοδιότητα με σκοπό να καλύψει τις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς επίσης να μετατρέψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε συννομοθέτη μαζί με το Συμβούλιο σε εμπορικά θέματα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χειρίζεται εμπορικές υποθέσεις για λογαριασμό των χωρών της ΕΕ, όπως διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών με χώρες εκτός της ΕΕ. Αυτές οι συμφωνίες συνάπτονται με ειδική πλειοψηφία, εκτός από την περίπτωση συμφωνιών για το εμπόριο υπηρεσιών, διανοητικής ιδιοκτησίας, άμεσων ξένων επενδύσεων, οπτικοακουστικών και πολιτιστικών υπηρεσιών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών, όπου η έγκριση από το Συμβούλιο πρέπει να είναι ομόφωνη.

Η ΕΕ έχει αναλάβει ενεργό ρόλο στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Στηρίζει την κατάργηση των εμπορικών και δασμολογικών φραγμών. Η ΕΕ, για να υπερασπιστεί την αγορά της, διαθέτει οπλοστάσιο εργαλείων, όπως είναι τα μέτρα κατά του ντάμπινγκ και των επιδοτήσεων, ο κανονισμός για τα εμπόδια στο εμπόριο, και τα μέτρα διασφάλισης.

Πηγή: Eur-Lex

έμπορος (αποβλήτων)

οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορών που δεν καθίστανται υλικό κάτοχοι των αποβλήτων.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Ενδιάμεσες πληρωμές

Πρόκειται για τα ποσά που καταβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αφού υποβληθεί από το κράτος-μέλος στην Επιτροπή Δήλωση Δαπανών και αίτηση πληρωμής. Επιπλέον κάθε ενδιάμεση πληρωμή που διενεργείται από την Επιτροπή υπόκειται στην τήρηση των ακόλουθων όρων:

- η Επιτροπή δεν έχει καταβάλει, κατά τη διάρκεια ολόκληρης της περιόδου και για κάθε άξονα προτεραιότητας, ποσό ανώτερο από το ανώτατο ποσό συνδρομής από τα Ταμεία όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
- η Επιτροπή δεν έχει διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 226 της συνθήκης, όσον αφορά την ή τις πράξεις για τις οποίες δηλώνεται η δαπάνη σύμφωνα με τη σχετική αίτηση πληρωμής.

Ειδικά η πρώτη ενδιάμεση πληρωμή πραγματοποιείται εφόσον η Επιτροπή έχει λάβει διαβεβαίωση σχετικά με την επάρκεια των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 70(2) του Γενικού Κανονισμού.

Η Αρχή Πιστοποίησης εξασφαλίζει ότι οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών για τα ΕΠ υποβάλλονται και στέλνονται συγκεντρωτικά στην Επιτροπή είναι δυνατόν τρεις φορές το χρόνο. Προκειμένου να καταβληθεί η πληρωμή από την Επιτροπή κατά το τρέχον έτος, η τελευταία προθεσμία κατά την οποία πρέπει να υποβληθεί αίτηση πληρωμής είναι η 31η Οκτωβρίου.

Η ενδιάμεση πληρωμή από την Επιτροπή πραγματοποιείται έως και δύο (2) μήνες από την παραλαβή και αποδοχή της αίτησης πληρωμής. Το σωρευτικό σύνολο των πραγματοποιούμενων πληρωμών προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών δεν μπορεί υπερβαίνει το 95% της συνεισφοράς των Ταμείων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Ενδιάμεσος οργανισμός

Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ενδιάμεσος φορέας

Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης

Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής, δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ενεργώντας σε σχέση με Δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του Κανονισμού 1083/2006 (ΕΚ). Με όμοια απόφαση, ο Ενδιάμεσος Φορέας αναλαμβάνει αρμοδιότητες διαχείρισης και υλοποίησης δράσεων συνολικής επιχορήγησης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ίδιου Κανονισμού.

1. ο φορέας ο οποίος αναλαμβάνει τη διαχείριση δράσεων του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος,
2. οι δράσεις που αναλαμβάνονται και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός αυτών,
3. οι αρμοδιότητες διαχείρισης που ανατίθενται με την αναγκαία εξειδίκευση,

4. οι υποχρεώσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής,
5. το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο,
6. κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει ο φορέας.

Με την Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης τυποποιείται και εξειδικεύεται το περιεχόμενο της απόφασης ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Ενέργεια

Το άρθρο 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) δηλώνει ότι η ενέργεια αποτελεί επιμερισμένη αρμοδιότητα μεταξύ των χωρών της ΕΕ και της ΕΕ. Κάθε χώρα της ΕΕ, ωστόσο, διατηρεί το δικαίωμα να «καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών της πόρων, την επιλογή της μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού της εφοδιασμού».

Οι κύριοι στόχοι της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ είναι:

- να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας·
- να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό·
- να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας·
- να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων.

Στο πλαίσιο των απαραίτητων μειώσεων από τις αναπτυγμένες χώρες συνολικά, η ΕΕ έχει δεσμευθεί να μειώσει έως το 2050 τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 80-95 % κάτω από τα επίπεδα του 1990. Ο «ενεργειακός χάρτης πορείας για το 2050» της Επιτροπής διερευνά τις προκλήσεις που θέτει η επίτευξη του στόχου της ΕΕ για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και της ανταγωνιστικότητας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

Ως «Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» ή ως «Αρχή» νοείται η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή που έχει συσταθεί με το Ν. 4013/2011.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

Τον χειμώνα του 2012/2013 οι χώρες της ΕΕ συμφώνησαν «δέσμη μέτρων για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας» (κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1257/2012 και 1260/2012, και Συμφωνία για Ενιαίο Δικαστήριο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας), ένα στοιχείο της οποίας είναι το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ, γνωστό επίσης ως ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Στόχος του ενιαίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι να διασφαλίζει την ομοιόμορφη προστασία μιας εφεύρεσης σε όλες τις χώρες της ΕΕ (εκτός της Κροατίας, Ιταλίας και Ισπανίας). Μειώνει σημαντικά τον φόρτο για τις επιχειρήσεις καθώς και το κόστος κατοχύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Επομένως, βοηθάει να γίνει η Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και ενθαρρύνει την καινοτομία.

Οι συμμετέχουσες χώρες (συν την Ιταλία) έχουν υπογράψει διεθνή συμφωνία για τη θέσπιση ενιαίου δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (έγγραφο του Συμβουλίου αριθ. 16351/12), το οποίο θα είναι το μελλοντικό κεντρικό δικαιοδοτικό όργανο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για το ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Οι εφευρέτες θα συνεχίσουν να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση για εθνικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και «κλασικά» ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας (δηλ. χωρίς ενιαία ισχύ).

Πηγή: *Eur-Lex*

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 έφερε στο προσκήνιο πολλά προβλήματα στον τραπεζικό τομέα της ΕΕ. Πολλά εξ αυτών ήταν σοβαρά και τελικά οι φορολογούμενοι ανέλαβαν τη

διάσωσή τους. Κατέστη σαφές ότι, ιδίως στη ζώνη του ευρώ, όπου οι χώρες έχουν κοινό νόμισμα, η δράση έπρεπε να αναληφθεί σε επίπεδο ΕΕ, αντί να στηρίζεται σε μέτρα εθνικής πολιτικής.

Ως εκ τούτου, η ΕΕ έλαβε μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι η συμπεριφορά των τραπεζών δεν θα υπονόμει εκ νέου τα θεμέλια του χρηματοπιστωτικού συστήματος, προτείνοντας τη δημιουργία μιας τραπεζικής ένωσης. Η τραπεζική ένωση της ΕΕ περιλαμβάνει:

- τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (ΕΜΕ) και
- τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ).

Ο ΕΜΕ περιλαμβάνει:

- ένα νέο συμβούλιο εξυγίανσης, το οποίο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση σχεδίων και καθεστώτων εξυγίανσης για τράπεζες που αντιμετωπίζουν προβλήματα,
- ένα ενιαίο ταμείο εξυγίανσης που θα συνδράμει στη χρηματοδότηση της εξυγίανσης των τραπεζών. Το εν λόγω ταμείο θα χρηματοδοτείται από τις ίδιες τις τράπεζες και τα κεφάλαιά του θα ανέρχονται στο 1% των ασφαλισμένων καταθέσεων των συμμετεχουσών χωρών μέχρι το 2024.

Ο ΕΕΜ, ο δεύτερος πυλώνας της τραπεζικής ένωσης, παραχωρεί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα άμεσες εποπτικές αρμοδιότητες έναντι των τραπεζών της ζώνης του ευρώ, αν και οι μικρότερες τράπεζες παραμένουν υπό την άμεση ευθύνη των εθνικών εποπτικών αρχών.

Πηγή: Eur-Lex

Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 έφερε στο προσκήνιο πολλά προβλήματα στον τραπεζικό τομέα της ΕΕ. Πολλά εξ αυτών ήταν σοβαρά και τελικά οι φορολογούμενοι ανέλαβαν τη διάσωσή τους. Κατέστη σαφές ότι, ιδίως στη ζώνη του ευρώ, όπου οι χώρες έχουν κοινό νόμισμα, η δράση έπρεπε να αναληφθεί σε επίπεδο ΕΕ, αντί να στηρίζεται σε μέτρα εθνικής πολιτικής.

Ως εκ τούτου, η ΕΕ έλαβε μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι η συμπεριφορά των τραπεζών δεν θα υπονόμει εκ νέου τα θεμέλια του χρηματοπιστωτικού συστήματος, προτείνοντας τη δημιουργία μιας τραπεζικής ένωσης. Κατά αυτό τον τρόπο θα εξασφαλιζόνταν ισχυρότερες και αυστηρότερα εποπτευόμενες τράπεζες.

Η τραπεζική ένωση της ΕΕ περιλαμβάνει:

- τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) και
- τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (ΕΜΕ).

Ο ΕΕΜ, που αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές εποπτικές αρχές τραπεζών των συμμετεχουσών χωρών, άρχισε να λειτουργεί τον Νοέμβριο του 2014. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) κατέστη η κύρια αρχή προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης του ευρώ (περίπου 6 000 τράπεζες). Διασφαλίζει ότι τα εν λόγω ιδρύματα συμμορφώνονται με τους τραπεζικούς κανόνες της ΕΕ και εντοπίζει τα προβλήματα σε πρώιμο στάδιο, έτσι ώστε τα ιδρύματα να λαμβάνουν εγκαίρως μέτρα. Η ΕΚΤ εποπτεύει άμεσα τα μεγαλύτερα πιστωτικά ιδρύματα και οι εθνικές εποπτικές αρχές συνεχίζουν να επιβλέπουν τα μικρότερα.

Η ιδιότητα του μέλους της τραπεζικής ένωσης είναι υποχρεωτική για όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ και ανοιχτή σε όλες τις άλλες χώρες της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία

Όταν το Συμβούλιο ενεργεί χωρίς πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (π. χ. τομέας της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις), η ειδική πλειοψηφία πρέπει να συγκεντρώνει τουλάχιστον τα 2/3 των χωρών της ΕΕ.

Από την 1η Νοεμβρίου 2014 τέθηκαν σε ισχύ οι διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας σχετικά με την ψήφο με ειδική πλειοψηφία. Η ενισχυμένη ειδική πλειοψηφία συγκεντρώνει τουλάχιστον 72 % των μελών του Συμβουλίου που εκπροσωπούν το 65 % του πληθυσμού της ΕΕ.

Αυτή η διάταξη εκφράζει την αντίληψη ότι η Επιτροπή προασπίζει το συλλογικό συμφέρον. Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση που δεν προκύπτει από πρόταση εκ μέρους της, η προάσπιση του συλλογικού συμφέροντος δεν διασφαλίζεται εξίσου. Είναι συνεπώς απαραίτητο να συγκεντρωθεί πλειοψηφία ευρύτερη της συνηθισμένης υπέρ της εν λόγω πρότασης.

Πηγή: Eur-Lex

Ενισχυμένη συνεργασία

Η ενισχυμένη συνεργασία αποτελεί μια διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας επιτρέπεται σε τουλάχιστον 9 χώρες της ΕΕ να προβούν σε ενισχυμένη ολοκλήρωση ή συνεργασία σε έναν τομέα στο πλαίσιο των δομών της ΕΕ, χωρίς να εμπλέκονται οι άλλες χώρες της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό, έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν με διαφορετικές ταχύτητες και για την επίτευξη διαφορετικών στόχων σε σχέση με την κατάσταση εκτός των τομέων ενισχυμένης συνεργασίας. Η διαδικασία έχει σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση καταστάσεων παράλυσης, στις οποίες μια μεμονωμένη χώρα ή μια μικρή ομάδα χωρών που δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία μπλοκάρουν μια πρόταση. Ωστόσο, δεν παρέχει τη δυνατότητα διεύρυνσης των εξουσιών εκτός εκείνων που προβλέπουν οι συνθήκες της ΕΕ.

Η έγκριση έναρξης της ενισχυμένης συνεργασίας χορηγείται από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και της συναίνεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Από τον Φεβρουάριο 2013 και μετά, η διαδικασία αυτή χρησιμοποιείται στους τομείς της νομοθεσίας περί διαζυγίων, και των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και έχει εγκριθεί για τον τομέα του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

Πηγή: Eur-Lex

Ενοποίηση

Με τον όρο «ενοποίηση» μιας νομικής πράξης εννοούμε ότι η αρχική πράξη, καθώς και όλες οι ακόλουθες τροποποιήσεις και διορθώσεις της συνδυάζονται σε ένα ενιαίο, ευανάγνωστο έγγραφο. Αυτό το έγγραφο δείχνει ποιοι νομικοί κανόνες ισχύουν μια δεδομένη χρονική στιγμή. Η ενοποίηση ακολουθεί αυστηρά τις οδηγίες που αναφέρονται στην πράξη τροποποίησης και δεν αλλοιώνει το περιεχόμενο με κανέναν τρόπο. Δεν γίνεται καμία αλλαγή στη μορφή ή στο περιεχόμενο της πράξης.

Σε αντίθεση με την περίπτωση της κωδικοποίησης, η ενοποίηση δεν συνεπάγεται έγκριση νέας νομικής πράξης. Το κείμενο της ενοποίησης είναι αμιγώς ένα μέσο τεκμηρίωσης και δεν έχει νομική ισχύ.

Ως εκ τούτου, η ενοποίηση είναι μια ανεπίσημη απλούστευση της νομοθεσίας προς όφελος της σαφήνειας και μπορεί επομένως να χρησιμοποιηθεί ως βάση της κωδικοποίησης.

Πηγή: Eur-Lex

Ενταξιακές διαπραγματεύσεις

Πριν ενταχθεί ένα νέο Κράτος Μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται μεταξύ υπουργών και πρεσβευτών των κυβερνήσεων της ΕΕ και της υποψήφιας χώρας στο πλαίσιο μιας διακυβερνητικής διάσκεψης. Η πρώτη φάση περιλαμβάνει αναλυτική εξέταση της νομοθεσίας της υποψήφιας χώρας. Κατόπιν, διεξάγονται μεθοδικά οι διαπραγματεύσεις για την νομοθεσία της ΕΕ την οποία οφείλει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει η υποψήφια χώρα. Οι διαπραγματεύσεις περιλαμβάνουν και άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις που οφείλουν να τηρούν όλα τα Κράτη Μέλη, - τα γνωστά ως Κοινοτικό κεκτημένο.

Οι πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιεί η υποψήφια χώρα υπόκεινται σε τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση, τα αποτελέσματα των οποίων καθορίζουν τον

ρυθμό των διαπραγματεύσεων. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την υπογραφή και την κύρωση της συνθήκης ένταξης, μόνο εφόσον όλα τα μέρη είναι ικανοποιημένα.

Κατά τη διάρκεια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, οι υποψήφιοι και δυνάμει υποψήφιοι χώρες μπορούν να λάβουν στήριξη μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ). Αυτός περιλαμβάνει αρκετά διασυννοριακά προγράμματα με Κράτη Μέλη της ΕΕ, τα οποία επιτηρούν στενά τη λειτουργία των διαρθρωτικών ταμείων.

Ενταξιακές διαπραγματεύσεις με το Μαυροβούνιο, τη Σερβία και την Τουρκία βρίσκονται σήμερα σε εξέλιξη. Διαπραγματεύσεις ένταξης έχουν επίσης αρχίσει με την Ισλανδία, αλλά προς το παρόν έχουν ανασταλεί.

Πηγή: InfoRegio

Ένταλμα Πληρωμής

Έντυπο με το οποίο εντέλλεται μία Υπηρεσία (Οργανισμός, κλπ.) να πληρώσει ένα ποσό σε ένα ορισμένο νομικό ή/και φυσικό πρόσωπο για ορισμένη αιτία και συνοδεύεται από τα αντίστοιχα παραστατικά στοιχεία, π.χ. Τιμολόγια, Δελτία Παροχής Υπηρεσιών, απόφαση έγκρισης της δαπάνης, Πρακτικά Διαγωνισμών, Πρακτικά Δ.Σ. οργανισμών ή του αρμόδιου οργάνου του φορέα, φορολογική - ασφαλιστική ενημερότητα, κλπ.

Ένταξη της διάστασης του φύλου (Gender Mainstreaming)

Η συστηματική ένταξη των ειδικών καταστάσεων, προτεραιοτήτων και αναγκών των ανδρών και γυναικών σε όλες τις Ευρωπαϊκές πολιτικές και δράσεις με στόχο την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ένωση για τη Μεσόγειο

Η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση (Euromed), που εγκαινιάστηκε το 1995, αποσκοπούσε στην επίτευξη σταθερότητας και ανάπτυξης στη Μεσόγειο και κάλυπτε την πολιτική, οικονομική και κοινωνική συνεργασία.

Το 2008 δόθηκε νέα ώθηση στη Euromed μέσω της πολυμερούς Ένωσης για τη Μεσόγειο (UfM). Δρομολογήθηκαν νέα περιφερειακά έργα που αφορούσαν τομείς, όπως η οικονομία, το περιβάλλον, η ενέργεια και η μετανάστευση.

Εκτός από τις 28 χώρες της ΕΕ, στην Ένωση για τη Μεσόγειο συμμετέχουν 15 χώρες-εταίροι: η Αλβανία, η Αλγερία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Αίγυπτος, το Ισραήλ, η Ιορδανία, ο Λίβανος, η Μαυριτανία, το Μονακό, το Μαυροβούνιο, το Μαρόκο, η Παλαιστινιακή Αρχή, η Συρία, η Τунησία και η Τουρκία.

Ορισμένες από αυτές τις χώρες είναι πλέον υποψήφιοι ή δυνάμει υποψήφιοι για ένταξη στην ΕΕ, ενώ άλλες διαθέτουν διμερή σχέδια δράσης μέσω της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ). Μετά τα γεγονότα της Αραβικής Άνοιξης το 2011, η ΕΠΓ ενισχύθηκε. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας (2014-2020), το οικονομικό σκέλος της ΕΠΓ, διαθέτει προϋπολογισμό ύψους 15,4 εκατ. €.

Πηγή: Eur-Lex

Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning)

Η υποβοηθούμενη από τα μέσα επικοινωνίας εκπαίδευση (ταχυδρομείο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, κασέτες βίντεο, υπολογιστές, τηλεδιάσκεψη και άλλα) με μικρή ή καθόλου διαπροσωπική ή σε τάξη επαφή μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου.

Σήμερα, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση υλοποιείται σχεδόν αποκλειστικά με την υποστήριξη του υπολογιστή, και πιο συγκεκριμένα σε διαδικτυακό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, τείνει να είναι ταυτόσημη με τις έννοιες ηλεκτρονική μάθηση (e-learning), μάθηση υποβοηθούμενη από υπολογιστή (computer assisted learning), μάθηση μέσω διαδικτύου (online learning), διαδικτυακή εκπαίδευση (online education), εκπαίδευση βασισμένη στο διαδίκτυο (web-based education).

Εξειδίκευση

Η Διαχειριστική Αρχή καταρτίζει τυποποιημένο, από την ΕΑΣ, έγγραφο «Εξειδίκευση Εφαρμογής του ΕΠ» λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους στόχους και τις προτεραιότητές του, τις ανάγκες εφαρμογής των μέτρων της ασκούμενης πολιτικής στους τομείς παρέμβασης του προγράμματος βάσει των προτάσεων που της υποβάλλουν οι Επιτελικές Δομές των Υπουργείων, συνεργαζόμενη προς τούτο με αυτές και ελλείψει τούτων οι αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων...

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εξειδίκευση Επιχειρησιακού Προγράμματος

Τα ΕΠ αποτελούν στρατηγικά κείμενα και δεν αποτυπώνουν το σύνολο των πληροφοριών για την ομαλή διαχείριση και παρακολούθησή τους (π.χ. σύνδεση των δράσεων με δείκτες εκροών, των πεδίων παρέμβασης με δράσεις και επενδυτικές προτεραιότητες, σαφή χρονοπρογραμματισμό ενεργοποίησης, κλπ.). Τα ΕΠ δεν αποτελούν το κατάλληλο διαχειριστικό εργαλείο που μπορεί να διασφαλίσει και την απρόσκοπτη υλοποίηση των εγκεκριμένων στρατηγικών. Καθίσταται σαφής η αναγκαιότητα εξειδίκευσης σε επίπεδο λεπτομερέστερο από αυτό των Ειδικών Στόχων κάθε Άξονα Προτεραιότητας και των ενδεικτικών δράσεων.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

Εξουσίες και αρμοδιότητες της ΕΕ

Οι ενωσιακές αρμοδιότητες είναι οι αρμοδιότητες που αναθέτουν οι χώρες της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε συγκεκριμένους τομείς.

Υπάρχουν 3 είδη αρμοδιοτήτων που διαφέρουν ανάλογα με τον τρόπο ανάθεσής τους:

- οι ρητές αρμοδιότητες: αναφέρονται ρητά στα ειδικά άρθρα των Συνθηκών·
- οι μη ρητές αρμοδιότητες: σύμφωνα με τη θεωρία των μη ρητών αρμοδιοτήτων, η εξωτερική αρμοδιότητα απορρέει από την ύπαρξη ρητής αρμοδιότητας στο εσωτερικό επίπεδο. Συνεπώς, όταν οι Συνθήκες αναγνωρίζουν ότι η ΕΕ κατέχει ρητή αρμοδιότητα σε έναν συγκεκριμένο τομέα (π.χ. μεταφορές), πρέπει να κατέχει επίσης ανάλογη αρμοδιότητα να συνάπτει στον ίδιο τομέα συμφωνίες με χώρες εκτός της ΕΕ (αρχή του παραλληλισμού μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών αρμοδιοτήτων)·
- οι επικουρικές αρμοδιότητες: όταν δεν υπάρχει ρητή ή μη ρητή αρμοδιότητα για την επίτευξη ενός από τους στόχους της Συνθήκης που συνδέονται με την ενιαία αγορά, το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δίνει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να εγκρίνει ομόφωνα τα μέτρα που θεωρεί σκόπιμα.

Πηγή: Eur-Lex

Εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενώ οι εσωτερικές αρμοδιότητες αφορούν την εσωτερική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εξωτερικές αρμοδιότητες εμπίπτουν στο πεδίο των διμερών και εταιρικών σχέσεων της ΕΕ με τρίτες χώρες και διεθνείς, περιφερειακές ή παγκόσμιες οργανώσεις (όπως τα Ηνωμένα Έθνη, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου κ.λπ.).

Η ΕΕ μπορεί να συνάπτει, εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της, εξωτερικές συμφωνίες με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 216 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που είναι δεσμευτικές για τα θεσμικά όργανα και τις χώρες της ΕΕ. Αυτές οι συμφωνίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Επαγγελματική κατάρτιση

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, «κάθε πρόσωπο

έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση».

Το άρθρο 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αναγνωρίζει ότι οι χώρες της ΕΕ ευθύνονται για το περιεχόμενο και την οργάνωση της εθνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και ότι ο ρόλος της ΕΕ είναι να συμπληρώνει τις δράσεις αυτές. Η πολιτική της ΕΕ επιδιώκει, ως εκ τούτου, να αντιμετωπίσει κοινές προκλήσεις, όπως τη γήρανση, τις ελλείψεις δεξιοτήτων και τον παγκόσμιο ανταγωνισμό με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και των δεξιοτήτων.

Η ΕΕΚ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», ενώ το στρατηγικό πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στην εκπαίδευση και κατάρτιση «ΕΚ 2020» περιγράφει τους στόχους, τα μέσα και τις ρυθμίσεις για τις κοινές εργασίες σε επίπεδο ΕΕ.

Το πρόγραμμα Erasmus+, το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης από τον Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού της ΕΕ, αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας της ΕΕΚ σε όλη την Ευρώπη και προσφέρει ευκαιρίες για περιόδους άσκησης και επαγγελματικής εξέλιξης στο εξωτερικό. Επίσης, ενθαρρύνει τις εταιρικές σχέσεις ανάμεσα στις οργανώσεις της ΕΕΚ και τις επιχειρήσεις και άλλους δυνητικούς εργοδότες.

Άλλοι οργανισμοί της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κατάρτισης είναι:

- το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), στη Θεσσαλονίκη (το οποίο συστάθηκε το 1975)·
- το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Τορίνο (1994)·
- η Συμβουλευτική Επιτροπή Επαγγελματικής Κατάρτισης, που συστάθηκε για να συνδράμει την Επιτροπή κατά την εφαρμογή της πολιτικής της (2004).

Πηγή: *Eur-Lex*

επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων)

Κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν.

Πηγή: *N. 4042/2012*

Επεξεργασία αποβλήτων

Οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση. Η εφαρμογή ή ο συνδυασμός φυσικών, χημικών, θερμικών και βιολογικών διεργασιών που μεταβάλλουν τα χαρακτηριστικά των αποβλήτων έτσι ώστε να περιορίζεται ο όγκος ή οι επικίνδυνες ιδιότητές τους, να διευκολύνεται ο χειρισμός τους ή/και να επιτυγχάνεται η ανάκτηση υλικών ή ενέργειας.

Επιδοτήσεις

Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται από το Δημόσιο, ως μέσο άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, προς επιχειρηματικές μονάδες εγκατεστημένες στη χώρα, για να επηρεάσουν τις τιμές πώλησης των αγαθών και υπηρεσιών ή να καταστήσουν δυνατή την ικανοποιητική αμοιβή των συντελεστών της παραγωγής. Θεωρούνται αρνητικοί έμμεσοι φόροι.

Επικαιροποίηση Τεχνικού Δελτίου - Ν. 4314/14

Μεταβολή στοιχείων του Τεχνικού Δελτίου που ΔΕΝ επιφέρουν αλλαγές σε στοιχεία της απόφασης ένταξης

Πηγή: *ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020*

Επικουρικές αρμοδιότητες

Το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) περιλαμβάνει μια διάταξη που επιτρέπει στην ΕΕ να εγκρίνει αναγκαία πράξη για να επιτύχει τους στόχους που τέθηκαν με τις Συνθήκες εφόσον οι τελευταίες δεν έχουν προβλέψει διατάξεις για την

επίτευξη των στόχων αυτών.

Το άρθρο 352 ΣΛΕΕ μπορεί να χρησιμεύσει αποκλειστικά ως νομική βάση, όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η προβλεπόμενη ενέργεια είναι «αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους της Ένωσης, στο πλαίσιο των πολιτικών που ορίζονται από τις Συνθήκες (με εξαίρεση την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας)»·
- σε καμία διάταξη της Συνθήκης δεν προβλέπεται δράση για την πραγματοποίηση αυτού του «σκοπού»·
- η προβλεπόμενη ενέργεια δεν μπορεί να οδηγήσει στη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ πέραν εκείνων που προβλέπονται από τις Συνθήκες.

Κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο της ΕΕ εγκρίνει πράξεις βάσει του άρθρου 352 της ΣΛΕΕ ομόφωνα, μετά από συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τη διαδικασία ελέγχου του σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο πρωτόκολλο 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας, πρέπει να εφιστά των προσοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις πρωτοβουλίες που ελήφθησαν βάσει του άρθρου 352 ΣΛΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Επικουρικές δραστηριότητες αγορών

Ως «επικουρικές δραστηριότητες αγορών» νοούνται δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες αγορών, ιδίως με τις κατωτέρω μορφές:

- α) τεχνικής υποδομής που παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις/συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες
- β) συμβουλών σχετικά με τη διεξαγωγή ή το σχεδιασμό διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων / συμβάσεων
- γ) προετοιμασίας και διαχείρισης διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων / συμβάσεων εξ ονόματος και για λογαριασμό της ενδιαφερόμενης αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Επικουρικότητα (Subsidiarity)

Η αρχή της επικουρικότητας ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στόχος της είναι να εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατό πλησιέστερα στους πολίτες, και ότι διενεργούνται διαρκείς έλεγχοι ώστε να εξακριβώνεται ότι η δράση σε επίπεδο Ένωσης είναι δικαιολογημένη υπό το φως των διαθέσιμων δυνατοτήτων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα, είναι η αρχή δυνάμει της οποίας η ΕΕ δεν αναλαμβάνει δράση (εκτός από τους τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική της αρμοδιότητα), παρά μόνο εφόσον η δράση αυτή είναι πιο αποτελεσματική από την αντίστοιχη δράση σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία απαιτεί να μην υπερβαίνει οποιαδήποτε δράση της ΕΕ όσα είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.

Υπάρχουν δύο σημαντικά πρωτόκολλα, προσαρτημένα στη Συνθήκη της Λισαβόνας:

- το πρωτόκολλο αριθ. 1 για τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων σε δραστηριότητες της ΕΕ, και απαιτεί τα έγγραφα και οι προτάσεις της ΕΕ να διαβιβάζονται άμεσα στα εν λόγω κοινοβούλια, ώστε αυτά να μπορούν να τα/τις εξετάσουν πριν λάβει απόφαση το Συμβούλιο·
 - το πρωτόκολλο αριθ. 2 απαιτεί να λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή η περιφερειακή και τοπική διάσταση όλων των σχεδίων νομοθετικών πράξεων καθώς και να προβαίνει η Επιτροπή σε λεπτομερή δήλωση για τον τρόπο με τον οποίον τηρείται η αρχή της επικουρικότητας. Το πρωτόκολλο επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να αντιταχθούν σε μια πρόταση επειδή αυτή παραβιάζει την εν λόγω αρχή. Ως αποτέλεσμα αυτού, η πρόταση
-

πρέπει να επανεξεταστεί και μπορεί να διατηρηθεί, να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί από την Επιτροπή ή να μπλοκαρισθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Σε περίπτωση παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, η Επιτροπή των Περιφερειών ή χώρες της ΕΕ μπορούν να παραπέμψουν εγκεκριμένη πράξη απευθείας στο Δικαστήριο της ΕΕ.

Εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα, δεν θα πρέπει να αναλαμβάνεται δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο εκτός αν αυτή είναι αποτελεσματικότερη από τη δράση που αναλαμβάνεται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Η επικουρικότητα συνδέεται στενά με τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας, που σημαίνει ότι καμία δράση της Ένωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει αυτό που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης.

Η αρχή της επικουρικότητας θεσπίστηκε για πρώτη φορά με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθ. 5) το 1992. Η αρχή διευρύνθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997), έτσι ώστε όλες οι νομοθετικές προτάσεις να αξιολογούνται ως προς τον αντίκτυπο που έχουν στην επικουρικότητα.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύει περισσότερο την αρχή αυτή. Στις συγκεκριμένες αλλαγές περιλαμβάνονται τα εξής: περισσότερες διαβουλεύσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο κατά τη σύνταξη των νομοθετικών προτάσεων· στενότερη επικοινωνία με τα εθνικά κοινοβούλια κατά τη νομοθετική διαδικασία.

Πηγή: InfoRegio - Eur-Lex

Επικύρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η διαδικασία επικύρωσης περιλαμβάνει δύο στάδια:

1. Ορισμό προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εκλεγείς πρόεδρος): δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ορισμός του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου διαβουλεύεται με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον πιθανό υποψήφιο. Αυτός ο υποψήφιος προτείνεται, έπειτα, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο ψηφίζει με ειδική πλειοψηφία. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον υποψήφιο με πλειοψηφία των μελών του.

2. Έγκριση του καταλόγου των Επιτρόπων: ο εκλεγείς πρόεδρος της Επιτροπής καταρτίζει κατάλογο υποψηφίων Επιτρόπων, βάσει προτάσεων των χωρών της ΕΕ. Αυτός ο κατάλογος εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Κάθε Επίτροπος αναλαμβάνει συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οργανώνει τότε, ακροάσεις για την αξιολόγηση της καταλληλότητας κάθε υποψηφίου Επιτρόπου. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει, με πλειοψηφία των ψηφισάντων, εάν θα διορίσει το νέο σώμα των Επιτρόπων.

Πηγή: Eur-Lex

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον είναι νόμιμες και κανονικές και επιπλέον έχουν χρησιμοποιηθεί με βάση την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ήτοι, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εφαρμόζεται και στις δαπάνες όλων των δικαιούχων ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τα Ταμεία εφόσον έχει πραγματοποιηθεί από έναν δικαιούχο και έχει πληρωθεί το διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Κατά παρέκκλιση, οι δαπάνες για την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013. Επιπροσθέτως, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ, μόνο εάν η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται πράγματι από τον οργανισμό πληρωμής μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Πηγή: ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες

Επιλέξιμη πράξη

Είναι η πράξη που πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας όπως αυτά εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επιλεξιμότητα

Η συμβατότητα με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τις χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ. Αφορά κυρίως δύο μεγάλες κατηγορίες: α) τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και β) τις δαπάνες

Επιλεξιμότητα των δαπανών

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών καθορίζουν κατά πόσο μια δαπάνη μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) – το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό γεωργικό ταμείο αγροτικής ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό ταμείο θάλασσας και αλιείας.

Ο κανονισμός κοινών διατάξεων (1303/2013) καθορίζει τις βασικές αρχές επιλεξιμότητας των δαπανών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη διασφάλιση συνοχής μεταξύ των κανόνων που εφαρμόζονται στα Κράτη Μέλη. Τα λεπτομερή κριτήρια καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο.

Για να είναι μια δαπάνη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, επιβάλλεται να έχει πραγματοποιηθεί μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην Επιτροπή, ή της 1ης Ιανουαρίου 2014 (ανάλογα με το ποιά είναι προγενέστερη), και της 31ης Δεκεμβρίου 2023

Μεταξύ των δαπανών που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, περιλαμβάνονται οι χρηματοδοτικές επιβαρύνσεις και το κόστος εγγυήσεων καθώς και οι δαπάνες των δημόσιων αρχών για την υλοποίηση των δράσεων. Η Επιτροπή έχει επίσης εγκρίνει κατάλογο δαπανών, που δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ταμείο συνοχής, όπως οι χρεωστικοί τόκοι και ο ανακτήσιμος φόρος προστιθέμενης αξίας.

Πηγή: InfoRegio

Επιμερισμένη διαχείριση

Ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά τα Ταμεία εκτελείται στα πλαίσια επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών - μελών και της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο (β) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εξαιρουμένης της τεχνικής βοήθειας του άρθρου 45 του ίδιου κανονισμού. Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002.

Επιμόρφωση

Εξωσχολική και μετασχολική μόρφωση των πολιτών για τη συμπλήρωση των κενών της εκπαίδευσης και η συνεχής ενημέρωση αυτών επί των νέων εξελίξεων και τάσεων της ανθρώπινης δημιουργίας με σκοπό τη βελτίωση της ατομικής, οικογενειακής και κοινωνικής διαβίωσης και συμπεριφοράς ως και της επαγγελματικής τους απασχόλησης. Ο σκοπός της επιμόρφωσης μπορεί να είναι γενικός ή ειδικός για την κάλυψη ατομικών, ομαδικών, τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αναγκών.

Επιτελεστικότητα

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «επιτελεστικότητα» νοείται το σύνολο των μετρήσιμων ιδιοτήτων ενός έργου, οι οποίες αναφέρονται στην ταυτόχρονη ύπαρξη ασφάλειας, λειτουργικότητας και αισθητικής εμφάνισης για την τεχνική διάρκεια ζωής του.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ

Σε κάθε Υπουργείο δύναται να συνιστάται Ειδική Υπηρεσία με την ονομασία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ», στην οποία προστίθεται η ονομασία κάθε Υπουργείου. Η επιτελική δομή υπάγεται στον οικείο Υπουργό, Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα αλλά δεν εντάσσεται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ έχει ως αποστολή την υποστήριξη του Υπουργείου και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στο σύνολο των τομέων πολιτικής του κάθε Υπουργείου και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων σε σχέση με τα ΕΠ του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα έχουν την αρμοδιότητα του σχεδιασμού των πολιτικών του Υπουργείου, του προγραμματισμού, της εξειδίκευσης, της προετοιμασίας και της υλοποίησης έργων ή δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ μέσω των ΕΠ του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 και άλλων προγραμμάτων».

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕπΠα)

Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»). Περιλαμβάνει στη σύνθεσή της εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους μέλους, ενδιάμεσους φορείς και εκπροσώπους των εταιρών. Κάθε μέλος της επιτροπής παρακολούθησης δύναται να έχει ένα δικαίωμα ψήφου. Η επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων των αναθεωρήσεων επιδόσεων. Η επιτροπή παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιτροπή συνδιαλλαγής

Στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας (συναπόφαση), προβλέπεται η σύσταση επιτροπής συνδιαλλαγής από το άρθρο 294 παράγραφος 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η επιτροπή αυτή μπορεί να συγκληθεί για να επιλύσει διαφωνίες που προκύπτουν μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά τη δεύτερη ανάγνωση μίας νομοθετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η επιτροπή απαρτίζεται από ισάριθμους εκπροσώπους του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου και συμπροεδρεύεται από τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου και τον πρόεδρο του Συμβουλίου. Καθήκον της είναι η επίτευξη συμφωνίας επί ενός κοινού κειμένου με βάση τις θέσεις και των δύο θεσμικών οργάνων κατά τη δεύτερη ανάγνωση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της με στόχο τη συμφιλίωση των διαφορετικών θέσεων.

Η επιτροπή αυτή πρέπει να εγκρίνει πρόταση εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της:

- με απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων του Κοινοβουλίου·
- με ειδική πλειοψηφία των ψηφισάντων του Συμβουλίου.

Εάν, εντός 6 εβδομάδων από τη σύγκλησή της, η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν εγκρίνει το κοινό κείμενο, θεωρείται ότι η νομοθετική πράξη δεν έχει εγκριθεί.

Σε περίπτωση σύγκλησης της επιτροπής συνδιαλλαγής για δημοσιονομικά θέματα, ισχύουν

ειδικοί κανόνες.

Πηγή: *Eur-Lex*

Επιτροπή συντονισμού των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων Coordination Committee for the European Structural and Investment Funds (COESIF)

Η επιτροπή συντονισμού των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (COESIF) είναι μόνιμη επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι αρμόδια για θέματα σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών που διέπουν τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ). Η επιτροπή, συνεδριάζει συνήθως μια φορά τον μήνα και προεδρεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συμμετέχουν και υπάλληλοι των Κρατών Μελών.

Πηγή: *InfoRegio*

Επιτροπολογία

Ο όρος «επιτροπολογία» υποδηλώνει το σύνολο των διαδικασιών μέσω των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασκεί τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που της έχει αναθέσει ο νομοθέτης της ΕΕ, επικουρούμενη από επιτροπές αντιπροσώπων των χωρών της ΕΕ. Οι εν λόγω επιτροπές, την προεδρία των οποίων αναλαμβάνει υπάλληλος της Επιτροπής, γνωμοδοτούν για τις εκτελεστικές πράξεις που προτείνει η Επιτροπή.

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 καθορίζει τις γενικές αρχές σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή. Έθεσε σε εφαρμογή το άρθρο 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) περί εκτελεστικών πράξεων.

Σύμφωνα με αυτόν τον κανονισμό, οι επιτροπές χρησιμοποιούν δύο τύπους διαδικασίας:

- διαδικασία εξέτασης και
- συμβουλευτική διαδικασία.

Η επιλογή της διαδικασίας για μια επιτροπή γίνεται από τον νομοθέτη της ΕΕ και εξαρτάται από τη φύση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον βασικό κανονισμό, την οδηγία ή την απόφαση.

Πηγή: *Eur-Lex*

Επιτροπές και ομάδες εργασίας

Όταν συντάσσονται καινούργιες νομοθετικές πράξεις, η Επιτροπή διαβουλεύεται με επιτροπές που εκπροσωπούν ενδιαφερομένους (π.χ. ομάδες καταναλωτών, στην περίπτωση νομοθεσίας για τα τρόφιμα), εμπειρογνώμονες του ιδιωτικού τομέα ή των εθνικών κυβερνήσεων. Αυτές οι επιτροπές διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή γνωρίζει τις ανησυχίες εκείνων που θα θιγούν από τις νέες νομοθετικές πράξεις.

Το Συμβούλιο συνδράμουν επιτροπές και ομάδες εργασίας, οι οποίες προετοιμάζουν τις αποφάσεις του. Η ύπαρξη ορισμένων επιτροπών προβλέπεται από τις Συνθήκες (επιτροπή εσωτερικής ασφάλειας, άρθρο 71 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), ενώ άλλες δημιουργούνται κατά περίπτωση. Αυτές οι επιτροπές απαρτίζονται από εκπροσώπους των χωρών της ΕΕ συν ένα μέλος της Επιτροπής.

Όταν η ΕΕ εγκρίνει ένα νομοθετικό κείμενο, καθορίζει τις γενικές αρχές οι οποίες πρέπει να γίνονται σεβαστές. Για την εφαρμογή τους, ίσως χρειαστούν πιο συγκεκριμένα εκτελεστικά μέτρα. Ανάλογα με το κείμενο, ίσως χρειαστεί να δημιουργηθεί επιτροπή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να λάβει τις απαιτούμενες αποφάσεις. Οι χώρες της ΕΕ διορίζουν εμπειρογνώμονες για τις εν λόγω επιτροπές, στις οποίες προεδρεύει η Επιτροπή.

Πηγή: *Eur-Lex*

Επιτροπή Απασχόλησης

Το άρθρο 150 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τη σύσταση της Επιτροπής Απασχόλησης από το Συμβούλιο προκειμένου να παρέχει συμβουλές

στους υπουργούς Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΕ στο Συμβούλιο Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (EPSCO).

Η Επιτροπή Απασχόλησης βοηθάει στον συντονισμό των πολιτικών απασχόλησης και αγοράς εργασίας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Διαδραματίζει καίριο ρόλο στην παροχή συμβουλών όσον αφορά πτυχές που αφορούν την απασχόληση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού εξαμήνου.

Τα βασικά καθήκοντά της περιλαμβάνουν τα εξής:

- να βοηθάει στο έργο της EPSCO το οποίο σχετίζεται με το Ευρωπαϊκό εξάμηνο [κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, συστάσεις ανά χώρα για την πολιτική απασχόλησης (ΣΑΧ), γνωμοδότηση για εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων κ.λπ.]
- να συντάσσει την κοινή έκθεση για την απασχόληση
- να επεξεργάζεται σχέδιο συμπερασμάτων της EPSCO σχετικά με την ετήσια επισκόπηση ανάπτυξης
- να παρέχει πολυμερή εποπτεία της εφαρμογής των ΣΑΧ από τις χώρες της ΕΕ και να καταρτίζει τις ΣΑΧ του επόμενου έτους.

Επίσης, η Επιτροπή Απασχόλησης διατυπώνει γνωμοδοτήσεις κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή εξ ιδίας πρωτοβουλίας.

Αποτελείται από δύο εκπροσώπους ανά χώρα της ΕΕ και δύο εκπροσώπους της Επιτροπής. Για την επιτυχή ολοκλήρωση των εργασιών της, ζητά τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πηγή: Eur-Lex

Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (Coreper)

Η Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων ή Coreper [άρθρο 240 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης -(ΣΛΕΕ)] έχει ως έργο την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαρτίζεται από εκπροσώπους των χωρών της ΕΕ σε βαθμό πρέσβη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την προεδρία της χώρας της ΕΕ ασκεί το κράτος μέλος που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου.

Η Coreper κατέχει κεντρική θέση στο σύστημα λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Πρόκειται ταυτόχρονα για αρχή διαλόγου (μεταξύ των μόνιμων αντιπροσώπων και καθενός από αυτούς με την κυβέρνησή του) και πολιτικού ελέγχου (προσανατολισμού και εποπτείας των εργασιών των ομάδων εμπειρογνομόνων).

Είναι επιφορτισμένη να εξετάζει προηγουμένως τους φακέλους που περιέχονται στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου (προτάσεις και σχέδια πράξεων που υποβάλλονται από την Επιτροπή). Στο επίπεδο των εργασιών της, καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη συμφωνίας σε κάθε φάκελο· σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να υποβάλει κατευθύνσεις στο Συμβούλιο.

Επιπλέον, η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Συμβουλίου καταρτίζεται σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών της Coreper. Η ημερήσια διάταξη χωρίζεται σε σημεία Α που προορίζονται για έγκριση χωρίς συζήτηση κατόπιν συμφωνίας σε επίπεδο Coreper και σε σημεία Β που υπόκεινται σε συζήτηση.

Η Coreper ενεργεί με βάση δύο σχηματισμούς:

- την Coreper II, που αποτελείται από τους πρέσβεις και ασχολείται με στοιχεία που αφορούν τις συνθέσεις του Συμβουλίου για τις γενικές υποθέσεις, τις εξωτερικές υποθέσεις, τις οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις και τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις,
- την Coreper I, που αποτελείται από τους αναπληρωτές μόνιμους αντιπροσώπους και προετοιμάζει τις υπόλοιπες συνθέσεις του Συμβουλίου.

Οι αρμοδιότητες της Coreper εφαρμόζονται σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων του Συμβουλίου εκτός από ορισμένα γεωργικά ζητήματα. Όταν το Συμβούλιο προβλέπει την ύπαρξη ειδικής επιτροπής όπως στην περίπτωση της ΚΕΠΠΑ με την επιτροπή πολιτικής και ασφάλειας ή στην περίπτωση της απασχόλησης με την επιτροπή απασχόλησης, οι επιτροπές αυτές λειτουργούν τηρώντας τις αρμοδιότητες της Coreper.

Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (COPS)

Η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (COPS) είναι μια επιτροπή του Συμβουλίου της ΕΕ που ασχολείται με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, και αναφέρεται στο άρθρο 38 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Περιλαμβάνει εκπροσώπους από 28 χώρες της ΕΕ. Η αποστολή της είναι:

- να παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ).
- να συμβάλλει στη διαμόρφωση των πολιτικών.
- να εποπτεύει την εφαρμογή των πολιτικών, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του ύπατου εκπροσώπου για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Η COPS ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου και του ύπατου εκπροσώπου, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων. Επομένως, μπορεί να εξουσιοδοτηθεί να λαμβάνει αποφάσεις για τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση μιας επιχείρησης. Επικουρείται από μια πολιτικο-στρατιωτική ομάδα εργασίας (PMG), από μια επιτροπή πολιτικής διαχείρισης κρίσεων (CIVCOM), καθώς και από τη στρατιωτική επιτροπή και το στρατιωτικό επιτελείο.

Επιτροπή των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ), που δημιουργήθηκε το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και συστάθηκε το 1994, συμβουλεύει την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σε θέματα που αφορούν τοπικά ή περιφερειακά συμφέροντα (άρθρο 307 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης -ΣΛΕΕ).

Αυτά τα θέματα περιλαμβάνουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή, την απασχόληση, την κοινωνική πολιτική, την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες, την επαγγελματική κατάρτιση, και, από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας, ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και η πολιτική προστασία. Η ΕΤΠ μπορεί επίσης να συντάσσει γνωμοδοτήσεις ίδιας πρωτοβουλίας.

Η ΕΤΠ απαρτίζεται από 353 μέλη προερχόμενα από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές (άρθρο 305 ΣΛΕΕ). Τα μέλη της διορίζονται από το Συμβούλιο της ΕΕ για πενταετή θητεία (άρθρο 306 ΣΛΕΕ).

Επίσης, η ΕΤΠ έχει δικαίωμα να ασκεί προσφυγές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σε δύο περιπτώσεις:

- για να προστατεύσει τα θεσμικά προνόμιά της,
- για να ζητήσει ακύρωση νέας νομοθεσίας της ΕΕ που θεωρεί ότι παραβιάζει την αρχή της επικουρικότητας σε τομείς πολιτικής για τους οποίους από τη Συνθήκη για την ΕΕ απαιτείται να ζητείται η γνώμη της ΕΤΠ.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ)

Τα επιχειρησιακά προγράμματα είναι αναλυτικά σχέδια στα οποία το Κράτος Μέλος ορίζει πώς θα διατεθούν τα κονδύλια από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Μπορούν να καταρτιστούν για μια συγκεκριμένη περιφέρεια ή για έναν πανεθνικής κλίμακας θεματικό στόχο (π.χ. Περιβάλλον). Για το στόχο «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», καταρτίζονται διασυνοριακά ή διαπεριφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα.

Τα Κράτη Μέλη υποβάλλουν τα επιχειρησιακά τους προγράμματα βάσει των δικών τους συμβάσεων εταιρικής σχέσης. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει ποιοι από τους 11 θεματικούς στόχους, που έχουν οριστεί στην πολιτική συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, θα καλυφθούν μέσω της χρηματοδότησης που διατίθεται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας

Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο περιέχει μία συγκροτημένη δέσμη προτεραιοτήτων που θα επιτευχθούν με τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.

Το πρόγραμμα είναι μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα αφορά επίσης την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Πηγή: Ν. 4314/14

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ)

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) αλλά και από το ΕΚΤ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης ανθρωπίνων πόρων και διοικητικής μεταρρύθμισης. Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, όπως ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, ώστε να αυξηθούν η κλίμακα/μέγεθος των μονάδων παραγωγής, να επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών που δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα στη χώρα και τις επιμέρους περιφέρειες και ενσωματώνουν νέα γνώση, παράγοντας προϊόντα υψηλής ποιότητας και ανταγωνιστικά σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Το πρόγραμμα είναι πολυτομιακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΤΣ) και χρηματοδοτεί μέσω των Ταμείων αυτών κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να τα διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Οι στόχοι του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020» ως προς τον τομέα των μεταφορών συνίστανται στην προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (αστικών μέσων σταθερής τροχιάς) για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Στον τομέα του περιβάλλοντος οι στόχοι συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος, ως μέσου για την υποστήριξη της μετάβασης της Χώρας σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον με ταυτόχρονη υποστήριξη της δημιουργίας ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων στο σύνολο των τομέων της οικονομίας τη διευκόλυνση της προσέλκυσης επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ίδιο τον τομέα του περιβάλλοντος.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΚΤ) και αποτελεί το κύριο υποστηρικτικό «εργαλείο» της Χώρας που σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τα άλλα ΕΠ θα συμβάλλει στην οικονομική ανάκαμψη, καθώς περιλαμβάνει ολοκληρωμένες πολιτικές για τη στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, την ισχυροποίηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας, με βασικό στόχο τον περιορισμό η/και την εξάλειψη των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης, ή/και την ελαχιστοποίηση του κόστους που προκαλείται από την υψηλή ανεργία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»

Περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί βασική προτεραιότητα της χώρας δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς. Το ΕΠ θα συμβάλλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»

Το πρόγραμμα είναι πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και ΤΣ) και στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των ΕΠ που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Επιχορήγηση

Η μεταφορά πίστωσης σε φορέα για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων του και μόνο. (ΦΕΚ 52Α/2013).

Πηγή: Ν. 4314/14

Έργα – γέφυρες

Πρόκειται για έργα η κατασκευή των οποίων άρχισε με κονδύλια από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και θα ολοκληρωθεί από το ΕΣΠΑ 2007-2013. Μεταξύ των μεγάλων έργων περιλαμβάνονται και αυτά που θα κατασκευαστούν με σύμβαση παραχώρησης, όπως οι αυτοκινητόδρομοι Μαλιακός - Κλειδί, Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα, Ιόνια Οδός, Κεντρικής Ελλάδας, Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα καθώς και η υποθαλάσσια αρτηρία της Θεσσαλονίκης. Επίσης, περιλαμβάνονται οι επεκτάσεις και οι νέοι σταθμοί του μετρό.

Εργοδότης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Εργοδότης» νοείται η αναθέτουσα αρχή που καταρτίζει σύμβαση μελέτης ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών με τον ανάδοχο είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Εσωτερικός κανονισμός των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το άρθρο 223 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ, απαιτεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) να θεσπίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους που διέπουν την εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με τη συναίνεση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών από τα οποία απαρτίζεται (εκτός από το φορολογικό καθεστώς των μελών για το οποίο απαιτείται ομοφωνία). Αυτοί είναι οι εσωτερικοί κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας του ΕΚ. Κάθε φορά που οι εν λόγω κανόνες επικαιροποιούνται, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της

Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το τρέχον καθεστώς των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που τέθηκε σε ισχύ την πρώτη ημέρα της κοινοβουλευτικής περιόδου που ξεκίνησε στις 14 Ιουλίου 2009, διασφαλίζει μεγαλύτερη διαφάνεια και τον ίδιο μισθό για όλους τους βουλευτές, που θα καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δυνάμει της απόφασης η οποία εγκρίνει το καθεστώς των βουλευτών του ΕΚ και, σύμφωνα με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το προεδρείο του ΕΚ καθόρισε τα μέτρα εφαρμογής για το εν λόγω καθεστώς στις 19 Μαΐου και 9 Ιουλίου 2008. Έκτοτε έχει τροποποιηθεί αρκετές φορές.

Ο Κώδικας δεοντολογίας των βουλευτών του ΕΚ τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2012. Ορίζει ως κατευθυντήριες αρχές ότι οι βουλευτές πρέπει να ενεργούν αποκλειστικά υπέρ του δημόσιου συμφέροντος και να εκτελούν τα καθήκοντά τους με ανιδιοτέλεια, ακεραιότητα, διαφάνεια, επιμέλεια, τιμιότητα, υπευθυνότητα και σεβασμό για το κύρος του Κοινοβουλίου. Ορίζει τις συγκρούσεις συμφερόντων και τον τρόπο με τον οποίον πρέπει να τις αντιμετωπίζουν οι βουλευτές του ΕΚ. Επίσης, προβλέπει κανόνες για, παραδείγματος χάρη, τα επίσημα δώρα προς τους βουλευτές καθώς και τις επαγγελματικές δραστηριότητες πρώην βουλευτών του ΕΚ.

Σύμφωνα με τον κανονισμό του ΕΚ και τον «Κώδικα δεοντολογίας» του, το προεδρείο του ΕΚ, στις 15 Απριλίου 2013, θέσπισε μέτρα εφαρμογής ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια σε σχέση με θέματα οικονομικών συμφερόντων και σύγκρουσης συμφερόντων. Προβλέφθηκε ένα μητρώο δώρων, προσβάσιμο στο κοινό, και μια δήλωση παρουσίας σε εκδηλώσεις τις οποίες οργανώνουν τρίτοι. Τα εν λόγω μέτρα τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2013.

Πηγή: *Eur-Lex*

Εταιρική κοινωνική ευθύνη

Η «εταιρική κοινωνική ευθύνη» αναφέρεται σε επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν την ευθύνη της συμπεριφοράς τους καθώς και των επιπτώσεών της στην κοινωνία. Η εταιρική κοινωνική ευθύνη συμπεριλαμβάνει τις συνθήκες απασχόλησης και τα πρότυπα εργασίας, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, την ευεξία στην εργασία, την απαγόρευση διακρίσεων και την ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών, την εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη μείωση των εκπομπών και της ρύπανσης και την εξάλειψη της δωροδοκίας και της διαφθοράς.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη για την περίοδο 2011-2014 καλεί τις εταιρείες «να καθιερώσουν διαδικασίες για την ένταξη των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και δεοντολογικών πτυχών και των πτυχών των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των δικαιωμάτων του καταναλωτή, τόσο στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα όσο και στη βασική στρατηγική τους σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη». Η δημοσίευση της στρατηγικής για την περίοδο 2015-2020 αναμένεται να γίνει το 2015.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη θεωρείται σημαντική για την ανταγωνιστικότητα και έχει καταδειχθεί ότι αποφέρει οφέλη όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου, την εξοικονόμηση κόστους, την πρόσβαση σε κεφάλαια, τις σχέσεις με τους πελάτες, τη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και την ικανότητα καινοτομίας.

Υπάρχει ένα ευρωπαϊκό πολυμερές φόρουμ για την εταιρική κοινωνική ευθύνη με σκοπό να προάγει τον περιοδικό διάλογο μεταξύ των επιχειρήσεων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και άλλων ομάδων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και πολιτικής της ΕΕ στον εν λόγω τομέα. Μια επιτροπή συντονισμού του φόρουμ συνέρχεται σε πιο τακτική βάση.

Η στρατηγική της ΕΕ για την εταιρική κοινωνική ευθύνη στηρίζεται σε διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και αρχές που καθορίζονται από τα Ηνωμένα Έθνη και τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, και συμπληρώνει το έργο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και των εθνικών κυβερνήσεων.

Πηγή: *Eur-Lex*

Εταιρική σχέση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει, κατά παράδοση, τις δραστηριότητές της στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής και διαθέτει τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής μέσω μιας διαδικασίας εταιρικής σχέσης, η οποία περιλαμβάνει σημαντική συνδρομή από τα Κράτη Μέλη.

Η εταιρική σχέση καλύπτει ολόκληρη τη διαδικασία προγραμματισμού, από το στάδιο της προετοιμασίας μέχρι την υλοποίηση των σχεδίων και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Αυτή η προσέγγιση συμβάλλει σε καλύτερα αποτελέσματα των προγραμμάτων και διασφαλίζει την αποτελεσματική διάθεση της χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ).

Για την προγραμματική περίοδο 2014-20, η αρχή της εταιρικής σχέσης ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο, συμπεριλαμβάνοντας όχι μόνο Κράτη Μέλη, αλλά και ενδιαφερόμενα μέρη όπως εργατικά συνδικάτα, εργοδότες, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλους φορείς που προωθούν, για παράδειγμα, την κοινωνική ένταξη, την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Η Επιτροπή κατάρτισε τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, ο οποίος πρέπει να τηρείται από τα Κράτη Μέλη κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων. Επιπλέον, κάθε Κράτος Μέλος έχει εγκρίνει μια σύμβαση εταιρικής σχέσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία καθορίζει πώς σχεδιάζουν οι εθνικές αρχές να κάνουν χρήση και διανομή της χρηματοδότησης από τα ΕΔΕΤ κατά την προγραμματική περίοδο 2014-20.

Πηγή: InfoRegio

Εταιρική σχέση για την προσχώρηση

Όταν μια χώρα υποβάλει αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ, συνάπτεται εταιρική σχέση μεταξύ της εν λόγω χώρας και της ΕΕ.

Το κείμενο της εταιρικής σχέσης για την προσχώρηση καθορίζει τα ακόλουθα:

- τους τομείς στους οποίους η υποψήφια χώρα πρέπει να σημειώσει πρόοδο βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, βάσει των κριτηρίων προσχώρησης. Αυτοί οι τομείς έχουν προσδιοριστεί στη γνώμη της Επιτροπής σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της εν λόγω χώρας.
- την προενταξιακή ενίσχυση που εμπεριέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια για τη στήριξη των οικονομικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων στην υποψήφια χώρα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η προσχώρηση στην ΕΕ.

Οι υποψήφιες χώρες εκπονούν εθνικά προγράμματα για την υιοθέτηση του κεκτημένου (ΕΠΥΚ). Αυτά τα προγράμματα καθορίζουν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της εταιρικής σχέσης. Οι υποψήφιες χώρες καταρτίζουν επίσης σχέδια δράσης με στόχο την ενίσχυση των διοικητικών και δικαστικών ικανοτήτων τους.

Πηγή: Eur-Lex

Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020

Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης

Με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης (ΕΕΑ) ξεκινά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, το οποίο αποτελεί τον ετήσιο κύκλο συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της ΕΕ.

Η ΕΕΑ καθορίζει τις προτεραιότητες της ΕΕ σε σχέση με την ανάπτυξη και τη δημιουργία απασχόλησης για τα επόμενα χρόνια. Η ΕΕΑ παρουσιάζεται από την Επιτροπή στο τέλος του φθινοπώρου και, κατόπιν συζητήσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, αποτελεί τη βάση των κατευθύνσεων που δίνει η ΕΕ για τις εθνικές πολιτικές ανάπτυξης και απασχόλησης.

Η ΕΕΑ δημοσιεύεται παράλληλα με το σχέδιο Κοινής Έκθεσης για την Απασχόληση, το οποίο αναλύει την κατάσταση απασχόλησης στην ΕΕ και τον τρόπο με τον οποίον την αντιμετωπίζουν οι χώρες της ΕΕ, την Έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, η οποία ψάχνει να βρει πιθανές οικονομικές ανισορροπίες που απαιτούν ανάληψη δράσης μέσα από πολιτικές, και μια σύσταση για τη ζώνη του ευρώ.

Πηγή: Eur-Lex

Ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης είναι το έλλειμμα ή το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος, προσαρμοσμένο κυκλικά, χωρίς έκτακτα και προσωρινά μέτρα, εκφραζόμενο ως ποσοστό του ΑΕΠ σε τιμές αγοράς.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ετήσια Έκθεση υλοποίησης

Έκθεση σχετικά με την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος που υποβάλλεται από την οικεία Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30 Ιουνίου κάθε έτους.

Η Ετήσια Έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Γενικού Κανονισμού προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Συντάσσεται από τη Διαχειριστική Αρχή και εξετάζεται και εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου ΕΠ πριν την υποβολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία είναι:

- α) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
- β) Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ),
- γ) Ταμείο Συνοχής

και τα Επενδυτικά Ταμεία:

- α) Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και
 - β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου που ορίζεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
-

Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ)

Αρχή με βασική αποστολή τη διατύπωση επιστημονικής και ανεξάρτητης γνώμης, σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια των τροφίμων, τη συγκέντρωση και ανάλυση πληροφοριών σχετικών με τους πιθανούς ή νεοεμφανιζόμενους κινδύνους και την καθιέρωση μόνιμου διαλόγου με το ευρύ κοινό. Η ΕΑΑΤ ιδιαίτερα, διατυπώνει επιστημονικές γνώμες σχετικά με ορισμένα τρόφιμα ή συστατικά τροφίμων (πρόσθετες ύλες, ΓΤΟ). Τον Δεκέμβριο του 2003, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών όρισε ως έδρα της ΕΑΑΤ την ιταλική πόλη Πάρμα.

Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ)

Στο πλαίσιο της Πολιτικής της Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ) αποτελεί βασικό εργαλείο για την ενδυνάμωση των χωρικών συνεργασιών στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, αλλά και με τρίτες χώρες και συνιστά μία από τις κύριες επιλογές για την προγραμματική

περίοδο 2014-2020. Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία σε επίπεδο κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υλοποιείται μέσω προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Τα εν λόγω προγράμματα διακρίνονται σε διμερή και πολυμερή. Τα 5 διμερή προγράμματα αφορούν τη συνεργασία με ισάριθμες χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. Από τις χώρες αυτές οι τρεις αποτελούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κύπρος, Βουλγαρία και Ιταλία) και λαμβάνουν χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, ενώ οι δύο άλλες είναι υποψήφια κράτη-μέλη (Αλβανία και πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας) και χρηματοδοτούνται από το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ). Τα διμερή Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας αποτελούν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης των περιφερειών που συμμετέχουν και από τις δύο πλευρές των συνόρων, για τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων αλλά και των δυτικών και νοτίων συνόρων της χώρας.

Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών που συνεργάζονται για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των πολιτών τους και για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Η ΕΕ καθιέρωσε την ειρήνη και την ευημερία μεταξύ των πολιτών της, δημιούργησε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα (το ευρώ) και μία «ενιαία αγορά» χωρίς σύνορα, όπου τα αγαθά, οι άνθρωποι, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια κυκλοφορούν ελεύθερα. Η ΕΕ αποτελεί μεγάλη εμπορική δύναμη και κατέχει παγκόσμια πρωτοκαθεδρία σε τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η αναπτυξιακή βοήθεια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δημιουργήθηκε με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μάαστριχτ, 1992). Η ιδέα της δημιουργίας της είναι παλαιά. Η ευρωπαϊκή σύνοδος κορυφής του 1972 είχε αναφερθεί για πρώτη φορά στη δημιουργία της. Η Ένωση αποτελεί συγχρόνως πολιτικό πρόγραμμα και νομική οργάνωση.

Η Επιτροπή είναι το μεγαλύτερο σε μέγεθος θεσμικό όργανο του συστήματος διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνήσεις και ρόλος της είναι να εκπροσωπεί και να προασπίζεται τα συμφέροντα της ΕΕ ως σύνολο. Συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) και το Συμβούλιο.

Για την επίτευξη των παραπάνω, της έχουν ανατεθεί διάφοροι στόχοι:

- προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου, της βιώσιμης ανάπτυξης, ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, καθώς και της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Οι εν λόγω στόχοι ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις των τομεακών πολιτικών της Ένωσης
- επιβεβαίωση της ταυτότητάς της στη διεθνή σκηνή. Το εν λόγω σχέδιο συνδέεται με την εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ
- ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων με τη θέσπιση ιθαγένειας της Ένωσης. Η ιθαγένεια, που θεσπίζεται από τη συνθήκη του Μάαστριχτ, αποτελεί προνομιακό σύνδεσμο μεταξύ της ΕΕ και των υπηκόων των κρατών – μελών
- δημιουργία χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Ο εν λόγω χώρος στοχεύει, σύμφωνα με το όνομά του, να προαγάγει περισσότερο την ελευθερία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη υπέρ του πολίτη
- ανάπτυξη του κοινοτικού κεκτημένου. Το κοινοτικό κεκτημένο αντιστοιχεί στο σύνολο των κανόνων που έχουν θεσπιστεί από την Ένωση και εντάσσονται στο πλαίσιο της.

Η Ένωση βασίζεται σε αξίες: στο σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, στη δημοκρατία, στην ισότητα, στο κράτος δικαίου και στα δικαιώματα του ανθρώπου.

Διαθέτει σύμβολα: σημαία (δώδεκα αστέρια σε μπλε φόντο), ύμνο («Ωδή στη χαρά» του Ludwig van Beethoven), σύνθημα («Ενωμένη στην πολυμορφία»), νόμισμα (το ευρώ), ημέρα εορτασμού (9η Μαΐου).

Η Ένωση αποτελεί νομική οργάνωση. Αποτελείται από τους ακόλουθους πυλώνες:

- τον πρώτο πυλώνα που αντιστοιχεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 - τον δεύτερο πυλώνα που αντιστοιχεί στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και στην ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνα (ΕΠΑΑ)
-

- τον τρίτο πυλώνα που αντιστοιχεί στην αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.

Διαθέτει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο (που αποτελείται συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τους τρεις πυλώνες. Το εν λόγω πλαίσιο εξασφαλίζει τη συνεκτικότητα και την ομοιογένεια της δράσης της Ένωσης στους διάφορους πυλώνες.

Σήμερα έχει 28 μέλη. Η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον ασυνήθιστο τρόπο λειτουργίας της, αφού οι χώρες που αποτελούν την Ένωση (τα «κράτη - μέλη» της) συνεχίζουν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη, αλλά συνενώνουν τις εθνικές κυριαρχίες τους ούτως ώστε να αποκτήσουν ισχύ και παγκόσμια επιρροή την οποία καμία δεν θα μπορούσε να έχει μόνη της. Η Ένωση δεν είναι ομοσπονδία όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ούτε απλώς ένας οργανισμός συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων, όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Ο συγκερασμός των εθνικών κυριαρχιών σημαίνει πρακτικά ότι τα κράτη - μέλη μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε κοινά θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δημιουργήθηκε με τις συνθήκες της Ρώμης το 1958. Έκτοτε, εξελίχθηκε μέσα από μια μακρά ιστορία διαδοχικών μεταρρυθμίσεων των Συνθηκών.

Η ΕΕ αποτελεί συγχρόνως πολιτικό πρόγραμμα και νομική οργάνωση.

Αποτελεί πολιτικό σχέδιο που αντικατοπτρίζει τη βούληση των χωρών της ΕΕ για μια διαρκώς στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης, στην οποία οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο ανοικτά και όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες (άρθρο 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Για την επίτευξη των παραπάνω, της έχουν ανατεθεί διάφοροι στόχοι:

- προώθηση της ειρήνης, των αξιών της και της ευημερίας των λαών·
- δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς σύνορα για τους ευρωπαίους πολίτες·
- εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς στην οποία διασφαλίζονται η αειφόρος ανάπτυξη με βάση την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, μια κοινωνική οικονομία της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας, που στόχο έχει την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική πρόοδο, την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της επιστημονικής πρόοδου·
- καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων και προαγωγή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών και των δικαιωμάτων του παιδιού·
- διασφάλιση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μεταξύ των χωρών της ΕΕ·
- σεβασμός της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας των χωρών της ΕΕ και προστασία της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς·
- εγκαθίδρυση οικονομικής και νομισματικής ένωσης, της οποίας το νόμισμα είναι το ευρώ·
- στο πλαίσιο των σχέσεων της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση ενεργεί σεβόμενη τις αξίες της και το διεθνές δίκαιο με σκοπό να διασφαλίσει την ειρήνη, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη, την ανάπτυξη των λαών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ΕΕ βασίζεται σε αξίες: στο σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, στη δημοκρατία, στην ισότητα, στο κράτος δικαίου και στα δικαιώματα του ανθρώπου.

Αναγνωρίζεται μέσω των συμβόλων της: σημαία (δώδεκα αστέρια σε μπλε φόντο), ύμνο («Ωδή στη χαρά» του Ludwig van Beethoven), σύνθημα («Ενωμένη στην πολυμορφία»), νόμισμα (το ευρώ), ημέρα εορτασμού (9η Μαΐου).

Η ΕΕ αποτελεί νομική οργάνωση που ιδρύθηκε από τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ. Οι χώρες της ΕΕ απονέμουν αρμοδιότητες στην ΕΕ προκειμένου να επιτευχθούν οι από κοινού τους στόχοι. Η «κοινοτική μέθοδος» εφαρμόζεται σε όλες τις πολιτικές που υπάγονται στις αρμοδιότητες της ΕΕ, εκτός από:

- την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, όπου οι χώρες της ΕΕ διαθέτουν δικαίωμα πρωτοβουλίας και δικαίωμα προσφυγής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσον αφορά τον νομοθετικό τομέα·
- την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, όπου υπερισχύει η διακυβερνητική μέθοδος.

Διαθέτει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο (που αποτελείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο). Εξάλλου, η συνθήκη της Λισσαβόνας χορηγεί νομική προσωπικότητα στην ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που ιδρύθηκε το 1957, απαρτίζεται πλέον από 28 επιτρόπους, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της. Ενεργεί με γνώμονα το γενικό συμφέρον της ΕΕ σε πλήρη ανεξαρτησία από τις εθνικές κυβερνήσεις και λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έχει το δικαίωμα ανάληψης πρωτοβουλίας για να προτείνει νομοθεσία σε ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής. Στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων μοιράζεται το δικαίωμα ανάληψης πρωτοβουλίας με τις χώρες της ΕΕ. Όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, οι πολίτες της ΕΕ μπορούν επίσης να καλέσουν την Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία μέσω της Πρωτοβουλίας των Ευρωπαίων Πολιτών.

Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να εκδίδει μη νομοθετικές πράξεις, ιδίως κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, και διαθέτει σημαντικές εξουσίες για τη διασφάλιση θεμιτών όρων ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων της ΕΕ.

Η Επιτροπή επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ. Εκτελεί τον ενωσιακό προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τα προγράμματα χρηματοδότησης. Επιπλέον, ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι Συνθήκες. Εκπροσωπεί την ΕΕ ανά τον κόσμο σε τομείς εκτός της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, όπως η εμπορική πολιτική και η ανθρωπιστική βοήθεια.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από Γενικές Διευθύνσεις (τμήματα) και υπηρεσίες που εδρεύουν κυρίως στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) European Free Trade Association (EFTA)

Η Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών, ΕΖΕΣ ως συντομογραφία, είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1960 από επτά ευρωπαϊκές χώρες με σκοπό την προώθηση του ελεύθερου εμπορίου και της οικονομικής ολοκλήρωσης προς όφελος των μελών του. Όλα τα αρχικώς συμβαλλόμενα μέρη, εκτός από τη Νορβηγία και την Ελβετία, αποχώρησαν από την ΕΖΕΣ μετά την ένταξη τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), όπως και η Φινλανδία που είχε γίνει συνδεδεμένο μέλος το 1961 και πλήρες μέλος το 1986. Δεδομένου ότι η Ισλανδία έγινε μέλος το 1970 και το Λιχτενστάιν το 1991, η ΕΖΕΣ σήμερα αποτελείται από τέσσερα κράτη μέλη:

- Ισλανδία (IS)
- Νορβηγία (NO)
- Λιχτενστάιν (LI)
- Ελβετία (CH)

Η ΕΖΕΣ είναι αρμόδια για τη διαχείριση:

- των ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών της,
- της συμμετοχής της ΕΖΕΣ στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), ο οποίος περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση και τρία κράτη μέλη της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία, αλλά όχι την Ελβετία),
- του παγκόσμιου δικτύου της ΕΖΕΣ για τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (European Central Bank)

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι η κεντρική τράπεζα της ευρωζώνης και θεσμικό όργανο της ΕΕ που δημιουργήθηκε το 1998 και βρίσκεται στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας. Η ΕΚΤ και οι τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της ευρωζώνης αποτελούν το Ευρωσύστημα, το οποίο διεξάγει τη νομισματική πολιτική στην ευρωζώνη. Βασικός της στόχος είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, δηλ. η διαφύλαξη της αξίας του ευρώ. Επιπλέον, σε συνεργασία με τις εθνικές εποπτικές αρχές, η ΕΚΤ διεξάγει επίσης την τραπεζική εποπτεία στην ευρωζώνη και στις χώρες που συμμετέχουν στον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (ΕΕΜ).

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) είναι ένα συμβουλευτικό όργανο της ΕΕ. Συστάθηκε το 1957 με σκοπό να εκπροσωπεί τα συμφέροντα των διάφορων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων στις χώρες της ΕΕ.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΟΚΕ αποτελείται από 350 μέλη. Σήμερα, και μέχρι το τέλος της τρέχουσας θητείας της τον Σεπτέμβριο του 2015, λόγω της προσχώρησης της Κροατίας τον Ιούλιο του 2013, αποτελείται από 353 μέλη από την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών.

Τα μέλη χωρίζονται σε τρεις ομάδες που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα τα συμφέροντα των εργοδοτών, των εργαζομένων και των τομέων συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (όπως γεωργών, μικρών επιχειρήσεων, ελεύθερων επαγγελματιών, καταναλωτών, εκπαιδευτικών, συνεταιρισμών, οικογενειών, περιβαλλοντικών ομάδων). Τα μέλη της ΕΟΚΕ διορίζονται για 5 έτη (ανανεώσιμη θητεία).

Η ΕΟΚΕ συμβουλεύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις περιπτώσεις που ορίζονται στις συνθήκες της ΕΕ. Μπορεί επίσης να διατυπώνει γνώμη με δική της πρωτοβουλία. Ο ρόλος, η οργάνωση και οι αρμοδιότητές της διέπονται από το άρθρο 13 της Συνθήκης για την ΕΕ και τα άρθρα 301-304 της ΣΛΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαδραματίζει τρεις κυρίως ρόλους:

- συμβουλεύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είτε μετά από αίτημά τους είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας
- ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην ΕΕ
- ενισχύει το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών σε χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ και συνδράμει στη δημιουργία συμβουλευτικών δομών στις χώρες αυτές.

Οι γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ διαβιβάζονται στα μεγαλύτερα θεσμικά όργανα – το Συμβούλιο, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η γνώμη της ΕΟΚΕ πρέπει να ζητείται πριν από τη λήψη αποφάσεων για ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής, περιφερειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Αντίστοιχα όργανα λειτουργούν σε άλλα επίπεδα, όπως η Εθνική ΟΚΕ καθώς και ΟΚΕ σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία

Είναι η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πραγματοποιεί και δημοσιεύει τακτικά στατιστικές αναλύσεις και προβλέψεις και εφοδιάζει τα όργανα της ΕΕ με στοιχεία στα οποία αυτά βασίζονται τις αποφάσεις και τη δράση τους.

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, θεμελίωσε ένα πρωτότυπο σύστημα διεθνούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρέχοντας στα άτομα το

πλεονέκτημα του δικαστικού ελέγχου όσον αφορά το σεβασμό των δικαιωμάτων τους. Η σύμβαση που επικυρώθηκε από όλα τα κράτη - μέλη της Ένωσης, καθιέρωσε διάφορα όργανα ελέγχου με έδρα το Στρασβούργο:

- Επιτροπή επιφορτισμένη με την προηγούμενη μελέτη των προσφυγών που υποβάλλονται από ένα κράτος ή, ενδεχομένως από ένα άτομο
- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο οποίο προσφεύγει η Επιτροπή ή ένα κράτος - μέλος μετά από έκθεση της Επιτροπής (σε περίπτωση δικαστικής διευθέτησης)
- Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης που εκτελεί χρέη "θεματοφύλακα" της ΕΣΔΑ και στην οποία ανατίθεται η πολιτική διευθέτηση μιας διαφοράς στην περίπτωση που η υπόθεση δεν έχει παραπεμφθεί στο Δικαστήριο.

Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (ΕΣΚ)

Ο σκοπός της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας είναι η προώθηση μιας α) της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας του γεωργικού τομέα και β) η βιωσιμότητα της γεωργίας (διασφάλιση λειτουργικότητας του εδάφους σε ικανοποιητικά επίπεδα με το 2020).

Για την προώθηση της γεωργικής παραγωγικότητας και βιωσιμότητας, η Ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας παρέχει ένα περιβάλλον εργασίας μεταξύ της γεωργίας, βιο-οικονομίας και της επιστήμης σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο Ένωσης. Χρησιμεύει επίσης ως καταλύτης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δράσεων που σχετίζονται με την καινοτομία που υποστηρίζονται από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και από τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υποστηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εφαρμογή διοχετεύεται μέσω επιχειρησιακών ομάδων ως βασικές οντότητες που ενεργούν με τη συμμετοχή φορέων όπως οι αγρότες, επιστήμονες, συμβούλους, μη κυβερνητικών οργανώσεων και επιχειρήσεων. Οι λειτουργικές ομάδες αποτελούν από μόνες τους γύρω από θέματα που ενδιαφέρουν και την εκτέλεση έργων με στόχο τη δοκιμή και την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών, μεθόδων, προϊόντων, υπηρεσιών και τεχνολογιών. Στο διασυνοριακό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, οι επιχειρησιακές ομάδες δρουν κυρίως μέσω πρωτοβουλιών διασποράς και των πιλοτικών έργων και έργων επίδειξης.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης European Bank for Reconstruction and Development

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) συστάθηκε το 1991 και έχει την έδρα της στο Λονδίνο.

Συστάθηκε προκειμένου να παράσχει υποστήριξη για τη μετάβαση των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην οικονομία της αγοράς μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της επεκτάθηκε αργότερα στις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και στη συνέχεια στις χώρες της νότιας και της ανατολικής Μεσογείου. Επί του παρόντος δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 30 χώρες.

Στους μετόχους της ΕΤΑΑ συγκαταλέγονται 65 χώρες, καθώς και η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Πολιτική εντολή της ΕΤΑΑ είναι να βοηθήσει μόνον όσες χώρες έχουν δεσμευτεί να εφαρμόσουν τις αρχές της πολυκομματικής δημοκρατίας και του πλουραλισμού.

Μολονότι η ΕΤΑΑ έχει χορηγήσει μεγάλο μέρος της χρηματοδότησής της στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, έχει επιδείξει επίσης μεγάλη δραστηριότητα στη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η στήριξη των τελευταίων πραγματοποιήθηκε τόσο μέσω άμεσων επενδύσεων όσο και μέσω πιστώσεων προς αυτά για τη χορήγηση δανείων στις επιχειρήσεις. Μια άλλη σημαντική εστίαση της χρηματοδότησης της ΕΤΑΑ υπήρξε ο τομέας των μεταφορών, της ενέργειας και των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) (European Investment Bank)

Η ΕΤΕπ, που δημιουργήθηκε το 1958 με τη Συνθήκη της Ρώμης, είναι το θεσμικό όργανο μακροπρόθεσμης δανειοδότησης της ΕΕ, που παρέχει κεφάλαια σε διάφορα προγράμματα με

στόχο τη χρηματοδότηση βιώσιμων κεφαλαιακών σχεδίων που εξυπηρετούν τους στόχους της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δημιουργήθηκε το 1958 με τη συνθήκη της Ρώμης ως η τράπεζα μακροπρόθεσμου δανεισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΤΕπ χορηγεί πιστώσεις στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, όπως:

- Συνοχή και σύγκλιση των περιφερειών της ΕΕ
- Στήριξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
- Περιβαλλοντικά προγράμματα
- Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία
- Μεταφορές
- Ενέργεια

Η ΕΤΕπ δραστηριοποιείται στην ΕΕ αλλά και σε άλλες 140 χώρες περίπου στον κόσμο, με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας. Είναι μη κερδοσκοπική τράπεζα της οποίας η λειτουργία υπαγορεύεται από την εκάστοτε εφαρμοζόμενη πολιτική και σε αντίθεση με τις εμπορικές τράπεζες, η ΕΤΕπ δεν διαχειρίζεται προσωπικούς τραπεζικούς λογαριασμούς, δεν διεκπεραιώνει απευθείας συναλλαγές με πελάτες ούτε παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε ιδιωτική βάση. Η ΕΤΕπ συνάπτει μακροπρόθεσμα δάνεια για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε κεφαλαιουχικό εξοπλισμό (κυρίως πάγια στοιχεία) αλλά δεν παρέχει επιχορηγήσεις.

Η ΕΤΕπ ανήκει στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία συνεισφέρουν από κοινού στο κεφάλαιό της με ποσοστό ανάλογο της οικονομικής βαρύτητας κάθε χώρας εντός της Ένωσης. Η ΕΤΕπ δεν χρησιμοποιεί πόρους του προϋπολογισμού της Ένωσης. Αντίθετα, αυτοχρηματοδοτείται μέσω δανεισμού από τις κεφαλαιαγορές. Δεδομένου ότι τα κράτη - μέλη της ΕΕ είναι οι μέτοχοί της, η ΕΤΕπ έχει άριστη πιστοληπτική ικανότητα στις χρηματαγορές, γεγονός που της επιτρέπει να συγκεντρώνει υψηλά κεφάλαια με εξαιρετικά ανταγωνιστικούς όρους. Καθώς πρόκειται για μη κερδοσκοπική τράπεζα, οι όροι των δανείων που χορηγεί είναι ομοίως ευνοϊκοί. Η ΕΤΕπ δεν μπορεί, ωστόσο, να δανείσει ποσά υψηλότερα από το 50% του κόστους κάθε μεμονωμένου έργου.

Τα έργα τα οποία χρηματοδοτεί η Τράπεζα επιλέγονται προσεκτικά με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ
- πρέπει να είναι βιώσιμα από οικονομική και χρηματοδοτική άποψη, τεχνικά άρτια και μη επιβλαβή για το περιβάλλον
- πρέπει να συμβάλλουν στην προσέλκυση άλλων πηγών χρηματοδότησης.

Η ΕΤΕπ στηρίζει επίσης τη βιώσιμη ανάπτυξη στις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες χώρες, στις γειτονικές χώρες της ΕΕ στα νότια και ανατολικά της σύνορα καθώς και σε χώρες εταίρους σε άλλα μέρη του κόσμου. Τέλος, η ΕΤΕπ κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Οι μέτοχοι της ΕΤΕπ είναι οι 28 χώρες της ΕΕ. Περίπου το 90 % των δανειακών κεφαλαίων που χορηγεί η ΕΤΕπ απευθύνεται στις χώρες της ΕΕ, ενώ τα υπόλοιπα μοιράζονται, στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης, σε 150 χώρες-εταίρους σε όλον τον κόσμο.

Ο όμιλος της ΕΤΕπ, που απαρτίζεται από την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), δημιουργήθηκε το 2000 με στόχο την προώθηση της δανειοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Το κεφάλαιο της ΕΤΕπ σχεδόν διπλασιάστηκε από το 2007 έως το 2009 λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το συνολικό εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΤΕπ ανερχόταν στα 243 δισεκατ. ευρώ την 1η Ιουλίου 2013.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) είναι επιφορτισμένη, από την 1η Ιουνίου 1999, με την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η OLAF, η οποία ιδρύθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντικατέστησε τη μονάδα συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (UCLAF). Η μονάδα αυτή είχε δημιουργηθεί το 1988 και το πεδίο δράσης της περιοριζόταν αποκλειστικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο εξής, η νέα υπηρεσία μπορεί να διεξάγει έρευνες για τη διαχείριση και τη χρηματοδότηση όλων των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης με απόλυτη επιχειρησιακή ανεξαρτησία. Την ανεξαρτησία αυτή διασφαλίζει:

- ο διευθυντής της OLAF: διορίζεται ύστερα από συνεννόηση με το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και το Συμβούλιο και έχει τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για να προστατεύσει την ανεξαρτησία του. Επιπλέον, μπορεί να κινήσει έρευνα όχι μόνο έπειτα από αίτημα του ενδιαφερόμενου οργάνου, οργανισμού ή κράτους μέλους, αλλά και με δική του πρωτοβουλία
- η εποπτική επιτροπή της OLAF: επιφορτισμένη με τον έλεγχο των ερευνών, αποτελείται από πέντε ανεξάρτητες εξωτερικές προσωπικότητες που διορίζονται από κοινού από το Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Οι επιμέρους λεπτομέρειες των εσωτερικών ερευνών που πραγματοποιούνται από την OLAF προκειμένου να καταπολεμηθεί η απάτη, η διαφθορά και άλλες παράνομες δραστηριότητες που πλήττουν τα οικονομικά συμφέροντα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διευκρινίστηκαν στη διοργανική συμφωνία του Μαΐου 1999, μεταξύ του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η συμφωνία αυτή επεκτείνει τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας στα σοβαρά γεγονότα που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως παράβαση των επαγγελματικών υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού και τα οποία έχουν πειθαρχικές ή ποινικές συνέπειες. Αρκετοί κανονισμοί περιλαμβάνουν προβλέψεις σχετικά με την κοινοποίηση των παρατυπιών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Άλλοι κανονισμοί προσδιορίζουν τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται στο πλαίσιο των ερευνών και των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων καθώς και των επιτόπιων ελέγχων.

Ευρωπαϊκό δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης ιδρύθηκε το 2008 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να βοηθήσει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τους προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με αποτελεσματικό τρόπο.

Το δίκτυο παρέχει ένα φόρουμ για τη σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης. Χρησιμεύει επίσης ως πλατφόρμα για την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών ως προς το πώς λειτουργούν τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης στην πράξη και πώς μπορούν να βελτιωθούν. κύριους ενδιαφερόμενους της περιλαμβάνουν τα εθνικά αγροτικά δίκτυα, κρατικές αρχές μέλος, ομάδες τοπικής δράσης και των άλλων Αγροτικής Ανάπτυξης οργανισμούς που έχουν την προοπτική της ΕΕ. Οι πληροφορίες μετοχών του δικτύου με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ποικίλους τρόπους, μεταξύ άλλων και μέσω δημοσιεύσεων και τη συμμετοχή του σε εκδηλώσεις και εκθέσεις σε όλη την Ευρώπη.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρακολούθησης για την εδαφική ανάπτυξη και συνοχή European Spatial Planning Observation Network (ESPON)

Το ESPON είναι ένα εφαρμοσμένο ερευνητικό πρόγραμμα που στηρίζει τη χάραξη των πολιτικών εδαφικής ανάπτυξης στην Ευρώπη. Για το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα συλλέγει εκτενή και συστηματικά στοιχεία για τις εδαφικές τάσεις σχετικά με τις διάφορες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές, με σκοπό να εντοπιστούν τόσο το δυναμικό περιφερειών, πόλεων και ευρύτερων περιοχών όσο και οι οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν αυτές.

Οι δραστηριότητες του ESPON καλύπτουν όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς και την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, και συνεργάζεται με περισσότερους από 130 φορείς σε όλη την Ευρώπη. Εκπονούν διάφορες μελέτες (θεματικές, αντίκτυπος πολιτικών, διαθεματικές, επιστημονική δικτύωση, ενίσχυση επάρκειας) και συλλέγουν εδαφικά στοιχεία υπό μορφή στατιστικών, αναλύσεων και χαρτών. Επομένως ένας από τους κύριους στόχους του ESPON είναι να εφοδιάζει τους τοπικούς φορείς χάραξης πολιτικής με εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό υλικό. Σε επίπεδο ΕΕ, τα στοιχεία που συγκεντρώνονται μέσω του ESPON αποτελούν πηγή συγκρίσιμων πληροφοριών που μπορεί να χρησιμοποιεί η Ένωση για

να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξή της.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-20, το ESPON θα λειτουργήσει ως Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ). Επικεντρώνεται κυρίως στον θεματικό στόχο 11: Ενίσχυση της θεσμικής επάρκειας δημόσιων αρχών και παραγόντων, και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.

Πηγή: InfoRegio

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, που εδρεύει στο Λουξεμβούργο, ιδρύθηκε το 1975. Πρόκειται για την ανεξάρτητη ελεγκτική αρχή και την αρχή δημοσιονομικής εποπτείας της ΕΕ. Λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ (άρθρα 285-287).

Απαρτίζεται από ένα μέλος από κάθε χώρα της ΕΕ. Τα μέλη διορίζονται για έξι έτη (ανανεώσιμη θητεία). Τα ίδια διορίζουν τον πρόεδρο, η θητεία του οποίου διαρκεί τρία έτη (ανανεώσιμη). Όλα τα μέλη πρέπει να εκτελούν τα καθήκοντά τους προς το γενικό συμφέρον της ΕΕ και με πλήρη ανεξαρτησία.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και δαπανών της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών των φορέων που έχει συστήσει η ΕΕ και των εξωτερικών φορέων που διαχειρίζονται κονδύλια της ΕΕ). Διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Χορηγεί επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Στο τέλος κάθε δημοσιονομικού έτους, δημοσιεύει μια έκθεση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση που εντοπίσει απάτες ή παρατυπίες, πρέπει να ενημερώσει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Centre Européen pour le Développement de la Formation Professionnelle - CEDEFOP)

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) βοηθά στην ανάπτυξη και εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης. Παρακολουθεί τις τάσεις της αγοράς εργασίας και βοηθά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις χώρες της ΕΕ, τις οργανώσεις των εργοδοτών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να προσαρμόζουν την προσφορά κατάρτισης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το Cedefop είναι ένας από τους παλαιότερους ευρωπαϊκούς φορείς. Ιδρύθηκε το 1975 και μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1995.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (European Parliament)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) είναι το μόνο άμεσα εκλεγμένο θεσμικό όργανο της ΕΕ και μία από τις μεγαλύτερες δημοκρατικές συνελεύσεις του κόσμου. Οι 751 ευρωβουλευτές αντιπροσωπεύουν τα 500 εκατ. πολίτες της ΕΕ. Εκλέγονται ανά πενταετία από τους ψηφίσαντες των 28 χωρών της ΕΕ. Οι αντιπρόσωποι του Κοινοβουλίου καλούνται βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - ευρωβουλευτές.

Μετά τις εκλογές του 2014 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), με το ποσοστό συμμετοχής να ανέρχεται μόνο σε 42,54%, οι έδρες κατανέμονται ανάμεσα σε 8 διαφορετικές κοινοβουλευτικές ομάδες: την EPP - Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, την S&D - Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την ECR - Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές, την ALDE - Ομάδα Συμμαχία των Δημοκρατών και των Φιλελευθέρων για την Ευρώπη, την Greens/EFA - Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία, την GUE/NGL - Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών, την EFDD - Ευρώπη Ελευθερίας και Δημοκρατίας και την NI - Μη εγγεγραμμένοι - Βουλευτές που δεν ανήκουν σε καμία πολιτική

ομάδα.

Ο αριθμός των ευρωβουλευτών ανά χώρα ορίζεται με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται ομόφωνα κατόπιν πρότασης του ΕΚ. Καμία χώρα μέλος δεν έχει λιγότερους από 6 και περισσότερους από 96 ευρωβουλευτές: Αυστρία: 18, Βέλγιο: 21, Βουλγαρία: 17, Γαλλία: 74, Γερμανία: 96, Δανία: 13, Ελλάδα: 21, Εσθονία: 6, Ηνωμένο Βασίλειο: 73, Ιρλανδία: 11, Ισπανία: 54, Ιταλία: 73, Κάτω Χώρες: 26, Κροατία: 11, Κύπρος: 6, Λετονία: 8, Λιθουανία: 11, Λουξεμβούργο: 6, Μάλτα: 6, Ουγγαρία: 21, Πολωνία: 51, Πορτογαλία: 21, Ρουμανία: 32, Σλοβακία: 13, Σλοβενία: 8, , Σουηδία: 20, Τσεχική Δημοκρατία: 21, Φινλανδία: 13.

Τα κύρια καθήκοντα του ΕΚ είναι τα ακόλουθα:

- Νομοθετική εξουσία: το ΕΚ είναι σήμερα συννομοθέτης. Για τις περισσότερες νομοθετικές πράξεις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μοιράζεται τη νομοθετική εξουσία με το Συμβούλιο, μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.
- Δημοσιονομική εξουσία: το ΕΚ μοιράζεται τη δημοσιονομική εξουσία με το Συμβούλιο, κατά την ψήφιση του ετήσιου προϋπολογισμού, η οποία τον καθιστά εκτελεστό με την υπογραφή του προέδρου του Κοινοβουλίου, και ελέγχει την εκτέλεση του προϋπολογισμού αυτού
- Πολιτικός έλεγχος των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, ιδίως της Επιτροπής. Το ΕΚ μπορεί να εγκρίνει ή να απορρίψει τον διορισμό των μελών της Επιτροπής και εξουσιοδοτείται να ανακαλέσει την Επιτροπή στο σύνολό της μέσω πρότασης μομφής. Ασκεί επίσης εξουσία ελέγχου επί των δραστηριοτήτων της ΕΕ μέσω γραπτών ή προφορικών ερωτήσεων που απευθύνει στην Επιτροπή και το Συμβούλιο. Το Κοινοβούλιο συστήνει προσωρινές επιτροπές και επιτροπές έρευνας, οι εξουσίες των οποίων δεν περιορίζονται στη δραστηριότητα των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, αλλά μπορεί να αφορούν επίσης τη δράση των χωρών της ΕΕ κατά την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ.

Η συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύει το ρόλο του ΕΚ θέτοντάς το σε ίση βάση με το Συμβούλιο των Υπουργών. Η εν λόγω συνθήκη:

- επεκτείνει την εφαρμογή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας (συνήθης νομοθετική διαδικασία) σε 40 νέους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας, της ενεργειακής ασφάλειας, της μετανάστευσης, της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, της υγείας και των διαρθρωτικών ταμείων·
- ενισχύει το ρόλο του ΕΚ στην έγκριση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ΕΚ είναι αρμόδιο για την έγκριση ολόκληρου του προϋπολογισμού μαζί με το Συμβούλιο·
- παρέχει τη δυνατότητα στους ευρωβουλευτές να δίνουν τη συγκατάθεσή τους για ένα ευρύ φάσμα διεθνών συμφωνιών που διαπραγματεύεται η ΕΕ, όπως οι διεθνείς εμπορικές συμφωνίες·
- εισάγει νέα δικαιώματα ενημέρωσής του ως προς τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου και την εξωτερική δράση της ΕΕ·
- παρέχει στο ΕΚ το δικαίωμα να προτείνει αλλαγές στη Συνθήκη·
- αυξάνει την εξουσία ελέγχου του ΕΚ μέσω της εκλογής του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της έγκρισης των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ψήφο έγκρισης.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) (European Social Fund)

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) είναι ένα από τα 5 Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της ΕΕ και λειτουργεί ως ένα από τα βασικά εργαλεία της για την προώθηση θέσεων εργασίας και της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απόκτησης δεξιοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής.

Το ΕΚΤ υπήρχε από την εποχή της αρχικής Συνθήκης του 1957 (Συνθήκη της Ρώμης), η οποία ίδρυε την, τότε, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Τώρα, η νομική βάση του βρίσκεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 162-164, 174, 175, 177 και 178).

Το ΕΚΤ επενδύει σε ανθρώπους, και στοχεύει στη βελτίωση των ευκαιριών για απασχόληση και εκπαίδευση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης έχει σκοπό να βελτιώσει την κατάσταση

των πιο ευάλωτων ανθρώπων που διατρέχουν τον κίνδυνο φτώχειας. Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ καλύπτουν όλες τις περιφέρειες της ΕΕ. Το διάστημα 2014-2020 έχουν δεσμευθεί πάνω από 80 δισ. ευρώ για επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο στα κράτη μέλη, και ένα επιπλέον ποσό τουλάχιστον 3,2 δισ. ευρώ για την πρωτοβουλία «Απασχόληση των Νέων».

Στην προγραμματική περίοδο 2014-2020, το ΕΚΤ θα επικεντρωθεί σε τέσσερις από τους θεματικούς στόχους της πολιτικής συνοχής:

- προώθηση της απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων,
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας,
- -επενδύσεις στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση, και
- -ενίσχυση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Επιπλέον, το 20 % των επενδύσεων του ΕΚΤ θα διατεθεί για δραστηριότητες που θα βελτιώσουν την κοινωνική ένταξη και θα καταπολεμούν τη φτώχεια. Αυτό είναι γνωστό ως θεματική επικέντρωση.

Για την περίοδο 2014-2020, με συνολικό προϋπολογισμό 74 δισ ευρώ, το ΕΚΤ συγχρηματοδοτεί εθνικά ή περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της επταετίας [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013]. Αυτά τα προγράμματα εκπονούνται από τις ίδιες τις χώρες της ΕΕ και μετά εγκρίνονται με απόφαση της Επιτροπής.

Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα (Eco - Label)

Το Ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα, που χορηγήθηκε για πρώτη φορά το 1994 έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και να αυξήσει τη ζήτηση των προϊόντων αυτών. Τα κριτήρια χορήγησης του οικολογικού σήματος καθορίζονται από την ΕΕ, αλλά τα σήματα χορηγούνται από τις εθνικές αρχές. Το σήμα έχει τη μορφή λουλουδιού με αστεροειδή πέταλα.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή Συμβούλιο Αρχηγών Κρατών και Κρατών και Κυβερνήσεων

Αποτελείται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων όλων των χωρών της ΕΕ, καθώς και από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Από το πολιτικό σύστημα της κάθε χώρας εξαρτάται αν θα συμμετέχει ο πρόεδρος ή/και ο πρωθυπουργός. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει, κατ' αρχήν, τέσσερις φορές το χρόνο για να χαράξει τη γενική πολιτική της Ένωσης και να αναλύσει τις προόδους που σημειώνονται. Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται «σύνοδοι κορυφής».

Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (European System of Central Banks)

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) ιδρύθηκε μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και αποτελείται από την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες των κρατών - μελών.

Ο πρωταρχικός στόχος του ΕΣΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Κοινότητα προκειμένου να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της. Το ΕΣΚΤ ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων.

Τα βασικά καθήκοντα του ΕΣΚΤ είναι:

- να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Κοινότητας,
- να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111 της παρούσας Συνθήκης,
- να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών - μελών,
- να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

Το ΕΣΚΤ αποτελείται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) όλων των κρατών - μελών της ΕΕ (άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης) είτε έχουν υιοθετήσει το ευρώ είτε όχι.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (Fonds Européen de Développement)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957, είναι το κύριο μέσο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ).

Το ΕΤΑ χρηματοδοτεί κάθε έργο ή πρόγραμμα που συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική ή πολιτιστική ανάπτυξη των εν λόγω χωρών. Επιπλέον, χρηματοδοτεί προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης.

Το ΕΤΑ χρησιμοποιεί διάφορα είδη χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων, των συμβάσεων προμηθειών και τα χρηματοδοτικών μέσων, όπως τα δάνεια, οι εγγυήσεις, τα ίδια και οιονεί ίδια κεφάλαια, οι επενδύσεις ή συμμετοχές και τα μέσα επιμερισμού κινδύνου.

Το ΕΤΑ χρηματοδοτείται από τις χώρες της ΕΕ και δεν έχει ακόμη ενταχθεί στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, παρόλο που υπάρχει για αυτό ειδική γραμμή του προϋπολογισμού από το 1993. Το ΕΤΑ θα εξακολουθήσει να χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή συνεργασία με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ για την περίοδο 2014-2020.

Στο 11ο ΕΤΑ (2014-2020) διατέθηκαν 30,5 δισεκατ. ευρώ. Επιπλέον, θα διατεθούν 2,6 δισεκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τη μορφή δανείων από τους ίδιους πόρους της.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων συστήθηκε το 1994 για την παροχή βοήθειας στις μικρές επιχειρήσεις. Πλειοψηφικός μέτοχος του Ταμείου είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, με την οποία αποτελούν τον «όμιλο ΕΤΕπ». Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων παρέχει επιχειρηματικό κεφάλαιο στις μικρές εταιρίες (ΜΜΕ), ιδίως στις νέες εταιρίες και στις επιχειρήσεις τεχνολογικού προσανατολισμού. Παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (όπως τράπεζες) για την κάλυψη των δανείων τους προς τις ΜΜΕ. Δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα (με την έννοια ότι δεν χορηγεί δάνεια και επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις, ούτε επενδύει άμεσα σε εταιρίες), αλλά αντίθετα λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων. Χρησιμοποιεί είτε δικούς του πόρους είτε τους πόρους που του έχουν εμπιστευθεί η ΕΤΕπ ή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ταμείο δραστηριοποιείται στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στην Κροατία, την Τουρκία και σε τρεις χώρες της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία).

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (European Regional Development Fund)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είναι ένα από τα βασικά χρηματοδοτικά μέσα της πολιτικής συνοχής της ΕΕ. Σκοπός του είναι να συμβάλει στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών στην Ευρώπη και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σε περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυννοριακές και ορεινές περιοχές.

Το ΕΤΠΑ επικεντρώνει τις επενδύσεις του σε αρκετούς βασικούς τομείς προτεραιότητας. Αυτό είναι γνωστό ως «θεματική επικέντρωση»:

- -Έρευνα και καινοτομία,
- -ψηφιακό θεματολόγιο,
- -στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ),
- -οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα.

Οι πόροι του ΕΤΠΑ που κατανέμονται σε αυτές τις προτεραιότητες θα είναι ανάλογα με την

κατηγορία της περιφέρειας.

- Στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τουλάχιστον το 80 % της χρηματοδότησης πρέπει να εστιάζει σε δυο, το λιγότερο, από αυτές τις προτεραιότητες.
 - Στις περιφέρειες μετάβασης, αυτό ισχύει για 60 % της χρηματοδότησης.
 - Σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, το ποσοστό είναι 50 %.
-

Ευρωπαϊκός Ενεργειακός Χάρτης

Δημοσιοποιήθηκε το 1991 στη Χάγη και έχει υπογραφεί μέχρι σήμερα από 51 κράτη. Αποτελείται από έναν κώδικα συμπεριφοράς ο οποίος περιλαμβάνει αρχές, στόχους και τρόπους επίτευξης μιας πανευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας. Στόχοι του είναι η εξασφάλιση του εφοδιασμού σε ενέργεια και η δημιουργία μίας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς για την ενέργεια φροντίζοντας παράλληλα για την προστασία του περιβάλλοντος. Υπεγράφη στις 17 Δεκεμβρίου 1994 στη Λισσαβόνα ύστερα από τρία και πλέον χρόνια διαπραγματεύσεων.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ)

Ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ) περιλαμβάνει:

- 28 χώρες της ΕΕ και
- 3 από τα 4 μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) — Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

Ο ΕΟΧ ιδρύθηκε με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ η οποία επιτρέπει στις 3 χώρες της ΕΖΕΣ να συμμετάσχουν πλήρως στην ενιαία αγορά της ΕΕ. Καλύπτει τις 4 ελευθερίες —την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, κεφαλαίων, υπηρεσιών και προσώπων— καθώς και τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, και άλλους τομείς που σχετίζονται με τις 4 ελευθερίες.

Εγγυάται επίσης ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις εντός της ενιαίας αγοράς για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρο τον ΕΟΧ. Τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994.

Η συμφωνία ΕΟΧ δεν καλύπτει τους εξής τομείς:

- κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική·
- τελωνειακή ένωση·
- κοινή εμπορική πολιτική·
- εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας·
- δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις, αν και οι χώρες της ΕΖΕΣ είναι μέλη του χώρου Σένγκεν·
- άμεσοι και έμμεσοι φόροι·
- οικονομική και νομισματική ένωση.

Η διαχείριση του ΕΟΧ ασκείται από κοινού από την ΕΕ και τις 3 χώρες της ΕΖΕΣ.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ)

Οι ΕΟΕΣ είναι νομικές οντότητες που συστήνονται για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής, διακρατικής ή διαπεριφερειακής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιτρέπουν στις περιφερειακές και στις τοπικές αρχές (αλλά και σε εθνικές αρχές στις μικρότερες ή με κεντρική διοίκηση χώρες), όπως και σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες από διαφορετικά κράτη μέλη, να συστήνουν ομίλους νομικής προσωπικότητας για την παροχή κοινών υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη πρέπει να συμφωνούν με τη συμμετοχή δυνητικών μελών στις αντίστοιχες χώρες τους. Το 2013, με σκοπό την αποσαφήνιση και τη διευκόλυνση της σύστασης και της λειτουργίας των ΕΟΕΣ, ο αρχικός νόμος, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1302/2013.

Οι στόχοι και τα καθήκοντα των ΕΟΕΣ θεσπίζονται σε μια δεσμευτική σύμβαση συνεργασίας που συνάπτουν τα μέλη του με δική τους πρωτοβουλία. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να εφαρμόζει προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας με ή χωρίς χρηματοδότηση από την ΕΕ. Κατά κανόνα, διαθέτει μέλη σε τουλάχιστον 2 κράτη μέλη, μολονότι ισχύουν ειδικοί κανόνες όταν εμπλέκονται

γειτονικές ή υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η σύμβαση καθορίζει τις δραστηριότητες ενός ΕΟΕΣ, τη διάρκειά του, όπως και τις προϋποθέσεις για τη λύση του. Ο εφαρμοστέος νόμος σχετικά με τη σύμβαση είναι εκείνος της χώρας στην οποία υπάγεται η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ.

Πρόκειται για ένα νέο όργανο συνεργασίας στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της περιφερειακής πολιτικής για την περίοδο 2007-2013 που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006 για την προώθηση της εδαφικής συνεργασίας.

Στόχος του ΕΟΕΣ είναι να διευκολύνει και να προωθεί τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία μεταξύ των μελών του. Ο όμιλος αποτελείται από κράτη - μέλη, περιφερειακές αρχές, τοπικές αρχές και/ή οργανισμούς δημοσίου δικαίου σε προαιρετική βάση.

Στον ΕΟΕΣ είναι δυνατόν να ανατεθεί είτε η υλοποίηση προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Κοινότητα είτε η υλοποίηση κάθε άλλης δράσης διασυνοριακής συνεργασίας με ή χωρίς κοινοτική οικονομική παρέμβαση. Τα μέλη του ΕΟΕΣ εδρεύουν στην επικράτεια τουλάχιστον δύο κρατών - μελών. Στα όρια των αρμοδιοτήτων του, ο ΕΟΕΣ ενεργεί εξ ονόματος και για λογαριασμό των μελών του. Προς το σκοπό αυτό, διαθέτει τη νομική υπόσταση που προβλέπεται για τα νομικά πρόσωπα από τις εθνικές νομοθεσίες.

Μέλη του ΕΟΕΣ μπορούν να είναι Δήμοι, Κοινότητες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οργανισμοί δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όπως επίσης και ενώσεις φορέων, οι οποίοι ανήκουν σε μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω κατηγορίες, καθώς και το Ελληνικό Δημόσιο συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειών. Η συμμετοχή των φορέων αυτών σε ΕΟΕΣ εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής της παρ. 3 του άρθρου 219. ΕΟΕΣ που έχει την καταστατική του έδρα στην Ελλάδα συστήνεται ως αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις προβλέψεις του Κανονισμού.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (European Environment Agency)

Η απόφαση για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και ενός ευρωπαϊκού δικτύου παρακολούθησης και ενημέρωσης για το περιβάλλον ελήφθη από το Συμβούλιο το 1990 (Καν. 1290/1990, L120/1990) αντανακλώντας τη μεγάλη σημασία που αποδίδει η ΕΕ στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Ο κύριος στόχος του είναι η συγκέντρωση των πιο λεπτομερών και ακριβών περιβαλλοντικών στοιχείων τα οποία είναι απαραίτητα για την άσκηση μιας αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Μετά από πολλά χρόνια διαφωνίας σχετικά με την έδρα του, ο οργανισμός άρχισε να λειτουργεί από το 1994 με έδρα την Κοπεγχάγη.

Στόχος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) είναι η υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και η συμβολή στην επίτευξη σημαντικής και μετρήσιμης βελτίωσης του περιβάλλοντος στην Ευρώπη με την παροχή έγκαιρων, στοχοθετημένων, συναφών και αξιόπιστων πληροφοριών στα κέντρα χάραξης πολιτικής και το κοινό.

Παρόλο που ο ΕΟΠ είναι όργανο της ΕΕ, μέλη μπορούν να γίνουν τρίτα κράτη που συμμερίζονται τους στόχους του Οργανισμού. Σήμερα 32 κράτη είναι μέλη του ΕΟΠ: το σύνολο των 27 κρατών - μελών της ΕΕ, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία, η Ελβετία και η Τουρκία.

Ευρωπαϊκός πυλώνας των κοινωνικών δικαιωμάτων

Ο ευρωπαϊκός πυλώνας των κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελεί προβληματισμό σχετικά με την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης έως το 2025. Η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως επιβεβαιώθηκε και από τη διακήρυξη της Ρώμης που εγκρίθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ στις 25 Μαρτίου 2017.

Ο πυλώνας καθορίζει 20 βασικές αρχές και δικαιώματα για τη στήριξη δίκαιων και εύρυθμων

αγορών εργασίας και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας και συνοδεύεται από συγκεκριμένες νομοθετικές και μη νομοθετικές πρωτοβουλίες. Παρουσιάζεται τόσο ως σύσταση της Επιτροπής όσο και ως πρόταση κοινής διακήρυξης από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Παράλληλα, το έγγραφο προβληματισμού σχετικά με την κοινωνική διάσταση της Ευρώπης είναι το πρώτο σε μια σειρά θεματικών εγγράφων, που ανακοινώθηκαν στη Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης. Το έγγραφο προβληματισμού ξεκινά μια διαδικασία προβληματισμού με τους πολίτες, τους κοινωνικούς εταίρους, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τις κυβερνήσεις, που επιδιώκει να εντοπίσει τις αντιδράσεις στις προκλήσεις των κοινωνιών μας και να αποσαφηνίσει τη συμβολή του επιπέδου της ΕΕ στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (EXE)

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (EXE) είναι ένας ενοποιημένος χώρος έρευνας ανοικτός στον κόσμο και βασιζόμενος στην εσωτερική αγορά, στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και η τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα. Η έννοια αυτή εγκαινιάστηκε το 2000 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέτει σαφή νομική βάση για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE).

Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων του EXE επικεντρώνεται στις ακόλουθες πέντε προτεραιότητες:

1. Αποτελεσματικότερα εθνικά συστήματα έρευνας.
2. Βέλτιστη διακρατική συνεργασία και ανταγωνισμός (όσον αφορά κοινά θεματολόγια έρευνας, μείζονες προκλήσεις και υποδομές).
3. Μια ανοικτή αγορά εργασίας για τους ερευνητές (εξάλειψη φραγμών στη διεθνή κινητικότητα, στις ανοικτές προσλήψεις, στην καινοτόμο διδακτορική κατάρτιση, στις στρατηγικές ανθρώπινων πόρων σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό χάρτη και των κώδικα για τους ερευνητές, στην κινητικότητα ανάμεσα στον βιομηχανικό και τον ακαδημαϊκό τομέα).
4. Ισότητα μεταξύ των δύο φύλων και ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην έρευνα (ενθάρρυνση της πολυμορφίας ως προς το φύλο για την προώθηση της αριστείας και της συνάφειας στην επιστήμη).
5. Βέλτιστη κυκλοφορία και μεταφορά επιστημονικών γνώσεων (προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρόσβαση και η εκμετάλλευση της γνώσης από όλους).

Η έκθεση προόδου του EXE παρακολουθεί την πρόοδο σε όλες τις χώρες της ΕΕ και τις συνδεδεμένες χώρες κάθε δύο χρόνια.

Σχετικές πληροφορίες και αποτελέσματα όσον αφορά ερευνητικά έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, διατίθενται στην υπηρεσία CORDIS (Υπηρεσία παροχής πληροφοριών στον τομέα της κοινοτικής έρευνας και ανάπτυξης), ένα δημόσιο αποθετήριο και δικτυακή πύλη, που δημιουργήθηκε αρχικά το 1990 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη «Ορίζοντας 2020».

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (European Ombudsman)

Το λειτουργήμα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή θεσπίστηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μάαστριχτ, 1992) στο πλαίσιο της μέριμνας για χρηστή διοίκηση και διοικητική διαφάνεια στο επίπεδο των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Στις 16 Δεκεμβρίου 2014 διορίστηκε και πάλι από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με πενταετή θητεία, η Emily O'Reilly στη θέση της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια είναι απολύτως ανεξάρτητη και αμερόληπτη κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

Κύριος στόχος της είναι να στηρίζει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να γίνουν πιο αποτελεσματικά, διάφανα και υπεύθυνα.

Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια μπορεί να ξεκινήσει έρευνα με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν καταγγελίας, εάν ένα θεσμικό όργανο ή οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν σέβεται:

- θεμελιώδη δικαιώματα,
- νομικούς κανόνες ή αρχές,
- τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Οποιοσδήποτε πολίτης, κάτοικος της ΕΕ ή μια επιχείρηση ή ένωση σε μια χώρα της ΕΕ μπορεί να υποβάλει καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια για κακή διοίκηση.

Οι καταγγελίες μπορεί να αφορούν:

- πρόσβαση σε πληροφορίες,
- διοικητική καθυστέρηση,
- άνιση ή δυσμενή πρακτική,
- έλλειψη διαφάνειας.

Όταν η Διαμεσολαβήτρια διαπιστώσει κακή διοίκηση, απευθύνεται στο εν λόγω θεσμικό όργανο και υποβάλλει, εφόσον χρειαστεί, σχέδια σύστασης στα οποία το όργανο υποχρεούται να απαντήσει εντός τριών μηνών. Εάν το θεσμικό όργανο δεν δεχτεί να λάβει υπόψη τις προτεινόμενες συστάσεις, η Διαμεσολαβήτρια δεν δύναται να επιβάλει μια λύση, αλλά μπορεί να υποβάλει έκθεση για το εν λόγω θέμα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε αυτό να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Η Διαμεσολαβήτρια δεν μπορεί να διερευνά:

- καταγγελίες κατά εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών στις χώρες της ΕΕ, ακόμη και εάν οι καταγγελίες αφορούν θέματα της ΕΕ·
- πράξεις των εθνικών δικαστηρίων ή των συνηγόρων του πολίτη·
- καταγγελίες κατά επιχειρήσεων ή ιδιωτών.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Όταν τα θεσμικά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προσώπου του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής του. Ο ΕΕΠΔ εξασφαλίζει ότι αυτό συμβαίνει.

Η εν λόγω «επεξεργασία» καλύπτει δραστηριότητες όπως: η συλλογή δεδομένων, η καταγραφή και η αποθήκευσή τους, η ανάκλησή τους για ενημερωτικούς λόγους, η αποστολή ή η διάθεσή τους σε άλλους καθώς και η παρεμπόδιση της μετάδοσης, η διαγραφή ή η καταστροφή δεδομένων.

Υπάρχουν αυστηροί κανόνες σχετικά με την ιδιωτική ζωή που διέπουν τις εν λόγω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, τα θεσμικά όργανα ή οι οργανισμοί της ΕΕ γενικά απαγορεύεται να προβαίνουν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνική καταγωγή των πολιτών, τα πολιτικά τους φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις τους ή τη συμμετοχή τους σε συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Ο ΕΕΠΔ εδρεύει στις Βρυξέλλες.

Ευρωσύστημα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι η κεντρική τράπεζα της ζώνης του ευρώ. Αποτελεί τμήμα αυτού που αποκαλείται Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, το οποίο περιλαμβάνει επίσης τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της ΕΕ που δεν είναι μέλη της ζώνης του ευρώ.

Το Ευρωσύστημα, από την άλλη, περιλαμβάνει τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της ζώνης του ευρώ και την ΕΚΤ.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωομάδα

Μια άτυπη συγκέντρωση των υπουργών οικονομίας και οικονομικών των χωρών μελών της ζώνης του ευρώ, στην οποία συζητούνται θέματα που άπτονται των κοινών ευθυνών τους όσον αφορά το ενιαίο νόμισμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΚΤ καλούνται να συμμετέχουν στις συναντήσεις. Η Ευρωομάδα συνέρχεται συνήθως αμέσως πριν τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

Η ΕΕ διαθέτει θεσμικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην προώθηση και την υπεράσπιση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των χωρών μελών της. Το πλαίσιο αυτό συμβάλλει επίσης στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και δράσεων της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το θεσμικό πλαίσιο αποτελείται από 7 θεσμικά όργανα:

- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γνωστό απλώς ως «το Συμβούλιο»)
- την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
- το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τους σκοπούς τους οποίους προβλέπουν.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επικουρούνται από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και από την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες ασκούν συμβουλευτικά καθήκοντα.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές (ΕΕΑ)

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Jacques Larosière, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Αυτή η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να εστιαστούν τόσο σε επιμέρους επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες) όσο και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Ως αποτέλεσμα, τον Ιανουάριο του 2011, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ). Απαρτίζεται από 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ), τη Μεικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Οι 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι:

- η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών·
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων· και
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Jacques Larosière, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Αυτή η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να εστιαστούν τόσο σε επιμέρους επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες) όσο και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Ως αποτέλεσμα, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ). Απαρτίζεται από 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ), τη Μικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) είναι μια από τις 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές που συστάθηκαν τον Ιανουάριο του 2011. Είναι ανεξάρτητη αρχή της ΕΕ με έδρα τη Φρανκφούρτη. Οι εργασίες της αποσκοπούν στη στήριξη της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της διαφάνειας των αγορών και των χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Επίσης, επιδιώκει να προστατεύσει τους ασφαλισμένους, τα μέλη του συνταξιοδοτικού συστήματος και τους συνταξιούχους.

Οι άλλες ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι:

- η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) και
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΣΜΑ).

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών **European Securities and Markets Authority (ESMA)**

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Jacques Larosière, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Αυτή η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να εστιαστούν τόσο σε επιμέρους επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες) όσο και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Ως αποτέλεσμα, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ). Απαρτίζεται από 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ), τη Μικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΣΜΑ) είναι μια από τις 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές που συστάθηκαν τον Ιανουάριο του 2011. Είναι ανεξάρτητη αρχή της ΕΕ με έδρα το Παρίσι. Η ΕΣΜΑ αποσκοπεί στη διαφύλαξη της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της ΕΕ διασφαλίζοντας την ακεραιότητα, τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και την ομαλή λειτουργία των αγορών αξιών, και ενισχύοντας την προστασία των επενδυτών.

Οι άλλες ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι:

- η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) και
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ).

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ)

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, μια ομάδα υψηλού επιπέδου, υπό την προεδρία του Jacques Larosière, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Αυτή η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις θα πρέπει να εστιαστούν τόσο σε επιμέρους

επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρίες) όσο και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Ως αποτέλεσμα, συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ). Απαρτίζεται από 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ), τη Μικτή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) είναι μια από τις 3 ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές που συστάθηκαν τον Ιανουάριο του 2011. Είναι ανεξάρτητη αρχή της ΕΕ με έδρα το Λονδίνο. Οι εργασίες της αποσκοπούν στην εξασφάλιση αποτελεσματικού και συνεκτικού επιπέδου προληπτικής ρύθμισης και εποπτείας στο σύνολο του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα. Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν τη διενέργεια πανευρωπαϊκών προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων στις τράπεζες για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητάς τους σε δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις. Ο στόχος είναι να προσδιοριστούν τρωτά σημεία, ώστε να διορθωθεί ο τραπεζικός τομέας και να αυξηθεί η εμπιστοσύνη σε αυτόν.

Οι άλλες ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι:

- η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΠΑ) και
- η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΣΜΑ).

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση

Από το 2001 και τη σχετική Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το θέμα της διακυβέρνησης έχει καταστεί πλέον επιτακτική ανάγκη για την ΕΕ. Η έκφραση «ευρωπαϊκή διακυβέρνηση» περιγράφει το σώμα των κανόνων, των διαδικασιών και των πρακτικών που αφορούν τον τρόπο άσκησης των εξουσιών στην ΕΕ. Στόχος είναι να ενισχυθεί η δημοκρατία σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οι πολίτες να έρθουν πιο κοντά στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- το άνοιγμα και τη διαφάνεια των θεσμικών οργάνων της ΕΕ
- τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
- τη χάραξη και την εφαρμογή συνεκτικών πολιτικών που διέπονται από καλή διαχείριση
- την εξασφάλιση ενός σαφούς, σταθερού και προβλέψιμου ρυθμιστικού πλαισίου που υποστηρίζει την ανάπτυξη και την απασχόληση
- την τήρηση των αρχών της αναλογικότητας και της επικουρικότητας
- την εξασφάλιση ότι καθένα από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και καθεμία από τις χώρες της ΕΕ εξηγεί και λογοδοτεί για ό,τι κάνει στην Ευρώπη
- τη συμβολή στην παγκόσμια συζήτηση για το θέμα της διακυβέρνησης με στόχο να βελτιωθεί η λειτουργία των διεθνών οργανισμών.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

Δυνάμει του άρθρου 86 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μπορεί να συστήσει Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Η εν λόγω Εισαγγελία θα είναι ανεξάρτητο όργανο της ΕΕ, αρμόδιο για τη διεξαγωγή ερευνών και την άσκηση διώξεων κατά εκείνων που διαπράττουν αδικήματα ενάντια στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, και ειδικότερα απάτη.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, που θα διαθέτει τις δικές της εξουσίες και αρμοδιότητες, θα ενισχύσει σημαντικά τις τρέχουσες εθνικές προσπάθειες, μεταξύ άλλων με τη συνδρομή της OLAF και της Eurojust.

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας το 2013. 14 σώματα εθνικών κοινοβουλίων σε 11 χώρες της ΕΕ εξέφρασαν ανησυχίες για λόγους επικουρικότητας. Η Επιτροπή, κατόπιν διεξοδικής εξέτασης της πρότασης, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Η πρόταση, επί του παρόντος, βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Επικοινωνία CORespondance EUropéenne (COREU)

Το COREU είναι ένα δίκτυο επικοινωνίας, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των 28 χωρών της ΕΕ, του Συμβουλίου, της ΕΥΕΔ και της Επιτροπής. Μέσω της τακτικής ροής πληροφοριών, διευκολύνει τη συνεργασία σε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Ειδικότερα, το COREU επιτρέπει την ταχεία λήψη αποφάσεων σε περίπτωση κρίσης.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ)

Η ευρωπαϊκή επιτροπή συστημικών κινδύνων (ΕΣΣΚ) αποτελεί τμήμα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ), σκοπός του οποίου είναι να εποπτεύει το χρηματοοικονομικό σύστημα της Ένωσης. Συγκροτήθηκε κατόπιν σύστασης ομάδας υψηλού επιπέδου, η οποία μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, εξέτασε τον τρόπο ενίσχυσης των εποπτικών ρυθμίσεων της ΕΕ, με σκοπό τόσο την καλύτερη προστασία των πολιτών της όσο και την εκ νέου οικοδόμηση της εμπιστοσύνης προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Η ομάδα υψηλού επιπέδου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εποπτικές ρυθμίσεις, ενώ εστιάζονται σε επιμέρους επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες), θα πρέπει επίσης να επιτηρούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος συνολικά.

Η ΕΣΣΚ είναι ένα ανεξάρτητο όργανο της ΕΕ, αρμόδιο για τη μακροπροληπτική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην ΕΕ. Αποστολή της είναι να συμβάλλει στην αποτροπή ή τον περιορισμό των συστημικών κινδύνων χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΕΕ, οι οποίοι προκύπτουν λόγω εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Άρχισε τις εργασίες της τον Δεκέμβριο του 2010. Έχει έδρα το Frankfurt am Main, και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) της παρέχει γραμματειακή υποστήριξη.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή εταιρεία

Η ευρωπαϊκή εταιρεία, που αναφέρεται με το λατινικό της όνομα «Societas Europaea» ή SE, είναι μια εταιρεία που συστάθηκε δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ. Διαθέτει το δικό της νομικό πλαίσιο και εξελίσσεται ως ενιαίος οικονομικός παράγοντας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το 2001 μετά από 30 χρόνια διαπραγματεύσεων, η ΕΕ ενέκρινε τον κανονισμό που αποσκοπεί στη θέσπιση του καταστατικού της ευρωπαϊκής εταιρείας και τη σχετική οδηγία όσον αφορά τη συμμετοχή των εργαζομένων των ευρωπαϊκών εταιρειών.

Αυτή η νομοθεσία άρχισε να ισχύει το 2004. Στόχο έχει να μειώσει τις διοικητικές δαπάνες των επιχειρήσεων, να παρέχει σε αυτές νομική δομή προσαρμοσμένη στις διασυνοριακές δραστηριότητες εντός της ΕΕ, και τις βοηθά να αποφεύγουν ορισμένα από τα νομικά και πρακτικά εμπόδια που προκύπτουν από 28 διαφορετικά νομικά συστήματα.

Το καταστατικό της ευρωπαϊκής εταιρείας προβλέπει 4 τρόπους σύστασης μιας SE:

- σύσταση με συγχώνευση·
- σύσταση με τη δημιουργία μιας εταιρείας χαρτοφυλακίου·
- σύσταση με τη μορφή κοινής θυγατρικής εταιρείας·
- σύσταση με τη μετατροπή μιας ανώνυμης εταιρείας εθνικού δικαίου.

Η SE πρέπει να έχει ελάχιστο κεφάλαιο 120 000 ευρώ και η έδρα της οφείλει να αντιστοιχεί στον τόπο όπου βρίσκεται η κεντρική διοίκησή της, δηλαδή στην έδρα της.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας

Η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας (ΕΠΓ), η οποία θεσπίστηκε το 2004, αποσκοπεί στην καθιέρωση προνομιακών σχέσεων με 16 από τις γειτονικές χώρες της ΕΕ στη Νότια Μεσόγειο και τον Νότιο Καύκασο που δεν έχουν προοπτική προσχώρησης. Η ΕΠΓ εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής ασφάλειας.

Η ΕΠΓ επικεντρώνεται στην προαγωγή βιώσιμης δημοκρατίας η οποία συνοδεύεται από οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Βασίζεται στο αμοιβαίο συμφέρον για τον σεβασμό κοινών αξιών: της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της χρηστής διακυβέρνησης, των αρχών της οικονομίας της αγοράς και της αειφόρου ανάπτυξης.

Η πολιτική εφαρμόζεται μέσω διμερών σχεδίων δράσης διάρκειας 3-5 ετών. Αυτά τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν ένα πρόγραμμα εργασιών που αφορά πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, την προσέγγιση των νομοθεσιών με τη νομοθεσία της ΕΕ, τη συμμετοχή σε ορισμένα προγράμματα της ΕΕ και την ανάπτυξη ή την ενίσχυση της συνεργασίας και του διαλόγου.

Η ΕΠΓ λαμβάνει στήριξη από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας (2014-2020) ο οποίος διαθέτει προϋπολογισμό ύψους 15,4 δις ευρώ.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση (ΕΣΑ)

Η ΕΣΑ, που εγκαινιάστηκε το 1997 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου, αποτελεί τον βασικό μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον συντονισμό των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών των χωρών της ΕΕ στον τομέα της αγοράς εργασίας και των κοινωνικών πολιτικών. Ο μηχανισμός αυτός βασίζεται στη συγκριτική αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τη μάθηση αντί για τη νομοθεσία.

Από το 1997 και μετά, η ΕΣΑ υπέστη διάφορες αλλαγές σε ό,τι αφορά τόσο τη διακυβέρνηση όσο και τον προσανατολισμό της πολιτικής. Το 2005, επαναδρομολογήθηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε συγχώνευση των ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ) σε ένα ενιαίο σύνολο ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Η στρατηγική της Λισαβόνας αναθεωρήθηκε το 2010 με την εκκίνηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι χώρες της ΕΕ ενέκριναν νέες προτεραιότητες, οι οποίες μεταφράστηκαν σε νέους στόχους και ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές. Από το 2011, η ΕΣΑ είναι πλήρως ενσωματωμένη στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, τον ετήσιο κύκλο συντονισμού της οικονομικής πολιτικής.

Η ΕΣΑ βασίζεται:

- στην κοινή έκθεση για την απασχόληση, που αναλύει τις βασικές προκλήσεις για την απασχόληση που αντιμετωπίζουν οι χώρες της ΕΕ και τις αντιδράσεις πολιτικής τους ως προς τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους·
- στην ετήσια έρευνα για την ανάπτυξη, που καθορίζει τις μακροοικονομικές προτεραιότητες της ΕΕ για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και την προώθηση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και ανοίγει το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο·
- στις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές, που καθορίζουν τις βασικές προτεραιότητες πολιτικής σε ό,τι αφορά τα θέματα απασχόλησης και τα κοινωνικά θέματα·
- στις συστάσεις ανά χώρα, που παρέχουν προσαρμοσμένη καθοδήγηση στις χώρες της ΕΕ σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και των προκλήσεων σχετικά με την απασχόληση.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

Η ΕΣΔΑ, που υπεγράφη το 1950 από το Συμβούλιο της Ευρώπης, είναι μια διεθνής συνθήκη για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στην Ευρώπη. Στη Σύμβαση αυτή συμμετέχουν και οι 47 χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, 28 από τις οποίες είναι μέλη της ΕΕ.

Με τη Συνθήκη συγκροτήθηκε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που αποσκοπεί στην προστασία των ατόμων από τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κάθε άτομο του οποίου τα δικαιώματα έχουν παραβιαστεί βάσει της Σύμβασης από κράτος που συμμετέχει σε αυτήν, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο. Πρόκειται για καινοτόμο χαρακτηριστικό, καθώς παρέχει στα άτομα δικαιώματα στον διεθνή χώρο. Οι αποφάσεις που διαπιστώνουν παραβίαση δικαιωμάτων είναι δεσμευτικές για τις οικείες χώρες. Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εποπτεύει την εκτέλεση των αποφάσεων.

Η Σύμβαση περιλαμβάνει αρκετά πρωτόκολλα, που τροποποιούν το πλαίσιο της.

Η συνθήκη της Λισαβόνας, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, επιτρέπει στην ΕΕ να προσχωρήσει στην ΕΣΔΑ και ένα σχέδιο συμφωνίας προσχώρησης οριστικοποιήθηκε το 2013.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή ταυτότητα σε θέματα ασφάλειας και άμυνας

Στην υπουργική συνάντηση του NATO το 1996 στο Βερολίνο, συμφωνήθηκε η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας σε θέματα ασφάλειας και άμυνας. Το βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη αυτής της ταυτότητας είναι η προετοιμασία επιχειρήσεων στο πλαίσιο της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), με συμμετοχή της ΔΕΕ και του NATO, στη βάση προσδιορισμού, εντός της Συμμαχίας, διαχωρίσιμων αλλά όχι χωριστών δυνάμεων, πόρων και υποστηρικτικών πόρων, καθώς και η δημιουργία του κατάλληλου πολυεθνικού επιτελείου εντός του NATO, με σκοπό την προετοιμασία, υποστήριξη, διοίκηση και διεξαγωγή επιχειρήσεων με επικεφαλής τη ΔΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση

Η τεκμηριωμένη αξιολόγηση των επιδόσεων ενός δομικού προϊόντος, σε συνάρτηση με τα ουσιαστά χαρακτηριστικά του, σύμφωνα προς το αντίστοιχο έγγραφο ευρωπαϊκής αξιολόγησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 περίπτωση 12 στον κανονισμό [ΕΕ] αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)

Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της, η Ύπατη Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΥΕ) επικουρείται από τη διπλωματική υπηρεσία της ΕΕ, την ευρωπαϊκή υπηρεσία εξωτερικής δράσης (ΕΥΕΔ): Η ΕΥΕΔ υποστηρίζει την ΥΕ για την εκτέλεση της αποστολής της, όσον αφορά την άσκηση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ στην ιδιότητά της ως προέδρου του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, και στην ιδιότητά της ως αντιπροέδρου της Επιτροπής όσον αφορά την εκτέλεση, στο πλαίσιο της Επιτροπής, των αρμοδιοτήτων που της εμπίπτουν στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων. Η ΕΥΕΔ προσφέρει επίσης στήριξη στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στον πρόεδρο του Συμβουλίου και στα μέλη της Επιτροπής κατά την άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων τους στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων.

Η ΕΥΕΔ απαρτίζεται από υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων μελών των διπλωματικών υπηρεσιών των χωρών της ΕΕ.

Επίσης, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης έχουν ενσωματωθεί οι αντιπροσωπείες της ΕΕ και οι δομές διαχείρισης κρίσεων στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, όπως η Διεύθυνση διαχείρισης κρίσεων και σχεδιασμού (CMPD), η Μη Στρατιωτική Δυνατότητα Σχεδιασμού και Διεξαγωγής Επιχειρήσεων (CPCC) και το Στρατιωτικό Επιτελείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕΕ).

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο επί ποινικών υποθέσεων (ΕΔΔ)

Το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο (ΕΔΔ) για ποινικές υποθέσεις αποτελεί το εργαλείο που θα διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία, ιδίως στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διακρατικής

εγκληματικότητας. Βασίστηκε σε κοινή δράση που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 29 Ιουνίου 1998, η οποία αντικαταστάθηκε από την απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008.

Το δικαστικό δίκτυο αποτελείται από σημεία επαφής στη διάθεση των δικαστικών και των άλλων αρμόδιων αρχών των χωρών της ΕΕ, και τους επιτρέπει να έρχονται σε άμεση επαφή μεταξύ τους. Τα εν λόγω σημεία επαφής παρέχουν επίσης τις απαιτούμενες νομικές και πρακτικές πληροφορίες για να καταρτίσουν με αποτελεσματικό τρόπο οι ενδιαφερόμενες αρχές αίτηση δικαστικής συνεργασίας.

Η γραμματεία του ΕΔΔ εδρεύει στη Χάγη. Χαίρει μίας προνομιούχας σχέσης με την Eurojust η οποία βασίζεται στη διαβούλευση και την συμπληρωματικότητα.

Επίσης, υπάρχει δικαστικό δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΔΔ - αστικές υποθέσεις) που ιδρύθηκε με απόφαση του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 2001, το οποίο βασίζεται στο δίκτυο για ποινικές υποθέσεις.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης

Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση που εκδίδει μια χώρα της ΕΕ και αφορά τη σύλληψη και παράδοση, εκ μέρους άλλης χώρας της ΕΕ, ενός προσώπου καταζητούμενου για ποινική δίωξη ή για έκτιση ποινής φυλάκισης.

Με το ευρωπαϊκό ένταλμα προορίζεται να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών των χωρών της ΕΕ. Το ευρωπαϊκό ένταλμα βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων στον ποινικό τομέα.

Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βασίζεται σε απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, η οποία τροποποιήθηκε το 2009. Τρεις (3) οδηγίες της ΕΕ για τα δικονομικά δικαιώματα που έχουν εγκριθεί από το 2010, διασφαλίζουν ότι πρόσωπα κατά των οποίων εκδόθηκε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, δικαιούνται υπηρεσίες δικηγόρου και διερμηνέα και πρέπει να ενημερωθούν σχετικά με τα δικαιώματά τους.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό εξάμηνο

Το Ευρωπαϊκό εξάμηνο είναι ένας ετήσιος κύκλος συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής στην ΕΕ, κατά τον οποίον παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές στις χώρες της ΕΕ, πριν αυτές λάβουν πολιτικές αποφάσεις σε εθνικό επίπεδο. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχονται στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο βοηθάει στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Λειτουργεί ως εξής:

- Στα τέλη φθινοπώρου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία υπογραμμίζει τις γενικές οικονομικές προτεραιότητες της ΕΕ για το επόμενο έτος.
 - Η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης συζητείται από τα άλλα θεσμικά όργανα και τροφοδοτεί τη συζήτηση οδηγώντας στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
 - Τον Φεβρουάριο, η Επιτροπή δημοσιεύει τις εκθέσεις ανά χώρα σχετικά με τις γενικές οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις σε κάθε χώρα της ΕΕ. Για ορισμένες χώρες στην έκθεση συμπεριλαμβάνεται και μπεριστατωμένη επισκόπηση.
 - Τον Απρίλιο, οι χώρες της ΕΕ υποβάλλουν τα εθνικά προγράμματά τους. Η Επιτροπή τότε, βάσει συνολικής αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης κάθε χώρας, διατυπώνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις πολιτικής για την κάθε χώρα.
 - Οι συστάσεις συζητούνται από το Συμβούλιο και επικυρώνονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο, πριν εγκριθούν οριστικά από τους Υπουργούς Οικονομικών των χωρών.
 - Οι χώρες της ΕΕ αναμένεται να ενσωματώσουν τις συστάσεις στα δημοσιονομικά σχέδια και στα σχέδια πολιτικής τους για το επόμενο έτος, και να τις εφαρμόσουν τους επόμενους 12 μήνες.
-

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) ιδρύθηκε για πρώτη φορά το 2006. Στόχος του είναι να βοηθάει εργαζομένους και αυτοαπασχολούμενους να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας μετά την απώλεια της εργασίας τους λόγω της μετεγκατάστασης της παραγωγής εκτός της ΕΕ, των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου, ή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

Μια χώρα της ΕΕ προσφεύγει στο ΕΤΠ μόνο σε περιπτώσεις απόλυσης λόγω πλεονασμού, από μία μόνο εταιρεία, άνω των 500 εργαζομένων (συμπεριλαμβανομένων των προμηθευτών και των παραγωγών των επόμενων σταδίων του προϊόντος), ή εάν τουλάχιστον 500 εργαζόμενοι απολύονται από έναν συγκεκριμένο τομέα σε μία ή περισσότερες όμορες περιοχές.

Το ΕΤΠ συγχρηματοδοτεί (με την εν λόγω χώρα) έργα που βοηθούν τους εργαζόμενους να αναζητήσουν νέες θέσεις εργασίας, να επανεκπαιδευτούν ή να δημιουργήσουν νέες επιχειρήσεις. Τα έργα μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν επαγγελματικό προσανατολισμό και καθοδήγηση.

Το ΕΤΠ δεν συγχρηματοδοτεί μέτρα κοινωνικής προστασίας όπως συντάξεις ή επιδόματα ανεργίας ούτε βοηθάει στην αναδιάρθρωση εταιρειών.

Τα έργα του ΕΤΠ τα διαχειρίζονται οι εθνικές/περιφερειακές αρχές των χωρών της ΕΕ. Διαρκούν δύο χρόνια και διαφέρουν από τα έργα που υπάγονται στο Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ, τα οποία διαθέτουν μια πιο στρατηγική προοπτική.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρώπη «α λα καρτ»

Ο όρος Ευρώπη «α λα καρτ» εκφράζει τον τρόπο διαφοροποιημένης προσέγγισης της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σύμφωνα με τον οποίο οι χώρες της ΕΕ είναι σε θέση να επιλέξουν, όπως μπροστά σε έναν κατάλογο εστιατορίου, τον πολιτικό τομέα στον οποίο θα ήθελαν να συμμετάσχουν.

Η ΕΕ εξακολουθεί να διατηρεί μόνο έναν ελάχιστο αριθμό κοινών στόχων. Ωστόσο, διαφορετικές χώρες θα ενσωματώνονται σε διαφορετικά επίπεδα (μεταβλητή γεωμετρία) ή σε διαφορετικές ταχύτητες (πολλαπλές ταχύτητες). Η Ευρώπη «α λα καρτ» αποτελεί ήδη μια πραγματικότητα σε ορισμένες χώρες μέλη της ευρωζώνης, ή όχι σε άλλες.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρώπη «μεταβλητής γεωμετρίας»

Ο όρος Ευρώπη «μεταβλητής γεωμετρίας» είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγραφεί η ιδέα μιας μεθόδου διαφοροποιημένης ολοκλήρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναγνωρίζει ότι, ιδίως από τη στιγμή που τα μέλη της ΕΕ σχεδόν διπλασιάστηκαν σε λιγότερο από μια δεκαετία, ίσως να υπάρχουν ανυπέβλητες διαφορές μεταξύ των χωρών και ότι πρέπει να υπάρξει ένα μέσο για την επίλυση ενός τέτοιου αδιεξόδου.

Αυτό θα επέτρεπε σε ομάδες κρατών που επιθυμούν να επιδιώξουν έναν συγκεκριμένο στόχο, να το πράξουν, ενώ επιτρέπουν στους άλλους που είναι αντίθετοι να καθυστερούν.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρώπη «πολλών ταχυτήτων»

Ο όρος Ευρώπη «πολλών ταχυτήτων» εκφράζει τον τρόπο διαφοροποιημένης ένταξης, σύμφωνα με τον οποίο η επιδίωξη κοινών στόχων είναι το αποτέλεσμα μιας ομάδας αποτελούμενης από τις χώρες της ΕΕ που είναι ταυτόχρονα ικανές και επιθυμούν να προοδεύσουν, ενώ προϋποθέτει την ιδέα ότι τα υπόλοιπα κράτη θα ακολουθήσουν μεταγενέστερα.

Πηγή: Eur-Lex

Ευρωπόλ (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία)

Η Ευρωπόλ είναι ένας οργανισμός που στόχο έχει να δημιουργήσει μια ασφαλέστερη Ευρώπη, βελτιώνοντας τη συνεργασία μεταξύ των αστυνομικών αρχών και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου των χωρών της ΕΕ. Αποστολή της είναι να βοηθήσει τις χώρες της ΕΕ να αποτρέψουν και να καταπολεμήσουν τη διεθνή εγκληματικότητα και τρομοκρατία. Η έδρα της βρίσκεται στη Χάγη (Κάτω Χώρες).

Οι διατάξεις της Συνθήκης που αφορούν την Ευρωπόλ εμπίπτουν στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 88, τίτλος V - Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης).

Οι στόχοι της Ευρωπόλ είναι:

- να στηρίζει τις αρχές επιβολής του νόμου, διευκολύνοντας τις ανταλλαγές πληροφοριών, παρέχοντας εγκληματολογικές αναλύσεις, όπως και συνδράμοντας και συντονίζοντας διασυνοριακές επιχειρήσεις·
- να γίνει κέντρο πληροφοριών της ΕΕ σχετικά με την εγκληματικότητα, εντοπίζοντας κενά στην κοινή πληροφόρηση και θέτοντας προτεραιότητες ερευνών·
- να αναπτυχθεί περαιτέρω ως κέντρο της ΕΕ για την εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της επιβολής του νόμου, πρωτοστατώντας σε νέες τεχνολογίες καθώς επίσης διευκολύνοντας την ανταλλαγή γνώσεων και την ποιοτική κατάρτιση σε εξειδικευμένους τομείς όπως η τρομοκρατία, τα ναρκωτικά και η κιβδηλεία του ευρώ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Εφαρμοστές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Συγκεκριμένος και επακριβώς προκαθορισμένος κρίσιμος παράγοντας, ο οποίος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του ειδικού στόχου επενδυτικής προτεραιότητας ή προτεραιότητας της Ένωσης, έχει δε άμεση και πραγματική σχέση με την υλοποίηση αυτή και άμεσο αντίκτυπο σε αυτήν.

Πηγή: *N. 4314/14*

Εφαρμοστέο δίκαιο

Οι πράξεις και οι δραστηριότητες αυτών καθώς και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση τους και υποστηρίζονται από τα Ταμεία πρέπει να συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και εθνικό δίκαιο («εφαρμοστέο δίκαιο») και ιδίως με τους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης και τους περιβαλλοντικούς κανόνες.

Πηγή: *N. 4314/14*

Ζώνη του ευρώ

Η ζώνη του ευρώ απαρτίζεται από 19 χώρες της ΕΕ που έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμα.

Επειδή αυτές οι χώρες χρησιμοποιούν το ίδιο νόμισμα, πρέπει να συντονίζουν πολύ στενά τις οικονομικές πολιτικές τους, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα. Ο εν λόγω συντονισμός γίνεται σε συνεχή βάση και μέσα από τις μηνιαίες συναντήσεις της Ευρωομάδας, όπου συζητούνται ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος σχετικά με τη διαχείριση της ζώνης του ευρώ και αναλαμβάνεται δράση για αυτά.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ζώνη Οικιστικού Έλεγχου

Ζώνη, εκτός σχεδίου δόμησης, η οποία ορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1337/1983 και αφορά την οριοθέτηση και τον καθορισμό των χρήσεων γης περιοχών, με ταυτόχρονο καθορισμό και των όρων και περιορισμών των πάσης φύσεως επιτρεπομένων παρεμβάσεων.

Η ΕΕ των 28 και οι υποψήφιες χώρες

Η προσχώρηση νέων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) διέπεται από το άρθρο 49 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Μια χώρα που επιθυμεί να προσχωρήσει στην ΕΕ πρέπει να πληροί 2 όρους:

- πρέπει να είναι ευρωπαϊκό κράτος·
- πρέπει να σέβεται τις κοινές αξίες των χωρών της ΕΕ και να δεσμεύεται να τις προάγει. Οι εν λόγω αξίες είναι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η ελευθερία, η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες (άρθρο 2 της ΣΕΕ).

Μια υποψήφια χώρα, αφού έχει συμμορφωθεί με τα κριτήρια προσχώρησης (της Κοπεγχάγης), πρέπει να καταδείξει, κατά τη διάρκεια της περιόδου διαπραγμάτευσης, ότι είναι σε θέση να ανταποκριθεί στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ένταξη στην ΕΕ. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και στα 35 κεφάλαια του «κεκτημένου» της ΕΕ, το Συμβούλιο πρέπει να δώσει την έγκρισή του ομόφωνα, και το Κοινοβούλιο τη συγκατάθεσή του, προκειμένου να υπογραφεί η συνθήκη προσχώρησης.

Η εν λόγω συνθήκη υπογράφεται τότε από την υποψήφια χώρα και την κάθε χώρα της ΕΕ ξεχωριστά, ενώ έπειτα οι χώρες της ΕΕ την επικυρώνουν ανάλογα με τους σχετικούς συνταγματικούς κανόνες τους.

Πηγή: Eur-Lex

Η έρευνα και η ανάπτυξη

Η έρευνα και η ανάπτυξη (E&A) και η καινοτομία είναι στο επίκεντρο της στρατηγικής της ΕΕ «Ευρώπη 2020» για να καταστεί η ΕΕ μια οικονομία έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς. Ένας από τους στόχους της στρατηγικής είναι να επενδυθεί το 3 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ σε E&A έως το 2020.

Το 2014, η ΕΕ ξεκίνησε το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το τελευταίο επταετές πρόγραμμα για την έρευνα και την καινοτομία, με προϋπολογισμό περίπου 80 δις ευρώ. Ο εν λόγω προϋπολογισμός, σε συνδυασμό με χρήματα από τον ιδιωτικό τομέα και με τους εθνικούς προϋπολογισμούς για την έρευνα, οφείλει να συμβάλει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης και να αυξήσει τα ωφελήματα για την κοινωνία καθώς και να αξιοποιήσει καλύτερα την οικονομική και βιομηχανική δυναμική των πολιτικών καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής εξέλιξης.

Για τους σκοπούς του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», οι «δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας» αφορούν δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, της διάδοσης και βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων και της προώθησης της κατάρτισης υψηλής ποιότητας καθώς και της κινητικότητας των ερευνητών στην Ένωση.

Η ευρωπαϊκή πολιτική για την έρευνα και την ανάπτυξη βασίζεται στα άρθρα 179 - 189 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες περιλαμβάνει την οδηγία 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ και τον κανονισμό 544/2009 (γνωστό ως οδηγία πλαίσιο) και 4 ειδικές οδηγίες:

- την οδηγία 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ («οδηγία για την αδειοδότηση» - θεσπίζει κανόνες που καθιστούν δυνατή την προσφορά δικτύων και υπηρεσιών σε όλη την ΕΕ),
- την οδηγία 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ («οδηγία για την πρόσβαση» - παρέχει πλαίσιο για τις σχέσεις μεταξύ

-
- προμηθευτών δικτύων και υπηρεσιών),
- την οδηγία 2002/22/EK για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/136/EK («οδηγία καθολικής υπηρεσίας» - διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα στοιχειώδους δέσμης υπηρεσιών υψηλής ποιότητας για όλους, σε προσιτή τιμή),
 - την οδηγία 97/66/EK περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα.

Λόγω των ραγδαίων αλλαγών στην τεχνολογία και της σύγκλισης των τομέων των τηλεπικοινωνιών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και της τεχνολογίας των πληροφοριών, το εν λόγω πλαίσιο δεν περιορίζεται σε υπηρεσίες και δίκτυα τηλεπικοινωνιών. Ισχύει επίσης για όλα τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας πλαισίου, δηλ. συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται για τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές.

Πηγή: *Eur-Lex*

Θύλακες Ανεργίας

Συγκεκριμένες περιοχές στις οποίες τα ποσοστά ανεργίας είναι αυξημένα (ανώτερα του μέσου όρου που ισχύει για την επικράτεια) ένεκα ομαδικών απολύσεων λόγω παύσης λειτουργίας επιχειρήσεων ή πτώχευσης ή αναδιάρθρωσεων κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων ή από περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην τοπική αγορά εργασίας.

Ιδιωτική Συμμετοχή

Το τμήμα του Συνολικού Κόστους Προγράμματος, Άξονα, Μέτρου ή Έργου, που καλύπτεται από ιδιωτικά κεφάλαια, επιπλέον της Δημόσιας Δαπάνης.

Ιεράρχηση των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στο πρωτογενές δίκαιο και το δευτερογενές δίκαιο (ή παράγωγο). Το πρωτογενές δίκαιο αποτελείται από τις Συνθήκες, τις γενικές αρχές που έχει θεσπίσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τις διεθνείς συμφωνίες. Το παράγωγο δίκαιο αποτελείται από όλες τις πράξεις που επιτρέπουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ.

Με τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβόνας και την κατάργηση της παλαιάς δομής των πυλώνων, το μεγαλύτερο μέρος των ευρωπαϊκών πολιτικών υπάγονται στην κοινοτική μέθοδο, με εξαίρεση την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Μόνο οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 288 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) μπορούν να εγκρίνονται. Πρόκειται για κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, οι συνθήκες προβλέπουν τον τύπο της πράξης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Αν αυτός δεν προβλέπεται, το άρθρο 296 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στα θεσμικά όργανα να επιλέξουν τον τύπο της προς έκδοση πράξης κατά περίπτωση.

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει επίσης ιεράρχηση των κανόνων στο πλαίσιο του παράγωγου δικαίου. Πράγματι, θεσπίζει διάκριση ανάμεσα στις:

- νομοθετικές πράξεις (άρθρο 289 της ΣΛΕΕ). Πρόκειται για νομοθετικές πράξεις εγκεκριμένες με τη συνήθη ή την ειδική νομοθετική διαδικασία·
- κατ' εξουσιοδότηση πράξεις (άρθρο 290 της ΣΛΕΕ). Πρόκειται για μη νομοθετικές πράξεις γενικής ισχύος, οι οποίες συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιαστικά στοιχεία της νομοθετικής πράξης. Η δυνατότητα έκδοσης τέτοιων πράξεων μπορεί αποτελέσει αντικείμενο εξουσιοδότησης εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου προς την Επιτροπή·
- εκτελεστικές πράξεις (άρθρο 291 της ΣΛΕΕ). Πρόκειται για πράξεις, οι οποίες, σε γενικές γραμμές, έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, στην οποία έχει ανατεθεί η εκτελεστική εξουσία· σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί και το Συμβούλιο να εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ιθαγένεια της ΕΕ

Η ευρωπαϊκή ιθαγένεια ορίστηκε για πρώτη φορά στα άρθρα 9 -12 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα άρθρα 18 - 25 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) καθορίζουν τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ.

Οποιοσδήποτε υπήκοος χώρας της ΕΕ θεωρείται πολίτης της ΕΕ. Η ιθαγένεια της ΕΕ δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια: προστίθεται σε αυτήν. Η ιθαγένεια παρέχει στους πολίτες τα εξής δικαιώματα:

- να μετακομίσουν και να εγκατασταθούν παντού στην ΕΕ·
- να ψηφίζουν και να εκλέγονται σε εκλογές για τοπικές κυβερνήσεις και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στη χώρα διαμονής τους·
- να διαθέτουν διπλωματική και προξενική προστασία εκτός της ΕΕ από τις αρχές οποιασδήποτε χώρας της ΕΕ, εάν δεν εκπροσωπείται η χώρα της εθνικότητάς τους·
- να υποβάλλουν αναφορές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να προσφεύγουν στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή·
- να απευθύνονται στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες τους και να λαμβάνουν απάντηση στην ίδια γλώσσα·
- να μην εισάγονται διακρίσεις λόγω εθνικότητας, φύλου, φυλής, θρησκείας, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·
- να ζητούν από την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση (πρωτοβουλία των πολιτών)·
- να έχουν πρόσβαση στα έγγραφα των ευρωπαϊκών οργάνων και οργανισμών, υπό ορισμένους όρους (άρθρο 15 της ΣΛΕΕ).

Πηγή: Eur-Lex

Ισορροπία μεταξύ των θεσμικών οργάνων

Η αρχή της ισορροπίας των θεσμικών οργάνων στην ΕΕ σημαίνει ότι κάθε θεσμικό όργανο ενεργεί στο πλαίσιο των καθηκόντων που του έχουν απονεμηθεί από τις Συνθήκες, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων.

Αυτή η αρχή απορρέει από μια απόφαση του Δικαστηρίου του 1958 (απόφαση Meroni) και απαγορεύει τον σφετερισμό εκ μέρους ενός θεσμικού οργάνου των αρμοδιοτήτων άλλου θεσμικού οργάνου. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υπεύθυνο να διασφαλίζει ότι αυτή η αρχή τηρείται.

Με απλά λόγια, αυτό αφορά τη σχέση ανάμεσα στα 3 βασικά θεσμικά όργανα της ΕΕ: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι σχέσεις ανάμεσα σε αυτά τα όργανα έχουν σε πολύ μεγάλο βαθμό εξελιχθεί με τα χρόνια, μετά την έγκριση νέων Συνθηκών. Οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδίως, έχουν διευρυνθεί, αναγνωρίζοντάς του το δικαίωμα της συναπόφασης μαζί με το Συμβούλιο (με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία) για τους περισσότερους τομείς πολιτικής της ΕΕ, καθώς επίσης και ευρύτερες δημοσιονομικές αρμοδιότητες.

Πηγή: Eur-Lex

Ισότητα ευκαιριών

Η ΕΕ βασίζεται σε ένα σύνολο αξιών που περιλαμβάνουν την ισότητα (άρθρα 2 και 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση - ΣΕΕ). Το άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) εξουσιοδοτεί την ΕΕ να θεσπίζει μέτρα εξάλειψης των ανισοτήτων και την καλεί να προάγει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών μέσα από όλες τις πολιτικές της.

Η δράση της ΕΕ στον τομέα των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης σε θέματα απασχόλησης και εργασίας βασίζεται στο άρθρο 153 της ΣΛΕΕ, ενώ το άρθρο 157 αναγνωρίζει την αρχή της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ο οποίος είναι προσαρτημένος στη Συνθήκη της Λισαβόνας, περιλαμβάνει κεφάλαιο με τίτλο «Ισότητα». Το εν λόγω κεφάλαιο προβλέπει τις αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ισότητας ανδρών και γυναικών και της

πολιτιστικής, θρησκευτικής και γλωσσικής πολυμορφίας. Αναφέρεται επίσης στα δικαιώματα του παιδιού, των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Η αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών κατοχυρώθηκε με τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957, αναφορικά με την ίση αμοιβή. Στη συνέχεια, ορισμένοι νόμοι της ΕΕ (οδηγίες) επέκτειναν την αρχή της ισότητας στις συνθήκες εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση, την πρόσβαση στα αγαθά και τις υπηρεσίες, την προστασία της μητρότητας και τη γονική άδεια. Η αρχή της ισότητας, ως κοινή αρχή της ΕΕ, κατοχυρώθηκε στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Η Επιτροπή ενέκρινε τη στρατηγική για την ισότητα ανδρών και γυναικών (2010-2015), που βασίζεται στον χάρτη πορείας για την περίοδο 2006-2010 και αναφέρει τις βασικές προγραμματισμένες δράσεις, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την προώθηση:

- της ίσης οικονομικής ανεξαρτησίας για τις γυναίκες και τους άνδρες
- της ίσης αμοιβής για εργασία ίδιας αξίας
- της ισότητας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
- της αξιοπρέπειας, της ακεραιότητας και της εξάλειψης της βίας λόγω φύλου
- της ισότητας των δύο φύλων εκτός της ΕΕ
- οριζόντιων θεμάτων (ρόλοι των φύλων, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των ανδρών, νομοθεσία και μέσα διακυβέρνησης).

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress, που εγκαινιάστηκε το 2010, προωθεί την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων και των γυναικών. Έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) για την περίοδο 2014-2020.

Πηγή: *Eur-Lex*

Καθαρή Εθνική Δαπάνη

Είναι το αποτέλεσμα που προκύπτει από την Ακαθάριστη Εθνική Δαπάνη, αφού αφαιρεθούν οι δοσοληψίες με το εξωτερικό.

Καθαρό Εθνικό Εισόδημα

Το σύνολο των εισοδημάτων, σε νομισματικές μονάδες, που εξασφαλίζουν οι κάτοικοι μιας χώρας, αφού αφαιρεθούν οι φόροι και όσα διατέθηκαν για την απόκτηση του προϊόντος αυτού εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Είναι το Καθαρό Εθνικό Προϊόν στο οποίο προστίθεται το αποτέλεσμα των δοσοληψιών με το εξωτερικό.

Καθεστώς ενίσχυσης

Κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, είναι δυνατόν να χορηγούνται ατομικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη, κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο σχέδιο, σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα ή/και για απροσδιόριστο ποσό.

Καινοτομία

Ως «καινοτομία» νοείται η υλοποίηση νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος, υπηρεσίας ή διαδικασίας, που περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στις διαδικασίες παραγωγής, ανοικοδόμησης ή κατασκευής, νέα μέθοδο εμπορίας ή νέα μέθοδο οργάνωσης στις επιχειρηματικές πρακτικές, οργάνωσης του χώρου εργασίας ή των εξωτερικών σχέσεων μεταξύ άλλων, με σκοπό τη συμβολή στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων ή την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Καθεστώς των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων

Το 2014, συμφωνήθηκαν νέοι κανόνες σε ευρωπαϊκό επίπεδο για το καθεστώς των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων (γνωστών και ως «ευρωκομμάτων») καθώς και για τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα, οι οποίοι αντικατέστησαν τους κανόνες του 2004. Οι κανόνες προσδιορίζουν τους όρους που διέπουν το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και των πολιτικών ιδρυμάτων ευρωπαϊκού επιπέδου.

Ο όρος «ευρωκόμματα» σημαίνει: διακρατικές, εξωκοινοβουλευτικές ομοσπονδίες εθνικών πολιτικών κομμάτων από διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ που συγκλίνουν λόγω πολιτικής συγγένειας. Οι εν λόγω οργανώσεις δεν ταυτίζονται, επομένως, με τις πολιτικές ομάδες στο ΕΚ, μολονότι υπάρχει στενή συνεργασία μεταξύ τους. Τα δύο μεγαλύτερα και πιο γνωστά ευρωκόμματα είναι το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (EPP) και το Κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών (PES).

Ένα «πολιτικό κόμμα» ορίζεται ως ένωση πολιτών η οποία επιδιώκει πολιτικούς στόχους και η οποία είτε αναγνωρίζεται από τους νόμους τουλάχιστον μιας χώρας της ΕΕ είτε συστήνεται σύμφωνα με αυτούς. Το όνομα και λογότυπο του πρέπει να είναι σαφώς διακριτά από το όνομα και λογότυπο οποιουδήποτε υπάρχοντος ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος και ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος.

Η καταχώριση και ο έλεγχος των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και ιδρυμάτων διασφαλίζονται από ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή που έχει συσταθεί για αυτόν τον σκοπό. Αυτή η αρχή ελέγχει τακτικά ότι τηρούνται οι κανόνες που σχετίζονται με την καταχώριση.

Η πλειοψηφία των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνεργάζεται στενά με τα αντίστοιχα ευρωκόμματα.

Μετά από τις εκλογές του 2014 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), οι έδρες κατανέμονται σε 8 διαφορετικές κοινοβουλευτικές ομάδες: την EPP - Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, την S&D - Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας Σοσιαλιστών και Δημοκρατικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την ECR - Ομάδα των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών, την ALDE - Ομάδα της Συμμαχίας Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη, την Greens/EFA - Ομάδα των Πρασίνων/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία, την GUE/NGL - Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών, την EFDD - Ομάδα Ευρώπη Ελευθερίας και Άμεσης Δημοκρατίας και την NI - Μη Εγγεγραμμένοι - μέλη που δεν ανήκουν σε πολιτική ομάδα.

Πηγή: Eur-Lex

Καθολική υπηρεσία

Η έννοια της καθολικής υπηρεσίας αναπτύχθηκε από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ορίζει ένα σύνολο απαιτήσεων κοινής ωφελείας, στις οποίες θα έπρεπε να υπόκεινται, σε ολόκληρη την ΕΕ οι τηλεπικοινωνιακές ή οι ταχυδρομικές για παράδειγμα δραστηριότητες. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την έννοια αυτή έχουν ως στόχο να εξασφαλίσουν παντού την πρόσβαση όλων σε ορισμένες ουσιώδεις παροχές υπηρεσιών, ποιοτικών και σε προσιτή τιμή.

Πηγή: Eur-Lex

Καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση Good agricultural and environmental condition (GAEC)

Οι αγρότες υποχρεούνται να διατηρούν τη γη τους σε 'καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση'. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει τα εξής: την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, τη διατήρηση της οργανικής ουσίας του εδάφους και της δομής του εδάφους, και την ασφαλή φύλαξη των χαρακτηριστικών του τοπίου. Τα κράτη-μέλη – και όχι η Ευρωπαϊκή Ένωση - αποφασίζουν την ακριβή εξειδίκευση των παραμέτρων αυτών.

Κανόνας αυτόματης αποδέσμευσης

Πρόκειται για την αυτόματη αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε τμήματος των αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού σε ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα το οποίο

δεν χρησιμοποιήθηκε για την καταβολή των πληρωμών προχρηματοδότησης ή των ενδιάμεσων πληρωμών, ή για το οποίο δεν υποβλήθηκε αίτηση πληρωμής έως τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους μετά το έτος της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του προγράμματος («κανόνας ν+2»). Για τα κράτη - μέλη των οποίων το ΑΕΠ από το 2001 ως το 2003 ήταν μικρότερο από το 85% του μέσου όρου της ΕΕ των 25 την ίδια περίοδο, η παραπάνω προθεσμία είναι η 31η Δεκεμβρίου του τρίτου έτους που έπεται του έτους που αναλήφθηκαν οι ετήσιες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού από το 2007 έως και το 2010 στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων («κανόνας ν+3»). Στην περίπτωση αυτή υπάγεται και η Ελλάδα.

Πηγή: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (EaSI)

Κανονισμός

Ο υπ' αριθμ. 1303/2013 Κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου της 17.12.2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013)

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων (Κανονισμός (ΕΕ) Αριθ. 1303/2013) καθορίζει 11 Θεματικούς Στόχους οι οποίοι θα υποστηριχτούν από τα ΕΔΕΤ:

- Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
- Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
- Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
- Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
- Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων
- Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση
- Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης

Ο υπ' αριθμ. 1305/2013 Κανονισμός (Ε.Κ.) του Συμβουλίου της 17.12.2014 «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου» που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κανονισμός ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας

Ο υπ' αριθμ. 508/2014 Κανονισμός (Ε.Κ.) του Συμβουλίου της 15.5.2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ)

αριθμ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθμ. 861/2006, (ΕΚ) αριθμ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθμ. 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κατανομή αρμοδιοτήτων

Στη Συνθήκη της Λισαβόνας διευκρινίζεται η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των χωρών μελών της. Παράλληλα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, κατοχυρώνεται η αρχή της δοτής αρμοδιότητας [άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)].

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η ΕΕ μπορεί να ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί με τις συνθήκες της ΕΕ. Οι αρμοδιότητες αυτές ορίζονται στα άρθρα 2 - 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ).

Υπάρχουν 4 κατηγορίες αρμοδιοτήτων:

- αποκλειστικές (άρθρο 3 της ΣΛΕΕ): μόνο η ΕΕ δύναται να νομοθετεί σε αυτούς τους τομείς, όπως η τελωνειακή ένωση και η εμπορική πολιτική·
- συντρέχουσες μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της ΕΕ (άρθρο 4 της ΣΛΕΕ). Οι χώρες της ΕΕ μπορούν να αναλάβουν δράση μόνον εάν η ΕΕ έχει επιλέξει να μην ενεργήσει, σε τομείς όπως η πολιτική συνοχής, η ενέργεια και το περιβάλλον. Οι χώρες της ΕΕ μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να καταργήσει μία εγκριθείσα νομοθετική πράξη σε έναν από αυτούς τους κοινούς τομείς, προκειμένου να διασφαλίσει καλύτερα την τήρηση των αρχών επικουρικότητας και αναλογικότητας (δήλωση αριθ. 18 που επισυνάπτεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας)·
- η ΕΕ προβαίνει σε ρυθμίσεις στο πλαίσιο των οποίων οι χώρες της ΕΕ πρέπει να συντονίζουν την πολιτική τους (άρθρο 5 της ΣΛΕΕ), π.χ. στον τομέα της οικονομίας·
- η ΕΕ μπορεί να υποστηρίζει, να συντονίζει ή να συμπληρώνει τις δράσεις των χωρών της ΕΕ (άρθρο 6 της ΣΛΕΕ), π.χ. στον τομέα του πολιτισμού και του τουρισμού.

Πηγή: Eur-Lex

Καταπολέμηση της απάτης

Η καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, αλλά αφορά επίσης πιο συγκεκριμένα την καταπολέμηση κάθε παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Τη νομική βάση της σχηματίζουν δύο διατάξεις:

- το άρθρο 29 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, καλεί για «στενότερη συνεργασία μεταξύ αστυνομικών δυνάμεων, τελωνειακών και άλλων αρμοδίων αρχών στα κράτη - μέλη, τόσο απευθείας όσο και μέσω της Europol»
- το άρθρο 280 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αφορά κάθε δραστηριότητα κατά των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και καλεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκδώσουν μέτρα με τη διαδικασία της συναπόφασης, κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Από τον Ιούνιο του 1999, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) είναι υπεύθυνη για την καταπολέμηση της απάτης εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η OLAF αντικαθιστά τη Μονάδα Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης (UCLAF) η οποία ιδρύθηκε το 1988.

Για την ενίσχυση της κοινοτικής δράσης στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε, με την ευκαιρία της διακυβερνητικής διάσκεψης της Νίκαιας (Φεβρουάριος 2000), την εισαγωγή νομικής βάσης στις συνθήκες με στόχο τη θέσπιση συστήματος κανόνων για την ποινική δίωξη των διακρατικών περιπτώσεων απάτης και τη δημιουργία ευρωπαϊκής εισαγγελικής αρχής, επιφορτισμένης με το συντονισμό των ερευνών και την καταστολή των αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η πρόταση αυτή αποτέλεσε αφορμή για την Πράσινη Βίβλο (Δεκέμβριος 2001) σχετικά με την ποινική προστασία των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων και τη σύσταση ευρωπαϊκής

εισαγγελικής αρχής.

Το 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια πρόταση για τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Εισαγγελικής Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 86 της ΣΛΕΕ, για τη διερεύνηση και δίωξη εγκλημάτων που επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Προηγουμένως, το 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προτείνει μια οδηγία για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης μέσω του ποινικού δικαίου. Θα διευκρινίσει περαιτέρω, θα εναρμονίσει και θα ενισχύσει το ποινικό δίκαιο των χωρών της ΕΕ όσον αφορά αδικήματα που σχετίζονται με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, προκειμένου να βελτιωθεί η προστασία των χρημάτων των φορολογουμένων.

Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι η διεργασία μέσω της οποίας οι εγκληματίες αποκρύπτουν την παράνομη προέλευση των αγαθών και των εισοδημάτων που προέρχονται από αυτές.

Η ΕΕ εργάζεται για την πρόληψη της κατάχρησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της ΕΕ με στόχο την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τα μέτρα της ΕΕ διέπονται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ):

- σύμφωνα με τον τίτλο VII (προσέγγιση των νομοθεσιών για την εσωτερική αγορά): με τη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς, εφαρμόστηκαν κανόνες σε όλη την ΕΕ για την αποτελεσματική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι χρηματοδοτικές ροές ρυθμίζονται ούτως ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ανίχνευση και παρακολούθηση των συναλλαγών. Επίσης, οι οικονομικοί παράγοντες και ορισμένοι μη οικονομικοί παράγοντες πρέπει να ταυτοποιούν τους πελάτες τους (συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων των εταιρειών και των καταπιστευμάτων), να παρακολουθούν τις συναλλαγές και να αναφέρουν τυχόν υπόνοιες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών.
- σύμφωνα με τον τίτλο V (αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις): αυτά τα μέτρα εστιάζονται στον προσδιορισμό των αξιόποινων πράξεων και στην ενίσχυση της αμοιβαίας συνδρομής.

Οι κανόνες της ΕΕ για το οικονομικό έγκλημα βασίζονται κυρίως σε διεθνή πρότυπα που έχουν εγκριθεί από την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν το 2013 επιδιώκουν να επικαιροποιήσουν και να βελτιώσουν τους υφιστάμενους κανόνες σε σχέση με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τις πληροφορίες που συνοδεύουν τις μεταφορές κεφαλαίων.

Πηγή: Eur-Lex

Καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Η δράση της ΕΕ στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας εντάσσεται στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, ήτοι τίτλος V της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο 83 της Συνθήκης κάνει ειδική αναφορά στην τρομοκρατία ως σοβαρή μορφή εγκληματικότητας.

Το άρθρο 222 της ΣΛΕΕ προβλέπει ρήτρα αλληλεγγύης. Έτσι είναι δυνατή η κοινή δράση εκ μέρους των χωρών της ΕΕ όταν μία από αυτές γίνεται στόχος τρομοκρατικής επίθεσης.

Η ΕΕ διαθέτει ειδική νομοθεσία σχετικά με τρομοκρατικές οργανώσεις, τα μέλη τους και τη λειτουργία τους. Ένα μέσο είναι η κατάρτιση κοινού ευρωπαϊκού καταλόγου δικαιούχων των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τρομοκρατικές ενέργειες πρέπει να κατασχεθούν.

Το 2015, η ΕΕ θα παρουσιάσει μια νέα στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας για να εντείνει την απάντηση της ΕΕ σε κοινές απειλές, όπως η τρομοκρατία. Σε εξέλιξη βρίσκονται επίσης εργασίες για την αξιολόγηση των κύριων ζητημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν τα επόμενα χρόνια, όταν το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τον τομέα της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας λήγει τον Δεκέμβριο του

2014.

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας της ΕΕ (2014-2020) (ISF-Αστυνομία) περιλαμβάνει χρηματοδότηση για δράσεις που αφορούν την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος

Η πολιτική της ΕΕ αποσκοπεί στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Ενώ οι επιχειρησιακές δραστηριότητες, όπως η δίωξη των εγκληματιών, παραμένουν στην αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ, στόχος της ΕΕ είναι να συνδράμει στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος πιο αποτελεσματικά. Η δράση της ΕΕ βασίζεται σε διάφορα εργαλεία, όπως τη συλλογή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων για την εγκληματικότητα και τη δημιουργία δικτύων για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Η ΕΕ επικουρείται από τις εξειδικευμένες υπηρεσίες της, όπως η Europol (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία), η Eurojust (Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας) και η CEPOL (Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία).

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ISF), που έχει συσταθεί για την περίοδο 2014-2020, προωθεί την εφαρμογή της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας και αποτελείται από δύο πράξεις: Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας-Σύννορα και Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας-Αστυνομία.

Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας-Αστυνομία θα στηρίξει τις δράσεις για την καταπολέμηση του διασυνοριακού, σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, και θα ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου. Ο προϋπολογισμός για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται σε 1.004.000.000 ευρώ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας

Με το άρθρο 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η ΕΕ κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών της, οφείλει να καταπολεμά τις διακρίσεις λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Τα μέτρα της ΕΕ για τον τομέα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας περιλαμβάνουν τα εξής:

- απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, που αντιμετωπίζει, μέσω του ποινικού δικαίου, τη δημόσια υποκίνηση ρατσιστικής βίας ή μίσους, καθώς και τα ρατσιστικά κίνητρα·
- οδηγία για το ρατσισμό, που απαγορεύει τις διακρίσεις με βάση τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή·
- οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση που απαγορεύει τις διακρίσεις στην απασχόληση, για παράδειγμα, για λόγους θρησκείας·
- νομοθεσία που απαγορεύει τις διακρίσεις στους συνοριακούς ελέγχους·
- νόμο για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που απαγορεύει την υποκίνηση μίσους σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας και την προώθηση των διακρίσεων στη διαφήμιση.

Διατίθεται χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» (2014-2020) για έργα που προωθούν την αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής.

Πηγή: *Eur-Lex*

Καταπολέμηση των ναρκωτικών

Η πολιτική της ΕΕ για τα ναρκωτικά περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, εστιάζοντας τόσο στη δημόσια υγεία όσο και στην επιβολή του νόμου. Οι νομικές βάσεις για τη δράση της ΕΕ είναι το άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με την αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις και το άρθρο 168 της ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι «Η Ένωση συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη μείωση της βλάβης που προκαλούν στην υγεία τα ναρκωτικά,

συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης και της πρόληψης».

Η νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τα ναρκωτικά αφορά ιδίως την παράνομη διακίνηση και νέα ναρκωτικά. Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου παρέχει έναν ευρωπαϊκό ορισμό των εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών και θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις, ενώ η απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου για τις νέες ψυχοτρόπες ουσίες δημιούργησε ένα σύστημα για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με νέα ναρκωτικά, προκειμένου να αξιολογούνται οι κίνδυνοι και να ελέγχονται τα νέα ναρκωτικά που είναι επιβλαβή.

Τον Σεπτέμβριο 2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε νομοθετικές προτάσεις για την αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για τα νέα ναρκωτικά, για να μπορέσει η ΕΕ να αντιμετωπίσει αυτό το αυξανόμενο πρόβλημα με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Οι προτάσεις βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση.

Πηγή: *Eur-Lex*

Κατηγορίες μελετών

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «κατηγορίες μελετών» νοούνται οι ακόλουθες κατηγορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ' του Ν.4412/2016 :

- (1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες
- (2) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες
- (3) οικονομικές μελέτες
- (4) κοινωνικές μελέτες
- (5) μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας
- (6) αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων
- (7) ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (διαμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων αποκατάστασης μνημείων, διατήρησης παραδοσιακών κτιρίων, οικισμών και τοπίου)
- (8) στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων)
- (9) Μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες
- (10) μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων) και κυκλοφοριακές μελέτες
- (11) μελέτες λιμενικών έργων
- (12) μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων)
- (13) Μελέτες υδραυλικών έργων (εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων, αποχετεύσεων) και διαχείρισης υδατικών πόρων
- (14) ενεργειακές μελέτες (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, πυρηνικές ήπιων μορφών ενέργειας)
- (15) βιομηχανικές μελέτες (προγραμματισμού, σχεδιασμού και λειτουργίας)
- (16) μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές)
- (17) χημικές μελέτες και έρευνες
- (18) μελέτες χημικής μηχανικής και χημικών εγκαταστάσεων
- (19) μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες
- (20) γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες
- (21) γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες
- (22) εδαφολογικές μελέτες και έρευνες

- (23) γεωργικές μελέτες (γεωργοοικονομικές, γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων)
- (24) δασικές μελέτες (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνικής διευθέτησης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών, δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων και κατάρτισης δασικών χαρτών)
- (25) μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου
- (26) αλιευτικές μελέτες
- (27) περιβαλλοντικές μελέτες και
- (28) μελέτες συστημάτων πληροφορικής και δικτύων.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να τροποποιείται το ως άνω Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ' του Ν.4412/2016, επεκτείνοντας ή περιορίζοντας τις κατηγορίες μελετών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε αυτό.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κατηγορία περιφερειών

Χαρακτηρισμός της περιφέρειας ως «λιγότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», «περιφέρεια μετάβασης» ή «περισσότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», σύμφωνα με το άρθρο 90 παρ. 2.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής - Ν. 4314/14

Κατώτατα όρια (Ν.4412/2016)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «κατώτατα όρια» νοούνται τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5 και 235 όρια.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεκτημένο

Το κεκτημένο της ΕΕ συνιστά το κοινό υπόβαθρο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που δεσμεύουν το σύνολο των χωρών της ΕΕ, ως μέλη της ΕΕ. Το εν λόγω κεκτημένο βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη και περιλαμβάνει:

- το περιεχόμενο, τις αρχές και τους πολιτικούς στόχους των Συνθηκών·
- τη νομοθεσία που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των Συνθηκών και τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ·
- δηλώσεις και ψηφίσματα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της ΕΕ·
- τις πράξεις που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας·
- τις πράξεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων·
- τις διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την ΕΕ και εκείνες που έχουν συναφθεί από τις χώρες της ΕΕ μεταξύ τους στον τομέα των δραστηριοτήτων της ΕΕ.

Οι υποψήφιες χώρες υποχρεούνται να αποδεχτούν αυτό το κεκτημένο προτού προσχωρήσουν στην ΕΕ. Οι παρεκκλίσεις από το κεκτημένο αποτελούν την εξαίρεση και είναι περιορισμένης έκτασης. Οι υποψήφιες χώρες οφείλουν να ενσωματώσουν το κεκτημένο στην εθνική τους έννομη τάξη έως την ημερομηνία ένταξής τους στην ΕΕ και υποχρεούνται να το εφαρμόζουν από εκείνη την ημερομηνία.

Κεντρική αρχή αγορών (ΚΑΑ)

Ως «κεντρική αρχή αγορών» (ΚΑΑ) νοείται:

- (α) μία αναθέτουσα αρχή που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών
- (β) ένας αναθέτων φορέας, ο οποίος παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών.

Οι συμβάσεις που ανατίθενται από ΚΑΑ, προκειμένου να πραγματοποιηθούν κεντρικές δραστηριότητες αγορών, θεωρείται ότι αποτελούν συμβάσεις για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιγράφεται στα άρθρα 228 ως 234 του Ν.4412/2016. Το άρθρο 237 του Ν.4412/2016 δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις που ανατίθενται από ΚΑΑ με σκοπό την πραγματοποίηση κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει η Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος περιλαμβάνει την Προεδρία της Δημοκρατίας, τα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και τις Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα. Για λόγους στατιστικής ταξινόμησης, η Βουλή των Ελλήνων περιλαμβάνεται και αυτή στην Κεντρική Διοίκηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό της, ως προς τον προϋπολογισμό εξόδων και τον ισολογισμό-απολογισμό αυτής. Οι φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και οι υποδιαιρέσεις τους σε ειδικούς φορείς είναι διοικητικές της μονάδες και μονάδες του προϋπολογισμού της, χωρίς αυτοτελή νομική προσωπικότητα.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)

ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών. Στην ΚΕΔΕ συμμετέχουν οι εκπρόσωποι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων όλης της χώρας. Η ΚΕΔΕ αποτελεί το ανώτατο συλλογικό όργανο εκπροσώπησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)

Ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)

Ως «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)» νοείται το πληροφοριακό σύστημα, που αποτελεί μέρος του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και έχει ως σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις και στις συμβάσεις, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4013/2011 (Α' 204) και το άρθρο 38.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας είναι ο εθνικός φορέας για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών, της Ορθολογικής Χρήσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Στο σύγχρονο ενεργειακό τοπίο το ΚΑΠΕ δραστηριοποιείται δυναμικά, στο πλαίσιο της εθνικής και κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας, για την προστασία του περιβάλλοντος και την

αιεφόρο ανάπτυξη.

Στην πρωτοπορία των τεχνολογικών εξελίξεων υλοποιεί καινοτόμα έργα και σημαντικές δράσεις για την διάδοση και εδραίωση των νέων ενεργειακών τεχνολογιών.

Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)

Η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) είναι ένας τομέας μοιρασμένης αρμοδιότητας ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις χώρες της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στόχοι της ΚΓΠ είναι:

- να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου και την εξασφάλιση της αρίστης χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού·
- να εξασφαλίζει ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στους γεωργούς·
- να σταθεροποιεί τις αγορές·
- να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό·
- να διασφαλίζει λογικές τιμές για τους καταναλωτές.

Με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), η ΚΓΠ χρηματοδοτεί τις άμεσες πληρωμές στους γεωργούς καθώς και μέτρα για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) χρηματοδοτεί τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης των χωρών της ΕΕ.

Οι περισσότερες αποφάσεις για τη γεωργία λαμβάνονται με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας (άρθρα 42 παράγραφος 1 και 43 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Η ΚΓΠ υπάρχει τώρα για επάνω από 50 χρόνια. Το 2013 υπέστη την πέμπτη μεταρρύθμισή της. Το μερίδιο που της αναλογεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μειώνεται σταθερά κατά τα τελευταία 30 χρόνια, από το 73 % το 1985 στο 37,8 % για την περίοδο 2014-2020.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)

Η ΚΕΠΠΑ της ΕΕ θεσπίστηκε το 1993 από τη συνθήκη του Μάαστριχτ. Ενισχύθηκε προοδευτικά από τις επακόλουθες συνθήκες και ιδιαίτερα τη συνθήκη της Λισαβόνας (Τίτλος V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Η ΚΕΠΠΑ διέπεται από τις αρχές των γενικών διατάξεων που ισχύουν για το σύνολο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, επιδιώκει την υλοποίηση των στόχων της και ασκείται σύμφωνα με αυτήν. Σε αυτό το πλαίσιο, επιδιώκει τη διαφύλαξη της ειρήνης, την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας και την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισαβόνας η ΕΕ έχει νομική προσωπικότητα (δηλαδή, μπορεί να υπογράψει διεθνείς συνθήκες). Επιπλέον, διαθέτει μια διπλωματική υπηρεσία, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, η οποία ενεργεί υπό την εξουσία της Υπατης Εκπροσώπου για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και την επικουρεί για την εκπλήρωση της αποστολής της (άσκηση της ΚΕΠΠΑ, υπό την ιδιότητά της ως προέδρου του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, και υπό την ιδιότητά της ως αντιπροέδρου της Επιτροπής με στόχο την εκπλήρωση εντός της Επιτροπής των αρμοδιοτήτων της όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις). Το 2014 η Federica Mogherini διορίστηκε στη θέση της Υπατης Εκπροσώπου.

Η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ), που απαρτίζεται από πρέσβεις των 28 χωρών της ΕΕ, ενεργεί επίσης υπό την ευθύνη της Υπατης Εκπροσώπου. Παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στις περιοχές που καλύπτει η ΚΕΠΠΑ και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον καθορισμό και την παρακολούθηση της αντίδρασης της ΕΕ σε κρίσεις.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινή οργάνωση γεωργικών αγορών (ΚΟΑ)

Τα πρώτα χρόνια της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), δημιουργήθηκαν οι αποκαλούμενες κοινές οργανώσεις αγορών (ΚΟΑ). Αυτές είχαν ως στόχο να διαχειριστούν την παραγωγή και εμπορία του μεγαλύτερου μέρους του γεωργικού τομέα της ΕΕ. Σκοπός τους ήταν να διασφαλίζουν σταθερά εισοδήματα στους αγρότες και αδιάλειπτο εφοδιασμό για τους ευρωπαίους καταναλωτές. Έως το 2007, οπότε δημιουργήθηκε μία ενιαία ΚΟΑ, υπήρχαν 21 ΚΟΑ, η κάθε μια με τους δικούς της κανόνες. Η δημιουργία των ΚΟΑ βασίζεται στο άρθρο 40 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 2013 έγινε περαιτέρω μεταρρύθμιση της ΚΓΠ. Ο βασικός στόχος του νέου κανονισμού ΚΟΑ είναι να παρέχει δίχτυ ασφαλείας για τις γεωργικές αγορές με τη χρήση εργαλείων στήριξης της αγοράς, έκτακτων μέτρων και καθεστώτων ενίσχυσης για ορισμένους τομείς (ειδικότερα για τα φρούτα, τα λαχανικά και το κρασί), καθώς επίσης να ενθαρρύνει τη συνεργασία των παραγωγών μέσω οργανώσεων παραγωγών και ειδικών κανόνων ανταγωνισμού, και να θεσπίζει πρότυπα εμπορίας για ορισμένα προϊόντα.

Η πιο πρόσφατη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ παρέχει στην Επιτροπή έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών της αγοράς (μέσα από, για παράδειγμα, μέτρα στήριξης της αγοράς σε περίπτωση κρουσμάτων επιδημιών ζωικών ασθενειών ή απώλειας της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω υγειονομικών κινδύνων για τους ανθρώπους, τα ζώα ή τα φυτά).

Πηγή: Eur-Lex

Κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ)

Η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Περιλαμβάνει τη σταδιακή πλαισίωση μιας κοινής πολιτικής άμυνας της ΕΕ, αποσκοπεί στο να επιτρέψει στην ΕΕ να ενισχύσει τις στρατιωτικές ικανότητές της και να αναπτύσσει αποστολές εκτός ΕΕ για ειρηνευτικούς σκοπούς, πρόληψη συγκρούσεων και ενίσχυση της διεθνούς ασφαλείας, σύμφωνα με τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η ΚΠΑΑ σέβεται τις υποχρεώσεις ορισμένων κρατών μελών τα οποία θεωρούν ότι η κοινή άμυνά τους υλοποιείται στα πλαίσια του ΝΑΤΟ. Καλύπτεται από τα άρθρα 42-46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι αποφάσεις που αφορούν την ΚΠΑΑ λαμβάνονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ομοφωνία. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις όπως, για παράδειγμα, όταν το Συμβούλιο εγκρίνει ορισμένες αποφάσεις για την εφαρμογή μιας απόφασης της ΕΕ ή για ορισμένες αποφάσεις που αφορούν τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας (ΕΟΑ) και τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία (PESCO), όπου οι αποφάσεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία.

Ο Ύπατος εκπρόσωπος της ΕΕ για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας είναι αρμόδιος να προτείνει και να εφαρμόζει τις αποφάσεις της ΚΠΑΑ.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινή πολιτική μεταφορών

Η πολιτική μεταφορών της ΕΕ αποσκοπεί στην αύξηση της κινητικότητας, στην άρση των σημαντικότερων εμποδίων σε κείριους τομείς, και στην ώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Τα άρθρα 90-100 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχουν τη νομική βάση για την πολιτική μεταφορών της ΕΕ.

Παράλληλα, στοχεύει να μειώσει δραστικά την εξάρτηση της Ευρώπης από το εισαγόμενο πετρέλαιο και να μειώσει τις εκπομπές άνθρακα στις μεταφορές κατά 60% έως το 2050.

Έως το 2050, οι βασικοί στόχοι θα περιλαμβάνουν:

- απαγόρευση στις πόλεις αυτοκινήτων που κινούνται με συμβατικά καύσιμα·
- χρήση 40% βιώσιμων καυσίμων με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στις αερομεταφορές·
- περικοπές των εκπομπών στη ναυτιλία τουλάχιστον κατά 40%·
- στροφή 50% των υπεραστικών επιβατικών και εμπορευματικών μετακινήσεων μεσαίων αποστάσεων από τις οδικές στις σιδηροδρομικές και τις πλωτές μεταφορές.

Όλα τα παραπάνω αποσκοπούν να συμβάλλουν σε περικοπή των εκπομπών στις μεταφορές

κατά 60% έως τα μέσα του αιώνα.

Άλλα ζητήματα που εμπίπτουν στην πολιτική μεταφορών της ΕΕ περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό των υποδομών, τις εφαρμογές τεχνολογίας των πληροφοριών, την ασφάλεια, τα δικαιώματα των επιβατών και τη διεθνή συνεργασία (θέσπιση προτύπων ασφάλειας και περιβαλλοντικών προτύπων σε διεθνείς οργανισμούς).

Πηγή: Eur-Lex

Κοινοβουλευτικές επιτροπές

Κατά τον ίδιο τρόπο όπως και στα εθνικά κοινοβούλια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) συγκροτεί κοινοβουλευτικές επιτροπές.

Οι πολιτικές ομάδες και οι μη εγγεγραμμένοι βουλευτές του ΕΚ καταθέτουν υποψηφιότητες για να εκλεγούν τα μέλη των διαφόρων επιτροπών, στην αρχή μιας κοινοβουλευτικής περιόδου και εκ νέου μετά από δύομισι χρόνια. Το ΕΚ, κατόπιν πρότασης της Διάσκεψης των Προέδρων του, συγκροτεί διάφορες επιτροπές, καθορίζοντας το μέγεθος και τις αρμοδιότητές τους ώστε να αντικατοπτρίζουν, όσο το δυνατό περισσότερο, τη σύνθεση του ΕΚ.

Σήμερα, υπάρχουν 22 μόνιμες επιτροπές και 1 ειδική επιτροπή, οι οποίες ασχολούνται με διάφορους τομείς δραστηριοτήτων της ΕΕ (π.χ. γεωργία και ανάπτυξη της υπαίθρου, απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις, βιομηχανία, έρευνα και ενέργεια, συνταγματικές υποθέσεις, νομικά θέματα, προϋπολογισμοί, έλεγχος του προϋπολογισμού κ.λπ.).

Συναντάμε τα ακόλουθα είδη:

- μόνιμες επιτροπές·
- εξεταστικές επιτροπές για τη διερεύνηση παραβιάσεων ή κακής εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ

Το ΕΚ μπορεί να συγκροτήσει επίσης:

- υποεπιτροπές (ανθρώπινα δικαιώματα, και ασφάλεια και άμυνα),
- προσωρινές επιτροπές για συγκεκριμένα ζητήματα με θητεία ενός έτους (π.χ. Ειδική Επιτροπή για τη Χρηματοπιστωτική, Οικονομική και Κοινωνική Κρίση).

Οι επιτροπές εκπονούν εκθέσεις υπό την αιγίδα ενός «εισηγητή»:

- νομοθετικές εκθέσεις, οι οποίες προτείνουν τροπολογίες σε σχέδιο νομοθετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·
- μη νομοθετικές εκθέσεις·
- εκθέσεις πρωτοβουλίας.

Οι επιτροπές συνέρχονται όταν τις συγκαλεί ο πρόεδρος τους ή κατόπιν αιτήματος του προέδρου του ΕΚ. Επιτρέπεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της ΕΕ να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις, εάν κληθούν να το πράξουν.

Οι κοινοβουλευτικές επιτροπές προβαίνουν σε ακροάσεις των προτεινόμενων επιτρόπων, στους τομείς της εξειδίκευσής τους, πριν να εγκρίνει το ΕΚ μια νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινοτικές και διακυβερνητικές μέθοδοι

Κατά γενικό κανόνα, οι αποφάσεις της ΕΕ λαμβάνονται με την «κοινοτική» μέθοδο που προβλέπει τη χρήση της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 294 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κοινοτική μέθοδος χαρακτηρίζεται από

- το αποκλειστικό δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλαμβάνει νομοθετική πρωτοβουλία·
- την εξουσία συναπόφασης του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και
- τη χρήση της ειδικής πλειοψηφίας στο Συμβούλιο.

Έρχεται σε αντίθεση με την διακυβερνητική μέθοδο λειτουργίας που χρησιμοποιείται στη λήψη αποφάσεων κυρίως στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και σε θέματα αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας. Αυτή η μέθοδος έχει τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά:

-
- η Επιτροπή μοιράζεται το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει με τις χώρες της ΕΕ ή το εν λόγω δικαίωμα περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας·
 - το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο ρητώς αναφέρεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, συχνά αναλαμβάνει σημαντικό ρόλο·
 - το Συμβούλιο ενεργεί, γενικώς, ομόφωνα·
 - το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζει απλώς συμβουλευτικό ρόλο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Κοινωνία της πληροφορίας

Ο όρος «κοινωνία της πληροφορίας» περιγράφει μια κοινωνία στην οποία η δραστηριότητα εστιάζεται, σε σημαντικό βαθμό, στη δημιουργία, τη διανομή, τη χρήση και την επαναχρησιμοποίηση πληροφοριών. Η δραστηριότητα αυτή πραγματοποιείται μέσω των τεχνολογιών που είναι γνωστές ως τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η χρήση των ΤΠΕ, η εξάπλωση του διαδικτύου και το άνοιγμα των αγορών των τηλεπικοινωνιών έχουν αποτελέσει επανάσταση για την καθημερινή ζωή των Ευρωπαίων τα τελευταία 25 χρόνια. Προσφέρουν ευκαιρίες όπως την τηλεργασία, την ηλεκτρονική υγεία και την ηλεκτρονική μάθηση, για να αναφέρουμε κάποιες ενδεικτικά.

Η κοινωνία της πληροφορίας, ωστόσο, ενέχει και ορισμένα μειονεκτήματα. Απαιτούνται μέτρα για την αντιμετώπιση νέων μορφών εγκλήματος, όπως το ηλεκτρονικό έγκλημα, και παραβιάσεων της προστασίας δεδομένων και της διανοητικής ιδιοκτησίας. Επίσης, πρέπει να αντιμετωπιστεί το αποκαλούμενο «ψηφιακό χάσμα» μεταξύ εκείνων που είναι εξοπλισμένοι για τη συμμετοχή τους στην κοινωνία της πληροφορίας και εκείνων που δεν είναι.

Το ψηφιακό θεματολόγιο, μια από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, αποσκοπεί να βοηθήσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ να αξιοποιήσουν την ψηφιακή επανάσταση κατά βέλτιστο τρόπο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφελείας (ΚΥΚΩ)

Οι υπηρεσίες κοινής ωφελείας (ΥΚΩ) είναι υπηρεσίες οι οποίες ανεξάρτητα από τον οικονομικό ή μη χαρακτήρα τους, θεωρείται ότι παρέχονται για το δημόσιο συμφέρον από τις δημόσιες αρχές και ως εκ τούτου υπόκεινται σε ορισμένες υποχρεώσεις των δημοσίων αρχών. Περιλαμβάνουν υπηρεσίες μη οικονομικού χαρακτήρα (ασφάλεια, δικαιοσύνη, υποχρεωτική εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη και κοινωνικές υπηρεσίες), καθώς επίσης υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (π.χ. ενέργεια και επικοινωνίες).

Το πρωτόκολλο 26 που προσαρτάται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει τη σημασία των ΥΚΩ και τις κοινές αξίες της ΕΕ όσον τις αφορά, ιδίως:

- την ποικιλομορφία των ΥΚΩ και το δικαίωμα κάθε χώρας της ΕΕ να επιλέγει τον τρόπο παροχής των υπηρεσιών·
- την ανάγκη να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ποιότητας, ασφάλειας και οικονομικής προσιτότητας, ίση μεταχείριση και προώθηση της καθολικής πρόσβασης και των δικαιωμάτων των χρηστών.

Ειδικότερα όσον αφορά τις κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφελείας (ΚΥΚΩ), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας δημοσίευσε το 2010 ένα εθελοντικό κοινοτικό πλαίσιο ποιότητας που παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη ρύθμιση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των προτύπων ποιότητας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει οδηγίες γενικά για τις ΥΚΩ και ειδικότερα για τις ΚΥΚΩ, όσον αφορά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών κρατικών ενισχύσεων, την εσωτερική αγορά και τους κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων.

Αυτά αντανakλούν την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ακολουθήσει προς το παρόν μια τομεακή προσέγγιση, αντί να προτείνει μια ευρωπαϊκή οδηγία πλαίσιο για όλες τις μορφές ΥΚΩ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Κοινωνική πολιτική

Το άρθρο 151 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) περιγράφει λεπτομερώς τους στόχους της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ: προώθηση της απασχόλησης, βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, ίση μεταχείριση των εργαζομένων, επαρκής κοινωνική προστασία σύμφωνα με τις ανάγκες, κοινωνικός διάλογος, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού με στόχο την επίτευξη υψηλού και βιώσιμου επιπέδου απασχόλησης, καθώς και καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Επιπρόσθετα, το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) προσδίδει δεσμευτική αξία στα κοινωνικά δικαιώματα του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Μια οριζόντια κοινωνική ρήτρα προβλέπεται από το άρθρο 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χάραξη και η εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων της ΕΕ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ακόλουθες κοινωνικές απαιτήσεις:

- προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης·
- διασφάλιση της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας·
- καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού·
- υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η κοινωνική πολιτική αποτελεί κυρίως αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ. Για ορισμένες πτυχές, ωστόσο, υπάρχει επιμερισμένη αρμοδιότητα με την ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να εγκρίνουν μέτρα ενθάρρυνσης, με σκοπό να ενισχύσουν και να συμπληρώσουν τη δράση των χωρών της ΕΕ σε ορισμένους τομείς, όπως η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Επίσης, μπορούν να εγκρίνουν ελάχιστες απαιτήσεις με τη μορφή οδηγιών, δηλαδή νομοθετικών πράξεων οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα στις χώρες της ΕΕ να εγκρίνουν επιπρόσθετες αυστηρότερες διατάξεις. Οι εν λόγω οδηγίες αφορούν αποκλειστικά:

- την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων
- τους όρους εργασίας
- την κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία των εργαζομένων (οι χώρες της ΕΕ παραμένουν οι μόνες αρμόδιες για τον καθορισμό των θεμελιωδών αρχών του συστήματος κοινωνικής ασφάλισής τους)
- την προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας
- την ενημέρωση και προστασία των εργαζομένων
- την εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών
- τις συνθήκες απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της ΕΕ·
- την αφομοίωση των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας προσώπων
- την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τη μεταχείριση στην εργασία.

Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να εγγυώνται την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινωνικοί εταίροι

Οι οργανώσεις κοινωνικών εταίρων εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ευρωπαϊών εργαζομένων και εργοδοτών. Οι κύριες διεπαγγελματικές οργανώσεις εκπροσώπησης σε επίπεδο ΕΕ είναι:

- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (CES)
- Ένωση Συνομοσπονδιών της Βιομηχανίας και των Εργοδοτών της Ευρώπης (BUSINESSEUROPE)
- η Ευρωπαϊκή Ένωση Βιοτεχνικών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (UEAPME)
- το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίων Επιχειρήσεων (ΕΚΔΕ).

Παράλληλα με αυτές τις οργανώσεις, άλλες κοινωνικοεπαγγελματικές ομάδες εκπροσωπούν ειδικά ή κλαδικά συμφέροντα.

Το άρθρο 152 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ αναγνωρίζει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων στις βιομηχανικές σχέσεις και τον ευρωπαϊκό κοινωνικό διάλογο. Οι κοινωνικοί εταίροι εκπροσωπούν τα μέλη τους στις διαβουλεύσεις με την Επιτροπή και κατά τη διαπραγμάτευση των συλλογικών συμβάσεων.

Είναι επίσης μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, μαζί με άλλες οργανώσεις που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών.

Πηγή: Eur-Lex

Κοινωνικός διάλογος

Ο όρος «κοινωνικός διάλογος» αναφέρεται στις διαπραγματεύσεις που διεξάγουν οι κοινωνικοί εταίροι (δηλ. οι οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων) με σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων των μελών τους. Αναγνωρίζεται ως στόχος της ΕΕ δυνάμει του άρθρου 151 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Συμβάλλει στη χάραξη της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής. Πράγματι, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν ξεκινήσει συζητήσεις, διαβουλεύσεις, διαπραγματεύσεις και κοινές δράσεις σε επίπεδο ΕΕ, συμπληρώνοντας τις δράσεις σε εθνικό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν αναλάβει δράση στον κοινωνικό τομέα, οφείλει να διαβουλευτεί με τους κοινωνικούς εταίρους (άρθρο 154 της ΣΛΕΕ). Ύστερα, οι εταίροι μπορούν να διαπραγματευτούν συμβάσεις που μπορούν να εφαρμόζονται ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές τους ή να ζητήσουν την εφαρμογή τους μέσω απόφασης του Συμβουλίου (άρθρο 155 της ΣΛΕΕ).

Ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος μπορεί να είναι:

- τριμερής (κοινωνικοί εταίροι και θεσμικά όργανα της ΕΕ) ή
- διμερής (οργανώσεις εργοδοτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις).

Παραδείγματα συμφωνιών που προέκυψαν από τον κοινωνικό διάλογο περιλαμβάνουν τη συμφωνία για την παρενόχληση και τη βία στην εργασία (2007) και τη συμφωνία για αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς (2010).

Πηγή: Eur-Lex

Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions)

Χρηματοδοτικό εργαλείο που επιδιώκει την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΤεπ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης με σκοπό τη συγκέντρωση τεχνογνωσίας και την παροχή βοήθειας προς τα κράτη - μέλη και τις περιφέρειες κατά την προετοιμασία μεγάλων έργων. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας, το οποίο παρέχει δωρεάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο την υποστήριξη των κρατών - μελών στην προετοιμασία υψηλής ποιότητας έργων.

Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)

Η ΚΕΠΠΑ έχει θεσπιστεί και διέπεται από τον τίτλο V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Έχει αντικαταστήσει την ευρωπαϊκή πολιτική συνεργασία (ΕΠΣ) και προβλέπει τον καθορισμό μιας κοινής αμυντικής πολιτικής στο μέλλον, η οποία θα μπορούσε εν ευθέτω χρόνο να οδηγήσει σε μια κοινή άμυνα.

Οι στόχοι αυτού του δεύτερου πυλώνα της Ένωσης καθορίζονται στο άρθρο 11 της συνθήκης ΕΕ και επιδιώκονται μέσω ειδικών νομικών μέσων (κοινή δράση, κοινή θέση), τα οποία εγκρίνονται ομόφωνα από το Συμβούλιο. Μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ (1999), η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει ένα νέο μέσο: την κοινή στρατηγική. Η συνθήκη του Άμστερνταμ καθιέρωσε επίσης τη δυνατότητα ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία σε ορισμένες περιπτώσεις. Στο πλαίσιο αυτό, αφότου υπογράφηκε η συνθήκη του Άμστερνταμ, ο τομέας της ΚΕΠΠΑ ουσιαστικά εξελίσσεται σε κάθε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η συνθήκη της Νίκαιας (2001) θέσπισε τη δυνατότητα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της ΚΕΠΠΑ για την εφαρμογή μιας κοινής δράσης ή μιας

κοινής θέσης. Αυτή η ενισχυμένη συνεργασία δεν μπορεί να αφορά ζητήματα που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στον τομέα της άμυνας.

Κοινή ευρωπαϊκή στήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas)

Χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με την ΕΤεπ και την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης με σκοπό την προώθηση βιώσιμων επενδύσεων σε αστικές περιοχές.

Κοινή τεχνική προδιαγραφή

Η τεχνική προδιαγραφή στον τομέα ΤΠΕ που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κοινή Υπουργική Απόφαση

Υπουργική Απόφαση που εκδίδεται με συνυπογραφή από δύο ή περισσότερους Υπουργούς - όταν εμπίπτει στην αρμοδιότητα περισσοτέρων του ενός Υπουργών - κατ' εξουσιοδότηση σχετικού Νόμου.

Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (Common Procurement Vocabulary)

Ονοματολογία αναφοράς που εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις, η οποία υιοθετήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 (ΕΕ L 340 16.12.2002), ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αντιστοιχία με τις άλλες υπάρχουσες ονοματολογίες. Σε περίπτωση διστάμενων ερμηνειών ως προς το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, λόγω ενδεχόμενων διαφορών μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας της NACE που χρησιμοποιείται στο Παράρτημα Ι του ΠΔ 60/2007, ή μεταξύ της ονοματολογίας CPV και της ονοματολογίας CPC (προσωρινή μορφή) που χρησιμοποιείται στο Παράρτημα ΙΙ του ΠΔ 60/2007, υπερισχύει αντίστοιχα η ονοματολογία NACE ή η ονοματολογία CPC.

Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο» («ΚΣΠ») νοείται το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013

Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises)

Χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με την ΕΤεπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων με σκοπό την ενίσχυση της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά κεφάλαια για την ανάπτυξη των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων στις περιφέρειες της ΕΕ.

Κοινοτικές Αποφάσεις

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες δεσμεύουν άμεσα εκείνον ή εκείνους προς τους οποίους απευθύνονται (κράτη- μέλη, επιχειρήσεις ή πολίτες κρατών - μελών) και διακρίνονται για την ατομική ισχύ (οι αποδέκτες ορίζονται και δεσμεύονται ατομικά, στοιχείο που διαφοροποιεί τις Κοινοτικές Αποφάσεις από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς) και τη δεσμευτικότητα ως προς όλα τα στοιχεία τους (στοιχείο που τις διακρίνει από τις Κοινοτικές Οδηγίες).

Κοινοτικές Οδηγίες

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες απευθύνονται σε ένα, περισσότερα ή όλα τα κράτη - μέλη και είναι δεσμευτικές όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο αλλά επαφίεται στις εθνικές αρχές η επιλογή του τύπου και των μέσων ενσωμάτωσής τους στο εθνικό δίκαιο.

Κοινοτικές Συστάσεις και Γνώμες

Οι νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπονται ρητά από τις Κοινοτικές Συνθήκες και δίνουν τη δυνατότητα στα Κοινοτικά Όργανα να διατυπώνουν θέσεις προς τα κράτη - μέλη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, προς τους πολίτες της Κοινότητας, χωρίς με αυτό να θεμελιώνουν νομικές υποχρεώσεις για τον αποδέκτη.

Η διαφορά μεταξύ Συστάσεων και Γνωμών είναι ότι οι πρώτες υποδεικνύουν στους αποδέκτες μια ορισμένη συμπεριφορά, ενώ οι δεύτερες εκδίδονται από τα Κοινοτικά Όργανα για την εκτίμηση μιας κατάστασης ή κάποιων γεγονότων στην Κοινότητα ή στα κράτη-μέλη.

Κοινοτικοί Κανονισμοί

Οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες υπερισχύουν της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, διακρίνονται από τον κοινοτικό χαρακτήρα (ισχύουν ενιαία και πλήρως σε όλα τα κράτη - μέλη) και την άμεση ικανότητα εφαρμογής τους (δεν οφείλουν προηγουμένως να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο). Είναι η πλέον ισχυρή μορφή της κοινοτικής νομοθεσίας.

Κοινοτικό Κεκτημένο

Το κεκτημένο της ΕΕ συνιστά το κοινό υπόβαθρο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που δεσμεύουν το σύνολο των χωρών της ΕΕ, ως μέλη της ΕΕ. Το εν λόγω κεκτημένο βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη και περιλαμβάνει:

- το περιεχόμενο, τις αρχές και τους πολιτικούς στόχους των Συνθηκών·
- τη νομοθεσία που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των Συνθηκών και τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ·
- δηλώσεις και ψηφίσματα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της ΕΕ·
- τις πράξεις που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας·
- τις πράξεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων·
- τις διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την ΕΕ και εκείνες που έχουν συναφθεί από τις χώρες της ΕΕ μεταξύ τους στον τομέα των δραστηριοτήτων της ΕΕ.

Οι υποψήφιες χώρες υποχρεούνται να αποδεχτούν αυτό το κεκτημένο προτού προσχωρήσουν στην ΕΕ. Οι παρεκκλίσεις από το κεκτημένο αποτελούν την εξαίρεση και είναι περιορισμένες έκτασης. Οι υποψήφιες χώρες οφείλουν να ενσωματώσουν το κεκτημένο στην εθνική τους έννομη τάξη έως την ημερομηνία ένταξής τους στην ΕΕ και υποχρεούνται να το εφαρμόζουν από εκείνη την ημερομηνία.

Κοινοτική και διακυβερνητική μέθοδος

Η κοινοτική μέθοδος αναφέρεται στον θεσμικό τρόπο λειτουργίας του πρώτου πυλώνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασίζεται στη λογική της ολοκλήρωσης και χαρακτηρίζεται ιδίως από τα ακόλουθα κύρια στοιχεία:

- το μονοπώλιο του δικαιώματος πρωτοβουλίας της Επιτροπής
- τη γενικευμένη εφαρμογή της λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο
- τον ενεργό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που συχνά συννομοθετεί μαζί με το Συμβούλιο
- την εξασφάλιση από το Δικαστήριο της ενιαίας ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου.

Η μέθοδος που εφαρμόζεται στο δεύτερο και τον τρίτο πυλώνα βασίζεται στη λογική της διακυβερνητικής συνεργασίας, διακρίνεται όμως από αυτήν ως εκ του ότι η Επιτροπή διαθέτει δικαίωμα πρωτοβουλίας που το μοιράζεται με τα κράτη μέλη, ότι το Κοινοβούλιο ενημερώνεται και ζητείται η γνώμη του, και ότι το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει δεσμευτικές πράξεις. Κατά κανόνα, το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις με ομοφωνία.

Κοινωνική καινοτομία

Η Κοινωνική Καινοτομία μπορεί να προσδιοριστεί ως η ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών

(προϊόντων, υπηρεσιών, προτύπων) για την ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών και τη δημιουργία νέων κοινωνικών σχέσεων και συνεργασιών. Κοινωνικές Καινοτομίες νοούνται οι καινοτομίες που είναι κοινωνικές τόσο ως προς τον σκοπό τους όσο και ως προς τα μέσα που χρησιμοποιούν και ιδίως όσες αφορούν συγκεκριμένα την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (όσον αφορά προϊόντα, υπηρεσίες και πρότυπα) που, ταυτόχρονα, ικανοποιούν κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση.

Η Κοινωνική Καινοτομία αντικατοπτρίζει νέους τρόπους ανταπόκρισης σε πιεστικές και επείγουσες κοινωνικές ανάγκες οι οποίες επηρεάζουν τη διαδικασία κοινωνικής ανταλλαγής, και στοχεύει:

- στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών
- στην κοινωνική αλλαγή, στον κοινωνικό μετασχηματισμό.

Βασίζεται στη δημιουργική σκέψη των πολιτών και των συλλογικοτήτων τους (άτομα, κοινωνία των πολιτών), αφορά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τον δημόσιο τομέα, και ενσωματώνει σε μια δυναμική αλληλεπίδραση τις έννοιες της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας που βασίζεται στη γνώση.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής καινοτομίας είναι:

- Προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»
- Αποδοχή, υποστήριξη και συμμετοχή εκ μέρους της «κοινωνίας» και της «κοινότητας» (κοινωνική στόχευση)
- Προώθηση κοινωνικο-οικονομικού μετασχηματισμού
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση του κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος
- Ενσωμάτωση της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης
- Δημιουργία οικονομικής αλλά και κοινωνικής αξίας

Πηγή: 1) *EU Guide to Social Innovation, February 2013*

2) *Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 (EaSI)*

Κοινωνική Οικονομία

Το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από εταιρείες ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Κοινωνικοί εταίροι

Η Επιτροπή οφείλει, πριν από τη διατύπωση προτάσεων που αφορούν τον κοινωνικό τομέα, να ζητεί τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων (άρθρο 138 της συνθήκης της ΕΚ). Ο εν λόγω κοινωνικός διάλογος πραγματοποιείται μέσω των τριών κυρίων διεπαγγελματικών οργανώσεων εκπροσώπησης των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

- Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (CES)
- Ένωση Συνομοσπονδιών της Βιομηχανίας και των Εργοδοτών της Ευρώπης (BUSINESS EUROPE)
- Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημόσιας Επιχείρησης (CEEP)

Παράλληλα με αυτές τις τρεις ευρωπαϊκές διεπαγγελματικές οργανώσεις δραστηριοποιούνται πολλές άλλες κοινωνικο-επαγγελματικές ομάδες που εκπροσωπούν ειδικά ή κλαδικά συμφέροντα.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την προώθηση του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους και λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την διευκόλυνση του διαλόγου αυτού μεριμνώντας για την ισόρροπη στήριξη των διαβουλευόμενων μερών. Πριν από την υποβολή προτάσεων που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη των κοινωνικών εταίρων σχετικά με την πιθανή στόχευση μιας δράσης σε επίπεδο Ένωσης. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης οι κοινωνικοί εταίροι στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στην οποία συμμετέχουν μαζί με τους υπόλοιπους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών.

Κοινωνικός διάλογος

Ο κοινωνικός διάλογος αποτελεί μία διαδικασία διαβούλευσης που διεξάγεται από τους κοινωνικούς εταίρους στο ευρωπαϊκό επίπεδο (Ένωση Επιχειρήσεων της ΕΕ - UNICE, Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχείρησης - CEEP, Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων - CES). Περιλαμβάνει τις συζητήσεις μεταξύ των ευρωπαϊών κοινωνικών εταίρων, τις κοινές ενέργειές τους και τις τυχόν διαπραγματεύσεις τους, καθώς και τις συζητήσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των οργάνων της ΕΕ.

Κοινωνικός χάρτης

Ο χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, ο οποίος καλείται κοινωνικός χάρτης, εγκρίθηκε το 1989 με τη μορφή δήλωσης, από όλα τα κράτη - μέλη πλην του Ηνωμένου Βασιλείου που τον υπέγραψε μόλις το 1998. Θεωρήθηκε ως πολιτικό μέσο το οποίο περιλαμβάνει «ηθικές υποχρεώσεις» που αποσκοπούν στην εξασφάλιση του σεβασμού ορισμένων κοινωνικών δικαιωμάτων στα κράτη. Τα δικαιώματα αυτά αφορούν κυρίως την αγορά εργασίας, την επαγγελματική κατάρτιση, την κοινωνική προστασία, τις ίσες ευκαιρίες, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Περιλαμβάνει επίσης ρητό αίτημα προς την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες με στόχο τη μεταφορά του περιεχομένου του κοινωνικού χάρτη στις νομοθετικές πράξεις. Τον κοινωνικό χάρτη ακολούθησαν προγράμματα δράσης και συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις. Ο χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που εγκρίθηκε στη Νίκαια στις 7 Δεκεμβρίου 2000, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον κοινωνικό χάρτη.

Κρατική ενίσχυση

Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του Κανονισμού 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, 1408/2013 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της γεωργίας, 717/2014 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Πηγή: Ν. 4314/14

Κράτη ΑΚΕ

Αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την ΕΕ μέσω της Σύμβασης Λομέ (IV) (πολιτική υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών).

Κριτήρια σύγκλισης για την ONE

Για να εξασφαλιστεί η σταθερή σύγκλιση που απαιτείται για την υλοποίηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE), η συνθήκη καθόρισε τέσσερα κριτήρια σύγκλισης τα οποία οφείλει να τηρήσει κάθε κράτος μέλος για να είναι σε θέση να συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της ONE και επομένως να εισαγάγει το ευρώ. Η εξέταση της τήρησης αυτών των κριτηρίων σύγκλισης γίνεται βάσει εκθέσεων της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Τα κριτήρια αυτά είναι τα εξής:

- ο λόγος του δημόσιου ελλείμματος προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν δεν πρέπει να υπερβαίνει το 3% και ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν δεν πρέπει να υπερβαίνει το 60%
 - βαθμός σταθερότητας των τιμών και μέσο ποσοστό πληθωρισμού (που παρατηρείται κατά τη διάρκεια περιόδου ενός έτους πριν από την εξέταση) το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά περισσότερο από 1,5% το αντίστοιχο των τριών κρατών - μελών που παρουσιάζουν τα καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τη σταθερότητα των τιμών
 - μακροπρόθεσμο μέσο ονομαστικό επιτόκιο που δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά περισσότερο από 2% το επιτόκιο των τριών κρατών - μελών που παρουσιάζουν τα καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τη σταθερότητα των τιμών
 - τα φυσιολογικά περιθώρια διακύμανσης που προβλέπονται από το μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών πρέπει να τηρούνται, χωρίς ιδιαίτερες εντάσεις, τουλάχιστον
-

κατά τα δύο τελευταία έτη πριν από την εξέταση.

Στόχος των κριτηρίων σύγκλισης είναι να εξασφαλιστεί ότι η οικονομική ανάπτυξη στο πλαίσιο της ΟΝΕ είναι ισορροπημένη και δεν επιφέρει εντάσεις μεταξύ των κρατών - μελών. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα κριτήρια που αφορούν το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος πρέπει να συνεχίσουν να τηρούνται μετά την έναρξη ισχύος του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ (1η Ιανουαρίου 1999). Για το σκοπό αυτό, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ, τον Ιούνιο του 1997, εγκρίθηκε σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Αποτελεί το νομικό μέσο που επιτρέπει στα κράτη που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ να συντονίσουν τις εθνικές δημοσιονομικές τους πολιτικές, αποφεύγοντας την εμφάνιση υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

Κράτη μέλη

Μια υποψήφια προς ένταξη χώρα που πληροί τα κριτήρια προσχώρησης, όπως ορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και υπογράφει τη συνθήκη προσχώρησης με τις μεμονωμένες χώρες της ΕΕ γίνεται κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από την 1η Ιουλίου 2013, με την ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση αριθμεί 28 κράτη μέλη:

Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Δανία, Ιρλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Ρουμανία και Κροατία.

Στις συνόψεις της νομοθεσίας της ΕΕ, χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο ο όρος «χώρες της ΕΕ» αντί του όρου «κράτη μέλη» (που χρησιμοποιείται σε νομικές πράξεις και νομικά έγγραφα), για να καταστούν τα κείμενα πιο κατανοητά.

Πηγή: Eur-Lex

Κρατικές ενισχύσεις

Ως κρατική ενίσχυση ορίζεται η παρέμβαση μιας δημόσιας αρχής (σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο), μέσω των δημόσιων πόρων, με σκοπό την υποστήριξη ορισμένων επιχειρήσεων ή της παραγωγής ορισμένων αγαθών. Συνεπώς, η επιχείρηση που δέχεται μια τέτοιου είδους ενίσχυση πλεονεκτεί απέναντι στους ανταγωνιστές της.

Οι ενισχύσεις που παρέχονται κατά τρόπο επιλεκτικό από χώρες της ΕΕ ή μέσω κρατικών πόρων και οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των χωρών της ΕΕ και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να επιτρέπονται εφόσον δικαιολογούνται από στόχους γενικού συμφέροντος: ενισχύσεις που προορίζονται για την ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιφερειών, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την έρευνα και την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση και τον πολιτισμό. Οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις ενισχύσεις που χορηγούν, εκτός από ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται από τις χώρες της ΕΕ, είτε βρίσκονται στο στάδιο σχεδίου είτε ισχύουν ήδη, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Πηγή: Eur-Lex

Κρατικός Προϋπολογισμός

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει κρατικός προϋπολογισμός είναι ο προϋπολογισμός της Κεντρικής Διοίκησης που περιλαμβάνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κράτος δικαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το κράτος δικαίου είναι μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Εμπεριέχει την ιδέα ότι τόσο η ίδια η ΕΕ όσο και όλες οι χώρες της ΕΕ διέπονται από ένα νομοθετικό σύνολο (νομοθετικοί κώδικες και διαδικασίες) που εγκρίθηκε με καθιερωμένες διαδικασίες και όχι με αποφάσεις που λαμβάνονται κατά διακριτική ευχέρεια ή κατά περίπτωση.

Εκτός από τη λειτουργική δημοκρατία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, το κράτος δικαίου αποτελεί ένα από τα πολιτικά κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι χώρες που επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχοντας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι καθίσταται απαραίτητη η ύπαρξη ενός εργαλείου σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση των συστημικών απειλών κατά του κράτους δικαίου στις χώρες της ΕΕ, ενέκρινε το 2014 ένα «πλαίσιο για το κράτος δικαίου». Όταν παραβιάζεται το δικαίο της ΕΕ, θα τίθεται σε εφαρμογή η διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην πλέον σοβαρή περίπτωση, τα δικαιώματα ψήφου μιας χώρας της ΕΕ θα μπορούν να ανασταλούν εφόσον η παραβίαση των αξιών της ΕΕ είναι «σοβαρή και διαρκής».

Πηγή: Eur-Lex

Κριτήρια προσχώρησης (κριτήρια της Κοπεγχάγης)

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση θεσπίζει τους όρους (άρθρο 49) και τις αρχές (άρθρο 6 παράγραφος 1) με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται κάθε χώρα που επιθυμεί να γίνει μέλος της ΕΕ.

Πρέπει να πληρούνται ορισμένα κριτήρια για την εισδοχή. Αυτά τα κριτήρια (γνωστά ως κριτήρια της Κοπεγχάγης) καθιερώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993 και ενισχύθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης το 1995.

Τα κριτήρια είναι:

1. σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του ανθρώπου και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων·
2. λειτουργούσα οικονομία της αγοράς και ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς στο πλαίσιο της ΕΕ·
3. ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι κανόνες, τα πρότυπα και οι πολιτικές που συνθέτουν το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ (το «κεκτημένο»), και προσήλωση στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Για να ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης πρέπει η χώρα να πληροί το πρώτο κριτήριο.

Πηγή: Eur-Lex

Κριτήρια σύγκλισης

Όλες οι χώρες της ΕΕ συμμετέχουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) της ΕΕ, μια διαδικασία 3 σταδίων.

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 140 και ένα προσαρτημένο πρωτόκολλο) περιλαμβάνει κανόνες για τη μετάβαση στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ, το οποίο επέρχεται όταν μια χώρα της ΕΕ υιοθετεί το ευρώ ως νόμισμά της. Για την υιοθέτηση του ευρώ, μια χώρα πρέπει να πληροί 4 βασικά κριτήρια (κριτήρια σύγκλισης):

1. να μην έχει υπαχθεί σε απόφαση του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος·
 2. πρέπει να καταδείξει βιώσιμο βαθμό σταθερότητας των τιμών και μέσο ποσοστό πληθωρισμού, για περίοδο 1 έτους πριν την εξέταση, που να μην υπερβαίνει κατά
-

περισσότερο από 1,5 ποσοστιαίες μονάδες το ποσοστό πληθωρισμού των 3 χωρών της ΕΕ με τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη σταθερότητα των τιμών·

3. πρέπει να διαθέτει μακροπρόθεσμο ονομαστικό επιτόκιο που δεν υπερβαίνει κατά περισσότερο από 2 ποσοστιαίες μονάδες το μακροπρόθεσμο ονομαστικό επιτόκιο των χωρών της ΕΕ με τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη σταθερότητα τιμών·

4. πρέπει να τηρεί τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης που προβλέπονται από τον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών χωρίς σοβαρές εντάσεις για τουλάχιστον 2 έτη πριν από την εξέταση.

Η συμμόρφωση ελέγχεται στη βάση εκθέσεων που υποβάλει η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).

Πηγή: Eur-Lex

Κύριος του Έργου / Εργοδότης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Κύριος του Έργου» ή «Εργοδότης» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα στον οποίο ανήκει το έργο για το οποίο εκπονούνται μελέτες και παρέχονται τεχνικές υπηρεσίες,, για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η δημόσια σύμβαση ή σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κύρια Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Κύρια Μελέτη» νοείται η μελέτη που έχει ως αντικείμενο τον ίδιο το σχεδιασμό του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας αυτοτελώς ή συνδυασμένα με άλλη κύρια μελέτη.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Κωδικοποίηση

Κωδικοποίηση είναι η διαδικασία συγχώνευσης μιας νομική πράξης (ή περισσότερων σχετικών πράξεων) με όλες τις τροποποιήσεις της σε μία νέα ενιαία πράξη.

Η κωδικοποίηση μπορεί να έχει 2 μορφές:

- **κάθετη:** όταν η αρχική πράξη και οι τροποποιήσεις της ενσωματώνονται σε μία νέα ενιαία πράξη· ή
- **οριζόντια:** όταν 2 ή περισσότερες αρχικές πράξεις που καλύπτουν σχετικά ζητήματα, και οι τυχόν τροποποιήσεις τους, συγχωνεύονται σε μία νέα ενιαία πράξη.

Αντίθετα από αυτό που συμβαίνει στην **ενοποίηση** (δηλαδή στην ανεπίσημη απλούστευση μιας νομικής πράξης με την ενσωμάτωση σε αυτήν των τροποποιήσεών της), η νέα πράξη ακολουθεί όλη τη νομοθετική διαδικασία (π.χ. τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, τη διαδικασία διαβούλευσης ή τη διαδικασία έγκρισης) και αντικαθιστά τις πράξεις που έχουν κωδικοποιηθεί.

Πηγή: Eur-Lex

Λευκές βίβλοι

Οι λευκές βίβλοι που εκδίδονται από την Επιτροπή είναι έγγραφα που περιλαμβάνουν προτάσεις δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) σε συγκεκριμένους τομείς. Σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελούν προέκταση των πράσινων βιβλίων, σκοπός των οποίων είναι η έναρξη διαδικασίας διαβουλεύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ο σκοπός μιας λευκής βίβλου είναι να βοηθήσει να αρχίσει μια συζήτηση με το κοινό, τους ενδιαφερόμενους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προκειμένου να καταστήσει εύκολη την επίτευξη συναίνεσης. Η λευκή βίβλος της Επιτροπής του 1985 για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αποτελεί ένα παράδειγμα προσχεδίου που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο και είχε ως αποτέλεσμα να εγκριθεί νομοθεσία ευρέος φάσματος στον εν λόγω τομέα.

Πρόσφατες λευκές βίβλοι της Επιτροπής είναι:

- η προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης (2009)·
- Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών (2011)·
- Ατζέντα για επαρκείς, ασφαλείς και βιώσιμες συντάξεις (2012)·
- προς έναν αποτελεσματικό έλεγχο των συγχωνεύσεων (2014).

Πηγή: *Eur-Lex*

Λογαριασμός υπό μεσεγγύηση

Τραπεζικός λογαριασμός που καλύπτεται από γραπτή συμφωνία μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα και του φορέα εκτέλεσης μέσου ή χρηματοοικονομικής τεχνικής, στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ, γραπτή συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου δημόσιου φορέα και του εταίρου από τον ιδιωτικό τομέα, εγκριθείσα από τη διαχειριστική αρχή ή ενδιάμεσο φορέα, που έχει συσταθεί ειδικά για να κατέχει κεφάλαια προς καταβολή μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, αποκλειστικά για τους σκοπούς του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παράγραφος 2 και παράγραφος 3 και του άρθρου 64, ή τραπεζικός λογαριασμός ο οποίος έχει δημιουργηθεί με όρους που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις σχετικά με τις πληρωμές από τα κεφάλαια.

Πηγή: *N. 4314/14*

Λογιστική χρήση

Για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιουλίου έως 30 Ιουνίου, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της προγραμματικής περιόδου, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2015· η τελική λογιστική χρήση είναι από την 1 Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024.

Πηγή: *N. 4314/14*

Λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

Ως «λογιστικό έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας» νοείται κάθε έγγραφο το οποίο υποβάλλει ο δικαιούχος και το οποίο αιτιολογεί ότι η λογιστική εγγραφή αποτελεί πιστή και ανόθευτη εικόνα των εργασιών που εκτελέστηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012 «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ)» και του Ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 251/24.11.2014) και των αποφάσεων της Φορολογικής Διοίκησης που εξειδικεύουν τις διατάξεις του, καθώς και τις αποδεκτές λογιστικές πρακτικές.

Πηγή: *N. 4314/14*

Μακροπεριφερειακή στρατηγική

Ολοκληρωμένο πλαίσιο που εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να στηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τα ΕΔΕΤ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει καθορισμένη γεωγραφική περιοχή σε ό,τι αφορά κράτη μέλη και τρίτες χώρες που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή, που κατά συνέπεια ωφελούνται από την ενισχυμένη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Πηγή: *N. 4314/14*

Μεγάλο Έργο

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν μια πράξη (μεγάλο έργο) που αποτελείται από ένα σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για την οποία το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει Α) τα 50.000.000 ευρώ ή Β) τα 75.000.000 ευρώ στην περίπτωση πράξης που συνεισφέρει στον

θεματικό στόχο του σημείου (7) του άρθρου 9 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 «Μελέτη» είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα με συγκεκριμένη συμφωνημένη μορφή.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

Χρηματοδοτικά μέσα για χρηματοδοτική ενίσχυση, σε συμπληρωματική βάση, από τον προϋπολογισμό, με στόχο την υλοποίηση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ένωσης. Τα μέσα αυτά είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με επιδοτήσεις.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μεσαίες επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις που δεν είναι ούτε πολύ μικρές ούτε μικρές και οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Μέτρο (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «μέτρο» νοείται δέσμη πράξεων που συμβάλλουν σε μια ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013 - Ν. 4314/14

Μέτρο» για το ΠΑΑ

Μέτρο» για το ΠΑΑ: δέσμη πράξεων που συμβάλλουν σε μία ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την Αγροτική Ανάπτυξη, και «Μέτρο» για το Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας: σύνολο δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας.

Πηγή: Ν. 4314/14

μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές

Ως «μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές» νοούνται όλες οι αναθέτουσες αρχές που δεν είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μη συμμόρφωση της πράξης

Η συμμόρφωση της πράξης με τους εφαρμοστέους κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων επιλεξιμότητας της παρούσας, συνεπάγεται δημοσιονομική διόρθωση ή/και ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών. Τα ποσά των δαπανών που τεκμηριώνονται ως μη επιλέξιμες και διορθώνονται δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου στο πλαίσιο της πράξης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μηχανισμός «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη (ΔΣΕ) Connecting Europe Facility (CEF)

Χρηματοδοτικός Μηχανισμός για τη χρηματοδότηση δράσεων Διευρωπαϊκού Δικτύου στους

τομείς των Μεταφορών, της Ενέργειας και των Τηλεπικοινωνιών.

Πηγή: Ν. 4314/14

Μικρή επιχείρηση

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

ΜΜΕ

Μικροεπιχείρηση ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση όπως ορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Μηχανισμός δημοσιονομικής πειθαρχίας **Financial discipline mechanism**

Αυτό είναι ένας μηχανισμός για τη διασφάλιση ότι οι δαπάνες σύμφωνα με τις διατάξεις της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής δεν υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ)

Από τον Ιανουάριο του 2007, ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) αντικαθιστά μια σειρά κοινοτικών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων που προορίζονταν για τις υποψήφιες χώρες και τις δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες, δηλαδή τα προγράμματα PHARE, PHARE ΔΣΣ, ISPA, SAPARD, CARDS και το χρηματοδοτικό μέσο για την Τουρκία.

Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ

Η ΜΟΔ στηρίζει τη δημόσια διοίκηση για την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Η δράση της επικεντρώνεται κυρίως σε:

- Στελέχωση των Ειδικών Υπηρεσιών
- Εκπαίδευση στελεχών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Δικαιούχων
- Ανάπτυξη συστημάτων & εργαλείων / μεταφορά τεχνογνωσίας για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και έργα
- Πληροφοριακά συστήματα και λειτουργία / στέγαση / εξοπλισμός των Ειδικών Υπηρεσιών
- Συμβουλευτική, διαχειριστική & τεχνική υποστήριξη Δικαιούχων
- Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης

Είναι ανώνυμη μη κερδοσκοπική εταιρεία του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα που εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ιδρύθηκε το 1996 με τον Ν.2372/1996 (ΦΕΚ 29/Α/28.02.1996).

Αποστολή της ΜΟΔ α.ε. είναι η επιστημονική και τεχνική στήριξη της Δημόσιας Διοίκησης στη διαχείριση των αναπτυξιακών προγραμμάτων και κυρίως αυτών που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καλύπτοντας ανάγκες σε:

- εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- τεχνογνωσία, μεθόδους και διαδικασίες
- πληροφοριακά συστήματα και σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή.

Οι τομείς δράσης της είναι:

- Στελέχωση των Ειδικών Υπηρεσιών
- Εκπαίδευση στελεχών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Δικαιούχων
- Ανάπτυξη συστημάτων & ειδικών εργαλείων και μεταφορά τεχνογνωσίας για την οργάνωση της διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και έργων
- Ανάπτυξη & διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων
- Λειτουργία, στέγαση και εξοπλισμός των Ειδικών Υπηρεσιών με την απαραίτητη

-
- υλικοτεχνική υποδομή
 - Συμβουλευτική, διαχειριστική & τεχνική υποστήριξη των Δικαιούχων
 - Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης.

Αποδέκτες της στήριξης της ΜΟΔ είναι:

- Οι Ειδικές Υπηρεσίες που διαχειρίζονται τα Επιχειρησιακά Προγράμματα στις 13 Περιφέρειες της χώρας και στα Υπουργεία
- Οι δικαιούχοι των 181 έργων προτεραιότητας, οι οποίοι χρειάζονται άμεση και στοχευμένη υποστήριξη προκειμένου να επιταχύνουν τον ρυθμό της υλοποίησής τους
- Οι 325 Καλλικρατικοί Δήμοι, οι οποίοι υλοποιούν έργα ως δικαιούχοι
- Δικαιούχοι που παρουσιάζουν καθυστερήσεις στα έργα τους.

Διοικείται από 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο, τριετούς θητείας με πρόσωπα ευρύτερης αποδοχής και εκπροσώπους κοινωνικών φορέων.

Η ΜΟΔ χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ).

Η ΜΟΔ έχει εγκαταστήσει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008 με πεδίο εφαρμογής την "Υποστήριξη της διαχείρισης και εφαρμογής του ΕΣΠΑ και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων".

Μονάδες φυσικού αντικείμενου

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Μονάδες φυσικού αντικείμενου» νοούνται οι χαρακτηριστικές για κάθε αντικείμενο σύμβασης μοναδιαίες διαστάσεις του, πολλαπλάσια των οποίων το συνθέτουν και ορίζουν το μέγεθός του κατά κύριο λόγο, όπως χιλιόμετρα οδού, επιμέρους αυτοτελείς δομικές κατασκευές (γέφυρες, σήραγγες, οχετούς, ανισόπεδους κόμβους και διαβάσεις), τετραγωνικά μέτρα κτιρίων ή αποτυπώσεων ή οι μονάδες του χρόνου που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Στην ΕΕ υπάρχουν περισσότερες από 20 εκατομμύρια μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 99 % των επιχειρήσεων και δύο στις τρεις θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα. Αποτελούν κινητήρια δύναμη της οικονομίας.

Σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361 της ΕΕ, δύο παράγοντες καθορίζουν εάν μια επιχείρηση είναι ΜΜΕ:

1. ο αριθμός των εργαζομένων και
2. είτε ο κύκλος εργασιών είτε ο συνολικός ισολογισμός.

Μια μεσαία επιχείρηση απασχολεί έως 250 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ ή συνολικό ισολογισμό έως 43 εκατομμύρια ευρώ.

Μια μικρή επιχείρηση απασχολεί έως 50 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών ή συνολικό ισολογισμό έως 10 εκατομμύρια ευρώ.

Μια πολύ μικρή επιχείρηση απασχολεί έως 10 εργαζόμενους, με κύκλο εργασιών ή συνολικό ισολογισμό έως 2 εκατομμύρια ευρώ.

Το 2013 η ΕΕ ενέκρινε το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014-2020). Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- να βοηθά τις ΜΜΕ να αποκτούν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές,
- να στηρίζει τους επιχειρηματίες (κατάρτιση),
- να δημιουργεί ευνοϊκότερες συνθήκες για τη σύσταση και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Η ΕΕ ενθαρρύνει τη χρήση του ορισμού της για τις ΜΜΕ ως σημείου αναφοράς, ωστόσο ο ορισμός είναι δεσμευτικός μόνο για ορισμένα θέματα, όπως τις κρατικές ενισχύσεις, την εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων ή τα προγράμματα της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία **Permanent structured cooperation**

Η Συνθήκη της Λισαβόνας προέβλεψε τη δυνατότητα ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ ορισμένων χωρών της ΕΕ στο στρατιωτικό τομέα, δημιουργώντας τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία [άρθρο 42 παράγραφος 6 και άρθρο 46 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)]. Για τον σκοπό αυτό, οι ενδιαφερόμενες χώρες θα πρέπει να πληρούν δύο βασικές προϋποθέσεις, οι οποίες προβλέπονται από το πρωτόκολλο αριθ. 10 που επισυνάπτεται στη Συνθήκη:

- να προβούν σε εντατική ανάπτυξη αμυντικών δυνατοτήτων, μέσω της ανάπτυξης εθνικών συνεισφορών και της συμμετοχής τους σε πολυεθνικές δυνάμεις, στα κύρια ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμού και στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας στον τομέα της ανάπτυξης αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών.
- να έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν, το αργότερο το 2010, μάχιμες μονάδες καθώς και την εφοδιαστική υποστήριξη για τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 43 της ΣΕΕ, εντός προθεσμίας 5 έως 30 ημερών σε περίπτωση ανάγκης, για περίοδο 30 έως 120 ημερών.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας αξιολογεί τακτικά τις συνεισφορές των συμμετεχόντων χωρών.

Οι χώρες της ΕΕ που επιθυμούν να καθιερώσουν μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία πρέπει να γνωστοποιήσουν την πρόθεσή τους στο Συμβούλιο και στον ύπατο εκπρόσωπο της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Κατόπιν αυτής της γνωστοποίησης, το Συμβούλιο πρέπει να εκδίδει απόφαση, με ειδική πλειοψηφία, για την καθιέρωση της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας και για την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχουσών χωρών. Το Συμβούλιο αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία των χωρών που συμμετέχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία, την προσχώρηση νέων χωρών ή την ανάκληση ορισμένων από αυτά. Οι αποφάσεις και οι συστάσεις στο πλαίσιο μίας τέτοιας συνεργασίας εκδίδονται με ομοφωνία των συμμετεχόντων μελών του Συμβουλίου.

Πηγή: Eur-Lex

Μόνιμη επιτροπή εσωτερικής ασφάλειας **(COSI – Standing Committee on Internal Security)**

Το άρθρο 71 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) θεσπίζει μόνιμη επιτροπή εσωτερικής ασφάλειας (COSI) εντός του Συμβουλίου. Η COSI αποτελείται από μέλη των αρμόδιων εθνικών υπουργείων, τα οποία επικουρούνται από τις μόνιμες αντιπροσωπείες των χωρών της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στις Βρυξέλλες, και από τη γραμματεία του Συμβουλίου.

Κύριος στόχος της επιτροπής αυτής είναι να διευκολύνει, να προωθεί και να ενισχύει τον συντονισμό της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των χωρών της ΕΕ στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, ενεργεί, μεταξύ άλλων, στους τομείς της αστυνομικής και της τελωνειακής συνεργασίας, της προστασίας των εξωτερικών συνόρων και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Η επιτροπή πρέπει να υποβάλλει σε τακτά χρονικά διαστήματα έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές της στο Συμβούλιο, το οποίο ενημερώνει διαρκώς σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια.

Η COSI είναι επίσης αρμόδια -παράλληλα με την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφαλείας (ΕΠΑ)- να επικουρεί το Συμβούλιο σύμφωνα με τη «ρήτρα αλληλεγγύης» (άρθ. 222 ΣΛΕΕ).

Η COSI δεν συμμετέχει στην εκπόνηση νομοθετικών πράξεων ούτε στη διεξαγωγή επιχειρήσεων.

Πηγή: Eur-Lex

NATO (Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου) **NATO (North Atlantic Treaty Organisation)**

Ο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO ή «Ατλαντική Συμμαχία») ιδρύθηκε με το Βορειοατλαντικό Σύμφωνο, γνωστό επίσης ως Συνθήκη της Ουάσιγκτον, που υπογράφηκε στις 4 Απριλίου 1949.

Το NATO εδρεύει στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) και έχει 28 κράτη μέλη. Στα δώδεκα ιδρυτικά κράτη προστέθηκαν, έπειτα από διαδοχικές διευρύνσεις, τα εξής:

1949 (12 ιδρυτικά κράτη): Βέλγιο, Καναδάς, Δανία, Ηνωμένες Πολιτείες, Γαλλία, Ισλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία & Ηνωμένο Βασίλειο

Φεβρουάριος 1952: Ελλάδα & Τουρκία

Μάιος 1955: Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

Μάιος 1982: Ισπανία

Μάρτιος 1999: Ουγγαρία, Πολωνία & Τσεχική Δημοκρατία

Μάρτιος 2004: Βουλγαρία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Σλοβακία & Σλοβενία

1η Απριλίου 2009: Αλβανία & Κροατία.

Οι δεσμεύσεις και η συνεργασία των χωρών της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΠΑΑ είναι συνεπείς με τις δεσμεύσεις τους στο πλαίσιο του NATO.

Πηγή: Eur-Lex

Νεολαία

Η πολιτική για τη νεολαία είναι πρωτίστως αρμοδιότητα των χωρών της ΕΕ. Δυνάμει του άρθρου 165 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δράση της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα «έχει ως στόχο να ευνοεί την ανάπτυξη των ανταλλαγών νέων, καθώς και οργανωτών κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων, και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης».

Οι χώρες της ΕΕ συνεργάζονται στον τομέα της νεολαίας από το 2002. Το παρόν πλαίσιο, η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία (2010-2018), οργανώνεται γύρω από 8 τομείς δράσης, με βάση μια διατομεακή προσέγγιση: εκπαίδευση και κατάρτιση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα, υγεία και ευεξία, εθελοντικές δραστηριότητες, κοινωνική ένταξη, νεολαία και ο κόσμος, πολιτισμός και δημιουργικότητα, καθώς και συμμετοχή στη δημοκρατική διαδικασία και στην κοινωνία. Η συνεργασία αφορά την αξιοποίηση των εμπειριών των υπολοίπων, την ανταλλαγή και αύξηση των γνώσεων κοινού ενδιαφέροντος, τον διάλογο με τους νέους, την παρακολούθηση της προόδου και την κινητοποίηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Ο διαρθρωμένος διάλογος, για παράδειγμα, επιτρέπει στους νέους να εκφράσουν τις απόψεις τους και να τις συζητήσουν με την ΕΕ και τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής σε εθνικό επίπεδο.

Τα προγράμματα για τη νεολαία υφίστανται εδώ και 25 χρόνια. Το 2013, η ΕΕ ενέκρινε το πρόγραμμα Erasmus+ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό για την περίοδο 2014-2020. Το πρόγραμμα Erasmus+ δίνει στους νέους τη δυνατότητα να σπουδάσουν, να συμμετέχουν σε κατάρτιση και εθελοντισμό στο εξωτερικό, στηρίζεται στην ικανότητα των οργανώσεων νεολαίας και εργασίας των νέων και στηρίζει συμπράξεις επίσης με οργανώσεις εκτός νεολαίας.

Η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας διαδίδει πληροφορίες και ευκαιρίες σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο οι οποίες ενδιαφέρουν τους νέους, γύρω από 8 θέματα, σε 33 χώρες, όπως μια πλατφόρμα όπου οι νέοι μπορούν να βρουν ευκαιρίες εθελοντισμού στο εξωτερικό. Διατίθεται σε 27 γλώσσες.

Ως απάντηση στα υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων, ειδική στήριξη με στόχο τους νέους χορηγείται στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για την ανεργία. Η Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων της ΕΕ (2013) διέθεσε 6 δις ευρώ ώστε να χορηγηθεί επιπρόσθετη στήριξη στις περιφέρειες και τα άτομα που αντιμετωπίζουν τα σοβαρότερα προβλήματα με την ανεργία και την αεργία των νέων. Επίσης, η ΕΕ συνέστησε στις χώρες μέλη της να προβλέψουν Εγγυήσεις για τη νεολαία, οι οποίες επιδιώκουν να διασφαλίζουν ότι, μέσα σε 4

μήνες μετά την αποχώρηση από το σχολείο ή την απώλεια εργασίας, τα άτομα ηλικίας κάτω των 25 ετών, μπορούν είτε να βρουν εργασία καλής ποιότητας, μαθητεία, πρακτική άσκηση είτε δυνατότητα συνέχισης της εκπαίδευσης.

Πηγή: *Eur-Lex*

Νέος γεωργός

Ως «νέος γεωργός» νοείται πρόσωπο ηλικίας 40 ετών ή νεότερο κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής.

Πηγή: *Καν. (ΕΕ) 1305/2013*

Νομικές πράξεις της ΕΕ (EU legal instruments)

Ως ευρωπαϊκά νομοθετικά μέσα ορίζονται τα μέσα που διαθέτουν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Τα μέσα αυτά, που απαριθμούνται στο άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, είναι τα ακόλουθα

- ο κανονισμός: υποχρεωτικός ως προς όλα τα μέρη του, εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη·
- η οδηγία: δεσμεύει το κράτος μέλος ως προς τα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν, προϋποθέτει μεταφορά στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, ενώ παράλληλα αφήνει περιθώριο επιλογής όσον αφορά τον τύπο και τα μέσα εφαρμογής·
- η απόφαση: υποχρεωτική ως προς όλα τα μέρη της, δεσμεύει εκείνους προς τους οποίους απευθύνεται και τους προσδιορίζει ρητά·
- η σύσταση και η γνώμη: μη υποχρεωτικές, έχουν χαρακτήρα δήλωσης.

Εξάλλου, η συνθήκη της Λισαβόνας εισάγει τη δυνατότητα για τον ευρωπαϊκό νομοθέτη να αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν ή τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης (άρθρο 290 της ΣΛΕΕ).

Εκτός από τις πράξεις αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, αναπτύχθηκε στην πράξη και μια σειρά άτυπων πράξεων: διοργανικές συμφωνίες, ψηφίσματα, συμπεράσματα, ανακοινώσεις, πράσινες και λευκές βίβλοι.

Στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, χρησιμοποιούνται ειδικές νομικές πράξεις όπως οι δράσεις και οι θέσεις της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Νομική προσωπικότητα της Ένωσης (Legal personality of the Union)

Το άρθρο 47 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) αναγνωρίζει ρητά τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιστώντας την ανεξάρτητη αυτοτελή οντότητα.

Η απόδοση νομικής προσωπικότητας στην ΕΕ συνεπάγεται ότι αυτή έχει τη δυνατότητα:

- να συνάπτει και να διαπραγματεύεται διεθνείς συμφωνίες, σύμφωνα με τις εξωτερικές αρμοδιότητές της,
- να γίνεται μέλος διεθνών οργανισμών και
- να προσχωρεί σε διεθνείς συμβάσεις, όπως στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΣΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Νομισματική πολιτική

Η νομισματική πολιτική αφορά τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις κεντρικές τράπεζες για την άσκηση επιρροής στο κόστος και τη διαθεσιμότητα του χρήματος σε μια οικονομία. Στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), κύριος στόχος της νομισματικής πολιτικής είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, η οποία νοείται ως ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού κάτω από ή γύρω στο 2% μεσοπρόθεσμα (όπως μετράται σύμφωνα με τον

εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή).

Το σημαντικότερο εργαλείο νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ είναι ο έλεγχος των βασικών επιτοκίων. Οι μεταβολές των βασικών επιτοκίων επηρεάζουν τα επιτόκια που προσφέρουν οι εμπορικές τράπεζες για τον δανεισμό ή την κατάθεση χρημάτων, τα οποία επηρεάζουν την καταναλωτική δαπάνη και τις επενδυτικές αποφάσεις των επιχειρήσεων.

Εάν διαταραχτούν οι συνθήκες δίαυλοι εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής, οι κεντρικές τράπεζες (συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ) μπορούν επίσης να λάβουν μη συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής, όπως προγράμματα αγοράς στοιχείων του ενεργητικού, προκειμένου να αποκατασταθεί η εύρυθμη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής.

Πηγή: Eur-Lex

Οικονομικό έτος

Για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους του Κανονισμού, η περίοδος από 1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου.

Οικονομικός φορέας

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με εξαίρεση κράτος μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ)

Εργαλείο εφαρμογής των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ή για άλλες Χωρικές Στρατηγικές, όπως περιγράφονται στο ΕΣΠΑ 2014-2020 και προβλέπονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα 2014-2020.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και άλλα αναπτυξιακά προγράμματα.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-Π.Δ.Ε ή «e-pde»)

Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, όπου καταχωρούνται τα δεδομένα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου

Κάθε οργανισμός που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (26) και κάθε ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που ιδρύεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (27), ανεξάρτητα αν ο ΕΟΕΣ θεωρείται από τις σχετικές εθνικές διατάξεις εφαρμογής οργανισμός δημοσίου δικαίου ή οργανισμός ιδιωτικού δικαίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

«Ορίζοντας 2020» **Horizon 2020**

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» είναι το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία, το οποίο, με προϋπολογισμό γύρω στα 80 δις ευρώ που διατίθενται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εφαρμόζεται για την περίοδο 2014-2020. Αυτό το κοινό στρατηγικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση της αριστείας στην έρευνα και την καινοτομία αναμένεται να προσελκύσει επιπρόσθετες επενδύσεις από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» αποτελεί συνέχεια του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και τις δραστηριότητες επίδειξης που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2007-2013. Έχει σχεδιαστεί για να μεγιστοποιήσει την προστιθέμενη αξία και τον αντίκτυπο της ΕΕ, εστιάζοντας σε στόχους και δραστηριότητες που δεν μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικά από χώρες της ΕΕ που ενεργούν μόνες τους.

Στηρίζει την υλοποίηση της Ένωσης καινοτομίας, μιας από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

Τέλος, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συμπληρώνεται με μέτρα για τη στήριξη της ανάπτυξης και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Πηγή: Eur-Lex

OLAF (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης) **(European Anti-Fraud Office)**

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ιδρύθηκε το 1999 με σκοπό να διερευνά περιπτώσεις διαφθοράς και σοβαρών παραπτώμων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ καθώς επίσης και περιπτώσεις απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η OLAF διεξάγει έρευνες στα θεσμικά όργανα της ΕΕ με σκοπό να εντοπίζει απάτες, διαφθορά και λοιπές παράνομες δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Επίσης, εξετάζει ζητήματα που αφορούν τη μη προσβολή των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ από την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Επίσης, διερευνά εξωτερικούς τρίτους ή οργανισμούς για να εντοπίζει απάτες ή άλλες παράτυπες συμπεριφορές (για παράδειγμα, στη λειτουργία χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ ή σε τελωνειακές απάτες), συχνά σε συνεργασία με τις αρχές των χωρών της ΕΕ και, ενίοτε, τις αρχές χωρών εκτός της ΕΕ.

Το 2013, νέες νομοθετικές πράξεις οδήγησαν σε μεγαλύτερη ανεξαρτησία της OLAF και πιο αποτελεσματικές διαδικασίες εργασίας.

Η OLAF, από το 2012, έχει συστήσει την ανάκτηση του συνολικού ποσού των 686,8 εκατομμυρίων συνολικά από τις αρμόδιες αρχές.

Πηγή: Eur-Lex

Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων

Το 2010 η ΕΕ κωδικοποίησε την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων του 2007. Στόχος της είναι να θεσπίσει πλαίσιο για τις διασυνοριακές υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων με σκοπό την ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς παραγωγής και διανομής προγράμματος και τη διασφάλιση συνθηκών θεμιτού ανταγωνισμού.

Η οδηγία λαμβάνει υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις στον οπτικοακουστικό τομέα, όπως τη σύγκλιση μεταξύ υπηρεσιών και τεχνολογίας και την αυξανόμενη σημασία των μη γραμμικών υπηρεσιών (για παράδειγμα, βίντεο κατά παραγγελία). Αντικατέστησε την οδηγία «τηλεόραση χωρίς σύνορα» του 1989.

Η οδηγία περιελάμβανε κανόνες για συντονισμό σε όλη την ΕΕ της εθνικής νομοθεσίας για τα οπτικοακουστικά μέσα (είτε πρόκειται για τηλεόραση είτε για υπηρεσίες κατά παραγγελία). Περιλαμβάνει πτυχές, όπως η προστασία των ανηλίκων, η απαγόρευση υποκίνησης μίσους, οι ανάγκες προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες όρασης ή ακοής, και κανόνες για τη

διαφήμιση και την τοποθέτηση προϊόντων.

Η επιτροπή επαφών συγκεντρώνει εκπροσώπους των χωρών της ΕΕ με σκοπό να παρακολουθήσουν την εφαρμογή της οδηγίας και τις εξελίξεις στον τομέα.

Το 2014 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε την ευρωπαϊκή ομάδα ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, με σκοπό να τη συμβουλευέται για την εφαρμογή της οδηγίας.

Πηγή: Eur-Lex

Οι άκρως απόκεντρες περιοχές (Outermost regions)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει 9 «άκρως απόκεντρες περιοχές»: τη Γουαδελούπη, τη Γαλλική Γουιάνα, τη Μαρτινίκα, τη Μαγιότ, τη Ρεϊνιόν και τον Άγιο Μαρτίνο (Γαλλία), τις Κανάριες Νήσους (Ισπανία), και τις Αζόρες και τη Μαδέρα (Πορτογαλία). Οι άκρως απόκεντρες περιοχές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ΕΕ και οφείλουν να εφαρμόζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν.

Τα χαρακτηριστικά των εν λόγω περιοχών είναι η μεγάλη απόσταση από την ευρωπαϊκή ήπειρο, ο νησιωτικός χαρακτήρας, η μικρή έκταση (εκτός της Γαλλικής Γουιάνας), η δύσκολη μορφολογία και κλίμα, και μία οικονομική εξάρτηση από μικρό αριθμό προϊόντων.

Η Επιτροπή, με τα χρόνια, έχει εγκρίνει αρκετές ανακοινώσεις για τις άκρως απόκεντρες περιοχές. Η τελευταία εγκρίθηκε το 2012, (COM(2012) 287: «Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης: προς μια εταιρική σχέση για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»). Σε αυτήν στηρίζει τις εν λόγω περιοχές ώστε να αξιοποιήσουν κάθε ευκαιρία για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στη βάση των πλεονεκτημάτων και του ενδογενούς δυναμικού τους· εξασφαλίζει ότι τα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής συμβάλλουν στη μείωση των εμποδίων που έχουν άμεση σχέση με την πλήρη ενσωμάτωση των άκρως απόκεντρων περιοχών στην ενιαία αγορά· και αυξάνει την αναγνώριση των εν λόγω περιοχών ως πλεονέκτημα για όλους καθώς και της ανάγκης να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες και οι περιορισμοί τους.

Το άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ αναγνωρίζει τους ειδικούς περιορισμούς των άκρως απόκεντρων περιοχών και προβλέπει την έγκριση ειδικών μέτρων για αυτές. Οι άκρως απόκεντρες περιοχές είναι κανονικές περιφέρειες της ΕΕ και, σε αντίθεση με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Πηγή: Eur-Lex

Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE)

Ως οικονομική και νομισματική ένωση (ONE) νοείται η διαδικασία που αποβλέπει στην εναρμόνιση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών των κρατών μελών της Ένωσης, με στόχο την εφαρμογή ενιαίου νομίσματος, του ευρώ. Η ONE υπήρξε το αντικείμενο μιας Διακυβερνητικής Διάσκεψης (ΔΚΔ) που πραγματοποιήθηκε στο Μάαστριχτ τον Δεκέμβριο του 1991.

Η υλοποίηση της ONE πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια:

1ο στάδιο (από την 1η Ιουλίου 1990 έως την 31η Δεκεμβρίου 1993): ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ανάμεσα στα κράτη - μέλη, ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και αύξηση της συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών

2ο στάδιο (από την 1η Ιανουαρίου 1994 έως την 31η Δεκεμβρίου 1998): • σύγκλιση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών των κρατών μελών (για να διασφαλιστεί η σταθερότητα τιμών και η υγιής κατάσταση των δημόσιων οικονομικών) και δημιουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ENI) καθώς και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) το 1998

3ο στάδιο (από την 1η Ιανουαρίου 1999): αμετάκλητος καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών και εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος στις αγορές συναλλάγματος και στις ηλεκτρονικές πληρωμές. Εισαγωγή του Ευρώ σε φυσική μορφή.

Κατά την έναρξη του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ, έντεκα κράτη - μέλη υιοθέτησαν το Ευρώ ως ενιαίο νόμισμα. Δύο χρόνια αργότερα, προσχώρησε και η Ελλάδα. Η Σλοβενία προσχώρησε στη ζώνη ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2007. Τρία κράτη-μέλη δεν υιοθέτησαν το κοινό νόμισμα: το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δανία, χώρες για τις οποίες ισχύει η ρήτρα εξαιρέσεως «opt-out», καθώς και η Σουηδία που δεν εισήγαγε το Ευρώ κατόπιν δημοψηφίσματος με αρνητικό αποτέλεσμα τον Σεπτέμβριο του 2003. Τα κράτη - μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 και την 1η Ιανουαρίου 2007 οφείλουν να υιοθετήσουν το Ευρώ όταν θα πληρούν όλα τα κριτήρια σύγκλισης. Δεν προβλέπεται γι' αυτά καμία ρήτρα εξαιρέσεως στις προενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

Βασικός στόχος της ΕΕ ήταν ευθύς εξαρχής η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των ποικίλων περιφερειών της μέσω της πολιτικής συνοχής της. Αξιοποιεί τα Διαρθρωτικά Ταμεία της προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Τα εν λόγω Ταμεία αντιμετωπίζουν τα προβλήματα:

- των περιφερειών με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα (για παράδειγμα, αραιοκατοικημένων περιφερειών, νησιωτικών, διασυνοριακών και ορεινών περιοχών),
- περιοχών που πλήττονται από τη βιομηχανική μετάβαση, και
- αγροτικών περιοχών.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας προσέθεσε μια τρίτη διάσταση: την εδαφική συνοχή. Με τον όρο εδαφική συνοχή νοείται η πλήρης αξιοποίηση των δυνατών σημείων κάθε περιοχής με στόχο τη συμβολή στη συνολική ισόρροπη βιώσιμη ανάπτυξη της ΕΕ Συνίσταται στον από κοινού σχεδιασμό και υλοποίηση βέλτιστων λύσεων από μια περιοχή και τις γειτονικές σε αυτήν περιοχές, για ζητήματα όπως οι μεταφορές, το διαδίκτυο κ.λπ.

Χρηματοδότηση για σκοπούς συνοχής διατίθεται από:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Συνοχής
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
- την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Τα άρθρα 174-178 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ αποτελούν τη νομική βάση για την πολιτική συνοχής της ΕΕ. Προκειμένου να συμπέσουν με την έκδοση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ, η ΕΕ ενέκρινε σειρά νέων κανονισμών που διέπουν τα προαναφερθέντα ταμεία για την περίοδο 2014-2020.

Πηγή: Eur-Lex

Οικονομική διακυβέρνηση (Economic governance)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εγκρίνει μια δέσμη κανόνων που αποσκοπούν στην ανίχνευση, πρόληψη και αποκατάσταση προβληματικών οικονομικών τάσεων, όπως υπερβολικά δημόσια ελλείμματα ή επίπεδα δημόσιου χρέους που μπορούν να επιβραδύνουν την ανάπτυξη και να θέσουν σε κίνδυνο τις οικονομίες.

Το πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ στρέφεται γύρω από το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, το σύστημά συντονισμού της οικονομικής πολιτικής της. Επιδιώκει να διασφαλίσει ότι υπάρχουν σαφέστεροι κανόνες, ότι οι εθνικές πολιτικές συντονίζονται καλύτερα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ότι υφίσταται τακτική παρακολούθηση και ότι επιβάλλονται ποινές όταν οι χώρες δεν καταφέρνουν να συμμορφωθούν με τους κανόνες.

Από την οικονομική, χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση δημόσιου χρέους και μετά, η ΕΕ ενδυνάμωσε τους κανόνες της οικονομικής διακυβέρνησης ώστε να ενισχύσει το Σύμφωνο

Σταθερότητας και Ανάπτυξης με:

- τις νομοθετικές πράξεις του «εξάπτυχου» (ενός συστήματος για την παρακολούθηση των ευρύτερων οικονομικών πολιτικών προκειμένου να εντοπίζονται προβλήματα σε πρώιμο στάδιο, όπως φούσκες της αγοράς ακινήτων ή ελλιπής ανταγωνιστικότητα - Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών),
- τις νομοθετικές πράξεις του «δίπτυχου» (οι χώρες της ζώνης του ευρώ -εκτός από εκείνες με μακροοικονομικά προγράμματα προσαρμογής- πρέπει να υποβάλλουν τα σχέδια προϋπολογισμού τους έως την 15η Οκτωβρίου κάθε έτους, και η Επιτροπή εκδίδει γνώμη έως το τέλος Νοεμβρίου),
- τη Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση (δημοσιονομικό σύμφωνο).

Πηγή: *Eur-Lex*

Οικονομική και νομισματική ένωση (ONE) **Economic and Monetary Union (EMU)**

Ως οικονομική και νομισματική ένωση (ONE) νοείται η διαδικασία που αποβλέπει στην εναρμόνιση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών των χωρών της ΕΕ, με στόχο την εφαρμογή ενιαίου νομίσματος, του ευρώ. Πραγματοποιήθηκε σε 3 στάδια:

- 1990 - 1993: ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ, ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και αύξηση της συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών τραπεζών.
- 1994 - 1998: σύγκλιση των οικονομικών και νομισματικών πολιτικών των χωρών της ΕΕ (για να διασφαλιστεί η σταθερότητα τιμών και η υγιής κατάσταση των δημόσιων οικονομικών) και δημιουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος (ΕΝΙ), καθώς και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) το 1998.
- 1999 και εξής: αμετάκλητος καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών και εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος στις αγορές συναλλάγματος και στις ηλεκτρονικές πληρωμές. Εισαγωγή του ευρώ σε φυσική μορφή.

Από τον Ιανουάριο του 2015, το ευρώ θα είναι το νόμισμα 19 εκ των 28 χωρών της ΕΕ.

Από την κρίση του 2008, η ΕΕ ενίσχυσε σε σημαντικό βαθμό τα συστήματα οικονομικής διακυβέρνησής της με στόχο τη βελτίωση του εντοπισμού, της πρόληψης και της διόρθωσης των προβληματικών οικονομικών τάσεων, όπως τα υπερβολικά δημόσια ελλείμματα, τα επίπεδα δημοσίου χρέους ή οι μακροοικονομικές ανισορροπίες.

Πηγή: *Eur-Lex*

Οικονομική πολιτική **(Economic policy)**

Η οικονομική πολιτική καλύπτει ευρύ φάσμα ενεργειών που αναλαμβάνουν οι κυβερνήσεις για τη διαχείριση της οικονομίας τους. Μεταξύ αυτών είναι η νομισματική πολιτική (προσφορά και ζήτηση χρήματος), η φορολογία, ο προϋπολογισμός, η δημιουργία θέσεων απασχόλησης κ.λπ.

Η οικονομική και νομισματική ένωση (ONE) προϋποθέτει αλληλεξάρτηση και στενό συντονισμό μεταξύ των εθνικών οικονομικών πολιτικών των χωρών της ΕΕ. Στην περίπτωση των χωρών της ζώνης του ευρώ, η νομισματική πολιτική εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Οι χώρες εκτός ευρωζώνης εξακολουθούν να διαχειρίζονται οι ίδιες τη νομισματική πολιτική τους.

Μολονότι άλλες οικονομικές πολιτικές παραμένουν στην αρμοδιότητα των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ, πρέπει να υπάρχει στενός συντονισμός μεταξύ τους ούτως ώστε να λειτουργεί η ONE όσο τον δυνατόν καλύτερα.

Λόγω των δυσκολιών που είχε η ΕΕ (ιδίως η ζώνη του ευρώ) να αντιμετωπίσει την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση δημοσίου χρέους, έχουν πραγματοποιηθεί μια σειρά από μεταρρυθμίσεις από το 2008:

1. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης ενισχύθηκε από τη Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2013. Εγκρίθηκε το «εξάπτυχο» (6 νομοθετικές πράξεις) το οποίο ενισχύει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και τη μακροοικονομική εποπτεία των χωρών της ΕΕ, όπως επίσης και δύο περαιτέρω νομοθετικές πράξεις («δίπτυχο») οι οποίες προβλέπουν επιπλέον συντονισμό και παρακολούθηση στη ζώνη του ευρώ.

2. Δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό εξάμηνο, ένα ετήσιο πλαίσιο πολιτικού συντονισμού. Το Ευρωπαϊκό εξάμηνο επιδιώκει να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει τις μακροοικονομικές ανισορροπίες μεταξύ των χωρών της ΕΕ καθώς και να εποπτεύει τη δημοσιονομική πολιτική. Επίσης, η Επιτροπή αναλύει τις πολιτικές διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων κάθε χώρας της ΕΕ και μετά εκδίδει συστάσεις ανά χώρα για την ανάληψη δράσης.

3. Η δημιουργία μιας ενοποιημένης τραπεζικής ένωσης. Στόχος της είναι να ευθυγραμμιστεί η ευθύνη εποπτείας, εξυγίανσης και χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ και να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες της ζώνης τους ευρώ συμμορφώνονται με τους ενιαίους κανόνες. Οι τράπεζες και οι μέτοχοί τους θα είναι υπεύθυνοι για ενδεχόμενες ζημιές, και όχι οι φορολογούμενοι.

Πηγή: *Eur-Lex*

οικονομικός φορέας

Ως «οικονομικός φορέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων ή/και φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών ή/και έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται και ο όρος «εργοληπτική επιχείρηση» του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β' του παρόντος Βιβλίου.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Ομοιόμορφη εκλογική διαδικασία για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Uniform electoral procedure for the European Parliament)

Το άρθρο 223 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) να προτείνει τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εκλογή των μελών του με άμεση καθολική ψηφοφορία βάσει ομοιόμορφης διαδικασίας σε όλες τις χώρες της ΕΕ ή βάσει κοινών αρχών για όλες τις χώρες. Οι αναγκαίες διατάξεις θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο και τέθηκαν σε ισχύ με την έγκριση των χωρών της ΕΕ.

Με την απόφαση του Συμβουλίου 2002/772/ΕΚ, η Ευρατόμ προέβλεψε τις αρχές της αναλογικής εκπροσώπησης (χρησιμοποιώντας λίστα ή μεταφερόμενη μονοσταυρία) και του ασυμβίβαστου μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών αξιωμάτων (για παράδειγμα, βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν δύναται να είναι μέλος κυβέρνησης μιας χώρας της ΕΕ). Η εν λόγω απόφαση διέπει ακόμη τη διαδικασία, δεδομένης της δυσκολίας επίτευξης συμφωνίας σχετικά με την εναρμόνιση των εθνικών παραδόσεων.

Το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα δυνάμει του άρθρου 39 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Το άρθρο 22 παράγραφος 2 επιτρέπει στους υπηκόους της ΕΕ που διαμένουν σε άλλη χώρα της ΕΕ να ψηφίζουν και να υποβάλλουν υποψηφιότητα για τις εκλογές του ΕΚ (εκτός εάν έχει εκδοθεί για αυτούς ατομική δικαστική ή διοικητική απόφαση για το αντίθετο).

Οι εθνικοί κανόνες αφορούν ζητήματα όπως την κατανομή εδρών, τα όρια των εκλογικών περιφερειών, την ηλικία ψήφου, τις ημερομηνίες των εκλογών και τη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ομοφωνία (Unanimity)

Ο όρος «ομοφωνία» αφορά την υποχρέωση επίτευξης συναίνεσης μεταξύ όλων των χωρών της ΕΕ που συνέρχονται στο Συμβούλιο, προκειμένου να εγκριθεί μια πρόταση.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, η οποία υπογράφηκε το 1986, τροποποίησε τη Συνθήκη της Ρώμης με σκοπό να προσδώσει νέα πνοή στην ευρωπαϊκή ενοποίηση και να ολοκληρώσει την εσωτερική αγορά. Μείωσε τους τομείς πολιτικής για τους οποίους απαιτούνταν ομοφωνία προκειμένου να εγκριθεί νομοθεσία.

Η τελευταία τροποποίηση των Συνθηκών, η Συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2009, αύξησε τον αριθμό των τομέων για τους οποίους στο Συμβούλιο ισχύει ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία.

Ωστόσο, ένας περιορισμένος αριθμός πολιτικών, οι οποίες κρίνεται ότι είναι ευαίσθητες, εξακολουθεί να υπάγεται σε ψηφοφορία με ομοφωνία: η φορολογία, η κοινωνική ασφάλιση ή κοινωνική προστασία, η προσχώρηση νέων χωρών στην ΕΕ, η κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική, και η επιχειρησιακή αστυνομική συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) **Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)**

Η ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) καταρτίστηκε από τη στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) προκειμένου να παράσχει μια ενιαία και ομοιόμορφη κατανομή των εδαφικών μονάδων για την παραγωγή περιφερειακών στατιστικών.

Το έδαφος της ΕΕ χωρίζεται σε τρία διαφορετικά γεωγραφικά επίπεδα:

- NUTS 1: μεγάλες κοινωνικο-οικονομικές περιφέρειες με πληθυσμό που κυμαίνεται από 3 έως 7 εκατομμύρια, π.χ. γερμανικές περιφέρειες «Länder», πολωνικές περιφέρειες «regiony» και ρουμανικές περιφέρειες «macromregiuni»,
- NUTS 2: βασικές περιφέρειες που συνήθως χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των περιφερειακών πολιτικών με πληθυσμό που κυμαίνεται από 800 000 έως 3 εκατομμύρια, π.χ. βελγικές περιφέρειες «provinc(i)es», δανικές περιφέρειες «regioner» και τσεχικές περιφέρειες «oblasti»,
- NUTS 3: μικρές περιφέρειες για συγκεκριμένες διαγνώσεις με πληθυσμό που κυμαίνεται από 150 000 έως 800 000, π.χ. βουλγαρικές περιφέρειες «oblasti» και ιταλικές περιφέρειες «provincie».

Οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ καθορίζονται στο επίπεδο NUTS 2.

Η ονοματολογία NUTS θεσπίστηκε επισήμως το 2003 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003. Περιλαμβάνει κανόνες για τροποποιήσεις της ονοματολογίας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο μετά το πέρας τουλάχιστον τριών ετών από την προηγούμενη έκδοση με στόχο τη διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου σταθερότητας, που υποστηρίζει τη συλλογή δεδομένων, τον σχεδιασμό πολιτικών προγραμμάτων και την εφαρμογή τους.

Από το 2003, η ονοματολογία NUTS έχει ενημερωθεί αρκετές φορές.

Πηγή: Eur-Lex

Οπτικοακουστικός τομέας (Audiovisual)

Η οπτικοακουστική πολιτική της ΕΕ στηρίζεται σε πολλές νομικές βάσεις από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κυρίως στα άρθρα 167 (πολιτισμός και πολιτιστική συνεργασία) και 173 (βιομηχανία). Άλλοι κανόνες της ΕΕ, όπως οι κανόνες για τον ανταγωνισμό, τις κρατικές ενισχύσεις και τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, επηρεάζουν επίσης σημαντικά τον τομέα.

Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της δράσης της ΕΕ υπήρξε η δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες. Η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων του 2010 προβλέπει πλαίσιο για την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας, παραγωγής και διανομής ευρωπαϊκών τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Το 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την Πράσινη Βίβλο «Προετοιμασία για την πλήρη σύγκλιση στον οπτικοακουστικό κόσμο: ανάπτυξη, δημιουργία και αξίες». Αυτή έχει ως στόχο να προκαλέσει τη συζήτηση γύρω από αυτόν τον ταχέως εξελισσόμενο τομέα και τον τρόπο με τον οποίο καταναλώνονται και παρέχονται οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες.

Το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη (2014-2020) αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημιουργικών τομέων εντός αλλά και εκτός των συνόρων της ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

οργανισμοί δημοσίου δικαίου

Ως οργανισμοί δημοσίου δικαίου νοούνται οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·
- β) έχουν νομική προσωπικότητα· και
- γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από το κράτος, τις αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· ή υπόκεινται σε διαχειριστική εποπτεία από τις αρχές ή τους οργανισμούς αυτούς· ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το κράτος, τις αρχές περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union agencies)

Οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) είναι φορείς που συστάθηκαν από την ΕΕ με σκοπό να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα τεχνικού, επιστημονικού ή διοικητικού χαρακτήρα. Κατατάσσονται σε 4 ομάδες:

1. Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί εκτελούν τεχνικές, επιστημονικές εργασίες ή εργασίες διαχείρισης που βοηθούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να χαράσσουν και να εφαρμόζουν πολιτικές. Συγκροτούνται για αόριστο χρονικό διάστημα και είναι εγκατεστημένοι σε όλη την ΕΕ.
2. Οι εκτελεστικοί οργανισμοί βοηθούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαχειρίζεται προγράμματα της ΕΕ. Συγκροτούνται για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια και πρέπει να έχουν την έδρα τους στην ίδια τοποθεσία με την Επιτροπή (Βρυξέλλες ή Λουξεμβούργο).
3. Οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) έχουν συγκροτηθεί για τον συντονισμό των εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς· για την προσφορά γνώσεων, υποδομών και χρηματοδότησης για την πυρηνική ενέργεια· και για τη διασφάλιση επαρκούς και ασφαλούς εφοδιασμού με πυρηνική ενέργεια.
4. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT), ένας ανεξάρτητος φορέας της ΕΕ που στόχο έχει να προάγει την ικανότητα της Ευρώπης να αναπτύσσει νέες τεχνολογίες, συνδυάζοντας τους καλύτερους επιστημονικούς, επιχειρηματικούς και εκπαιδευτικούς πόρους. Έχει την έδρα του στην Ουγγαρία.

Πηγή: *Eur-Lex*

Οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών (Civil society organisation)

Η κοινωνία των πολιτών αναφέρεται σε όλες τις μορφές κοινωνικής δράσης οι οποίες πραγματοποιούνται από άτομα ή ομάδες που δεν συνδέονται με το κράτος ούτε διοικούνται από αυτό.

Οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών είναι μια οργανωτική δομή της οποίας τα μέλη

εξυπηρετούν το γενικό συμφέρον με δημοκρατικές διαδικασίες και η οποία διαδραματίζει τον ρόλο του μεσολαβητή ανάμεσα στις δημόσιες αρχές και τους πολίτες.

Το άρθρο 15 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών για τη χρηστή διακυβέρνηση της ΕΕ. Το άρθρο 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει την ανάγκη να διαθέτει η ΕΕ ανοιχτό, διάφανο και τακτικό διάλογο με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, π.χ. όταν προετοιμάζει προτάσεις για τη νομοθεσία της ΕΕ.

Παραδείγματα των εν λόγω οργανώσεων περιλαμβάνουν τα εξής:

- κοινωνικούς εταίρους (συνδικαλιστικές οργανώσεις και ομάδες εργοδοτών)·
- μη κυβερνητικές οργανώσεις (π.χ. για το περιβάλλον και την προστασία των καταναλωτών)·
- οργανώσεις βάσης (π.χ. νεολαία και ομάδες οικογενειών).

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών σε επίπεδο ΕΕ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ορθή μεταχείριση των ζώων (Animal welfare)

Το άρθρο 13 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ ορίζει ότι θα πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι απαιτήσεις ορθής μεταχείρισης των ζώων ως ευαίσθητων όντων. Η ΕΕ επιδιώκει να διασφαλίσει ότι τα ζώα δεν υφίστανται πόνο ή ταλαιπωρία που μπορεί να αποφευχθεί και να υποχρεώσει τους ιδιοκτήτες και υπεύθυνους ζώων να τηρούν ελάχιστες απαιτήσεις για την ορθή μεταχείρισή τους.

Το 2012 εγκρίθηκε τετραετές σχέδιο της ΕΕ για τη βελτίωση της ορθής μεταχείρισης των ζώων, το οποίο αποσκοπεί στην απλούστευση της σχετικής νομοθεσίας με στόχο:

- την ενίσχυση της διαφάνειας των ισχυρισμών για την ορθή μεταχείριση των ζώων, ώστε να ισχύουν οι ίδιοι όροι ανταγωνισμού για όλους τους παραγωγούς·
- την εστίαση στα αποτελέσματα για τα ζώα·
- τη βελτίωση της εκπαίδευσης των ατόμων που μεταχειρίζονται τα ζώα.

Επιπλέον, το σχέδιο αυτό έχει ως στόχο να διασφαλίσει καλύτερη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και να βελτιώσει την πληροφόρηση των καταναλωτών, των εμπόρων λιανικής πώλησης και της βιομηχανίας τροφίμων.

Παρόλο που η ορθή μεταχείριση των ζώων αντιμετωπίζεται κυρίως σε επίπεδο ΕΕ, δεν εμπίπτει στην αποκλειστική της αρμοδιότητα. Θέματα όπως η χρήση ζώων σε παραστάσεις, πολιτιστικές ή αθλητικές εκδηλώσεις αποτελούν ευθύνη των χωρών της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο.

Πηγή: *Eur-Lex*

Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

Είναι ένας ανεξάρτητος παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου που ιδρύθηκε το 1995 και στον οποίο ανήκουν όλα τα μέχρι τώρα μέλη της GATT. Στόχος του είναι να ενισχύσει τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των μελών του και να χρησιμεύσει εκτός των άλλων και ως φόρουμ για τις πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις. Οι περισσότερες χώρες της γής είναι μέλη του ΠΟΕ, ο οποίος αποτελεί τον μόνο διεθνή οργανισμό που ελέγχει το εμπόριο αγαθών, υπηρεσιών και δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας μεταξύ των χωρών.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) ως ανεξάρτητη δημόσια υπηρεσία, ιδρύθηκε το 1964 (Ν. 4379/1964). Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1566/1985 (άρθρο 24), το ΠΙ αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια υπηρεσία, εδρεύει στην Αθήνα και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο είναι ο παλαιότερος ερευνητικός και συμβουλευτικός φορέας σε ζητήματα παιδείας και με το έργο του συμβάλλει ουσιαστικά στη χάραξη της εκπαιδευτικής πολιτικής από το ΥΠΕΠΘ. Κύριος σκοπός του ΠΙ

είναι η πολύπλευρη μελέτη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, η υποβολή προτάσεων, γνωμοδοτήσεων και εισηγήσεων προς τον Υπουργό Παιδείας για όλα τα θέματα της εκπαίδευσης, καθώς και η εφαρμογή των αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε εκπαιδευτικό-παιδαγωγικό επίπεδο.

παραγωγός αποβλήτων

Κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Παρακολούθηση

Το σύνολο των διαδικασιών με τις οποίες πραγματοποιείται η συλλογή και διαχείριση πληροφοριών που αφορούν την υλοποίηση των Πράξεων. Μέσω των διαδικασιών αυτών παρακολουθείται και εποπτεύεται η πορεία εξέλιξής τους και σε περιπτώσεις όπου απαιτείται, γίνονται διορθωτικές ενέργειες προκειμένου να ολοκληρωθεί μέσα στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο των Πράξεων αποδίδοντας το αντίστοιχο λειτουργικό αποτέλεσμα, όπως τα παραπάνω έχουν εγκριθεί με την Απόφαση Ένταξης των Πράξεων στο Πρόγραμμα.

Παράνομη κρατική ενίσχυση

Κρατική ενίσχυση που ένα κράτος μέλος δεν έχει γνωστοποιήσει επίσημα στην Επιτροπή. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι δεν μπορεί να εγκριθεί η ενίσχυση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαδικαστική ανεπάρκεια μπορεί ακόμα να διορθωθεί με μεταγενέστερη έγκριση από την Επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά (βλ. συμβατή κρατική ενίσχυση, ασύμβατη κρατική ενίσχυση, παράνομη κρατική ενίσχυση).

Παραστατικά δαπανών

Τα νόμιμα στοιχεία που εκδίδονται μετά την υλοποίηση μιας δαπάνης και αποτελούν ένα από τα προαπαιτούμενα στοιχεία για την έκδοση εντάλματος πληρωμής, όπως π.χ. τιμολόγια, δελτία παροχής υπηρεσιών, κλπ.

Παρατυπία

Κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην θέσπιση των ΕΔΕΤ, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Πηγή: Ν. 4314/14

πάροχος υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων / πάροχος υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων

Ως «πάροχος υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων» «πάροχος υπηρεσιών σύναψης συμβάσεων» νοείται δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που προσφέρει στην αγορά επικουρικές δραστηριότητες αγορών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Παρέμβαση

Κάθε δράση ή ενέργεια που γίνεται από δημόσιες αρχές ανεξάρτητα από τη φύση της και μπορεί να είναι μία πολιτική, ένα πρόγραμμα ή ένα έργο. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής Κοινωνικής Συνοχής, οι παρεμβάσεις γίνονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής κυρίως με τη μορφή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Περατωθείσα πράξη

Πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά ή εφαρμοστεί πλήρως και για την οποία έχουν

καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συμμετοχή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Περιβάλλον (Environment)

Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα του περιβάλλοντος, που βασίζεται στο άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), αποσκοπεί στη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος καθώς και στην προστασία της υγείας του ανθρώπου. Επίσης, η εν λόγω πολιτική αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων, και συμβάλλει στην προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, ειδικότερα όσον αφορά στην αλλαγή του κλίματος. Στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της ανάληψης διορθωτικών ενεργειών στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Το 2013 η ΕΕ ενέκρινε το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, το οποίο καθοδηγεί την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ για την περίοδο έως το 2020. Το πρόγραμμα δράσης καθορίζει το μακροπρόθεσμο όραμα όσον αφορά το πού θέλει να βρίσκεται η ΕΕ το 2050 και έχει 3 τομείς προτεραιότητας:

1. φυσικό κεφάλαιο: προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του γόνιμου εδάφους, των θαλασσών, των γλυκών υδάτων και του καθαρού αέρα, και της βιοποικιλότητας·
2. οικονομία αποδοτικής χρήσης των πόρων: πλήρη απόδοση της δέσμης μέτρων για το κλίμα και την ενέργεια· σημαντικές βελτιώσεις της περιβαλλοντικής απόδοσης των προϊόντων και μειώσεις του περιβαλλοντικού αντίκτυπου της κατανάλωσης·
3. υγιές περιβάλλον για υγιείς ανθρώπους.

Πηγή: Eur-Lex

Περιβαλλοντικοί Όροι

Όροι για την προστασία του περιβάλλοντος, η έγκριση των οποίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση αδειας πραγματοποίησης ορισμένων νέων έργων ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση ή μετεγκατάσταση υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων.

Για την έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων για ορισμένες κατηγορίες έργων, απαιτείται υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων χορηγείται με κοινή απόφαση του Υπουργείου ΥΠΕΧΩΔΕ και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων ή με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, στις περιπτώσεις που έχουν εκχωρηθεί οι σχετικές αρμοδιότητες.

Περιοχή προγράμματος

Η γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από ένα ειδικό πρόγραμμα ή, σε περίπτωση που το πρόγραμμα καλύπτει περισσότερες της μιας κατηγορίες περιοχών, η γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί σε κάθε ξεχωριστή κατηγορία περιοχής.

Πηγή: Ν. 4314/14

Περιφέρεια (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «περιφέρεια» νοείται εδαφική μονάδα που αντιστοιχεί στο επίπεδο 1 ή 2 της Ονοματολογίας Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (επίπεδο 1 και 2 της ΟΕΣΜ) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 (4) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πηγή: Ν. 4314/14 - (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (13) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας:

- ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

- ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας
- ΠΕΠ Ηπείρου
- ΠΕΠ Θεσσαλίας
- ΠΕΠ Ιονίων Νήσων
- ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας
- ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας
- ΠΕΠ Αττικής
- ΠΕΠ Πελοποννήσου
- ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου
- ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου
- ΠΕΠ Κρήτης

Περιφερειακές ενισχύσεις

Περιφερειακές Ενισχύσεις ονομάζονται οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη συγκεκριμένων μειονεκτικών περιοχών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και έχουν σαν στόχο να μειώσουν τις περιφερειακές ανισότητες μέσα στην ΕΕ και να προωθήσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή της. Οι Περιφερειακές Ενισχύσεις διέπονται από τις Κατευθυντήριες Γραμμές Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΚΓΠΕ) της ΕΕ, οι οποίες αποτελούν τη βάση διαμόρφωσης του εθνικού Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για κάθε Κράτος - Μέλος (Κ-Μ) της ΕΕ. Η Επιτροπή πρόσφατα δημοσίευσε τις νέες ΚΓΠΕ (C54/13, 4.3.2006) που θα ισχύσουν για την περίοδο 2007-2013. Περιφερειακές Ενισχύσεις δύνανται να χορηγηθούν σε όλους τους τομείς εκτός από: τον γεωργικό τομέα, τον τομέα της αλιείας, τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, τον τομέα των μεταφορών και της ναυπηγικής και τον κλάδο των συνθετικών ινών, των οποίων η ενίσχυση δεν επιτρέπεται ή διέπεται από εξειδικευμένους Κανονισμούς. Κατά κανόνα οι Περιφερειακές Ενισχύσεις θα πρέπει να χορηγούνται στο πλαίσιο καθεστώτων που καλύπτουν πολλές οικονομικές δραστηριότητες. Στις περιπτώσεις που το κράτος-μέλος προτίθεται να ενισχύσει μία και μόνο δραστηριότητα, ή να χορηγήσει ενίσχυση σε μία και μόνο επιχείρηση (ad-hoc), θα πρέπει να αποδείξει ότι η ενίσχυση αυτή συμβάλει στην ευόδωση μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι μέσω αυτής δεν θα προκύψει νόθευση του ανταγωνισμού. Επίσης δεν μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις βάσει των ΚΓΠΕ για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων οποιουδήποτε κλάδου (οι ενισχύσεις αυτής της κατηγορίας διέπονται από ξεχωριστό πλαίσιο).

Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί **επιχειρησιακό σχέδιο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας**, καταρτίζεται για κάθε Περιφέρεια της χώρας και εξειδικεύει τις γενικές κατευθύνσεις που περιέχονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και αποσκοπεί:

- στην επιλογή των περιοχών που συγκροτούν τις ενότητες διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (διαχειριστικές ενότητες)
- στον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε διαχειριστική ενότητα
- στην εξειδίκευση συγκεκριμένων μέτρων, όρων και περιορισμών για την επίτευξη των στρατηγικών και ποσοτικών στόχων που καθορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

Πιστοποίηση δαπανών

Οι διαδικασίες πιστοποίησης των δαπανών αναλυτικότερα περιγράφονται στο Εγχειρίδιο διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με το σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επίσης δύνανται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης.

Πίστωση

Το ποσό που διατίθεται από το Φορέα Χρηματοδότησης προς το Φορέα Υλοποίησης για την κάλυψη των δαπανών του Έργου. Η Πίστωση αναγράφεται στη σχετική Συλλογική Απόφαση

(ΣΑ) του ΠΔΕ και αποφασίζεται σε ετήσια βάση. Η Πίστωση προκύπτει από το αίτημα του αρμόδιου Φορέα Χρηματοδότησης προς το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ύστερα από συγκέντρωση των επιμέρους αιτημάτων των Φορέων Υλοποίησης προς το Φορέα Χρηματοδότησης).

Πληροφόρηση – δημοσιότητα

Σύμφωνα με το άρθρο 69 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 το κράτος - μέλος και η Διαχειριστική Αρχή για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τις πράξεις και τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και εξασφαλίζουν τη σχετική δημοσιότητα. Η πληροφόρηση απευθύνεται στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στους δικαιούχους με στόχο την προβολή του ρόλου της Κοινότητας και τη διασφάλιση της διαφάνειας της συνδρομής των Ταμείων. Η εξειδίκευση της εφαρμογής των απαιτήσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης περιγράφεται στις διατάξεις (άρθρα 2 έως και 10) του Εφαρμοστικού Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας παρουσιάζονται με τη μορφή ενός επικοινωνιακού σχεδίου δράσεων. Το επικοινωνιακό σχέδιο, καθώς και οποιαδήποτε σημαντική τροποποίησή του, εκπονείται από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ με βάση τις κατευθύνσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, εφόσον το ΕΠ συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ ή υλοποιεί δράσεις τύπου ΕΚΤ) και υποβάλλεται προς εξέταση στην Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 3 του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων» (ΠΣΚΕ)

Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων» εφεξής ΠΣΚΕ: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στα επενδυτικά σχέδια των ιδιωτών που αιτούνται Κρατική Ενίσχυση.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων

Το πληροφοριακό σύστημα όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στον έλεγχο σώρευσης, όπως αυτή περιγράφεται στους Κανονισμούς της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΕ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πληρωμή

Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται από το Φορέα Υλοποίησης στον Ανάδοχο για την εκτέλεση του Έργου (μελέτη, κατασκευή, προμήθεια, απαλλοτρίωση, κλπ.).

Πολιτική Συνοχής

Οι Κοινοτικοί Στρατηγικοί Προσανατολισμοί περιλαμβάνουν τις αρχές και τις προτεραιότητες για την πολιτική συνοχής και προτείνουν τρόπους με τους οποίους οι περιφέρειες της Ευρώπης μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τα 308 δισ. ευρώ που διατίθενται για εθνικά και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων κατά την επόμενη επταετία. Οι εθνικές αρχές θα χρησιμοποιήσουν τους προσανατολισμούς ως βάση για την κατάρτιση των δικών τους εθνικών στρατηγικών προτεραιοτήτων και σχεδιασμών για την περίοδο 2007-2013, των επονομαζόμενων Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς.

Σύμφωνα με τους προσανατολισμούς και την αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της πολιτικής συνοχής θα πρέπει να προσανατολίσουν τους πόρους τους στις εξής τρεις προτεραιότητες:

- βελτίωση της ελκυστικότητας των κρατών μελών, των περιφερειών και των πόλεων βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, εξασφαλίζοντας επαρκή ποιότητα και επίπεδο υπηρεσιών και προστατεύοντας το περιβαλλοντικό τους δυναμικό,
- ενθάρρυνση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης με ικανότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, και
- δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας προσελκύοντας περισσότερα άτομα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, βελτιώνοντας την προσαρμοστικότητα

εργαζόμενων και επιχειρήσεων και αυξάνοντας τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο.

Οι Προσανατολισμοί επιχειρούν να αναπτύξουν μια ισορροπία μεταξύ του διπτού στόχου της πολιτικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση και την εδαφική συνοχή. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται ότι τα νέα προγράμματα δεν ακολουθούν μια ενιαία για όλες τις περιπτώσεις προσέγγιση.

Πολιτική της ΕΕ για το Περιβάλλον

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος βασίζεται στο άρθρο 174 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η πολιτική αυτή αποσκοπεί στη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος καθώς και στην προστασία της υγείας του ανθρώπου. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται επίσης στη συντητική και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων. Τέλος, πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμβάλλει στην προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η πολιτική περιβάλλοντος στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της ανάληψης διορθωτικών ενεργειών στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, το οποίο θεσπίστηκε το 2002, ορίζει τις προτεραιότητες και τους στόχους της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής έως το 2010. Επικεντρώνεται στους παρακάτω τομείς στους οποίους θα πρέπει να αναληφθεί δράση κατά προτεραιότητα:

- την αλλαγή του κλίματος,
- τη βιοποικιλότητα,
- το περιβάλλον
- την υγεία και
- τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και των αποβλήτων.

Το πρόγραμμα συμπληρώνεται από επτά θεματικές στρατηγικές που αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- την ατμοσφαιρική ρύπανση,
- τα απόβλητα,
- το θαλάσσιο περιβάλλον,
- τα εδάφη,
- τα φυτοφάρμακα,
- τους φυσικούς πόρους και
- το αστικό περιβάλλον.

Μέσα σε χρονικό διάστημα τριάντα ετών, η ευρωπαϊκή περιβαλλοντική δράση εξελίχθηκε από μια διορθωτική προσέγγιση για μια σειρά συγκεκριμένων προβλημάτων σε μια πολιτική με πιο εγκάρσιο, προληπτικό και συνεκτικό χαρακτήρα. Η έννοια της «αιεφόρου ανάπτυξης» συμπεριλήφθηκε στους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη συνθήκη του Άμστερνταμ και η ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος στις άλλες κοινοτικές πολιτικές ενισχύθηκε, ιδίως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, των μεταφορών και της ενέργειας. Η δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν αυστηρότερα των εναρμονισθέντων πρότυπα διευκολύνθηκε, με την προϋπόθεση ότι τα πρότυπα συνάδουν προς τις διατάξεις της συνθήκης και ανακοινώνονται στην Επιτροπή. Οι περισσότερες κοινοτικές πράξεις στον τομέα του περιβάλλοντος θεσπίζονται με τη διαδικασία της συναπόφασης, εξαιρουμένων ορισμένων τομέων, όπως οι φορολογικές ή οι χωροταξικές διατάξεις, ή των τομέων που επηρεάζουν ουσιαστικά τις επιλογές ενός κράτους μέλους για θέματα ενέργειας.

πολλαπλή συμμόρφωση

Η αρχή σύμφωνα με την οποία οι γεωργοί πρέπει να ανταποκρίνονται σε απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος ως προϋπόθεση για να επωφεληθούν από τη στήριξη της αγοράς ενσωματώθηκε στη μεταρρύθμιση που συντελέστηκε με το Πρόγραμμα Δράσης 2000. Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2003 έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στην πολλαπλή συμμόρφωση, η οποία έγινε υποχρεωτική.

Πολύ μικρή επιχείρηση

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Ποσό δημοπράτησης

Είναι ο προϋπολογισμός με τον οποίο δημοπρατείται το έργο και ο οποίος αποτελεί προεκτίμηση του κόστους του έργου και περιλαμβάνει κάθε σχετική δαπάνη, τα γενικά έξοδα και το εργολαβικό όφελος, τα απρόβλεπτα και το ΦΠΑ.

Το ποσό δημοπράτησης προσδιορίζεται είτε στο πλαίσιο της μελέτης του έργου (προϋπολογισμός μελέτης) ή με κατάλληλη προσαρμογή του προϋπολογισμού μελέτης από την υπηρεσία της Προϊσταμένης Αρχής που διενεργεί τη δημοπρασία.

Επί του ποσού δημοπράτησης οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι Ανάδοχοι του Έργου καλούνται να προσφέρουν έκπτωση.

Ποσό σύμβασης

Είναι το χρηματικό ποσό που συμφωνείται μέσω της Σύμβασης, ή ενδεχόμενης τροποποίησης αυτής, να καταβληθεί από τον Εργοδότη στον Ανάδοχο ενός έργου, ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση από τον δεύτερο του εν λόγω έργου, σύμφωνα με τα Συμβατικά Τεύχη.

Το αρχικό Ποσό Σύμβασης (ή το Αρχικό Συμβατικό Οικονομικό Αντικείμενο) προκύπτει από το Ποσό Δημοπράτησης ύστερα από την αφαίρεση του ποσοστού έκπτωσης που προσέφερε ο επιλεγείς Ανάδοχος.

Ποσοστό στήριξης (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «ποσοστό στήριξης» νοείται το ποσοστό της δημόσιας συνεισφοράς σε μια πράξη.

Πηγή: Ν. 4314/14

Ποσόστωση εισαγωγής

Import quota

Η ποσόστωση εισαγωγής είναι η μέγιστη ποσότητα ενός αγαθού το οποίο οι εισαγωγείς μιας χώρας μπορούν να εισάγουν με μηδενικό ή μειωμένο δασμό.

Πραγματικές Δαπάνες

Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εκτός αν οι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο προβλέπουν αλλιώς.

Πηγή: Ν. 4314/2014

Πράξη - Ν. 4314/14

Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα

Πηγή: Ν. 4314/2014

«Πράξη» για το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ

Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων. Στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα

πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πράξη ΣΔΙΤ

πράξη που εφαρμόζεται ή πρόκειται να εφαρμοστεί με δομή σύμπραξης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα

Πηγή: Ν. 4314/2014

Πράσινες Βίβλοι

Οι Πράσινες Βίβλοι είναι έγγραφα που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα οποία αποσκοπούν στην προώθηση του προβληματισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο επί συγκεκριμένου θέματος. Στο πλαίσιο αυτό, καλούν τα ενδιαφερόμενα μέρη (οργανισμούς και άτομα) να συμμετάσχουν σε μια διαδικασία διαβούλευσης και συζήτησης στη βάση των προτάσεων που διατυπώνουν. Οι Πράσινες Βίβλοι αποτελούν ενίοτε την αφετηρία νομοθετικών εξελίξεων που στη συνέχεια εκτίθενται στις Λευκές Βίβλους. Οι Πράσινες Βίβλοι για το επιχειρηματικό πνεύμα στην Ευρώπη (2003), για τις δημογραφικές αλλαγές και μια νέα αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών (2005) ή, πιο πρόσφατα, για μια ευρωπαϊκή στρατηγική σχετικά με μια ασφαλή, ανταγωνιστική και βιώσιμη ενέργεια (2006) αποτελούν παραδείγματα των συζητούμενων θεματικών τομέων.

Πράσινη άμεση πληρωμή Green direct payment

Η μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής το 2013 εισήγαγε την πράσινη άμεση πληρωμή (ενίσχυση) που καταβάλλεται στους αγρότες υπό την προϋπόθεση ότι αναλαμβάνουν πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον. Τα κράτη-μέλη πρέπει να διαθέσουν το 30% των άμεσων χαρτοφυλακίων πληρωμών τους σε πράσινες άμεσες πληρωμές.

Οι βασικές πρακτικές που οι αγρότες θα πρέπει να αναλάβουν είναι:

1. διατήρηση μόνιμων βοσκότοπων,
2. καλλιέργειες διαφοροποίησης,
3. ποσοστό 5% (αργότερα 7%) της γης τους ως περιοχή οικολογικής εστίασης.

Με την επιφύλαξη της απόφασης από τα κράτη μέλη ένας γεωργός μπορεί, αντί να εφαρμόσει αυτές τις βασικές πρακτικές, να αναλάβει πρακτικές που θεωρούνται ισοδύναμες (όπως η αμειψισπορά, αντί της διαφοροποίησης των καλλιεργειών).

Πράσινο Σημείο

Οργανωμένος χώρος που ορίζεται από Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για ανακύκλωση ή για επαναχρησιμοποίηση. Τα Πράσινα Σημεία (ΠΣ) διακρίνονται σε μικρά και σε μεγάλα ανάλογα με τον όγκο και τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών που δέχονται, τη λειτουργία τους και την έκταση που καταλαμβάνουν. Στα Πράσινα Σημεία δύνανται να πραγματοποιούνται δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Πρόγραμμα

«Επιχειρησιακό πρόγραμμα» όπως αναφέρεται στο τρίτο ή τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού και στον κανονισμό ΕΤΘΑ και «πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)

Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι

μονοταμειακό (με τη συνδρομή του ΕΓΤΑΑ) και πολυτομιακό, καλύπτει όλη την επικράτεια για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και εγκρίνεται από την Επιτροπή.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας

Το πρόγραμμα είναι μονοταμειακό (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας - ΕΤΘΑ). Οι κύριοι στόχοι του ΕΠ είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κλάδων της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης, η βιωσιμότητα της θαλάσσιας αλιείας και η βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που εξαρτώνται παραδοσιακά από την αλιεία. Το πρόγραμμα αφορά επίσης την ανάγκη προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των έμβιων πόρων, τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)

Είναι το Πρόγραμμα (ή Προϋπολογισμός) που καθορίζει τους πόρους που μπορούν να διατεθούν για χρηματοδότηση επενδυτικών έργων. Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται για έργα υποδομής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Το ΠΔΕ καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών ύστερα από προτάσεις που υποβάλλουν τα αρμόδια Υπουργεία και οι Νομαρχίες, οι δε διαδικασίες του ΠΔΕ διεκπεραιώνονται από το ΥΠΟΙΚ.

Είναι ετήσιας διάρκειας και αποτελεί τμήμα του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού.

Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ)

Στη νέα προγραμματική περίοδο, τα Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αντικαθίστανται από τα Προγράμματα του Στόχου ΙΙΙ «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία».

Διμερή προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας της Ελλάδας με γειτνιάζουσες χώρες:

- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Βουλγαρία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Ιταλία 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM) 2014-2020
- Διασυνοριακό Πρόγραμμα Ελλάδα – Αλβανία 2014-2020

Πολυμερή Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας:

- Αδριατικής – Ιονίου (διακρατικό)
- MED (διακρατικό)
- MED ENI CBC (διασυνοριακό)
- Black Sea basin ENI CBC (διασυνοριακό)
- INERREG EUROPE (διαπεριφερειακό)
- Balkan Mediterranean (διακρατικό)

Προγραμματισμός

Ως «προγραμματισμός» νοείται η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και κατανομής χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

Πηγή: (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Προεκτιμώμενη αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Προεκτιμώμενη αμοιβή» νοείται το προεκτιμώμενο από την αναθέτουσα Αρχή χρηματικό ποσό για την ολοκλήρωση των προκηρυσσόμενων μελετών ή

τεχνικών υπηρεσιών, που καθορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 53 και αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης,

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση (αποβλήτων)

Κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης

Είναι αγροτροφικά προϊόντα η ποιότητα των οποίων αποδίδεται στην γεωγραφική τους προέλευση. Υπάρχουν δύο κατηγορίες τέτοιων προϊόντων:

- Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) - Products of Denominated Origin (PDO) και
- Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) - Products of Geographic Indication (PGI).

Για τα πρώτα, το σύνολο της παραγωγικής διαδικασίας πρέπει να συντελείται μέσα σε προκαθορισμένη γεωγραφικά περιοχή ενώ για τα δεύτερα αρκεί τουλάχιστον κάποιο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας να γίνεται μέσα στην προκαθορισμένη περιοχή.

Προϊόντα ιδιοτυπίας

Τα αγροτροφικά προϊόντα η ποιότητα των οποίων αποδίδεται σε ειδικά ή παραδοσιακά χαρακτηριστικά τα οποία το διαφοροποιούν από παρόμοια προϊόντα της ίδιας κατηγορίας.

Προϊσταμένη Αρχή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προκαταβολή

Ποσό που καταβάλλεται κατά την έναρξη των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με στόχο να εξασφαλίζει κανονική ταμειακή ροή που διευκολύνει τις πληρωμές προς τους Δικαιούχους κατά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Πρόληψη

Τα μέτρα, τα οποία λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:

- α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,
- β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ή
- γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες

Πηγή: Ν. 4042/2012

Προσθετικότητα

Οι συνεισφορές των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν αντικαθιστούν τις δημόσιες ή ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες των κρατών - μελών. Για τις περιφέρειες που καλύπτονται από το στόχο «Σύγκλιση» η Επιτροπή και το κράτος - μέλος καθορίζουν το ύψος της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης το οποίο πρέπει να διατηρεί το κράτος - μέλος σε όλες τις οικείες περιφέρειες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Το επίπεδο των δαπανών ενός κράτους - μέλους αποτελεί ένα από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς. Κατά κανόνα, το ύψος της παραπάνω δαπάνης (του άρθρου 15, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006) είναι

τουλάχιστον ίσο προς το ύψος του πραγματικού ποσού της μέσης ετήσιας δαπάνης κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Επιπλέον, το ύψος της δαπάνης καθορίζεται με βάση τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες στα πλαίσια των οποίων πραγματοποιείται η χρηματοδότηση και λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες ειδικές ή εξαιρετικές οικονομικές καταστάσεις, όπως τις ιδιωτικοποιήσεις καθώς και ένα εξαιρετικό ύψος δημόσιας ή ισοδύναμης ιδιωτικής διαρθρωτικής δαπάνης από το κράτος - μέλος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού. Για το στόχο «Σύγκλιση», η Επιτροπή, σε συνεργασία με κάθε κράτος - μέλος, προβαίνει σε ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας το 2011 και εκ των υστέρων επαλήθευση της προσθετικότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά κράτος - μέλος τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της προσθετικότητας, καθώς και τη μεθοδολογία και τις πηγές πληροφόρησης, μετά την ολοκλήρωση εκάστου των τριών σταδίων της επαλήθευσης.

Προστασία του περιβάλλοντος

Το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

Προστατευόμενη περιοχή

Γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, η οποία καθορίζεται ή υπόκειται σε ρυθμίσεις και λειτουργεί έτσι ώστε να επιτυγχάνονται ειδικοί στόχοι προστασίας.

Προσφέρων

Ως «προσφέρων» νοείται οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προσωρινή αποθήκευση στερεών αποβλήτων

Η αποθήκευση των αποβλήτων για ορισμένο χρόνο σε εγκεκριμένο χώρο ή εγκατάσταση, μέχρι να πραγματοποιηθεί η μεταφορά τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση επεξεργασίας ή τελικής διάθεσης.

Προτεραιότητα

Όπως αναφέρεται στο δεύτερο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού: ο «άξονας προτεραιότητας» όπως αναφέρεται στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής και η «προτεραιότητα της Ένωσης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό ΕΤΘΑ και τον κανονισμό ΕΓΤΑΑ.

Πηγή: Ν. 4314/14

Προτεραιότητες για το ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας

Οι προτεραιότητες της Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και των σχετικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τους σχετικούς θεματικούς στόχους του Κανονισμού 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Προτεραιότητες για το ΠΑΑ

Η επίτευξη των στόχων της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίοι συμβάλουν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία επιδιώκεται μέσω των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες εκφράζουν τους θεματικούς στόχους του ΚΣΠ, σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. 1305/2013 Κανονισμό. Επίσης, οι προτεραιότητες του ΠΑΑ που υλοποιούνται από Ομάδες Τοπικής Δράσης εφεξής «ΟΤΔ» και πληρούν τους όρους έτσι όπως περιγράφονται στα άρθρα 42 του Κανονισμού 1305/2013 και άρθρο 34 του Κανονισμού 1303/2013.

Πηγή: Ν. 4314/14

Πρότυπο

Η τεχνική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο οργανισμό με δραστηριότητα τυποποίησης, για επαναλαμβανόμενη ή διαρκή εφαρμογή, της οποίας όμως η τήρηση δεν

είναι υποχρεωτική και εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) «διεθνές πρότυπο»: πρότυπο που έχει εγκριθεί από διεθνή οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού"
- β) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού"
- γ) «εθνικό πρότυπο»: πρότυπο που έχει εκδοθεί από εθνικό οργανισμό τυποποίησης και έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού".

Πηγή: Ν. 4412/2016

Προχρηματοδότηση

Προβλέπεται στο άρθρο 82 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006. Πρόκειται για το ποσό που προκαταβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (κοινοτική συμμετοχή) στο κράτος-μέλος αμέσως μετά την έκδοση απόφασης για την έγκριση της συνεισφοράς των Ταμείων σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Το ποσό που καταβάλλεται ως προχρηματοδότηση αφαιρείται εντελώς από τους λογαριασμούς της ΕΕ όταν κλείσει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Πρωτόκολλο του Κυότο

Πρόκειται για ένα πρωτόκολλο της σύμβασης πλαισίου του ΟΗΕ για την αλλαγή του κλίματος (CCNUCC), το οποίο εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 1997 και εκφράζει τη νέα στάση της διεθνούς κοινότητας απέναντι στο φαινόμενο των κλιματικών αλλαγών. Βάσει του πρωτοκόλλου αυτού, πράγματι, οι βιομηχανικές χώρες έχουν δεσμευθεί να μειώσουν, στη διάρκεια της περιόδου 2008-2012, τις εκπομπές έξι αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου (διοξείδιο του άνθρακα, μεθάνιο, μονοξείδιο του αζώτου, υδροφθοράνθρακες, φθοράνθρακες και εξαφθοριούχο θείο) τουλάχιστον κατά 5% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Το πρωτόκολλο του Κυότο προβλέπει τρεις μηχανισμούς που βασίζονται στην αγορά:

- την ανταλλαγή ποσοτώσεων εκπομπών αερίων μεταξύ των συμβαλλόμενων χωρών του πρωτοκόλλου,
- την από κοινού εφαρμογή σχεδίων μεταξύ των χωρών αυτών και
- το μηχανισμό για ίδια ανάπτυξη (με χώρες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη του πρωτοκόλλου).

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεσμεύθηκαν να μειώσουν τις δικές τους εκπομπές κατά 8% τη συγκεκριμένη περίοδο. Το 2003, οι συνολικές εκπομπές των έξι αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου στις χώρες της Ένωσης ήταν κατά 1,7% χαμηλότερες σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.

Στις 31 Μαΐου 2002 η Ένωση και τα κράτη - μέλη της επικύρωσαν το Πρωτόκολλο του Κυότο. Η επικύρωσή του από τη Ρωσία το 2004 επέτρεψε να τεθεί αυτό σε ισχύ από τις 16 Φεβρουαρίου 2005 και να καταστεί δεσμευτικό για τα κράτη που το υπέγραψαν.

Το πρωτόκολλο του Κυότο αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κλιματικών αλλαγών. Τον Νοέμβριο 2005, μια διάσκεψη των μερών της CCNUCC και του Πρωτοκόλλου του Κυότο παρέσχε τη δυνατότητα να δοθεί νέα ώθηση στο Πρωτόκολλο και να τεθούν οι βάσεις των μελλοντικών συζητήσεων σχετικά με το διεθνές πλαίσιο για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών. Εξάλλου, κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαΐου του 2007, η ΕΕ ανέλαβε μονομερώς την υποχρέωση να μειώσει κατά 20% τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2020 και κάλεσε τις ανεπτυγμένες χώρες να συνάψουν διεθνή συμφωνία για την καθιέρωση ενός στόχου γενικής μείωσης κατά 30% έως το 2020.

Πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κοινοτική ορολογία αναφέρεται στους τρεις πυλώνες της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπονοώντας τις τρεις κατηγορίες τομέων στους οποίους παρεμβαίνει σε διαφορετικό βαθμό και με διαφορετικούς τρόπους η Ένωση:

- *πρώτος πυλώνας*: η κοινοτική διάσταση, η οποία αντιστοιχεί στις διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της ΕΚΑΧ και

της Ευρατόμ: ιθαγένεια της Ένωσης, πολιτικές της Κοινότητας, Οικονομική και Νομισματική Ένωση, κλπ.

- *δεύτερος πυλώνας*: η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που προβλέπεται στον Τίτλο V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
- *τρίτος πυλώνας*: η αστυνομική και η δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα, που καλύπτεται από τον Τίτλο VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η διαφορά μεταξύ των τριών πυλώνων έγκειται βασικά στις διατάξεις που τους διέπουν. Ο πρώτος πυλώνας λειτουργεί με την κοινοτική μέθοδο, ο δεύτερος και ο τρίτος πυλώνας με τη λεγόμενη «διακυβερνητική» μέθοδο.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ μετέφερε στον πρώτο πυλώνα ορισμένους από τους τομείς που περιλαμβάνονται στον τρίτο πυλώνα (ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων).

Οι τρεις αυτοί πυλώνες λειτουργούν σύμφωνα με διαφορετικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων: κοινοτική διαδικασία για τον πρώτο πυλώνα και διακυβερνητική διαδικασία για τους άλλους δύο. Συνεπώς, στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα, μόνον η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο και η ειδική πλειοψηφία αρκεί για την έγκριση των πράξεων στο Συμβούλιο. Στο πλαίσιο του δεύτερου και του τρίτου πυλώνων, το εν λόγω δικαίωμα πρωτοβουλίας μοιράζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών – μελών και γενικά απαιτείται ομοφωνία στο Συμβούλιο.

Ρήτρα αλληλεγγύης (Solidarity clause)

Η ρήτρα αλληλεγγύης, που προβλέπεται από το άρθρο 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), παρέχει τη δυνατότητα στην ΕΕ και τις χώρες της ΕΕ:

- να ενεργούν από κοινού·
- να αποτρέψουν τρομοκρατική απειλή στο έδαφος μιας χώρας της ΕΕ, ή·
- να παράσχουν βοήθεια σε άλλη χώρα της ΕΕ που έχει πέσει θύμα φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής.

Η ρήτρα, όπως είχε προβλεφθεί, εφαρμόστηκε μετά τις τρομοκρατικές ενέργειες της Μαδρίτης τον Μάρτιο του 2004.

Το 2014 η ΕΕ ενέκρινε απόφαση η οποία ορίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες για τη λειτουργία της ρήτρας αλληλεγγύης. Διασφαλίζει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ συνεργάζονται ώστε να αντιδράσουν με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και συνέπεια σε περίπτωση τρομοκρατικών επιθέσεων ή φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα όργανο που χρηματοδοτεί την πραγματοποίηση επιχειρήσεων στον τομέα της πολιτικής προστασίας, και δημιουργήθηκε για πρώτη φορά το 2002. Στη βάση αναθεωρημένων κανόνων που εγκρίθηκαν το 2014, απλουστεύτηκαν οι διαδικασίες εργασίας και διευκρινίστηκαν και επεκτάθηκαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ώστε να καλύπτουν την ξηρασία.

Πηγή: *Eur-Lex*

Ρύπανση

Η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.

Σένγκεν (συμφωνία και σύμβαση) Schengen (Agreement and Convention)

Με τη συμφωνία Σένγκεν, που υπογράφηκε στις 14 Ιουνίου 1985, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο συμφώνησαν την προοδευτική κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορά τους καθώς και τη θέσπιση καθεστώτος ελεύθερης

κυκλοφορίας όλων των υπηκόων των χωρών οι οποίες την έχουν υπογράψει, των άλλων χωρών της ΕΕ ή τρίτων χωρών.

Η σύμβαση Σένγκεν συμπληρώνει τη συμφωνία και καθορίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής και τις εγγυήσεις για την υλοποίηση ενός χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα. Υπογράφηκε από τις εν λόγω 5 χώρες στις 19 Ιουνίου 1990 και άρχισε να ισχύει από το 1995. Η συμφωνία και η σύμβαση Σένγκεν, καθώς και οι συναφείς συμφωνίες και κανόνες αποτελούν το επονομαζόμενο «κεκτημένο Σένγκεν», το οποίο ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της ΕΕ το 1999 και αποτελεί ενωσιακή νομοθεσία.

Οι 22 από τις 28 χώρες της ΕΕ απαρτίζουν τον χώρο Σένγκεν. Η Βουλγαρία, η Κροατία, η Κύπρος και η Ρουμανία θα προσχωρήσουν στον χώρο εν καιρώ. Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτουν ρήτρες αυτοεξαίρεσης και διατηρούν τους ελέγχους στα σύνορά τους. Τέσσερις ακόμα χώρες, η Ελβετία, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία συμμετέχουν επίσης στον χώρο Σένγκεν.

Οι υποψήφιοι για προσχώρηση χώρες πρέπει να έχουν αποδεχθεί πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν κατά την ένταξή τους. Ωστόσο, ο έλεγχος στα εσωτερικά σύνορα αίρεται (με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου) μόνο εφόσον έχει αξιολογηθεί από την Επιτροπή και εμπειρογνώμονες των χωρών της ΕΕ ότι έχουν ληφθεί όλα τα συνοδευτικά μέτρα που επιτρέπουν την άρση του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων.

Πηγή: Eur-Lex

Σήμα (label)

Ως «σήμα» (label) νοείται οποιοδήποτε έγγραφο, πιστοποιητικό ή βεβαίωση που επιβεβαιώνει ότι ένα συγκεκριμένο έργο, προϊόν, υπηρεσία, μέθοδος ή διαδικασία πληροί ορισμένες απαιτήσεις.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των Ταμείων και του ΕΤΘΑ στο πλαίσιο του Τέταρτου Μέρους, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο Weighting of votes in the Council

Στις περισσότερες περιπτώσεις νομοθεσίας της ΕΕ, το Συμβούλιο της ΕΕ αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, δηλ. με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Σε ορισμένους τομείς της νομοθεσίας της ΕΕ, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα. Επιπλέον, οι διαδικαστικές αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία (15 από τις 28 χώρες της ΕΕ πρέπει να υπερψηφίσουν).

Έως την 1η Νοεμβρίου του 2014, οι χώρες της ΕΕ με τους μεγαλύτερους πληθυσμούς διέθεταν 27-29 ψήφους, οι χώρες μετρίου μεγέθους 7-14 ψήφους και οι μικρές χώρες 3 ή 4 ψήφους. Μια απόφαση απαιτούσε τουλάχιστον 260 από τις 351 ψήφους προκειμένου να εγκριθεί.

Την 1η Νοεμβρίου 2014, οι κανόνες για την ύπαρξη ειδικής πλειοψηφίας άλλαξαν (άρθρο 16 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Η ειδική πλειοψηφία για να εγκριθεί μια πρόταση της Επιτροπής ή της ύπατης εκπροσώπου επιτυγχάνεται εφόσον πληρούνται δύο όροι:

1. 55% των μελών του Συμβουλίου υπερψηφίζουν (δηλ. 16 από τα 28) και
2. τα μέλη του Συμβουλίου που υπερψηφίζουν εκπροσωπούν χώρες της ΕΕ που εκπροσωπούν τουλάχιστον 65% του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ.

Αυτό είναι γνωστό ως ο κανόνας της «διπλής πλειοψηφίας». Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 4 χώρες της ΕΕ.

Όταν το Συμβούλιο ψηφίζει βάσει πρότασης που δεν προέρχεται από την Επιτροπή ή την ύπατη εκπρόσωπο, απόφαση μπορεί να εγκριθεί εφόσον:

- τουλάχιστον το 72% των μελών του Συμβουλίου υπερψηφίσουν και
- οι εν λόγω ψήφοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65% του ευρωπαϊκού πληθυσμού.

Έως τις 31 Μαρτίου 2017, οι χώρες της ΕΕ μπορούν ακόμα να ζητήσουν τη διενέργεια ψηφοφορίας βάσει του προηγούμενου κανόνα για την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία. Επιπροσθέτως, μπορούν να ζητήσουν την εφαρμογή του «συμβιβασμού των Ιωαννίνων» (βλέπε τη δήλωση αριθ. 7, η οποία έχει προσαρτηθεί στη Συνθήκη της Λισαβόνας). Αυτό επιτρέπει σε μια ομάδα χωρών να καταδείξουν την αντίθεσή τους στο κείμενο, ακόμη και εάν η ομάδα δεν είναι αρκετά μεγάλη αριθμητικά ώστε να αποτελεί μειοψηφία αρνησικυρίας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Στόχος

Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα δυνάμει του άρθρου 158 της Συνθήκης έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Κοινότητας προκειμένου να προαγάγει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με την βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες που έχουν ανακύψει ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, με την επιτάχυνση της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και με τη γήρανση του πληθυσμού. Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης με την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, καθώς και της προστασίας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Για το σκοπό αυτό, το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και τα άλλα υπάρχοντα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα συμβάλλουν, το καθένα κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, στην επίτευξη των κατωτέρω τριών στόχων.

Τα Ταμεία συνεισφέρουν, καθένα με βάση τις ειδικές διατάξεις που το διέπουν, στην επίτευξη των τριών αυτών στόχων ως εξής:

- στόχος «Σύγκλιση»: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής
- στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»: το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ
- στόχος «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»: το ΕΤΠΑ.

Στρατηγικές Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3)

Καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020 αποτέλεσε η εκπόνηση της εθνικής και των περιφερειακών Στρατηγικών Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση. Στο πλαίσιο των στρατηγικών αυτών, η χώρα και οι Περιφέρειές της καλούνται να εντοπίσουν τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων. Σε εθνικό επίπεδο έχουν προσδιοριστεί οκτώ κλάδοι στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και αναμένεται να έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση. Οι κλάδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Αγρο-διατροφή
 - Υγεία – φάρμακα
 - Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
 - Ενέργεια
 - Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
 - Μεταφορές
-

-
- Υλικά – κατασκευές
 - Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες
-

Στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Οι στόχοι και οι κοινοί στόχοι που κατευθύνουν τη δράση των κρατών μελών και της Ένωσης και οι οποίοι ορίζονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17 Ιουνίου 2010 ως παράρτημα I (Νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ), στη σύσταση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2010 και στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου, καθώς και οποιαδήποτε αναθεώρηση τέτοιων ποσοτικών και άλλων κοινών στόχων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων

Ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια ομάδα τοπικής δράσης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής

Έγγραφο ή σειρά εγγράφων που θεσπίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα οποία ορίζουν περιορισμένο αριθμό συνεκτικών προτεραιοτήτων, βάσει αποδείξεων και χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων και οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν μηχανισμό παρακολούθησης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας Internal Security Strategy (ISS)

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ιδίως το άρθρο 72), η οποία τέθηκε σε ισχύ στο τέλος του 2009 μαζί με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, έθεσαν τα θεμέλια για την ανάπτυξη μιας πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ βάσει του κράτους δικαίου, του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αλληλεγγύης.

Μετά την έγκριση του προγράμματος της Στοκχόλμης (το πρόγραμμα της ΕΕ για τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις για την περίοδο 2010-2014), η ΕΕ ενέκρινε, το 2010, τη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας.

Δεδομένου ότι πολλά προβλήματα ασφάλειας (ηλεκτρονικό έγκλημα, τρομοκρατία, παράνομη μετανάστευση και οργανωμένο έγκλημα) έχουν διασυνοριακό και διατομεακό χαρακτήρα, καμία χώρα της ΕΕ δεν μπορεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά σε αυτές τις απειλές από μόνη της. Επιπλέον, η Ευρώπη πρέπει να βελτιώσει την ανθεκτικότητά της σε κρίσεις και καταστροφές.

Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ είναι, ως εκ τούτου, το κοινό σχέδιό της να χρησιμοποιεί όλους τους διαθέσιμους πόρους και εμπειρογνωμοσύνη ώστε να αντιμετωπίζει από κοινού αυτές τις προκλήσεις.

Τον Ιούνιο του 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε έκθεση η οποία αξιολογεί την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας και προσδιορίζει τις μελλοντικές προτεραιότητες για μια ανανεωμένη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εγκρίνει ανακοίνωση σχετικά με το Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια για την περίοδο 2015-2020, κατά τη διάρκεια του 2015. Η ανακοίνωση θα αποτελέσει τη βάση για να συμφωνήσουν το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μια ανανεωμένη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Στρατηγική για θαλάσσια λεκάνη

Διαρθρωμένο πλαίσιο συνεργασίας που αφορά δεδομένη γεωγραφική περιοχή, το οποίο αναπτύσσεται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειές τους και, κατά περίπτωση, τις τρίτες χώρες που μοιράζονται μια θαλάσσια λεκάνη· η στρατηγική για τη θαλάσσια λεκάνη λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές, κλιματικές, οικονομικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες της θαλάσσιας λεκάνης.

Πηγή: Ν. 4314/14

Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Μελέτη κατά την οποία γίνεται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο προγραμματικό κείμενο (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα) καθώς επίσης και των εναλλακτικών λύσεων που θα μπορούσαν να αναληφθούν λαμβάνοντας υπόψη τους αναπτυξιακούς στόχους που διατυπώνονται στο σχέδιο του προγραμματικού κειμένου. Η θεώρηση αυτή θα αναδείξει την πλέον αποδεκτή περιβαλλοντικά λύση ενδυναμώνοντας έτσι την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ). Η ΣΜΠΕ αποτελεί το βασικό κείμενο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Η ΣΜΠΕ αποτελεί το βασικό κείμενο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Στρατηγική της Λισσαβόνας

Κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (Μάρτιος 2000), οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων θέσπισαν μια στρατηγική, τη λεγόμενη «στρατηγική της Λισσαβόνας», με σκοπό να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο και να επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης πριν από το έτος 2010. Η στρατηγική αυτή, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο πολλών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων που διεξήχθησαν μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας, βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- έναν οικονομικό πυλώνα για την προετοιμασία της μετάβασης προς μια ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης. Στον πυλώνα αυτό δίνεται έμφαση στην ανάγκη για συνεχή προσαρμογή στις εξελίξεις της κοινωνίας της πληροφορίας και στις προσπάθειες για συναίνεση στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης.
- έναν κοινωνικό πυλώνα για τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού μοντέλου μέσω επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα κράτη - μέλη καλούνται να επενδύσουν στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και να διεξαγάγουν ενεργό πολιτική απασχόλησης προκειμένου να διευκολύνουν τη μετάβαση στην οικονομία της γνώσης.
- έναν περιβαλλοντικό πυλώνα ο οποίος προστέθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ τον Ιούνιο του 2001 και ο οποίος επικεντρώνεται στο γεγονός ότι η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να διαχωρίζεται από τη χρήση των φυσικών πόρων.

Για την επίτευξη των στόχων που θεσπίστηκαν το 2000, εκδόθηκε κατάλογος με αριθμητικούς στόχους. Λόγω του ότι οι σχετικές πολιτικές ανήκουν σχεδόν αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τέθηκε σε εφαρμογή η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) η οποία περιλαμβάνει την κατάρτιση εθνικών σχεδίων δράσης. Πέρα από τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών, η στρατηγική της Λισσαβόνας προβλέπει την προσαρμογή και την ενίσχυση των υφιστάμενων διαδικασιών συντονισμού:

- της διαδικασίας του Λουξεμβούργου για την απασχόληση, της διαδικασίας του Κάρντιφ για τη λειτουργία των αγορών (αγαθά, υπηρεσίες και κεφάλαια) και
- της διαδικασίας της Κολωνίας για τον μακροοικονομικό διάλογο.

Ο ενδιάμεσος απολογισμός που καταρτίστηκε το 2005 έδειξε ότι οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ΑΜΣ αποπροσανατόλισαν από την ιεράρχηση των στόχων και ότι τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν είναι μέτρια.

Για το λόγο αυτό, το Συμβούλιο ενέκρινε νέα εταιρική συνεργασία που έχει ως στόχο να εστιάσει τις προσπάθειες στην επίτευξη ισχυρότερης και πιο βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης. Όσον αφορά την εφαρμογή, η διαδικασία συντονισμού απλοποιήθηκε. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση χρησιμοποιούνται ως βάση τόσο για το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβόνας όσο και για τα εθνικά μεταρρυθμιστικά προγράμματα. Αυτή η απλοποίηση του

προγραμματισμού επιτρέπει την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής βάσει μίας μόνο έκθεσης προόδου.

Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) αποτελεί μια διαδικασία υψηλού επιπέδου η οποία επεκτείνει την έννοια και τις αρχές μιας ΕΠΕ, και οι οποίες συνήθως εφαρμόζονται σε πολιτικές, σχέδια, προγράμματα και ομάδες έργων. Η ΣΠΕ παρέχει τη δυνατότητα να αποφευχθεί η ετοιμασία και η εφαρμογή ακατάλληλων σχεδίων, προγραμμάτων και έργων και βοηθά στην αναγνώριση. Έτσι, γίνεται μια εκτίμηση των εναλλακτικών του έργου και αναγνώριση των αθροιστικών συνεπειών.

Η ΣΠΕ αποτελείται από δύο κύριους τύπους:

- την τομεακή ΣΠΕ (που εφαρμόζεται όταν πολλά νέα έργα αφορούν έναν τομέα) και
 - την περιφερειακή ΣΠΕ (που εφαρμόζεται όταν προγραμματίζεται ευρεία οικονομική ανάπτυξη εντός μίας περιοχής).
-

Συγκέντρωση

Mergers

Μια «συγκέντρωση» συνίσταται στη νομική ένωση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων μέσω συγχώνευσης ή εξαγοράς. Μολονότι οι συγκεντρώσεις μπορεί να έχουν θετικό αντίκτυπο στην αγορά, μπορούν επίσης να περιορίσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό, εάν δημιουργήσουν ή ενισχύσουν μια δεσπόμενη επιχείρηση.

Προκειμένου να αποκλειστούν περιορισμοί του ανταγωνισμού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελέγχει τις προγραμματισμένες συγκεντρώσεις που διαθέτουν ενωσιακή διάσταση (δηλ. όταν η πράξη υπερβαίνει τα σύνορα μιας χώρας της ΕΕ και ορισμένα όρια κύκλου εργασιών σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο). Ύστερα, δύναται να τις εγκρίνει υπό προϋποθέσεις ή να τις απαγορεύσει.

Προκειμένου να καθοριστεί η συμβατότητα μιας συγκέντρωσης με την κοινή αγορά, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, μια σειρά παραγόντων, όπως οι έννοιες «ενωσιακή διάσταση», «δεσπόμενη θέση», «πραγματικός ανταγωνισμός» και «σχετική αγορά». Η «δεσπόμενη θέση» αποτελεί το βασικό κριτήριο για την εξέταση των συγκεντρώσεων. Μία ή περισσότερες επιχειρήσεις θεωρείται ότι κατέχουν δεσπόμενη θέση εάν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να επηρεάζουν τις παραμέτρους του ανταγωνισμού, ιδίως τις τιμές, την παραγωγή, την ποιότητα της παραγωγής, τη διανομή και την καινοτομία, και να περιορίζουν σε σημαντικό μέτρο τον ανταγωνισμό.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004, περιλαμβάνει τους κανόνες της ΕΕ για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

Πηγή: *Eur-Lex*

Σύγχρονη εκπαίδευση

Συμμετοχή σε εικονική αίθουσα διδασκαλίας (virtual classroom) ομάδας εκπαιδευομένων κατά το πρότυπο της παραδοσιακής εκπαίδευσης, αξιοποιώντας τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας. Η σύγχρονη εκπαίδευση παρέχει διευρυμένες ευκαιρίες σε ομάδες εκπαιδευομένων, ανεξάρτητα του χώρου στον οποίο βρίσκονται, να αξιοποιήσουν τα οφέλη μεταφοράς τεχνολογίας και δικτυακής επικοινωνίας.

Συλλογή (αποβλήτων)

Η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων.

Πηγή: *N. 4042/2012*

Συλλογική άμυνα

Collective defence

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ) και το NATO

αποτελούσαν τους βασικούς εγγυητές της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Στις συνθήκες κάθε μιας από αυτές τις οργανώσεις περιλαμβάνεται ρήτρα συλλογικής αυτοάμυνας (άρθρο V της Συνθήκης των Βρυξελλών για την ίδρυση της ΔΕΕ, και άρθρο 5 της συνθήκης του βορείου Ατλαντικού) σύμφωνα με την οποία οι υπογράφουσες χώρες έχουν υποχρέωση αμοιβαίας συνδρομής σε περίπτωση επίθεσης, με στόχο να επανέλθει η ασφάλεια.

Το 2000 η ΔΕΕ συμφώνησε να μεταφέρει σταδιακά τις δυνατότητες και τα καθήκοντά της στην κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ). Τελικά, έπαυσε να υφίσταται τον Ιούνιο του 2011.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας ενσωματώνει στους κανόνες που ισχύουν για την ΚΠΑΑ ρήτρα συλλογικής αυτοάμυνας (άρθρο 42 παράγραφος 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση). Όταν μια χώρα της ΕΕ αποτελεί αντικείμενο ένοπλης επίθεσης στο έδαφός της, οι άλλες χώρες της ΕΕ πρέπει να τη συνδράμουν με οποιοδήποτε μέσο διαθέτουν. Οι εν λόγω δεσμεύσεις πρέπει να συνάδουν με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι χώρες της ΕΕ ως μέλη του ΝΑΤΟ.

Πηγή: *Eur-Lex*

Σύμβαση

Η γραπτή συμφωνία μεταξύ Φορέα Υλοποίησης και Αναδόχου (Φορέα Εκτέλεσης) για την προώθηση του φυσικού αντικείμενου της Ενέργειας (Έργου) κατά το μέρος που περιγράφεται στη συμφωνία. Στη σύμβαση προσδιορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων (ενδεικτικά περιγράφεται επακριβώς το έργο που θα εκτελεσθεί, η αποζημίωση του αναδόχου, οι διαδικασίες που θα τηρήσει ο ανάδοχος, οι υποχρεώσεις του, κλπ.) και το ισχύον δίκαιο.

Σύμβαση σύμπραξης

Συμβάσεις Σύμπραξης είναι οι έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία που συνάπτουν οι Δημόσιοι Φορείς σε τομείς της αρμοδιότητάς τους με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("Ιδιωτικοί Φορείς") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών.

Σύμβαση Λομέ

Οι Συμβάσεις Λομέ είναι διμερείς συμφωνίες για το εμπόριο και την ανάπτυξη μεταξύ της ΕΕ και 70 χωρών ΑΚΕ. Με τον τρόπο αυτό, οι χώρες ΑΚΕ συνδέονται με την ΕΕ και, εκτός από την οικονομική ενίσχυση που λαμβάνουν, έχουν και σημαντικά εμπορικά πλεονεκτήματα όσον αφορά τις εξαγωγές προϊόντων τους προς την ΕΕ. Οι συμφωνίες αυτές αποτελούν το επίκεντρο της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Λομέ I συνάφθηκε το 1975 για διάρκεια 5 ετών ενώ η Λομέ IV το 1990 και είναι δεκαετούς διάρκειας. Η Λομέ IV εκτός από τους στόχους για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, περιλαμβάνει και συμφωνίες για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την ανάπτυξη της δημοκρατίας.

Σύμβαση Ramsar

Διεθνής Συμφωνία που υπογράφηκε στην πόλη Ραμσάρ του Ιράν το 1971, άλλως γνωστή και ως «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων», η οποία τέθηκε σε ισχύ με το Ν.Δ. 191/1974 και στην οποία έχουν περιληφθεί:

- ένδεκα υγρότοποι της χώρας (λίμνες Βόλβης - Λαγκαδά, Αμβρακικός, Μεσολόγγι - Αιτωλικό, λίμνες Πρέσπες, λίμνη Μητρικού, λίμνη Βιστωνίδας - Πόρτο Λάγος, δέλτα Έβρου, δέλτα Αλιάκμονα - Λουδία - Αξιού, λίμνη Κερκίνη, δέλτα Νέστου, Κοτύχι - Στροφυλιά),
- δύο θαλάσσια πάρκα (Β. Σποράδων, Λαγανά Ζακύνθου),
- ένας εθνικός δρυμός (Πίνδος), και
- ένα καταφύγιο θηραμάτων (δάσος Δαδιάς).

Συμβατική αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Συμβατική αμοιβή» νοείται το καθοριζόμενο με την προκήρυξη κατ' αποκοπή τίμημα όταν δεν προβλέπεται υποβολή οικονομικής προσφοράς και η οικονομική προσφορά του αναδόχου στις λοιπές περιπτώσεις συμβάσεων μελετών και

συμβάσεων παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμβιβασμός των Ιωαννίνων **Ioannina compromise**

Ο συμβιβασμός των Ιωαννίνων έλκει την ονομασία του από μια άτυπη συνεδρίαση των υπουργών Εξωτερικών της ΕΕ στα Ιωάννινα της Ελλάδας, στα τέλη Μαρτίου 1994. Κατά τη συνεδρίαση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε μία απόφαση όσον αφορά το ειδικό ζήτημα της ψήφου με ειδική πλειοψηφία σε μια διευρυμένη ΕΕ των 16 μελών. Στη συνέχεια, η απόφαση αυτή προσαρμόστηκε για να ληφθεί υπόψη η άρνηση προσχώρησης της Νορβηγίας. Ο συμβιβασμός ο οποίος επετεύχθη προέβλεπε ότι αν μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν μεταξύ 23 (παλιό κατώφλι αναστέλλουσας μειοψηφίας) και 26 ψήφων (νέο κατώφλι αναστέλλουσας μειοψηφίας) δηλώσουν την πρόθεσή τους να αντιταχθούν στη λήψη απόφασης από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καταλήξει, εντός εύλογης προθεσμίας, σε ικανοποιητική λύση που να μπορεί να εγκριθεί με τουλάχιστον 68 από 87 ψήφους.

Το άρθρο 16 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης εισάγει ένα νέο ορισμό του κανόνα ειδικής πλειοψηφίας, ο οποίος εφαρμόζεται από την 1η Νοεμβρίου 2014. Ωστόσο, μεταξύ αυτής της ημερομηνίας και της 31ης Μαρτίου 2017, κάθε χώρα της ΕΕ θα δύναται να απαιτεί την εφαρμογή των προηγούμενων κανόνων στάθμισης. Θα είναι επίσης δυνατή η επιβολή της εφαρμογής του «συμβιβασμού των Ιωαννίνων». Αυτό θα επιτρέπει σε χώρες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του πληθυσμού της ΕΕ ή τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του αριθμού των χωρών της ΕΕ που είναι απαραίτητος για τη σύσταση μιας αναστέλλουσας μειοψηφίας να αντιταχθούν στην έγκριση πράξης από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, σε μία προσπάθεια εύρεσης λύσης εντός εύλογης προθεσμίας. Από την 1η Απριλίου 2017 ο νέος κανόνας ειδικής πλειοψηφίας έχει καταστεί υποχρεωτικός. Τα κατώφλια ενεργοποίησης του «Συμβιβασμού των Ιωαννίνων» θα μειωθούν σε τουλάχιστον 55 % του πληθυσμού της ΕΕ ή τουλάχιστον 55 % του αριθμού των χωρών της ΕΕ που είναι απαραίτητος για τη σύσταση μιας αναστέλλουσας μειοψηφίας.

Πηγή: *Eur-Lex*

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλιο Υπουργών ή απλώς Συμβούλιο) είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα πλαίσιά του συνεδριάζουν οι Υπουργοί των δεκαπέντε κρατών μελών οι αρμόδιοι για το αντικείμενο που αναγράφεται στην ημερήσια διάταξη: εξωτερικές υποθέσεις, γεωργία, βιομηχανία, μεταφορές, κλπ. Κάθε κράτος της Ένωσης ασκεί εκ περιτροπής την προεδρία επί 6 μήνες. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου προετοιμάζονται από την Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων των κρατών μελών (EMA, Coreper), επικουρούμενη από ομάδες εργασίας αποτελούμενες από υπαλλήλους των εθνικών διοικητικών αρχών. Η EMA εκτελεί επίσης τις εντολές που της αναθέτει το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία ή με ομοφωνία, ανάλογα με τη νομική βάση της θεσπιστέας πράξης. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εφαρμόζεται κατά το πλείστον ο κανόνας της ειδικής πλειοψηφίας.

Επί διαδικαστικών θεμάτων οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης **Council of the European Union**

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Συμβούλιο») είναι μία από τις κύριες αρχές λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνέρχεται σε επίπεδο υπουργών των 28 χωρών της ΕΕ και αποτελεί το θεσμικό όργανο όπου οι εν λόγω χώρες εγκρίνουν νομοθετικές πράξεις και συντονίζουν πολιτικές. Η έδρα του Συμβουλίου ευρίσκεται στις Βρυξέλλες, όμως αυτό μπορεί να συνεδριάζει και στο Λουξεμβούργο. Τις συνόδους του Συμβουλίου (εκτός του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων) συγκαλεί η εναλλασσόμενη προεδρία, η οποία καθορίζει και την ημερήσια διάταξή τους.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό 10 συνθέσεις, στο πλαίσιο των οποίων συνέρχονται οι

αρμόδιοι υπουργοί των χωρών της ΕΕ: Γενικές Υποθέσεις, Εξωτερικές Υποθέσεις, Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις, Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις, Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές, Ανταγωνιστικότητα, Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια, Γεωργία και Αλιεία, Περιβάλλον, Παιδεία, Νεολαία και Πολιτισμός. Το Συμβούλιο «Γενικών Υποθέσεων» συντονίζει, με τη βοήθεια της Επιτροπής, τις εργασίες των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου.

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου προετοιμάζονται από την Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων των χωρών της ΕΕ (Coreper), η οποία επικουρείται από ομάδες εργασίας που αποτελούνται από υπαλλήλους των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών.

Το Συμβούλιο ασκεί, μαζί με το Κοινοβούλιο, τα νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Αποτελεί εξάλλου το κατ' εξοχήν θεσμικό όργανο για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), καθώς και για το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (διακυβερνητική προσέγγιση). Έχει επίσης την εκτελεστική εξουσία την οποία εκχωρεί κατά κανόνα στην Επιτροπή.

Το Συμβούλιο, στις περισσότερες περιπτώσεις, αποφασίζει κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Ανάλογα με τους τομείς, αποφασίζει με απλή πλειοψηφία, με ειδική πλειοψηφία ή ομοφωνία, όμως η ειδική πλειοψηφία χρησιμοποιείται σε πιο ευρεία κλίμακα (γεωργία, ενιαία αγορά, περιβάλλον, μεταφορές, απασχόληση, υγεία κ.λπ.).

Το όργανο αυτό, γνωστό παλαιότερα ως Συμβούλιο Υπουργών, αποτελείται από υπουργούς των κυβερνήσεων όλων των χωρών της Ένωσης. Το Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με επιμέρους θέματα και για τη θέσπιση ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Το Συμβούλιο είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο συστήθηκε από τις ιδρυτικές Συνθήκες τη δεκαετία του 1950. Εκπροσωπεί τα κράτη - μέλη και στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας Υπουργός από κάθε Κυβέρνηση κράτους - μέλους της Ένωσης.

Το ποιοι Υπουργοί παρευρίσκονται σε κάθε συνεδρίαση εξαρτάται από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Συνολικά, το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό εννέα διαφορετικές συνθέσεις:

- Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις,
- Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα (Ecofin),
- Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις,
- Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές,
- Ανταγωνιστικότητα,
- Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια,
- Γεωργία και Αλιεία,
- Περιβάλλον,
- Παιδεία, Νεολαία και Πολιτισμός.

Οι κύριες αρμοδιότητες του Συμβουλίου είναι οι εξής:

- θεσπίζει τη νομοθεσία της ΕΕ - από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πολλούς τομείς πολιτικής
- συντονίζει τις γενικές οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές των κρατών - μελών
- συνάπτει διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών
- εγκρίνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- χαράσσει και υλοποιεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης, βάσει των γενικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

συντονίζει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών και αστυνομικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις.

Συμβούλιο της Ευρώπης

Είναι όργανο που δεν έχει καμία σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για διακυβερνητικό οργανισμό στόχοι του οποίου είναι (μεταξύ άλλων):

- η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
-

-
- η προώθηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας της Ευρώπης και
 - η καταπολέμηση κοινωνικών προβλημάτων, όπως οι ρατσιστικές προκαταλήψεις και η μισαλλοδοξία.
 - Ιδρύθηκε το 1949 και ένα από τα πρώτα του επιτεύγματα ήταν η εκπόνηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στη συνέχεια, δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να ασκούν τα δικαιώματά τους όπως προβλέπονται στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης. Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει σήμερα 47 χώρες μέλη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχει την έδρα του στο «Palais de l'Europe» στο Στρασβούργο της Γαλλίας.

Συμμόρφωση της συνδρομής των Ταμείων

Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία συμμορφώνονται με τις διατάξεις της Συνθήκης και τις νομικές πράξεις που απορρέουν από αυτήν.

Σύμπλεγμα φορέων

(cluster) (Καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Ως «σύμπλεγμα φορέων» (cluster) νοείται ομάδα ανεξάρτητων επιχειρήσεων — νεοσύστατες, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και συμβουλευτικοί φορείς και/ή ερευνητικοί οργανισμοί — που έχουν στόχο να τονώσουν την οικονομική/ καινοτόμο δραστηριότητα, προωθώντας εντατικές αλληλεπιδράσεις, από κοινού χρήση εγκαταστάσεων και ανταλλαγή γνώσεων και τεχνογνωσίας και συμβάλλοντας αποτελεσματικά στη μεταφορά γνώσεων, τη δικτύωση και τη διάδοση πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων στο σύμπλεγμα φορέων.

Πηγή: Καν. (ΕΕ) 1305/2013

Συμπληρωματικότητα της συνδρομής των Ταμείων

Τα Ταμεία παρέχουν συνδρομή η οποία συμπληρώνει τις εθνικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ενσωματώνοντας τις προτεραιότητες της Κοινότητας στις εν λόγω δράσεις.

Η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν τη συνέπεια της συνδρομής των Ταμείων προς τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας και τη συμπληρωματικότητα με άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.

Η συνέπεια και η συμπληρωματικότητα αυτή εμφανίζονται ιδίως στις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συνοχή, στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς και στα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

μορφές συνεργασίας μεταξύ δημοσίων φορέων και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της υλοποίησης επενδύσεων σε έργα υποδομών ή άλλους τύπους πράξεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες μέσω επιμερισμού του κινδύνου, συγκέντρωσης εμπειρογνομosύνης του ιδιωτικού τομέα ή πρόσθετων πηγών κεφαλαίου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Σύμφωνη γνώμη

Στο πλαίσιο της διαδικασίας σύμφωνης γνώμης, το Συμβούλιο οφείλει να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν από τη λήψη ορισμένων πολύ σημαντικών αποφάσεων. Η διαδικασία αυτή συμπίπτει με τη διαδικασία διαβούλευσης, αλλά το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση: πρέπει είτε να την εγκρίνει είτε να την απορρίψει. Για την αποδοχή («σύμφωνη γνώμη») απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων.

Συμφωνία – πλαίσιο

Ως «συμφωνία - πλαίσιο» νοείται μία συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή ενός ή περισσοτέρων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων και ενός ή περισσοτέρων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις

συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, όπου ενδείκνυται, τις προβλεπόμενες ποσότητες.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμφωνία Σένγκεν

Η συμφωνία Σένγκεν, που υπογράφηκε στις 14 Ιουνίου 1985 μεταξύ της Γερμανίας, του Βελγίου, της Γαλλίας, του Λουξεμβούργου και των Κάτω Χωρών, αποσκοπεί στην προοδευτική κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα και θεσπίζει καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας όλων των υπηκόων των κρατών τα οποία την έχουν υπογράψει, των άλλων κρατών της Κοινότητας ή τρίτων χωρών. Η σύμβαση Σένγκεν συμπληρώνει τη συμφωνία και καθορίζει τις προϋποθέσεις εφαρμογής και τις εγγυήσεις για την εφαρμογή αυτής της ελεύθερης κυκλοφορίας. Μολονότι υπογράφηκε στις 19 Ιουνίου 1990 από τα εν λόγω πέντε κράτη - μέλη, άρχισε να ισχύει από το 1995.

Η συμφωνία και η σύμβαση Σένγκεν, οι κανόνες που θεσπίστηκαν βάσει των κειμένων αυτών καθώς και οι συναφείς συμφωνίες αποτελούν το ενοποιημένο «κεκτημένο Σένγκεν». Από το 1999 και μετά το κεκτημένο Σένγκεν ενσωματώθηκε στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του πρωτοκόλλου που επισυνάφθηκε στη συνθήκη του Άμστερνταμ.

Οι συμφωνίες Σένγκεν επεκτάθηκαν με την πάροδο του χρόνου και στα δεκαπέντε παλαιά κράτη - μέλη:

- η Ιταλία υπέγραψε τις συμφωνίες το 1990,
- η Ισπανία και η Πορτογαλία το 1991,
- η Ελλάδα το 1992,
- η Αυστρία το 1995 και
- η Φιλανδία, η Σουηδία και η Δανία (με ειδικό καθεστώς) το 1996.

Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχουν μόνον εν μέρει στο κεκτημένο Σένγκεν εφόσον έχουν διατηρήσει ακόμη τους ελέγχους στα σύνορά τους. Τα δέκα νέα κράτη - μέλη έχουν προσχωρήσει στο κεκτημένο Σένγκεν.

Η άρση των ελέγχων στα σύνορα των χωρών αυτών πρέπει να θεσπιστεί με απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δύο τρίτες χώρες, η Ισλανδία και η Νορβηγία, αποτελούν επίσης μέρος του χώρου Σένγκεν από το 1996. Η συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι ωστόσο περιορισμένη. Ωστόσο, η Ελβετία ξεκίνησε διαδικασία συμμετοχής στο κεκτημένο Σένγκεν. Όσον αφορά τα υποψήφια για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κράτη πρέπει να έχουν αποδεχθεί πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν κατά την ένταξή τους.

Συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων (ΣΔΣ)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «ΣΔΣ» νοείται η συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 2513/1997 (Α' 139).

Πηγή: Ν. 4412/2016

Συμφωνητικό (Ν.4412/2016)

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «συμφωνητικό» νοείται η γραπτή συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντος φορέα ή της ΚΑΑ και του αναδόχου, αναπόσπαστο τμήμα της οποίας αποτελούν όλα τα σχετικά έγγραφα της σύμβασης, η προσφορά του αναδόχου, καθώς και οι πάσης φύσεως τροποποιήσεις της συμφωνίας αυτής.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Σύμφωνο αποδοχής όρων

Έγγραφο που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, υπογράφεται από τον Δικαιούχο και περιγράφει τις υποχρεώσεις του έναντι της πράξης. Το αναλυτικό περιεχόμενο του συμφώνου αποδοχής όρων περιγράφεται στην Υπουργική Απόφαση του Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ).

Σύμφωνο εταιρικής σχέσης

Ένα έγγραφο που συντάσσει κράτος μέλος με τη συμμετοχή εταίρων, βάσει της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο ορίζει τη στρατηγική του εν λόγω κράτους μέλους, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις για τη χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ με αποτελεσματικό και επαρκή τρόπο προκειμένου για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης σχετικά με την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή μετά από αξιολόγηση και διάλογο με το οικείο κράτος μέλος.

Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης Stability and Growth Pact

Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) θεσπίστηκε στο πλαίσιο της τρίτης φάσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ). Σχεδιάστηκε για να διασφαλίσει ότι η προσπάθεια για υγιή δημοσιονομικά των χωρών της ΕΕ θα συνεχιστεί μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος.

Συγκεκριμένα, το Σύμφωνο αποτελείτο αρχικά από ένα ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (που εγκρίθηκε το 1997) και από δύο κανονισμούς του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 που προσδιορίζουν τις τεχνικές λεπτομέρειες (ο ένας για την επίβλεψη των δημοσιονομικών θέσεων και του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και ο άλλος για την εφαρμογή της διαδικασίας που αφορά τα υπερβολικά ελλείμματα).

Ύστερα από συζητήσεις σχετικά με την εφαρμογή του ΣΣΑ, οι κανονισμοί τροποποιήθηκαν το 2005. Η εφαρμογή, ωστόσο, ήταν ανεπαρκής, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σημαντικές δημοσιονομικές ανισορροπίες σε ορισμένες χώρες της ΕΕ, οι οποίες ήρθαν στο προσκήνιο όταν ξέσπασε η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση το 2008.

Από την κρίση και μετά, έχουν ενισχυθεί οι κανόνες οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ μέσω οκτώ κανονισμών και μιας διεθνούς συνθήκης:

- του εξάπτυχου (που θέσπισε σύστημα παρακολούθησης των ευρύτερων οικονομικών πολιτικών, ούτως ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα προβλήματα όπως φούσκες της αγοράς ακινήτων ή μείωση της ανταγωνιστικότητας)·
- του δίπτυχου (ένας νέος κύκλος παρακολούθησης για τη ζώνη του ευρώ, με τις χώρες - εκτός εκείνων με προγράμματα μακροοικονομικής προσαρμογής- να υποβάλλουν τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε φθινόπωρο)·
- της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση (δημοσιονομικό σύμφωνο) του 2012 η οποία θεσπίζει αυστηρότερες δημοσιονομικές διατάξεις από το ΣΣΑ.

Η εν λόγω δέσμη μέτρων αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού εξαμήνου, του μηχανισμού συντονισμού της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ.

Τον Ιανουάριο του 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά από επανεξέταση, εξέδωσε λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με το πώς θα εφαρμόζει τους υφιστάμενους κανόνες του ΣΣΑ προκειμένου να ενισχύεται ο συνδετικός κρίκος μεταξύ των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων (ιδίως ενόψει του πρόσφατα συσταθέντος Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων) και της δημοσιονομικής ευθύνης προς όφελος της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης.

Πηγή: *Eur-Lex*

Συναπόφαση

Η συναπόφαση είναι η πιο τρέχουσα διαδικασία σήμερα για τη θέσπιση των περισσότερων ευρωπαϊκών νόμων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει σε ισότιμη βάση με το Συμβούλιο στην άσκηση των νομοθετικών εξουσιών.

Εάν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο δεν μπορέσουν να συμφωνήσουν όσον αφορά πρόταση νομοθετικής πράξης, η πρόταση δεν γίνεται νόμος. Η διαδικασία προβλέπει δύο διαδοχικές «αναγνώσεις» σε κάθε θεσμικό όργανο. Αν επιτευχθεί συμφωνία κατά τις αναγνώσεις αυτές, η πρόταση γίνεται νόμος. Διαφορετικά, υποβάλλεται σε επιτροπή συνδιαλλαγής, η οποία αποτελείται από ίσο αριθμό εκπροσώπων του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Μόλις

επιτευχθεί συμφωνία σ' αυτή την επιτροπή συνδιαλλαγής, το εγκεκριμένο κείμενο διαβιβάζεται πάλι στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έτσι ώστε να αποκτήσει τελικά ισχύ νόμου.

Η συνδιαλλαγή γίνεται όλο και πιο σπάνια. Πράγματι, οι περισσότεροι νόμοι που θεσπίζονται με τη διαδικασία της συναπόφασης εγκρίνονται είτε κατά την πρώτη είτε κατά τη δεύτερη ανάγνωση ως αποτέλεσμα της καλής συνεργασίας μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων.

Συνδρομή Ταμείου

Η συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής στο κόστος ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος. Είναι συνήθως ποσοστό επί τοις εκατό (%) του συνολικού επιλέξιμου κόστους ή των επιλέξιμων δημοσίων δαπανών.

Συνεκτικότητα της συνδρομής των Ταμείων

Στόχος της συγχρηματοδοτούμενης από τα Ταμεία συνδρομής είναι οι προτεραιότητες της ΕΕ για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, καθώς και η επίτευξη των στόχων των Ολοκληρωμένων Κατευθυντήριων Γραμμών για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση (2005 έως 2008), όπως καθορίζονται με την απόφαση 2005/600/ΕΚ του Συμβουλίου. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, ότι το 60 % των δαπανών για το στόχο «Σύγκλιση» και 75 % των δαπανών για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεσή της πριν από την 1η Μαΐου 2004 διατίθενται για τις προαναφερθείσες προτεραιότητες. Οι στόχοι αυτοί, θα εφαρμοστούν ως μέσος όρος για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού.

Συνεχιζόμενη εκπαίδευση

Η εξωσχολική εκπαίδευση που υπογραμμίζει το γεγονός ενός είδους κοινωνικής πίεσης, η οποία ωθεί τον άνθρωπο να εκπαιδευτεί συχνά στον επαγγελματικό τομέα και υποχρεωτικά να προσαρμόζει συνεχώς και εκ νέου το πνεύμα του στις νέες συνθήκες της ζωής.

Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση

Κατάρτιση ή επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού - μέσω της διά βίου μάθησης - η οποία συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή και από επαγγελματική εμπειρία, με στόχους την ένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη.

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση, που αποβλέπει στη συντήρηση, ανανέωση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Συνήθως οργανώνεται και παρέχεται από τον εργοδότη με συστηματικό ή μη τρόπο, εντός ή εκτός του χώρου εργασίας και καμιά φορά και με εκπαιδευτικά ταξίδια στο εξωτερικό. Μπορεί να επιτελείται και με πρωτοβουλία του εργαζόμενου με τη συμμετοχή του σε επαγγελματικά συνέδρια, σε ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια και άλλα προγράμματα ταχύρρυθμης επιμόρφωσης.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία (συναπόφαση)

Ordinary legislative procedure (Codecision)

Η συνήθης νομοθετική διαδικασία συνίσταται στην κοινή έγκριση κανονισμού, οδηγίας ή απόφασης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.

Η εν λόγω διαδικασία ορίζεται στο άρθρο 294 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ ως η πιο συνηθισμένη νομοπαρασκευαστική διαδικασία της ΕΕ. Απονέμει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την εξουσία να εγκρίνει νομοθετικές πράξεις της ΕΕ από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έγινε συννομοθέτης σε ισότιμη βάση με το Συμβούλιο, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες, όπου ισχύουν οι διαδικασίες για τη διαβούλευση και την έγκριση. Η συνήθης νομοθετική διαδικασία περιλαμβάνει επίσης ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.

Επιπλέον, η Συνθήκη αύξησε τον αριθμό των τομέων πολιτικής στους οποίους η ψηφοφορία διεξάγεται με την εν λόγω διαδικασία, επομένως διεύρυνε τις εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η διαδικασία περιλαμβάνει 1, 2 ή 3 αναγνώσεις καθώς επίσης διαδικασία συνδιαλλαγής. Αποτέλεσμα της εν λόγω διαδικασίας είναι η αυξημένη επικοινωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των συννομοθετών, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πηγή: Eur-Lex

Συνθήκη του Άμστερνταμ

Η συνθήκη του Άμστερνταμ είναι το αποτέλεσμα της Διακυβερνητικής Διάσκεψης που ξεκίνησε στις 29 Μαρτίου 1996 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τορίνο. Εγκρίθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ (16 και 17 Ιουνίου 1997) και στη συνέχεια υπεγράφη στις 2 Οκτωβρίου 1997 από τους Υπουργούς Εξωτερικών των 15 κρατών - μελών.

Τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 1999 (την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της κύρωσής της από το τελευταίο κράτος - μέλος) μετά την κύρωσή της από όλα τα κράτη - μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Στο νομοθετικό επίπεδο, η συνθήκη του Άμστερνταμ τροποποιεί ορισμένες διατάξεις της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διατάξεις για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις, κυρίως με:

- τη δημιουργία μιας κοινοτικής πολιτικής για την απασχόληση,
- την κοινοτικοποίηση ορισμένων θεμάτων που υπάγονται στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων (ΔΕΥ),
- τη μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ),
- την επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, την αύξηση των εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και
- τη δυνατότητα στενότερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών - μελών.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ δεν υποκαθιστά τις υπόλοιπες αλλά προστίθεται σε αυτές.

Συνθήκη της Λισσαβόνας

Υπογράφηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2007 μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ και αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Είναι μια νέα φάση στην προσπάθεια να αποκτήσει η Ένωση μια νέα συνθήκη για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η νέα συνθήκη παρέχει σημαντικά νέα πλεονεκτήματα στους πολίτες και θα καθορίσει τη θεσμική συζήτηση για το προβλεπόμενο μέλλον, και καλεί τα κράτη - μέλη να προβούν γρήγορα στην επικύρωσή της. Σε συνδυασμό με τη διττή προσέγγιση της Επιτροπής του κ. Barroso, θα καταστεί δυνατό να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα θέματα που απασχολούν τους πολίτες όπως η απασχόληση και η ανάπτυξη, η ενέργεια και η αλλαγή του κλίματος καθώς και η μετανάστευση. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη - μέλη να επικυρώσουν έγκαιρα τη συνθήκη για να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2009.

Η συνθήκη της Λισσαβόνας τροποποιεί τις ισχύουσες συνθήκες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα χωρίς να τις αντικαθιστά. Ταυτόχρονα, παρέχει στην Ένωση το νομικό πλαίσιο και τα εργαλεία που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές προκλήσεις και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πολιτών.

Η συνθήκη της Λισσαβόνας θα αποφέρει πολλά οφέλη: η νέα συνθήκη θα δώσει τη δυνατότητα στους ευρωπαίους πολίτες να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με τις ευρωπαϊκές υποθέσεις και θα εξασφαλίσει την κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους σε ένα χάρτη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι καλύτερα εξοπλισμένη για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες στον τομέα της ενέργειας, της κλιματικής αλλαγής, της διασυνοριακής εγκληματικότητας και μετανάστευσης. Επίσης θα είναι σε θέση να μιλά με μία φωνή στη διεθνή σκηνή.

Ανάμεσα στις κυριότερες προβλεπόμενες βελτιώσεις είναι:

- Πιο δημοκρατική, πιο ανοικτή και πιο φερέγγυα Ένωση: τόσο για τους πολίτες όσο και για τα εθνικά κοινοβούλια η διαδικασία λήψης αποφάσεων θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο νομοθετικών συζητήσεων οι οποίες θα υπόκεινται στον έλεγχο του κοινού. Οι Ευρωπαίοι θα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τις νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Πιο αποτελεσματική Ένωση: μέσω αποτελεσματικών και εξορθολογισμένων θεσμικών οργάνων. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μεταξύ άλλων μέσω της ταχύτερης και συνεκτικότερης λήψης αποφάσεων σχετικά με θέματα δημόσιας τάξης, έτσι ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να έχει περισσότερες δυνατότητες για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας και της εμπορίας ανθρώπων.
- Περισσότερα δικαιώματα για τους Ευρωπαίους: οι αξίες και οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα καθοριστούν σαφέστερα από ποτέ. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα έχει το ίδιο νομικό καθεστώς με τις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Πιο διακεκριμένος παγκόσμιος συντελεστής: η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιδιώξει μεγαλύτερη συνοχή ανάμεσα στις διάφορες πτυχές της εξωτερικής πολιτικής της, όπως στη διπλωματία, την ασφάλεια, το εμπόριο και την ανθρωπιστική βοήθεια. Εξάλλου, θα της δοθεί ενιαία νομική προσωπικότητα με την οποία θα ενισχυθεί η βαρύτητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διαπραγματεύσεις.

Οι βελτιώσεις αυτές θα καταστήσουν την Ένωση ικανή να προβεί σε αλλαγές, να προσφέρει στους Ευρωπαίους μεγαλύτερη ασφάλεια και ευημερία και να αυξήσει τις ευκαιρίες συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της παγκοσμιοποίησης. Οι κύριες διατάξεις της Συνθήκης είναι:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποκτά μεγαλύτερη νομοθετική και δημοσιονομική εξουσία.
- Τα εθνικά κοινοβούλια αναλαμβάνουν το ρόλο να διασφαλίζουν ότι η ΕΕ τηρεί την αρχή της επικουρικότητας.
- Αυξάνεται ο αριθμός των τομέων στους οποίους οι αποφάσεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.
- Γίνεται πιο ξεκάθαρος ο διαχωρισμός των εξουσιών και αρμοδιοτήτων ανάμεσα στην Ένωση και τα κράτη - μέλη της.
- Ο νομικά δεσμευτικός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων εγγυάται τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών.
- Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εκλέγεται για θητεία δύομισι ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά
- Δημιουργείται θέση Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για την Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας ώστε να αυξηθεί ο αντίκτυπος, η συνοχή και η προβολή της δράσης της ΕΕ στη διεθνή σκηνή.

Συνθήκη της Νίκαιας

Η συνθήκη της Νίκαιας, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2000 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας και υπεγράφη στις 26 Φεβρουαρίου 2001, τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2003. Αποτελεί καρπό της Διακυβερνητικής Διάσκεψης (ΔΚΔ) που είχε αρχίσει τον Φεβρουάριο του 2000 με αντικείμενο την προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων πριν από την προσχώρηση νέων κρατών - μελών.

Η συνθήκη της Νίκαιας προετοίμασε το έδαφος για την απαραίτητη θεσμική μεταρρύθμιση ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης. Ορισμένες από τις διατάξεις της προσαρμόστηκαν με τη συνθήκη προσχώρησης των δέκα νέων κρατών - μελών, η οποία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2003 στην Αθήνα, και τη συνθήκη του Λουξεμβούργου για την προσχώρηση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας, η οποία υπεγράφη τον Απρίλιο του 2005. Από την 1η Ιανουαρίου 2007, ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία διεύρυνση, θεμέλιοι λίθοι της Ένωσης είναι οι συνθήκες ΕΕ και ΕΚ, όπως τροποποιήθηκαν τελευταία με τις συνθήκες της Νίκαιας, των Αθηνών και του Λουξεμβούργου.

Οι κυριότερες αλλαγές που επέφερε η συνθήκη της Νίκαιας αφορούν τον περιορισμό του μεγέθους και τη σύνθεση της Επιτροπής, την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο Υπουργών και την απλούστευση του μηχανισμού της ενισχυμένης συνεργασίας. Η «Δήλωση για το μέλλον της Ένωσης» που προσαρτήθηκε στην εν λόγω

συνθήκη καθορίζει τα επόμενα βήματα προς την εμβάθυνση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε η συνθήκη της Νίκαιας να αποτελεί απλώς ένα στάδιο αυτής της πορείας.

Το σχέδιο Συντάγματος, το οποίο υπεγράφη τον Οκτώβριο του 2004, θεωρήθηκε η συνέχιση της διαδικασίας των θεσμικών μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησε με τη συνθήκη της Νίκαιας.

Η συνταγματική συνθήκη, για να αρχίσει να ισχύει, έπρεπε να επικυρωθεί από όλα τα κράτη - μέλη, σύμφωνα με τους συνταγματικούς τους κανόνες, είτε με ψήφιση στο Κοινοβούλιο είτε με δημοψήφισμα. Λόγω των δυσχερειών που ανέκυψαν κατά την επικύρωση της συνθήκης αυτής σε ορισμένα κράτη - μέλη, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφάσισαν, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 16ης και 17ης Ιουνίου 2005, να υπάρξει μια «περίοδος προβληματισμού» σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21ης και της 22ας Ιουνίου 2007, οι Ευρωπαίοι ηγέτες κατέληξαν σε ένα συμβιβασμό. Δόθηκε εντολή για έναρξη Διακυβερνητικής Διάσκεψης με αντικείμενο την οριστικοποίηση και τη θέσπιση όχι ενός Συντάγματος αλλά μιας «μεταρρυθμιστικής συνθήκης» για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν η συνθήκη αυτή επικυρωθεί, θα τεθεί σε ισχύ τον Ιούνιο του 2009 πριν από τις προσεχείς εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συνθήκη του Μάαστριχτ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, επίσημα γνωστή ως Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρείται η σημαντικότερη και ιστορικότερη συνθήκη της Ευρωπαϊκής ηπείρου και η δεύτερη ομοίως σε παγκόσμια κλίμακα μετά εκείνης της ίδρυσης του ΟΗΕ. Ιστορικά δεν υπήρξε ποτέ στην παγκόσμια ιστορία παρόμοια συνθήκη με τόσο πλούσιο οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιεχόμενο, που να διατηρούσε ταυτόχρονα και το "ισότιμον" των συμμετεχόντων κρατών.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, που έλαβε το όνομά της από την πόλη Μάαστριχτ στην οποία υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου του 1992, αποτελεί την τρίτη κατά σειρά θεμελιώδη συνθήκη με την οποία ολοκληρώθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύγχρονος θεσμός, ύστερα από τη Συνθήκη της Ρώμης και την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986). Βέβαια στην εξέλιξη αυτή του θεσμού αυτού υπήρξαν και πολλές άλλες επιμέρους συνθήκες, που, αν και μη θεμελιώδεις, συνέβαλαν ουσιαστικά στην πορεία και την εξέλιξη της ΕΕ.

Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από 28 μέλη, ένα για κάθε χώρα της ΕΕ.

Το άρθρο 17 παράγραφος 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει ότι από την 1η Νοεμβρίου 2014 η Επιτροπή πρέπει να απαρτίζεται από αριθμό μελών ισοδύναμο με τα δύο τρίτα του αριθμού των χωρών της ΕΕ. Ωστόσο, προβλέπει επίσης κάποια ευελιξία, επιτρέποντας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αποφασίσει ομόφωνα την αλλαγή αυτού του αριθμού.

Το 2009 πριν από το δεύτερο δημοψήφισμα στην Ιρλανδία για την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε τη δέσμευσή του (που είχε αναλάβει νωρίτερα, τον Δεκέμβριο του 2008) να εγκρίνει απόφαση που να διασφαλίζει ότι ο αριθμός των μελών της Επιτροπής θα ισοδυναμεί με τον αριθμό των χωρών της ΕΕ, ούτως ώστε κάθε χώρα της ΕΕ να εξακολουθήσει να δικαιούται τον ορισμό ενός μέλους της Επιτροπής. Αυτή η απόφαση εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαΐου 2013 (απόφαση 2013/272/ΕΕ).

Πηγή: *Eur-Lex*

Σύνθετη Μελέτη

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Σύνθετη Μελέτη» νοείται η μελέτη που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κύρια μελέτη και ενδεχομένως τις απαιτούμενες υποστηρικτικές μελέτες.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Συνθήκες

Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) σηματοδότησε την εκκίνηση μιας πορείας μακρύτερης των 50 ετών για την κατάρτιση των ευρωπαϊκών Συνθηκών. Από το 1951 (Συνθήκη ΕΚΑΧ) έως το 2001 (Συνθήκη της Νίκαιας) υπογράφηκαν όχι λιγότερες από 16 Συνθήκες. Η σειρά αυτή των Συνθηκών δεν αρκέστηκε στην τροποποίηση του αρχικού κειμένου, αλλά οδήγησε σε νέες Συνθήκες και διεύρυνε σταδιακά τον κύκλο των Συνθηκών.

Ακολουθεί πίνακας των κυριότερων συνθηκών.

- Η Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), που υπογράφηκε στο Παρίσι, το 1951. Η Συνθήκη αυτή έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.
- Η Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ), που υπογράφηκε στη Ρώμη, το 1957.
- Η Συνθήκη ίδρυσης Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), που υπογράφηκε στη Ρώμη, το 1957.
- Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ), που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο, το 1986.
- Η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ), που υπογράφηκε στο Μάαστριχτ, το 1992.
- Η Συνθήκη του Άμστερνταμ, που υπογράφηκε το 1997.
- Η Συνθήκη της Νίκαιας, που υπογράφηκε το 2001.

Όλες αυτές οι Συνθήκες έχουν τροποποιηθεί επανειλημμένα, ιδίως κατά την προσχώρηση των νέων χωρών, το 1973 (Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία), το 1981 (Ελλάδα), το 1986 (Ισπανία και Πορτογαλία), το 1995 (Αυστρία, Σουηδία και Φινλανδία) και το 2004 (Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία), το 2007 (Βουλγαρία και Ρουμανία) και το 2013 (Κροατία).

Μετά από δυσκολίες σε ορισμένες χώρες της ΕΕ όσον αφορά την επικύρωση μιας ευρωπαϊκής συνταγματικής συνθήκης που υπογράφηκε το 2004, οι ευρωπαίοι ηγέτες το 2007 συμφώνησαν τη σύγκληση μιας Διακυβερνητικής Διάσκεψης με στόχο την τελειοποίηση και την έγκριση όχι πλέον ενός συντάγματος αλλά μιας «μεταρρυθμιστικής συνθήκης» για την ΕΕ. Η Συνθήκη της Λισαβόνας, που υπογράφηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2007, τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009. Αποτελείται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι διατάξεις της ενσωματώνονται στις υφιστάμενες Συνθήκες.

Πηγή: *Eur-Lex*

Συνολική επιχορήγηση

Το μέρος Επιχειρησιακού Προγράμματος η υλοποίηση και διαχείριση του οποίου μπορεί να ανατεθούν από το κράτος - μέλος ή τη Διαχειριστική Αρχή σε έναν ή περισσότερους Ενδιάμεσους Φορείς που ορίζονται από το κράτος - μέλος ή τη Διαχειριστική Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων σύμφωνα με τους όρους συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ του κράτους - μέλους ή της Διαχειριστικής Αρχής και του εν λόγω φορέα. Η ανάθεση αυτή πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της οικονομικής ευθύνης της Διαχειριστικής Αρχής και των κρατών - μελών. Ο Ενδιάμεσος Φορέας που ευθύνεται για τη διαχείριση της συνολικής επιχορήγησης παρέχει εγγυήσεις για τη φερεγγυότητα και την ικανότητά του στο σχετικό πεδίο καθώς επίσης όσον αφορά τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση. Ο φορέας αυτός, κατά κανόνα, εδρεύει ή εκπροσωπείται στην ή στις περιφέρειες που καλύπτονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κατά τη στιγμή του ορισμού του.

Συνοπτικός διαγωνισμός

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «συνοπτικός διαγωνισμός» νοείται η απλοποιημένη διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 117 και 327 του Ν.4412/2016.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Συντονισμός της συνδρομής των Ταμείων

Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη - μέλη εξασφαλίζουν το συντονισμό μεταξύ της συνδρομής των διαφόρων Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΑΤ και των παρεμβάσεων της ΕΤΕπ και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.

Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (ΣΓΠ) Generalised system of preferences (GSP)

Αυτές είναι ρυθμίσεις που γίνονται από τις ανεπτυγμένες χώρες με τις οποίες χορηγούνται προτιμησιακές τιμές στις εισαγωγές από αναπτυσσόμενες χώρες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει τρεις τύπους ρυθμίσεων στο πλαίσιο του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων:

- η γενική διάταξη - που ισχύει για όλες τις δικαιούχους χώρες,
 - το ειδικό καθεστώς κινήτρων για την αειφόρο ανάπτυξη και τη χρηστή διακυβέρνηση (γνωστό και ως Σύστημα γενικευμένων του προτιμήσεις +). Αυτό παρέχει πρόσθετα οφέλη για τις χώρες που εφαρμόζουν ορισμένα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα, την προστασία του περιβάλλοντος, η καταπολέμηση των ναρκωτικών και της χρηστής διακυβέρνησης,
 - Το ειδικό καθεστώς για τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, επίσης γνωστή ως τα πάντα εκτός από όπλα. Αυτό παρέχει την πιο ευνοϊκή μεταχείριση όλων.
-

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΣΔΕ (ΣΔΕ) για τα ΕΠ του ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ

Το σύνολο των διοικητικών Αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή και αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η πληροφόρηση για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Δομές και Διαδικασίες) είναι σημαντική και για τους Δικαιούχους (Δήμους, Υπηρεσίες Υπουργείων, ιδιωτικούς φορείς, επιχειρήσεις, κλπ) οι οποίοι υλοποιούν έργα-πράξεις στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Οι Δικαιούχοι οφείλουν να γνωρίζουν αφενός τις Αρχές/ φορείς στους οποίους πρέπει να απευθύνονται, αφετέρου τους κανόνες και τις Διαδικασίες που εφαρμόζονται για τις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις (κανόνες επιλεξιμότητας, έκδοση πρόσκλησης για την αίτηση χρηματοδότησής τους, διαδικασία επιλογής, έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων, επαληθεύσεις και έλεγχοι του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των πράξεων, μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, κλπ.)

Στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) στο πλαίσιο του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση (ΕΑΑ)» έχει σχεδιαστεί ένα κοινό Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Το Σύστημα αυτό δομήθηκε στη βάση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013, έλαβε υπόψη του τη νέα αρχιτεκτονική των ΕΠ και ενσωμάτωσε τις νέες απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Η Δομή αυτού του Συστήματος περιλαμβάνει τις Αρχές/ φορείς που αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013. Προσδιορίζονται στο Νόμο 4314/2014 – Μέρος Ι και είναι:

- Οι Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ), υπεύθυνες για τη διαχείριση των ΕΠ. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ έχουν οριστεί δεκαοκτώ (18) ΔΑ, μία για κάθε ΕΠ. Οι ΔΑ όλων των Τομεακών ΕΠ (συνολικά 5) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Οι ΔΑ των ΕΠ των Περιφερειών (συνολικά 13, μία για τη διαχείριση κάθε ΕΠ Περιφέρειας) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη. Οι Διαχειριστικές Αρχές φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ
1	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 67743/ΕΥΘΥ 615/22.06.15 (ΦΕΚ 1248/Β/24.06.15)
2	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 53683/ΕΥΘΥ 459/18.05.15 (ΦΕΚ 981/Β/28.05.15)
3	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ 53684/ΕΥΘΥ 460/18.05.15 (ΦΕΚ 948/Β/27.05.15) • ΥΑ 23500/ΕΥΘΥ 177/ 23.02.17 (ΦΕΚ 619/Β/28.02.17)-τροπ. της ΥΑ 53684
4	Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» <i>Υπαγωγή στον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5 και 6 • ΥΑ55231/ΕΥΘΥ 474/21.05.15 (ΦΕΚ 949/Β/27.05.15) • ΥΑ 15619/ΕΥΘΥ 193/10.2.16 (ΦΕΚ 500/Β/29.2.16)-τροπ. της ΥΑ 55231
5	Τεχνική Βοήθεια	Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), Μονάδα Δ. <i>Υπαγωγή στο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης & Τουρισμού</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρα 5, 14 και 15 (1€) • ΥΑ 69136/ΕΥΘΥ 627/22.06.15 (ΦΕΚ 1451/Β/10.07.15)
6	Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32674/ΕΥΘΥ 330/23.3.15 (ΦΕΚ714/Β/24.4.15)
7	Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32677/ΕΥΘΥ 332/23.3.15 (ΦΕΚ716/Β/24.4.15) • ΥΑ 517/ΕΥΘΥ 002/4.1.16 (ΦΕΚ 13/Β/12.01.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32677 • ΥΑ 82451/ΕΥΘΥ 778/ 3.8.16 (ΦΕΚ 2750/Β/1.9.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32677
8	Περιφέρειας Θεσσαλίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32675/ΕΥΘΥ 331/23.3.15 (ΦΕΚ713/Β/24.4.15)
9	Περιφέρειας Ηπείρου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ηπείρου <i>Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32679/ΕΥΘΥ 333/23.3.15 (ΦΕΚ714/Β/24.4.15)
10	Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	<ul style="list-style-type: none"> • Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32681/ΕΥΘΥ 335/ 23.3.15

		Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	(ΦΕΚ713/Β/24.4.15) • ΥΑ 519/ΕΥΘΥ 004/4.1.16 (ΦΕΚ 13/Β/12.01.16)-τροποποίηση της ΥΑ 32681
11	Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32663/ΕΥΘΥ 323/23.3.15 (ΦΕΚ 712/Β/24.4.15) • ΥΑ 58147/ΕΥΘΥ 575/ 1.6.16 (ΦΕΚ 1762/Β/16.6.16) - τροπ. της ΥΑ 32663
12	Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32667/ΕΥΘΥ 325/23.3.15 (ΦΕΚ717/Β/24.4.15)
13	Περιφέρειας Πελοποννήσου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32672/ΕΥΘΥ 329/23.3.15 (ΦΕΚ715/Β/24.4.15)
14	Περιφέρειας Ιονίων Νήσων	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Ιόνιων Νησιών Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32671/ΕΥΘΥ 328/6.5.15 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.15) • Διόρθωση Σφάλματος (ΦΕΚ 1943/Β/9.9.15)
15	Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32680/ΕΥΘΥ 334/6.5.15 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.15)
16	Περιφέρειας Κρήτης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32668/ΕΥΘΥ 326/23.3.15 (ΦΕΚ716/Β/24.4.15)
17	Περιφέρειας Αττικής	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Αττικής Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32670/ΕΥΘΥ 327/23.3.15 (ΦΕΚ715/Β/24.4.15)
18	Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου Υπαγωγή στον οικείο Περιφερειάρχη	• Νόμος 4314/2014 – Μέρος Ι, άρθρο 7 • ΥΑ32666/ΕΥΘΥ 324/23.3.15 (ΦΕΚ717/Β/24.4.15)

- Η **Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ)**, υπεύθυνη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων πιστοποίησης. Ως ΑΠ έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακριβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η ΑΠ είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Η **Αρχή Ελέγχου (ΑΕ)**, υπεύθυνη για τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας του ΣΔΕ. Ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)», στο Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η Αρχή Ελέγχου είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Οι **Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ)**, στους οποίους ανατίθενται η διαχείριση μέρους ενός ΕΠ ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής, υπό την ευθύνη της.

Επίσης, έχει οριστεί η **Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)** ως η Αρχή που ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και παρέχει πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων ορισθέντων Αρχών/ φορέων και προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η ΕΑΣ υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού και αποτελείται από 6 Ειδικές Υπηρεσίες.

Οι Αρχές/ φορείς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες Διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ

2014-2020. Οι Διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τυποποιημένα έντυπα και οδηγούς. Το σύνολο αυτών των εγγράφων αποτελεί το "Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ" το οποίο παρέχεται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων

Είναι τα συστήματα διαχείρισης ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (συσσκευασιών και άλλων προϊόντων) που θεσμοθετήθηκαν στο πλαίσιο του Νόμου 2939/2001. Ο Νόμος αυτός ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από τις συσκευασίες και καθορίζει τους βασικούς άξονες για τη διαχείριση μιας σειράς άλλων προϊόντων μετά τη χρήση τους, όπως τα χρησιμοποιημένα ελαστικά αυτοκινήτων, τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής, τα απόβλητα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες και συσσωρευτές, τα χρησιμοποιημένα λιπαντικά έλαια, μπάζα κ.α., ενώ οι ειδικότερες προϋποθέσεις και οι όροι διαχείρισής τους προσδιορίζονται σε επί μέρους ΠΔ, επιβάλλοντας:

Τη χωριστή συλλογή των παραπάνω απορριπτόμενων προϊόντων από τα λοιπά οικιακά απόβλητα και την επιστροφή τους σε ειδικά σημεία συλλογής που οργανώνονται για το σκοπό αυτό, χωρίς την οικονομική επιβάρυνση του καταναλωτή.

Την ευθύνη του παραγωγού (συσσκευαστή, εισαγωγέα, κατασκευαστή) των παραπάνω προϊόντων, για την οργάνωση και τη χρηματοδότηση των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης (οργάνωση σημείων συλλογής με τη συμμετοχή των ΟΤΑ, μεταφορά των αποβλήτων σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις διαλογής/επεξεργασίας, επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων, ανακύκλωση και αξιοποίηση και ασφαλή διάθεση των υπολειμμάτων σε οργανωμένους χώρους διάθεσης).

Συστημική παρατυπία

Παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

Πηγή: Ν. 4314/14

Σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις

Σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ» και «σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ»: συστάσεις σχετικά με τις διαρθρωτικές προκλήσεις που είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν μέσω πολυετών επενδύσεων που εμπίπτουν απευθείας στο πεδίο εφαρμογής των ΕΔΕΤ όπως διατυπώνονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο.

Πηγή: Ν. 4314/14

Screening (αναλυτική εξέταση)

Η αναλυτική εξέταση του κεκτημένου της ΕΕ (του σώματος ενωσιακού δικαίου που εφαρμόζεται στην ΕΕ) ή screening αποτελεί το στάδιο της προετοιμασίας των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Είναι ουσιαστική γιατί χρησιμεύει ως βάση για τις διμερείς διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε υποψήφιας χώρας.

Η εξέταση αυτή, την οποία διεξάγουν από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κάθε υποψήφια χώρα, παρέχει στις υποψήφιες χώρες τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με το δίκαιο της ΕΕ και να παρουσιάσουν την ικανότητα τους να το θέσουν σε εφαρμογή.

Το screening αποσκοπεί επίσης να εντοπίσει τους τομείς του δικαίου της ΕΕ στους οποίους πρέπει να πραγματοποιηθεί πρόοδος, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι νομοθεσίες των υποψήφιων χωρών με τους κανόνες της ΕΕ. Οι τομείς αυτοί κατανέμονται σε κεφάλαια τα οποία αποτελούν αντικείμενο χωριστών διαπραγματεύσεων.

Περαιτέρω screening μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων προσχώρησης εάν το δίκαιο της ΕΕ έχει επικαιροποιηθεί.

Ταμείο Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής ιδρύθηκε με τον Καν. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Στόχο του Ταμείου Συνοχής είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης προκειμένου να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

Το ταμείο συνοχής στοχεύει Κράτη Μέλη των οποίων το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) ανά κάτοικο είναι λιγότερο από 90 % του ευρωπαϊκού μέσου όρου Έχει σκοπό να μειώσει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Υπόκειται στους ίδιους κανόνες προγραμματισμού, διαχείρισης και παρακολούθησης όπως το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ μέσω του κανονισμού κοινών διατάξεων.

Για την περίοδο 2014-2020, το ταμείο συνοχής αφορά τη Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρο, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία.

Το ταμείο συνοχής διαθέτει το σύνολο των 63.4 δις EUR για δραστηριότητες των εξής κατηγοριών:

- διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως έργα προτεραιότητας ευρωπαϊκών ενδιαφερόντων ως καθορίζονται από την ΕΕ. Το ταμείο συνοχής θα στηρίξει έργα υποδομών κάτω από τη διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη.
- περιβάλλον: εδώ, το ταμείο συνοχής μπορεί επίσης να στηρίξει έργα σχετικά με ενέργεια ή μεταφορές, εφόσον ωφελούν σαφώς το περιβάλλον σε όρους ενεργειακής απόδοσης, χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάπτυξης σιδηροδρομικών μεταφορών, στήριξης των συνδυασμένων μεταφορών, ενίσχυσης των δημοσίων μεταφορικών μέσων κ.λπ.

Ο Καν. 1300/2013 καθορίζει τα καθήκοντα του Ταμείου Συνοχής και το πεδίο εφαρμογής της συνδρομής που αυτό παρέχει όσον αφορά το στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» σύμφωνα με το άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία και σύμφωνα με τις ειδικές για κάθε κράτος μέλος ανάγκες για επενδύσεις και υποδομές, στηρίζει:

- α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη
- β) ΔΕΔ-Μ, σύμφωνα με τους κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013
- γ) τεχνική βοήθεια.

Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τα έργα υποδομής μεταφορών με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 για ποσό ύψους 10.000.000.000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Πηγή: Καν. (ΕΚ) 1300/2013

Ταμείο χαρτοφυλακίου

Κεφάλαιο που συστάθηκε με στόχο να συνεισφέρει στήριξη από πρόγραμμα ή προγράμματα σε διάφορους φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής. Όταν υλοποιούνται μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μέσω ταμείου χαρτοφυλακίου, ο φορέας που κάνει χρήση του ταμείου χαρτοφυλακίου θεωρείται ο μόνος δικαιούχος κατά την έννοια του σημείου 10 του παρόντος άρθρου.

Πηγή: Ν. 4314/14

Τελική αμοιβή

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τελική αμοιβή» νοείται το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον ανάδοχο ως αμοιβή για το εκτελεσθέν αντικείμενο της σύμβασης.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τελική Έκθεση υλοποίησης

Έκθεση ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος που συντάσσεται και υποβάλλεται από την Διαχειριστική Αρχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31 Μαρτίου 2017 (για την προγραμματική 2007-2013).

Η Τελική Έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 67 του Γενικού Κανονισμού προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Συντάσσεται από τη Διαχειριστική Αρχή και εξετάζεται και εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του οικείου ΕΠ πριν την υποβολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τελικός αποδέκτης

Νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει χρηματοδοτική υποστήριξη από ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Πηγή: Ν. 4314/14

Τελωνειακή ένωση (Customs union)

Η τελωνειακή ένωση [άρθρα 28 - 29 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)] αποτελεί βασικό θεμέλιο της ΕΕ και της ενιαίας αγοράς της στην οποία συμμετέχουν 28 χώρες. Για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, οι χώρες της ΕΕ έχουν εγκρίνει τυποποιημένους κανόνες που εφαρμόζονται ομοιόμορφα και από τις 28 τελωνειακές διοικήσεις της ΕΕ.

Στα εσωτερικά σύνορα της τελωνειακής ένωσης της ΕΕ δεν επιβάλλονται τελωνειακοί δασμοί. Όλα τα εμπορεύματα διακινούνται ελεύθερα εντός του χώρου της τελωνειακής ένωσης, είτε παράγονται στην ΕΕ είτε εισάγονται από τρίτες χώρες.

Το 2013 εγκρίθηκε νέος Τελωνειακός Κώδικας της ΕΕ, ο οποίος απλοποιεί τους κανόνες και τις διαδικασίες για τα τελωνεία και καθιστά τις εμπορικές συναλλαγές πιο αποδοτικές. Μόλις τεθεί σε ισχύ, τον Μάρτιο του 2016, θα απλοποιήσει και θα εξορθολογίσει σε μεγάλο βαθμό τις τελωνειακές διαδικασίες της ΕΕ.

Επιπλέον, επί του παρόντος καταβάλλονται προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων από τα τελωνεία και την ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και για την κατάρτιση διαδικασιών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των τελωνείων ως προς την εφαρμογή των κανόνων για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον.

Πηγή: Eur-Lex

Τεχνικές Υπηρεσίες / λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τεχνικές Υπηρεσίες» και «λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες» είναι οι υπηρεσίες που συνίστανται στην παροχή γνώσεων και ικανοτήτων με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων επί ορισμένου χρόνου, που προσδιορίζεται είτε ημερολογιακά είτε σε συνάρτηση με ορισμένο γεγονός της παραγωγικής διαδικασίας. Οι τεχνικές υπηρεσίες μπορούν να έχουν ως αντικείμενο, ιδίως:

- α) τη σύνταξη των τευχών δημοσίου διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας
- β) τον έλεγχο και την επίβλεψη έργου ή μελέτης και
- γ) την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διεξαγωγή ανάθεσης σύμβασης μελέτης, έργου ή υπηρεσίας, στην επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης και στη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τεχνική Βοήθεια (ΕΠ)

Το ΕΠ αποτελεί παρέμβαση οριζόντιου χαρακτήρα, η οποία απευθύνεται στους φορείς και τις δομές διοίκησης, συντονισμού και εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συμπληρώνει τις δράσεις Τεχνικής Βοήθειας που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών ΕΠ, περιλαμβάνοντας τις αναγκαίες οριζόντιες δράσεις για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της

λειτουργίας των επιτελικών δομών των Υπουργείων και του συστήματος και των δομών διοίκησης, συντονισμού και εφαρμογής του συνόλου των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Για τον λόγο αυτό, το ΕΠΤΒ διακρίνεται από τους επιμέρους Άξονες τεχνικής βοήθειας που περιλαμβάνονται στα Τομεακά και τα Περιφερειακά ΕΠ της περιόδου 2014-2020, που περιλαμβάνουν δράσεις Τεχνικής Βοήθειας οι οποίες αφορούν είτε σε έναν συγκεκριμένο τομέα παρέμβασης, είτε σε μία συγκεκριμένη διοικητική Περιφέρεια.

Εκ της φύσεώς του, ως οριζόντιο και υποστηρικτικό πρόγραμμα, το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» καλύπτει και τους έντεκα (11) Θεματικούς Στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που προβλέπονται από τους Κανονισμούς της Ε.Ε. για τα ΕΠ της νέας προγραμματικής περιόδου, καθώς επίσης και τις πέντε (5) χρηματοδοτικές προτεραιότητες, συμβάλλοντας στην επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας.

Το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» διαρθρώνεται σε 7 Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ). Λόγω της συχνά οριζόντιας φύσης των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και με βάση την σχετική δυνατότητα που παρέχει το Άρθρο 119, παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ έχουν σχεδιαστεί από έναν ΑΠ που καλύπτει Περιφέρειες και από τις τρεις Κατηγορίες Περιφερειών (Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες, Περιφέρειες σε Μετάβαση, Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες) και ειδικότερα τις 11 Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας όπου το ποσοστό Κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 80%, καθώς και από ένας ΑΠ για τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου, όπου το ποσοστό Κοινοτικής συμμετοχής ανέρχεται στο 50%. Τέλος, το Ταμείο Συνοχής καλείται να χρηματοδοτήσει έναν ΑΠ που καλύπτει και τις 13 Περιφέρειες της χώρας, χωρίς διάκριση ανά κατηγορία Περιφερειών.

Καθένας από τους παραπάνω ΑΠ εξειδικεύεται σε τρεις Ειδικούς Στόχους, ως εξής:

- Ειδικός Στόχος 1: Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Ειδικός Στόχος 2: Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διαχείρισης, συντονισμού και διοίκησης της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιτελικών δομών των Υπουργείων
- Ειδικός Στόχος 3: Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων για την εφαρμογή συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων

ΤΑΙΕΧ (Τεχνική βοήθεια και ανταλλαγή πληροφοριών) **ΤΑΙΕΧ (Technical Assistance and Information Exchange)**

Το γραφείο ανταλλαγής πληροφοριών σε θέματα τεχνικής βοήθειας (ΤΑΙΕΧ) είναι ένα μέσο της ΕΕ για την ενίσχυση θεσμών με σκοπό την παροχή βοήθειας σε χώρες εταίρους μέσα από την προσφορά εμπειρογνωμοσύνης για τη μεταφορά του δικαίου της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο των εν λόγω χωρών καθώς και την επακόλουθη εφαρμογή και επιβολή του.

Επίσης, θέλει να ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη οικονομική ολοκλήρωση και πολιτική συνεργασία μεταξύ των χωρών εταίρων του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης (ΕΝΠΙ) και της ΕΕ.

Χώρες δικαιούχοι του ΤΑΙΕΧ είναι:

- οι υποψήφιες χώρες για ένταξη στην ΕΕ: η Αλβανία, η Ισλανδία, το Μαυροβούνιο, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Σερβία και η Τουρκία·
- οι δυνάμει υποψήφιες χώρες: η Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κοσσυφοπέδιο*·
- η τουρκοκυπριακή κοινότητα στο βόρειο τμήμα της Κύπρου·
- οι χώρες του ΕΝΠΙ: Αλγερία, Αζερμπαϊτζάν, Αίγυπτος, Αρμενία, Γεωργία, Ιορδανία, Ισραήλ, Λευκορωσία, Λίβανος, Λιβύη, Μαρόκο, Μολδαβία, Ουκρανία, Παλαιστίνη, Συρία και Τυνησία.
- Το ΤΑΙΕΧ λειτουργεί από το 1996, και το διαχειρίζεται η Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

*Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

Πηγή: *Eur-Lex*

Τεχνική προδιαγραφή

Τεχνική προδιαγραφή είναι ένα από τα ακόλουθα:

α) όταν πρόκειται για *συμβάσεις δημοσίων έργων*: όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά υλικού, προϊόντος ή αγαθού, ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν τα επίπεδα περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, τον σχεδιασμό για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία) και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, την επίδοση, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες χρήσης καθώς και τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής των έργων τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες μελέτης και υπολογισμού των έργων, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που συνιστούν τα έργα αυτά,

β) όταν πρόκειται για *δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών*: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεων του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης

Πηγή: *N. 4412/2016*

Τεχνικό Δελτίο Πράξης

Τυποποιημένο έντυπο υποβολής πρότασης (το ίδιο πριν και μετά την υποβολή του και την έγκρισή του) που παρουσιάζει το έργο τους στόχους, τον τρόπο υλοποίησης τους, τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και τα αναμενόμενα κόστος και τα αποτελέσματα. Το ΤΔΠ είναι το βασικό εργαλείο προγραμματισμού και παρακολούθησης των έργων και υποβάλλεται μαζί με την αίτηση χρηματοδότησης και τα υπόλοιπα έγγραφα είναι δεσμευτικό για τους εμπλεκόμενους φορείς. Βάσει του ΤΔΠ γίνεται η αξιολόγηση της προτεινόμενης πράξης του Δικαιούχου σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται από την Πρόσκληση. Το ΤΔΠ υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά. Επίσης για την περίοδο 2014-2010 αποτυπώνεται και αξιολογείται η Διαχειριστική Επάρκεια του Φορέα για την υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.

Πηγή: *N. 4314/14*

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος ιδρύθηκε το 1923 και είναι ΝΠΔΔ εποπτευόμενο από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Το ΤΕΕ στα πλαίσια το σκοπού του είναι ο τεχνικός σύμβουλος του κράτους και ιδιαίτερα:

- Μελετά αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλους κοινωνικούς ή επιστημονικούς φορείς οποιοδήποτε σχετικό επιστημονικό, τεχνικό, τεχνοοικονομικό ή αναπτυξιακό θέμα που ενδιαφέρει το κοινωνικό σύνολο και συλλέγει στατιστικά στοιχεία.
- Γνωμοδοτεί, έπειτα από πρόσκληση των αρμοδίων αρχών για οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του και εκπονεί σχέδια προδιαγραφών, κανονισμών, συμβάσεων έργων και μελετών.
- Συμβάλλει στην εκπόνηση προγραμμάτων τεχνικής παιδείας και στην ανάπτυξη της εγχώριας έρευνας και τεχνολογίας.
- Διενεργεί πραγματογνωμοσύνες με θεσμοθετημένη αρμοδιότητα.

Τεχνικό πλαίσιο αναφοράς

Κάθε παραδοτέο το οποίο εκπονείται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, πλην των ευρωπαϊκών προτύπων, σύμφωνα με διαδικασίες προσαρμοσμένες στην εξέλιξη των αναγκών της αγοράς.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τεχνικό συμβούλιο

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Τεχνικό συμβούλιο» νοείται το συλλογικό όργανο που έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί στον εργοδότη για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την αναθέτουσα ή την προϊσταμένη αρχή.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (7) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελείται από 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 είναι Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά: α) Τα Τομεακά Προγράμματα αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα, β) Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες, περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας.

Τραπεζική ένωση της Ευρώπης

Η τραπεζική ένωση δημιουργήθηκε με στόχο να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες είναι ισχυρότερες και υπό βελτιωμένη εποπτεία και, σε περίπτωση που προκύπτουν προβλήματα στον χρηματοπιστωτικό τομέα, να εξυγιαίνει, δηλ. να αναδιαρθρώνει, τις τράπεζες αποτελεσματικότερα. Περιλαμβάνει:

- τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (ΕΕΜ), ο οποίος συνιστά σύστημα εποπτείας του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα και αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές εποπτικές αρχές των χωρών της ζώνης του ευρώ και άλλων συμμετεχουσών χωρών.
- τον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης (ΕΜΕ), ο οποίος επιδιώκει να διασφαλίζει την αποτελεσματική εξυγίανση των προβληματικών τραπεζών στις χώρες που συμμετέχουν στον ΕΕΜ με ελάχιστο κόστος για τους φορολογουμένους και την πραγματική οικονομία. Ο ΕΜΕ στηρίζεται από το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται σε διαδικασίες εξυγίανσης, όπου είναι απαραίτητο, για να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης.

Ο ΕΕΜ και ο ΕΜΕ εφαρμόζουν ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων, μια δέσμη ομοιόμορφων κανόνων με στόχο την αποτελεσματικότερη ρύθμιση, εποπτεία και διακυβέρνηση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε όλες τις χώρες. Λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς την τραπεζική ένωση και διασφαλίζει επίσης ομοιόμορφο επίπεδο προστασίας για αποταμιευτές εξασφαλίζοντας τις τραπεζικές τους καταθέσεις έως 100.000 ευρώ.

Η τραπεζική ένωση διασφαλίζει ότι οι εν λόγω κανόνες εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ και άλλες συμμετέχουσες χώρες.

Πηγή: Eur-Lex

Τριάδα των Προεδριών

Trio

Ο όρος «τριάδα των Προεδριών» αναφέρεται στις 3 χώρες της ΕΕ που προεδρεύουν του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συνολική περίοδο 18 μηνών και συνεργάζονται στενά κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Κάθε μέλος της τριάδας προεδρεύει όλων των συνθέσεων του Συμβουλίου, εκτός του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων, για εξάμηνη περίοδο.

Το εν λόγω σύστημα υιοθετήθηκε το 2009 μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Κάθε τριάδα καθορίζει μακροπρόθεσμους στόχους και αναπτύσσει κοινό θεματολόγιο, προσδιορίζοντας θέματα και ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν από το Συμβούλιο εντός περιόδου 18 μηνών. Κάθε μια από τις 3 χώρες της ΕΕ καταρτίζει το δικό της αναλυτικότερο εξάμηνο πρόγραμμα, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τους στόχους και το θεματολόγιο.

Πηγή: Eur-Lex

Τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου

Μεταβολή στοιχείων που επιφέρουν αλλαγές σε στοιχεία της απόφασης ένταξης.

Πηγή: N. 4314/14

Υλοποίηση με ίδια μέσα (Αυτεπιστασία)

Η εκτέλεση μέρους ή του συνόλου της πράξης από το δικαιούχο με τη χρήση ιδίων πόρων. Μέρος των ενεργειών που απαιτούνται μπορεί να ανατίθεται σε τρίτους (ανάδοχοι) υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος συνεχίζει να διατηρεί τον πλήρη έλεγχο τόσο της διοίκησης όσο και της υλοποίησης του μέρους της πράξης που υλοποιείται με ίδια μέσα.

Πηγή: (YA 81986/EYΘY712 ΦΕΚ Β 1822 - 24.08.2015) - N. 4314/14

Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy

Η θέση του Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας δημιουργήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Πρώτος κάτοχος της θέσης υπήρξε ο Javier Solana, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισαβόνας καθιστά μόνιμο το αξίωμα του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Η Federica Mogherini διορίστηκε στη θέση για την περίοδο 2014-2020. Διαδέχεται την Catherine Ashton που κατείχε τη θέση από το 2009 έως το 2014.

Η Ύπατη Εκπρόσωπος ασκεί την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, προεδρεύει του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων και είναι αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διασφαλίζει τη συνέπεια της εξωτερικής δράσης της ΕΕ. Είναι επιφορτισμένη στο πλαίσιο της Επιτροπής με τις ευθύνες που της εμπίπτουν στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων και τον συντονισμό άλλων πτυχών της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Η Ύπατη Εκπρόσωπος διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο ενεργεί με ειδική πλειοψηφία, με τη συμφωνία του προέδρου της Επιτροπής για θητεία που διαρκεί 5 έτη.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Ύπατη Εκπρόσωπος επικουρείται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται με τις διπλωματικές αποστολές των χωρών της ΕΕ. Απαρτίζεται από υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό της ΕΕ, καθώς επίσης και από απεσπασμένο προσωπικό των εθνικών διπλωματικών υπηρεσιών.

Πηγή: Eur-Lex

Υπερδεσμευση (Overbooking)

Κατάσταση η οποία δημιουργείται όταν το άθροισμα των προϋπολογισμών εγκεκριμένων έργων ενός Άξονα Προτεραιότητας ή Προγράμματος υπερβαίνει τη συνολική αντίστοιχη δέσμευση του Άξονα ή Προγράμματος των εγκεκριμένων Χρηματοδοτικών Πινάκων.

Πηγή: Ν. 4314/14

Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) **Overseas countries and territories (OCTs)**

Τα άρθρα 198-204 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζουν ότι 4 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (η Δανία, η Γαλλία, οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο) έχουν ιδιαίτερους δεσμούς με ορισμένες υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ).

Οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και αυτών των ΥΧΕ -που και οι 25 είναι νησιά και είναι διασκορπισμένα ανά τους ωκεανούς παγκοσμίως- βασίζονται μάλλον στο δίκαιο της ΕΕ παρά στο συνταγματικό δίκαιο της ενδιαφερόμενης χώρας της ΕΕ. Οι υπήκοοι των ΥΧΕ είναι πολίτες της ΕΕ.

Η απόφαση για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την ΕΕ, του 2013, έχει στόχο να εκσυγχρονίσει τις σχέσεις της ΕΕ με τις ΥΧΕ και να λάβει υπόψη τις διαρθρωτικές αλλαγές στο παγκόσμιο εμπόριο καθώς επίσης τις ανησυχίες για την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος. Θέλει να υπερβεί την αναπτυξιακή συνεργασία και να εργαστεί υπέρ της οικοδόμησης μιας σχέσης που να βασίζεται στα αμοιβαία συμφέροντα και τις κοινές αξίες και να επιδιώκει την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης.

Μολονότι το δίκαιο της ΕΕ καθαυτό δεν εφαρμόζεται στις ΥΧΕ, η απόφαση για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την ΕΕ θεσπίζει τους λεπτομερείς κανόνες και διαδικασίες για τη σύνδεση.

Δυνάμει της εν λόγω απόφασης, η ΕΕ παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στις αναπτυξιακές στρατηγικές των ΥΧΕ. Οι ΥΧΕ λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) και είναι επιλέξιμες για προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πηγή: Eur-Lex

Υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) **Services of general economic interest**

Οι υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) περιλαμβάνουν δραστηριότητες εμπορικού χαρακτήρα που υπάγονται σε ειδικά δικαιώματα δημόσιας υπηρεσίας. Αυτό ισχύει ειδικότερα όσον αφορά τις υπηρεσίες στους τομείς των δικτύων μεταφοράς, ενέργειας, επικοινωνιών και στις ταχυδρομικές υπηρεσίες.

Ωστόσο, η συνθήκη της Λισσαβόνας καινοτομεί:

- προσθέτοντας στις ιδρυτικές Συνθήκες ένα πρωτόκολλο σχετικά με τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος
- δημιουργώντας νέα νομική βάση που επιτρέπει στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να υιοθετούν κανονισμούς σχετικά με τη διαχείριση των ΥΓΟΣ (άρθρο 14 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ). Ωστόσο, το δίκαιο της ΕΕ αφήνει τις χώρες ελεύθερες να αποφασίσουν πώς να οργανώσουν τις ΥΓΟΣ.

Οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς και του ανταγωνισμού εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις υπεύθυνες για τη διαχείριση ΥΓΟΣ, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω κανόνες δεν τις εμποδίζουν να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους υπέρ του γενικού συμφέροντος.

Πηγή: Eur-Lex

Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών **Electronic communication services**

Σύμφωνα με νομοθεσία της ΕΕ (οδηγία 2002/21/ΕΚ), οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι υπηρεσίες που παρέχονται με ηλεκτρονικά σήματα μέσω, για παράδειγμα, δικτύων τηλεπικοινωνιών ή ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

Ο όρος, ωστόσο, δεν περιλαμβάνει:

- τις υπηρεσίες ελέγχου περιεχομένου και
- τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας που δεν περιλαμβάνουν μετάδοση σημάτων.

Πηγή: *Eur-Lex*

Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες» νοούνται οι επί μέρους μελέτες και έρευνες που είναι απαραίτητες για το σχεδιασμό έργου ή την παροχή υπηρεσίας, δεν έχουν, όμως, ως αντικείμενο τον ίδιο το σχεδιασμό του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει Υποτομέας της Κεντρικής Κυβέρνησης: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές που έχουν νομική προσωπικότητα, εφόσον τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, αλλά δεν ανήκουν στους υποτομείς των ΟΤΑ και των ΟΚΑ.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Υποτομέας ΟΤΑ

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Υποτομέας ΟΤΑ: περιλαμβάνει: (α) τους ΟΤΑ, οι οποίοι αποτελούνται από τους Δήμους (ΟΤΑ Α' βαθμού) και τις Περιφέρειες (ΟΤΑ Β' βαθμού) και (β) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που ανήκουν, ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται από τους ΟΤΑ.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Υποτομέας ΟΚΑ

Κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4337/15, (Α' 129) και ισχύει ο Υποτομέας ΟΚΑ (Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης) περιλαμβάνει Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμούς Απασχόλησης και Οργανισμούς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας.

Πηγή: *Ν. 4412/2016*

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΠΑΛΘ

Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της Διαχείρισης και του Ελέγχου του ΕΠΑΛΘ.

Πηγή: *Ν. 4314/14*

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΠΑΑ

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου ΠΑΑ»: Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της Διαχείρισης και του Ελέγχου του ΠΑΑ.

Πηγή: *Ν. 4314/14*

Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020)

Η απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες της διαχείρισης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Είναι η υπ' αρ. ΥΑ 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/1.11.2016) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ.81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από

Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

Πηγή: Ν. 4314/14

Υποψήφιος χώρες

Μια χώρα αποκτά το καθεστώς της υποψήφιας χώρας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, βάσει γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εκπονείται κατόπιν αίτησης της εν λόγω χώρας για ένταξη στην ΕΕ.

Το καθεστώς της υποψήφιας χώρας δεν παρέχει στη χώρα αυτομάτως δικαίωμα ένταξης στην ΕΕ. Η Επιτροπή εξετάζει την αίτησή της με βάση τα κριτήρια προσχώρησης (κριτήρια της Κοπεγχάγης), και η διαδικασία ένταξης αρχίζει μόνο με ομόφωνη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με την έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Ανάλογα με την κατάσταση των υποψήφιων χωρών, αυτές ενδέχεται να υποχρεωθούν να εφαρμόσουν μια διαδικασία μεταρρύθμισης με στόχο την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας τους προς το υπάρχον σύνολο της νομοθεσίας και των προτύπων της ΕΕ (γνωστό ως κεκτημένο), και την ενίσχυση των υποδομών τους και των διοικητικών τους υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια της ενταξιακής διαδικασίας, η υποψήφια χώρα λαμβάνει οικονομική και τεχνική συνδρομή ως βοήθεια για να προετοιμαστεί για την ένταξή της στην ΕΕ.

Ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) για την περίοδο 2014-2020 εγκρίθηκε στα τέλη του 2013.

Πηγή: Eur-Lex

Υποψήφιος

Ως «υποψήφιος» νοείται οικονομικός φορέας που έχει ζητήσει να του αποσταλεί ή έχει λάβει πρόσκληση συμμετοχής σε κλειστή διαδικασία, σε ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Φάκελος Πράξης

Πρόκειται για τυποποιημένο ενιαίο φυσικό αρχείο που τηρείται από τους Δικαιούχους και τις Διαχειριστικές Αρχές ώστε το σύνολο των ελάχιστων απαιτούμενων για την παρακολούθηση της Πράξης στοιχείων, πρωτογενών ή μη, να ταξινομούνται και αρχειοθετούνται με συγκεκριμένο και εύχρηστο τρόπο, που υπαγορεύεται από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Φορέας κατασκευής του έργου

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Φορέας κατασκευής του έργου» νοείται η αρμόδια αναθέτουσα αρχή ή υπηρεσία αυτής που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου.

Πηγή: Ν. 4412/2016

Φορέας Χρηματοδότησης Έργου

Φορέας που εμπλέκεται στην υλοποίηση ενός έργου και αναλαμβάνει την υποχρέωση να χρηματοδοτήσει το Φορέα Υλοποίησης για την εκτέλεση του Έργου.

Φορολογία (Taxation)

Η ΕΕ δεν διαθέτει αρμοδιότητες είσπραξης ή συλλογής φόρων· αυτές οι αρμοδιότητες ανήκουν στις χώρες της ΕΕ. Η φορολογική πολιτική της ΕΕ επικεντρώνεται κυρίως στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς της, δηλ. στη διασφάλιση του ότι η διασυνοριακή οικονομική δραστηριότητα δεν παρεμποδίζεται από φορολογικούς φραγμούς και ότι αποφεύγονται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τη διπλή φορολόγηση, τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, την απαίτηση επιστροφής φόρου και τη συλλογή πληροφοριών για τους

φορολογικούς κανόνες άλλων χωρών της ΕΕ.

Οι προσπάθειες εναρμόνισης της ΕΕ έχουν πρωτίστως επικεντρωθεί στη νομοθεσία σχετικά με τους φόρους σε αγαθά και υπηρεσίες (έμμεσοι φόροι, όπως ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης σε ενεργειακά προϊόντα, ηλεκτρική ενέργεια, οινόπνευμα και βιομηχανοποιημένα καπνά), παρά σε φόρους εισοδήματος ή κερδών (άμεσοι φόροι). Εντούτοις, έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά τα μέτρα για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής στις καταθέσεις καθώς και την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ φορολογικών διοικήσεων.

Οι ειδικές διατάξεις για τη φορολογία ορίζονται στα άρθρα 110 έως 113 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ. Η έγκριση εναρμονισμένης φορολογικής νομοθεσίας απαιτεί την ομόφωνη συμφωνία όλων των χωρών της ΕΕ στο Συμβούλιο, όρος που τείνει να λειτουργεί ως τροχοπέδη για την έγκριση κοινών κανόνων. Ως εκ τούτου, πρόσφατα, μια ομάδα 11 χωρών της ΕΕ έλαβαν έγκριση να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ τους στον τομέα του φόρου χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, και, επί του παρόντος, χρησιμοποιούνται περισσότερο μη δεσμευτικές προσεγγίσεις, όπως συστάσεις, ως μέσο για την επίτευξη συντονισμού στον φορολογικό τομέα.

Πηγή: *Eur-Lex*

Φορολογική εναρμόνιση (Tax harmonization)

Οι ειδικές διατάξεις για τη φορολογία ορίζονται στα άρθρα 110 έως 113 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ). Η φορολογική πολιτική της ΕΕ επικεντρώνεται κυρίως στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς της, δηλ. στη διασφάλιση του ότι τα άτομα και οι επιχειρήσεις δεν έχουν να αντιμετωπίσουν εμπόδια στις διασυνοριακές οικονομικές δραστηριότητές τους.

Μπορούν επίσης να εγκρίνονται φορολογικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ ώστε να στηρίζονται οι πολιτικές για το περιβάλλον και την ενέργεια (άρθρα 192 και 194 αντίστοιχα της ΣΛΕΕ).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η διασυνοριακή εναρμόνιση των φορολογικών συστημάτων των χωρών της ΕΕ εφόσον δεν παρεμποδίζεται η καθιέρωση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς: οι χώρες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν ποιο είναι το σύστημα που θεωρούν πλέον κατάλληλο για τις ίδιες.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, πρέπει να αναλαμβάνεται δράση σε επίπεδο ΕΕ μόνο όταν η δράση σε επίπεδο μεμονωμένων χωρών δεν προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις, οι οποίες μπορεί να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ.

Οι προσπάθειες εναρμόνισης της ΕΕ επικεντρώνονται πρωτίστως στη νομοθεσία σχετικά με τους φόρους σε αγαθά και υπηρεσίες (έμμεσοι φόροι, όπως ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης σε ενεργειακά προϊόντα, ηλεκτρική ενέργεια, οινόπνευμα και βιομηχανοποιημένα καπνά), παρά σε φόρους εισοδήματος ή κερδών (άμεσοι φόροι).

Πηγή: *Eur-Lex*

Φυσικό αντικείμενο σύμβασης

Στο πλαίσιο του Ν.4412/2016 ως «Φυσικό αντικείμενο» της σύμβασης νοείται η τεχνική υπηρεσία ή η μελέτη, που προσδιορίζεται από τη σύμβαση, ως το ζητούμενο αποτέλεσμα αυτής.

Πηγή: *N. 4412/2016*

Φυσικοί πόροι

Κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο για την ικανοποίηση των αναγκών του και αποτελεί αξία για το κοινωνικό σύνολο.

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Charter of Fundamental Rights)

Στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων βρίσκουμε συγκεντρωμένα όλα τα θεμελιώδη

δικαιώματα που ισχύουν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Χάρτης, ευρύτερος από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθιερώνει ηθικές αρχές και δικαιώματα για τους πολίτες και τους κατοίκους της ΕΕ που άπτονται της αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της ιθαγένειας και της δικαιοσύνης. Ο Χάρτης, εκτός της προστασίας των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, καλύπτει τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων, την προστασία δεδομένων, τη βιοηθική και το δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση.

Ο Χάρτης είναι νομικά δεσμευτικός. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει την ίδια νομική αξία με τις Συνθήκες της ΕΕ. Ισχύει μόνο όταν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι χώρες της ΕΕ εφαρμόζουν νομοθεσία της ΕΕ, και δεν επεκτείνει τις αρμοδιότητες της ΕΕ πέρα από εκείνες που της έχουν ήδη απονεμηθεί από τις Συνθήκες.

Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ δημιουργήθηκε για να παρέχει στα θεσμικά όργανα και τις χώρες της ΕΕ συνδρομή και εμπειρογνώμοσύνη σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Με την ευκαιρία της 50ής επετείου της οικουμενικής διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τον Δεκέμβριο 1998, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας (3-4 Ιουνίου 1999) αποφάσισε να αναλάβει εργασίες με σκοπό την εκπόνηση ενός Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Ως στόχος τέθηκε η συγκέντρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που ισχύουν σε επίπεδο Ένωσης σε ένα μόνο κείμενο ώστε να καταστούν αυτά περισσότερο σαφή.

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ προκηρύχθηκε επίσημα κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Βασίζεται στις κοινοτικές Συνθήκες, στις διεθνείς συμβάσεις, μεταξύ των οποίων η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1950 και ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1989, στις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών - μελών καθώς και στις διάφορες δηλώσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η εκπόνηση του σχεδίου του Χάρτη ανατέθηκε σε ειδικό όργανο (μια Συνέλευση) που απαρτίζεται από 62 μέλη, ιδίως αντιπροσώπους των ευρωπαϊκών οργάνων και των κυβερνήσεων των κρατών - μελών.

Ο Χάρτης καθορίζει, μέσω των 54 άρθρων του που συγκεντρώνονται σε επτά κεφάλαια τα θεμελιώδη δικαιώματα όσον αφορά:

- την αξιοπρέπεια,
- την ελευθερία,
- την ισότητα,
- την αλληλεγγύη,
- την ιδιότητα του πολίτη και
- τη δικαιοσύνη.

Περιλαμβάνει δικαιώματα που δεν διασφαλίζονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) που περιορίζεται στην προστασία των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Πρόκειται ιδίως για τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων, την προστασία των δεδομένων, τη βιοηθική ή το δικαίωμα ορθής διαχείρισης.

Χρηματοδότηση

Μεταφορά πίστωσης σε φορέα, στον οποίο έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης με σκοπό την υλοποίηση της συγκεκριμένης και μόνο αρμοδιότητας. (ΦΕΚ 52Α/2013)

Χρηματοοικονομικά μέσα financial instruments

Τα μέτρα οικονομικής στήριξης που παρέχονται σε συμπληρωματική βάση από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να αντιμετωπίσει έναν ή περισσότερους στόχους πολιτικής. Τέτοια εργαλεία μπορεί να λάβουν τη μορφή δανείων, εγγυήσεων, ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια επενδύσεων, ή άλλα μέσα επιμερισμού του κινδύνου, και μπορεί, ενδεχομένως, να συνδυάζονται με επιχορηγήσεις.

Χρηματοδοτικά Έργα (2014-2020)

Οι προσπάθειες του Υπουργείου Οικονομίας επικεντρώνονται σε μια στρατηγική για την προσέλκυση νέων επενδυτικών πόρων και προπάντων για τη συντονισμένη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων, ώστε να παραχθούν πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική οικονομία και να τεθούν οι βάσεις για ένα βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο. Σε αυτό το πλαίσιο, διαπραγματεύεται με διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς – όπως το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF) και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – τη δημιουργία νέων, σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων που να δίνουν ευκαιρίες σε μια δυναμική, εξωστρεφή και κοινωνικά υπεύθυνη επιχειρηματικότητα.

Στο τέλος του 2016, ενεργοποιήθηκαν τρία κρίσιμα χρηματοοικονομικά εργαλεία που απευθύνονται στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας:

- (1) το Ταμείο Συμμετοχών,
- (2) το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας,
- (3) το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον».

Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2017 θα ενεργοποιηθούν άλλα δύο εργαλεία:

- (1) το νέο Ταμείο Υποδομών και
- (2) το νέο Ταμείο Μικροπιστώσεων.

Τη διαχείριση του αναπτυξιακού Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund) θα αναλάβει το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF). Η επενδυτική πλατφόρμα του Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών θα ξεκινήσει τη λειτουργία της με κεφάλαια 200 εκατ. € από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, 60 εκατ. από το EIF, καθώς και επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές. Από τα επιμέρους υποταμεία, που θα συσταθούν, θα μπορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις να αντλούν χρηματοδότηση με τη μορφή σύγχρονων εργαλείων και συγκεκριμένα με τη μορφή της συμμετοχής στη μετοχική τους σύνθεση (equity capital, venture capital). Θα παρέχονται ακόμη συμβουλευτικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις που βρίσκονται σε οποιοδήποτε επίπεδο ανάπτυξης: είτε στο αρχικό στάδιο είτε σε φάση μεγέθυνσης ή ανάπτυξης. Το Ταμείο θα απευθύνεται καταρχήν σε κάθε είδους επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της ελληνικής οικονομίας και προπάντων στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της έρευνας.

Το νέο Ταμείο Επιχειρηματικότητας (TEPIX II) αφορά δανειακά προϊόντα και προϊόντα εγγυοδοσίας. Θα διατεθούν πόροι 400 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, που με τη συμμετοχή των τραπεζών θα ανέλθουν στο 1 δισ. €. Μέσα από το νέο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» διατίθενται για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων – με τη μορφή επιχορηγήσεων, καθώς και με τη μορφή της συγχρηματοδότησης – 248 εκατ. € από το ΕΣΠΑ, ενώ η συνολική δαπάνη (grants, δάνεια και ίδια συμμετοχή) υπολογίζεται να φτάσει τα 500 εκατ. ευρώ.

Το νέο Ταμείο Υποδομών, διάδοχο σχήμα του ταμείου JESSICA, θα στοχεύει – προκειμένου να αποφευχθούν τα λάθη του παρελθόντος – σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποδομών, όπως η ενεργειακή εξοικονόμηση σε δημόσια κτίρια και η ανάπτυξη τουριστικών υποδομών. Το δε Ταμείο Μικροπιστώσεων αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις ή κοινωνικές επιχειρήσεις που σε κανονικές συνθήκες δεν έχουν πρόσβαση σε τραπεζικές και συναφείς υπηρεσίες. Το ταμείο ανάλογα με τον τελικό σχεδιασμό του θα μπορεί να χορηγεί μικρά ποσά για δάνεια μέχρι 25 χιλ. ευρώ ή εγγυήσεις μέχρι ποσοστό 80% για δάνεια για τις επιχειρήσεις που αφορά. Ταυτόχρονα θα παρέχονται υπηρεσίες mentoring και coaching, πρόβλεψη η οποία διαφοροποιεί σημαντικά το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο.

Χωρική και αστική ανάπτυξη

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020 αποτελούν οι ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις. Πρόκειται για εργαλεία ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε περιοχές που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων είναι δυνατή η υλοποίηση συνδυασμένων επενδύσεων, οι οποίες χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, με στόχο την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων ή την πλήρη αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων μιας περιοχής.

Χωριστή συλλογή (αποβλήτων)

Η συλλογή όπου μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία.

Πηγή: Ν. 4042/2012

Ψηφιακή Υπογραφή

Η Ψηφιακή Υπογραφή που βασίζεται σε Αναγνωρισμένο Πιστοποιητικό και δημιουργείται από Ασφαλή Διάταξη Δημιουργίας Υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο.

Ωρίμανση Έργου

Διαδικασία που διατρέπει τις φάσεις ενός Έργου/Ενέργειας από τη σύλληψη του σχεδίου μέχρι την έναρξη της υλοποίησης. Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την πλήρη προπαρασκευή του Έργου, προκειμένου να υπάρξει απρόσκοπτη υλοποίηση και λειτουργία του.

Ωριμότητα

Όρος που προσδιορίζει τη Φάση Ωρίμανσης ενός Έργου. Διακριτά στάδια ωριμότητας ενός Έργου μπορεί να είναι π.χ. η υπογραφή μίας Σύμβασης με το Φορέα Υλοποίησης ή η έγκριση της Οριστικής Μελέτης ενός Έργου κ.λπ.

Copernicus

Το Copernicus είναι ένα πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποσκοπεί στην ανάπτυξη ευρωπαϊκών υπηρεσιών πληροφόρησης που βασίζονται σε γεωσκόπηση με δορυφόρους και σε επιτόπιες αναλύσεις (μη διαστημικών) δεδομένων. Επικεφαλής στην εν λόγω πρωτοβουλία είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ) και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Μέσω της ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού ευρωπαϊκού κλάδου διαστήματος και υπηρεσιών, το Copernicus αποσκοπεί στην ενίσχυση καινοτόμων γεωσκοπικών συστημάτων και υπηρεσιών και τη διασφάλιση της ανεξάρτητης πρόσβασης της Ευρώπης σε περιβαλλοντικές γνώσεις και βασικές τεχνολογίες συλλογής παρατηρήσεων και γεωγραφικών πληροφοριών. Οι υπηρεσίες πληροφόρησης που παρέχονται διατίθενται ελεύθερα και ανεμπόδιστα στους χρήστες τους. Το Copernicus απαρτίζεται από τρία σκέλη: ένα σκέλος υπηρεσιών, ένα σκέλος διαστήματος και ένα επιτόπιο σκέλος.

Πηγή: Eur-Lex

CORDIS

Η υπηρεσία CORDIS (Υπηρεσία παροχής πληροφοριών στον τομέα της κοινοτικής έρευνας και ανάπτυξης) συστάθηκε αρχικά το 1990 και διαχειρίζεται από την Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ, υπό τη διεύθυνση του Κοινού κέντρου στήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Η CORDIS, με κύριο μέλημά της τις δραστηριότητες διάδοσης, εξυπηρετεί διάφορες Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκτελεστικούς οργανισμούς και κοινές επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ («Ορίζοντας 2020» - Horizon 2020).

Πηγή: Eur-Lex

EURES - Ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης

Το EURES (ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης) είναι η ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα και εντάσσεται στο πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία για την περίοδο 2014-2020. Το EURES είναι ένα δίκτυο συνεργασίας στο οποίο συμμετέχουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και άλλοι οργανισμοί-εταίροι, όπως συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ - ο οποίος περιλαμβάνει τις χώρες της ΕΕ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία) και της Ελβετίας. Οι κύριοι στόχοι του είναι οι εξής:

-
- να ενημερώνει, να καθοδηγεί και να παρέχει συμβουλές σε δυνητικούς διακινούμενους εργαζόμενους σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης και τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στον ΕΟΧ και την Ελβετία·
 - να συνδράμει τους εργοδότες που επιθυμούν να προσλάβουν εργαζόμενους από άλλες χώρες·
 - να παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση σε εργαζόμενους και εργοδότες σε παραμεθόριες περιοχές.

Το EURES περιλαμβάνει δίκτυο με περισσότερους από 900 συμβούλους οι οποίοι βρίσκονται σε τακτική επαφή με άτομα που αναζητούν εργασία και εργοδότες σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Πηγή: Eur-Lex

Eurojust

Η Eurojust, που θεσπίστηκε το 2002, είναι οργανισμός της ΕΕ, υπεύθυνος για την ενίσχυση της καταπολέμησης των σοβαρών μορφών εγκληματικότητας μέσω της στενότερης δικαστικής συνεργασίας εντός της ΕΕ. Η έδρα της βρίσκεται στη Χάγη. Αποτελείται από συλλογικό σώμα 28 εθνικών μελών από κάθε χώρα της ΕΕ, που είναι πεπειραμένοι δικαστές, εισαγγελείς ή αξιωματικοί της αστυνομίας με ισοδύναμες αρμοδιότητες. Το άρθρο 85 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ αποτέλεσε τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη της Eurojust, διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής της προκειμένου να περιλαμβάνει τις σοβαρές μορφές εγκληματικότητας που δεν πλήττουν μόνο δύο ή περισσότερες χώρες, αλλά και που απαιτούν δίωξη με κοινές βάσεις. Χρησιμοποιώντας τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθορίζουν τη δομή, τη λειτουργία και τα καθήκοντα της Eurojust, που μπορεί να περιλαμβάνουν την έναρξη ποινικών ερευνών ή την πρόταση άσκησης διώξεων. Επιπλέον, η Eurojust συνεργάζεται με χώρες που δεν ανήκουν στην ΕΕ και άλλους οργανισμούς της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο, η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

Πηγή: Eur-Lex

Galileo

Το Galileo είναι το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του πρώτου παγκόσμιου συστήματος δορυφορικής πλοήγησης και προσδιορισμού θέσης μέσω δορυφόρου (παροχή δεδομένων πλοήγησης, χρόνου και θέσης) της ΕΕ, το οποίο λειτουργεί υπό μη στρατιωτικό έλεγχο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Το Galileo έχει σχεδιαστεί για να λειτουργεί ανεξάρτητα από άλλα υπάρχοντα συστήματα. Ωστόσο, είναι διαλειτουργικό ή συμβατό με ορισμένα από αυτά, έτσι οι κατασκευαστές μπορούν να αναπτύξουν τερματικά που λειτουργούν με περισσότερα από ένα συστήματα. Η υποδομή του Galileo θα αποτελείται από μια συστοιχία δορυφόρων και ένα παγκόσμιο δίκτυο επίγειων σταθμών. Τα σήματα που εκπέμπονται από το σύστημα θα χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών οι οποίες με τη σειρά τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορες αγορές, όπως τις μεταφορές (οδικές, αεροπορικές, θαλάσσιες, σιδηροδρομικές), τη γεωργία, τη χαρτογραφία και την τοπογραφία, καθώς επίσης σε επιχειρήσεις διάσωσης. Επιπλέον, οι υπηρεσίες που βασίζονται σε εντοπισμό θέσης και οι υπηρεσίες χρονισμού προσφέρουν ενδιαφέρουσες ευκαιρίες για πολλούς τομείς, όπως σε εφαρμογές δικτύων, π.χ. ενέργεια και τηλεπικοινωνίες. Το Galileo αναμένεται να εγκατασταθεί και είναι πλήρως λειτουργικό έως το 2020.

Πηγή: Eur-Lex

INTERACT

Το πρόγραμμα INTERACT 2014-2020 προσφέρει βοήθεια στους ενδιαφερόμενους που υλοποιούν προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» της πολιτικής συνοχής.

Το INTERACT παρέχει συμβουλές σε θέματα διαχείρισης και υλοποίησης, στηρίζει τη διοργάνωση θεματικών σεμιναρίων και προβάλλει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών.

Το πρόγραμμα INTERACT βοηθά οργανισμούς και φορείς σε όλη την Ευρώπη που

διαχειρίζονται προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας. Αυτά περιλαμβάνουν αρχές διαχείρισης, κοινές τεχνικές υπηρεσίες, εθνικές υπηρεσίες επικοινωνίας και αρχές πιστοποίησης και ελέγχου. Το πρόγραμμα καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς επίσης τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Πηγή: InfoRegio

INTERREG EUROPE

Το πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας INTERREG EUROPE καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, καθώς και την Νορβηγία και Ελβετία, στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Αποτελεί την συνέχεια του προγράμματος INTERREG IVG. Για την περίοδο 2014-2020, ο κύριος στόχος του είναι η βελτίωση των πολιτικών περιφερειακής ανάπτυξης μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών. Στοχεύει επίσης στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας για περιφερειακά θέματα και των βέλτιστων πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πρόγραμμα INTERREG EUROPE συγχρηματοδοτεί περιφερειακούς και τοπικούς φορείς, όπως δημόσιες διοικήσεις, οργανώσεις περιφερειακής ανάπτυξης, εκπαιδευτικά ιδρύματα κ.λπ., με στόχο τη δημιουργία δικτύων και την ανταλλαγή εμπειριών για διάφορα θέματα που θα αποτελέσουν τις βέλτιστες περιφερειακές πρακτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ορισμένα περισσότερο έμπειρα δίκτυα στοχεύουν στην αξιοποίηση παλαιότερων ορθών πρακτικών προκειμένου να ενισχύσουν την άμεση ανάπτυξη της περιφέρειάς τους στον συγκεκριμένο τομέα (κεφαλαιοποίηση). Το INTERREG EUROPE στοχεύει σε τέσσερις τομείς:

- Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
- Ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ
- Οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα
- Περιβάλλον και αποδοτική χρήση πόρων.

Με προϋπολογισμό 359 εκατομμύρια EUR από το ΕΤΠΑ, χρηματοδοτεί δύο τύπους δράσεων. Τα προγράμματα συνεργασίας αποτελούν ευκαιρίες για οργανώσεις από διαφορετικές χώρες να συνεργαστούν για 3 έως 5 χρόνια και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές σε συγκεκριμένα θέματα πολιτικής. Οι πλατφόρμες εκμάθησης πολιτικών είναι χώροι για συνεχή μάθηση, στις οποίες έχουν πρόσβαση οι οργανισμοί που ασχολούνται με την περιφερειακή ανάπτυξη στην Ευρώπη.

Πηγή: InfoRegio

Natura 2000

Το Natura 2000 είναι ένα δίκτυο περιοχών της ΕΕ με υψηλή αξία βιοποικιλότητας. Περιλαμβάνει ζώνες ειδικής προστασίας, που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας για τα πτηνά (1979), και ειδικές ζώνες διατήρησης, που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας για τα ενδιαιτήματα (ή οικοτόπους) (1992). Οι χώρες της ΕΕ έχουν ορίσει τις ζώνες ειδικής προστασίας για τα σπάνια και αποδημητικά είδη πτηνών, δυνάμει της οδηγίας για τα πτηνά. Επίσης, δυνάμει της οδηγίας για τα ενδιαιτήματα, προτείνουν τόπους για την προστασία ειδών πανίδας και χλωρίδας καθώς και ενδιαιτημάτων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της σπανιότητάς τους ή του ευάλωτου χαρακτήρα τους, ή επειδή απειλούνται με εξαφάνιση. Με βάση αυτές τις προτάσεις, και εντός του πλαισίου των 9 βιογεωγραφικών περιοχών της ΕΕ (Αλπική, Ατλαντική, Μαύρης Θάλασσας, Βόρεια, Ηπειρωτική, της Νήσου των Μακάρων, Μεσογειακή, Παννονική και Στεπική), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει τόπους κοινοτικής σημασίας. Οι χώρες της ΕΕ έχουν, τότε, στη διάθεσή τους 6 χρόνια για να ορίσουν αυτές τις περιοχές ως ειδικές ζώνες διατήρησης. Το Natura 2000 είναι το μεγαλύτερο συντονισμένο δίκτυο προστατευμένων περιοχών παγκοσμίως, και αντιπροσωπεύει περίπου το ένα πέμπτο της χερσαίας επιφάνειας της ΕΕ και πάνω από 250 000 τετραγωνικά χιλιόμετρα θαλάσσιας έκτασης.

Πηγή: Eur-Lex

NUTS

Η «ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων» (NUTS) δημιουργήθηκε από την

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) με στόχο την εφαρμογή κοινών στατιστικών προτύπων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα επίπεδα NUTS είναι γεωγραφικές περιοχές που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή εναρμονισμένων δεδομένων στην ΕΕ. Χρησιμοποιούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία από το 1988 και παίζουν σημαντικό ρόλο στην κατανομή των διαρθρωτικών κονδυλίων.

Η ισχύουσα ονοματολογία υποδιαιρεί τα 28 Κράτη Μέλη σε τρεις κατηγορίες, σύμφωνα με συγκεκριμένα κατώτατα όρια πληθυσμού:

Επίπεδο NUTS 1: περιλαμβάνει μικρότερα Κράτη Μέλη όπως η Δανία, η Ιρλανδία και η Σλοβενία, τα Γερμανικά ομόσπονδα κράτη (Länder) και άλλες μεγάλες περιφέρειες.

Επίπεδο NUTS 2: περιλαμβάνει τις αυτόνομες περιφέρειες της Ισπανίας, περιφέρειες της Γαλλίας και τα Υπερπόντια Εδάφη (ΥΧΕ), τα βοεβοδάτα της Πολωνίας, κ.λπ.

Επίπεδο NUTS 3: περιλαμβάνει νομούς της Ελλάδας, Maakunnat της Φινλανδίας, Län της Σουηδίας, κ.λπ.

Οι κανονισμοί της ΕΕ περιέχουν πλήρεις ορισμούς και καταλόγους των περιφερειών NUTS.

Πηγή: InfoRegio

URBACT - Πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη

Το δίκτυο URBACT είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανταλλαγών και μάθησης που χρηματοδοτείται από την Επιτροπή στα πλαίσια του στόχου για την εδαφική συνεργασία, ως μέρος των προγραμμάτων της για τη διακρατική συνεργασία. Ο στόχος του δικτύου είναι να τονώσει την καινοτομία για αστική αναζωογόνηση, ενθαρρύνοντας τις πόλεις και κωμοπόλεις να εντοπίσουν, να μεταφέρουν και να διαδώσουν καλές πρακτικές.

Στην προγραμματική περίοδο 2014-20, η πρωτοβουλία συνεχίζει με την ονομασία URBACT III. Το πρόγραμμα καλύπτει όλα τα Κράτη Μέλη, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ και τα Κράτη Μέλη, με τη συμβολή του Ευρωπαϊκού ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) να ανέρχεται σε 74,3 εκατομμύρια EUR στον προϋπολογισμό, ο οποίος έχει μια σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του URBACT III θα επικεντρωθούν σε τέσσερις κύριους στόχους:

- Βελτίωση της ικανότητας των πόλεων να υλοποιούν βιώσιμες αστικές πολιτικές
- Βελτίωση στο σχεδιασμό αστικών πολιτικών
- Βελτίωση στην υλοποίηση πολιτικών στις πόλεις
- Κεφαλαιοποίηση και ανταλλαγή της γνώσης.

Πηγή: InfoRegio
